
UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01722542 6

OLD-LATIN BIBLICAL TEXTS: No. V

THE FOUR GOSPELS

FROM

THE CODEX CORBEIENSIS

(*ff* [or ff_2])

BEING THE FIRST COMPLETE EDITION OF THE MS. NOW NUMBERED LAT. 17225 IN THE NATIONAL LIBRARY AT PARIS

TOGETHER WITH

FRAGMENTS OF THE CATHOLIC EPISTLES, OF THE ACTS AND OF THE APOCALYPSE

FROM

THE FLEURY PALIMPSEST

(*h*)

NOW NUMBERED LAT. 6400 G IN THE SAME LIBRARY AND FOR THE FIRST TIME COMPLETELY EDITED WITH THE AID OF THE PRINTED TEXT OF BERGER—'LE PALIMPSESTE DE FLEURY'

BY

E. S. BUCHANAN, M.A., B.Sc.
CURATE OF KIPPINGTON, SEVENOAKS

WITH THREE FACSIMILES

OXFORD
AT THE CLARENDON PRESS
1907

Price Twelve Shillings and Sixpence net

CODEX CORBEIENSIS. *CIRCA* 400 A.D. Fol. 48 *verso.*

(This page shows St. John iii. 27 – iv. 3, and was much faded even in the twelfth century. The corrections, punctuation and inking over of faded letters are by *ff*[d]. The ornamented number of quires below the text at the right hand corner and the index letter R above give this page a special interest.)

euangelium sec

rit de hac aqua
ego dabo ei non si
tiet in aeternum;
sed aqua quam dabo
ei fiet in eo fons aquae
salientis in uitam
aeternam;
dicit ad eum mulier;
dne da mihi hanc
aquam ut non sitiam
neque ueniam huc
adauriendum;
dicit ei ihs uade uoca
uirum tuum et ue
ni huc;
respondit mulier et
dixit ei non habeo
uirum;
dicit ei ihs bene dixis
ti quia uirum non
habes quinque enim
uiros habuisti et
nunc quem habes
non est tuus uir; hoc

uerum dixisti;
dicit ei mulier dne ui
deo quia propheta es tu
patres nostri in mon
te hoc adorauerunt
et uos dicitis quia hie
rosolimis est locus
ubi adorare oportet;
dicit ei ihs mulier cre
de mihi quia ueniet
hora (quando) neque in mon
te hoc neque hiero
solimis adorabitis pa
trem; uos adora
tis quod nescitis
nos adoramus quod
scimus quia salus ex
iudeis est;
sed ueniet hora et nunc
est quando ueri ado
ratores adorabunt
patrem in spu et ueritate
tem nam et pater
talis quaerit qui ado

CODEX CORBEIENSIS. *CIRCA* 400 A.D. Fol. 49 *verso.*

(This page contains St. John iv. 13–23, and is one of the best preserved in the MS. The twelve alterations in text and the numerous semicolons are all by ff^{d}; three central full points are by ff^{c}; that in col. 2, end of l. 5, is by ff^{a} or ff^{b}. The ligatures *ua, ae, unc* and *nt* are found on this page. The title is seen above in minute uncials.)

OLD-LATIN BIBLICAL TEXTS: No. V

THE FOUR GOSPELS

FROM

THE CODEX CORBEIENSIS

(*ff* [or ff_2])

BEING THE FIRST COMPLETE EDITION OF THE MS. NOW NUMBERED LAT. 17225 IN THE NATIONAL LIBRARY AT PARIS

TOGETHER WITH

FRAGMENTS OF THE CATHOLIC EPISTLES, OF THE ACTS AND OF THE APOCALYPSE

FROM

THE FLEURY PALIMPSEST

(*h*)

NOW NUMBERED LAT. 6400 G IN THE SAME LIBRARY AND FOR THE FIRST TIME COMPLETELY EDITED WITH THE AID OF THE PRINTED TEXT OF BERGER—'LE PALIMPSESTE DE FLEURY'

BY

E. S. BUCHANAN, M.A., B.Sc.
CURATE OF KIPPINGTON, SEVENOAKS

WITH THREE FACSIMILES

OXFORD
AT THE CLARENDON PRESS
1907

HENRY FROWDE, M.A.
PUBLISHER TO THE UNIVERSITY OF OXFORD
LONDON, EDINBURGH
NEW YORK AND TORONTO

CONTENTS

THE CODEX CORBEIENSIS

Two Facsimiles of Codex Corbeiensis

THE FLEURY PALIMPSEST

Facsimile of the Fleury Palimpsest

INTRODUCTION

THE CODEX CORBEIENSIS

A BRIEF description of the Codex, together with an imperfect collation (in St. John, St. Luke, and St. Mark only), is given by Bianchini in his *Evangeliarium Quadruplex*, which appeared in 1749. The select readings given by Bianchini are, however, far from accurate.

Sabatier also gave variant readings (rather less accurately than Bianchini) in the third volume of his great work *Bibliorum Sacr. Latinae Versiones Antiquae seu Vetus Italica*, completed in 1749. How inaccurate the quotations of Bianchini and Sabatier are may be gathered from the fact that Tischendorf's citations in his Ed. viii *maior*, which are taken from their work, contain in St. John's Gospel alone not fewer than 153 false readings.

In more recent times the Norwegian scholar Belsheim has published an edition of the text (without the Capitula or the Prologue to St. Luke), Christiania, 1887. In Belsheim's work there is no attempt to render the Codex line for line and page for page. The editor tells us that he noted in a copy of the Vulgate the variant readings he saw in the MS., and printed his edition from this annotated copy. The result has been to give the Codex the appearance of having a Vulgate base in many passages where no such Vulgate base exists.

Finally, the learned English editors of the Vulgate give a very full collation of the MSS. in St. Luke and St. John. (In St. Matthew and St. Mark they seem to rely solely on Tischendorf's citations, which are not always accurate.) This collation is the outcome of the critical sagacity of the late Samuel Berger, whose work in deciphering old Latin MSS. (notably *Le Palimpseste de Fleury*) entitles him to the gratitude of all students of the Latin text of the New Testament.

The early history of the MS. is involved in utter obscurity. The copyist left no record of his name or environment. His work shows him unacquainted with the Latin language.

The MS. belonged anciently to the Benedictine Monastery of Corbey near Amiens—once the home of many precious records of the early Christian ages[1]. It entered in comparatively recent times into the Bibliothèque Royale, whose red stamp it bears on its last page. It has now found a home in the Bibliothèque Nationale, where it is numbered Lat. 17,225.

The Codex has lost three out of eight quires in St. Matthew. The first three quires have perished down to xi. 16 (not xi. 6 as Belsheim says). The first leaves of ancient MSS. seem most exposed to loss: *e* has lost its first five quires. Two leaves are missing from St. John containing xvii. 15–xviii. 9 and xx. 23–xxi. 8 respectively. Three leaves are wanting in St. Luke; two of these were consecutive and contained ix. 45–x. 20; the third contained xi. 45–xii. 6. Happily St. Mark is complete except that three leaves—the last two and the third of Quire xxvi—are mutilated. The first two extant leaves of St. Matthew are also slightly mutilated[2].

The Codex originally consisted of twenty-seven gatherings of eight, and a gathering now

[1] Some account of this ancient Benedictine House may be found in Delisle, *Cab. des MSS.*, ii. p. 104.

[2] The verses lost through this mutilation are St. Matt. xi. 20; xii. 3; St. Mark ix. 19, 23, 24, 28, and in part 18, 20, 29, 31, 33; xvi. 17 (except three letters), and in part 16, 18, 20.

consisting of five separate leaves, but which may have once been a ternion. The quires of the MS. were as follows: i–iii (lost), iv–xiii, xiv (1 and 8 lost), xv–xviii, xix (4, 5, and 7 lost), xx–xxviii.

About two centuries ago (so it appears) the extant leaves were numbered throughout, but carelessly enough, inasmuch as two consecutive leaves are both numbered 55 and two other consecutive leaves are marked 88. The last leaf is numbered 190, and the Codex therefore, in its present form, contains neither 190 nor 191, as has been previously stated, but 192 leaves.

Twenty-three signatures are found at the foot of the inner margin of the verso side of leaves numbered 8, 16, 24, 32, 40, 48, 55 bis, 63, 71, 79, 92, 100, 108, 116, 121, 129, 137, 145, 153, 161, 169, 177, and 185. The leaf that followed 85 and was signed xiiii is lost.

In addition to the mode of numbering by quaternions signed at the foot of the page there survives a trace of another method of counting by binions. On fol. 48 verso under the title is written the letter R by the same hand that wrote the signature uiiii below. Now this R stood originally on the seventy-second leaf of the MS., and $4 \times 18 = 72$.

The vellum is exceedingly fine, so much so that when photographed the letters on the other side appear through the vellum. Looking at a photo of fol. 48 verso one might easily read *adcepit* in St. John iii. 32 for *adcipit* owing to part of the letter *m* of *homo* being visible through the vellum.

Some pages of the MS.—notably fol. 49 verso—are as clear to-day as when they left the hand of the copyist fifteen centuries ago; but others are faded and only fully decipherable by observant study of the MS. as a whole.

There are two columns of twenty-four lines on each page. Every page before being written on has been accurately ruled with twenty-four horizontal lines and four vertical lines. To guide the horizontal ruling a vertical line of twenty-four prickings was first made, extending down the page and about three inches from the right-hand edge of the vellum.

Each vellum leaf measures 28·5 cm. by 24·5 cm., or $11\frac{1}{4}$ in. by $9\frac{5}{8}$ in. (approximately the measurement of *e*); but originally was somewhat larger, having been clipped in the process of binding.

The leaves are now bound in a binding not more than 200 years old, and uniform with that of other manuscript books in the Library.

The compendia are only those found in the most ancient MSS., and some are peculiar to *ff*:—

d̄s, *d̄m*, *d̄i*, *d̄o* (the full form *dii* is used in the nom. plur.; *deus* in full is found once). *dn̄s*, *dm̄s*, *dōms* (once), *dōm* (*dominus* in full is found twice; *dn̄m* is not found). *ih̄s*, *ih̄m*, *ih̄u*, *ih̄o* (the voc. is *ih̄s* 4/7); *xp̄s*, *xp̄m*, *xp̄i*, *xp̄o*, *xp̄e*. *sp̄s*, *sp̄m*, *sp̄ui*, *sp̄o*, *sp̄u* (the full form is found fairly often in the sing., and is usual in the plural). *sc̄s*, *sn̄c* (once), *sc̄m*, *sc̄i*, *sc̄o* (but as often as not the form is written in full, viz. sp̄u sancto). The following ligatures occur, but only at the end (or near the end) of a line:—with *u*: *ua*, *uc*, *ue*, *ul*, *um*, *un* (in *unt* and *unc*), *up*, *ur*, *us*, *ut*, *uu* (*ui* is not found). With *n*: *nc*, *ne*, *ns*, *nt*. With *o*: *os* (frequent in *i*). With *e* (as second letter): *ae*, *ne*, *ue*, *re*. The ligatures *unt* and *unc* are also found. At the end of a line the letters *m* and *n*, and the combination *nt*, are frequently expressed by a little line above the preceding letter.

Punctuation by the scribe himself is exceedingly rare. In the whole of St. Mark's Gospel (if we except the pointing of numerals) there are only five stops.

With reference to the Capitula, found in our MS., but wanting in most old Latin MSS., there is good reason to believe that they did not form part of the archetype from which the text of *ff* was copied, but were gathered from another MS. which had affinities with the parent of the DꝐPGQ *aur c* group, whose Capitula are given by Wordsworth and White in their edition of the Vulgate Gospels[1].

As regards the paragraphs in *ff*, they exhibit a curious correspondence with those in *e*. It may be roughly stated that five out of every six breaks in the narrative in *e* are also found in *ff*. The paragraphs in *b* and *ff* in St. John are almost identical.

The result of the comparison of the palaeography of *ff* with that of other ancient Latin MSS. has convinced the present writer that *ff* must rank with *a* in point of antiquity. It is earlier than h^{acts} or *n*, and also earlier than *b*. Many of the letters in *ff* resemble the uncial letters current in the fourth century. The M in *ff* is a replica of the M of the fourth century Cicero Palimpsest at Rome, *Pal. Soc.* ii. Pl. 160.

One cannot tabulate all the palaeographical impressions that are received from a MS. and that lead to the belief that it is earlier or later than another. The great simplicity of the letters in *ff*, the absence of all knobs or ornamental points, the *smallness* and *plainness* of the capitals, the straightness and thinness of lines marking abbreviations, the extreme rarity of punctuation—all these contribute to the conviction that *ff* belongs to a remote antiquity, and that it surpasses in age all other Old Latin MSS. with the exception of *a*.

Character of the Codex.

The study of a MS. involves a twofold mental process—the ascertaining of the character of the scribe's exemplar and at the same time the ascertaining of the character of the scribe himself.

The licence of Western scribes is almost proverbial, and has been used by Hort as a strong argument for dismissing as summarily as he has done the evidence of Western MSS. When a MS. such as *e* writes, for example, *capharnaum* for *naim*, and *capharnaum* also for *corozain*, confounds *Cleophas* and *Cephas* and alters the context accordingly, the student may well hesitate about accepting any singular readings of such a codex. A witness who distorts even a few facts impairs the value of his evidence as a whole.

The striking character of *ff* is the absence of any such errors as those just named. There are unconscious errors of transcription such as are found in all MSS.; but of wilful alteration of the text from 'supposed fitness for immediate and obvious edification' there is, to the best of the present writer's belief, not a single instance.

The singular readings of *ff* are quite different in character from most of the singular readings of *e*, or even of *b* or *k*.

Another source of obliteration of ancient readings is the Harmonistic proclivity of many scribes—the result of such compilations as Ephrem's *Diatessaron*. Again, *ff* can be shown to be more free from this influence than any extant Latin or Greek MS.

[1] The subscriptions after St. Matthew and St. John bear out this conclusion. The subscription after St. Luke varies.

Summary.

Evidence for assigning *ff* to as early a date as 375–425 may be discovered in

(*a*) The unfixedness of the spelling to a degree unparalleled in any other MS. Of this almost every page of the MS. furnishes proof.

(β) The exceeding rarity of punctuation.

(γ) The absence of all observance of the rules of grammar; and the persistence of vulgarisms in both grammar and spelling.

(δ) The shape and form of the letters, especially of E, T, M and O.

(ε) The large amount of verbal variation from the Vulgate, especially in such well-known and often quoted verses as St. Matt. xi. 28, St. Luke ii. 14, St. Mark xiv. 24.

(ζ) The comparative freedom of *ff* from the harmonizings which are found in other texts. The earliest texts would be the least harmonized. [Cf. St. Matt. xxiv. 35, xxvii. 34; St. Luke iii. 21, vi. 31; St. Mark iv. 39, xiv. 24.]

(θ) The agreement of *ff* with the Old Syriac Version; and with Irenaeus and Origen in ancient readings lost in all other MSS.

The cumulative force of the evidence from these sources cannot be negatived by imputing to *ff* 'the textual timidity of the fifth century'. That the text of *ff* keeps on the whole nearer to the Text. Recept. than do the other ancient Old Latin MSS. (with the exception of *a*) is a fact which must be recognized, but it determines nothing either for or against the antiquity of our MS. or of its text. In this case, as in others, theories must be subserviated to ascertained facts. The large measure of support given by the two oldest Latin MSS. *a* and *ff* to the Text. Recept. is a fact which can no longer be neglected, especially when it is remembered that 'the text has been preserved with less alteration in the versions than in the MSS.'

The reader is referred for a full discussion of this evidence to the writer's articles in the *Journal of Theological Studies* for October, 1905, and January, 1906.

The text that follows is an exact print, line for line and column for column, of the whole MS. Where italic type occurs, it always, except in the headings of the pages, denotes rubricated letters in the original. All corrections in the MS. *earlier than the twelfth century* have been faithfully given either in the text or in the Appendix at the end of the volume. The copious later Vulgate corrections have (for the most part) been omitted.

Postscript. My warmest thanks are due to the Rev. H. J. White, who, among other services, has revised the printed sheets of *ff* with the MS. itself, and has thus conferred on the present edition a high degree of accuracy.

I have also to thank my learned friends, Mr. A. Souter and the Rev. J. F. Bethune-Baker, and my obligations to Professor Burkitt, of Cambridge, and Dr. Sanday, of Oxford, are too many to be here set out in detail. From M. Henri Omont and the other authorities at the Bibliothèque Nationale in Paris I have received nothing but courtesy during the past eight years in which I have been a frequent visitor at their magnificent Library of MSS.

Postscript from London,
Feast of the Epiphany, 1907.

Fol. 1.

Est pueris sedentib·
in foro et adclama¯
tibus ad inuicem 17 et
dicentibus · canta
uimus uobis · et no¯
saltastis lamenta
uimus uobis et non
planxistis 18 uenit
iohannis neque ma¯
ducans neque bibens
et dicunt demonium
habet 19 uenit filius
n
h]ominis manducas
et] bibens et dicunt
ecce] homo uorax et
potator u]ini amicus
publicanor]um et pec
catorum et iust]ifica
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Egerunt penitentia¯
21 Uae tibi corozain et
bedsaida quia si in
tyro et sidonae fac
tae sunt in uobis olim
in cilicio penitentia¯
egissent
22 Uerum tamen dico
uobis tyro et sidoni
remissius erit in die
iudicii quam uobis
23 Et tunc capharna
um numquid usq·
in
caelum exaltaberis
usquae in infernu¯
discendis quia in so
domis factae fuisse¯
uirtutes quae factae
sunt in te forte ma¯
sissent usque in ho
diernum 24 tame¯
di]co uobis quia ter
rae so]domorum
Remissiu]s erit in die

Iudicii quam uobis
XXXIIII 25 *In illo tempore*
pondens ihs̄ dixit [*res*
confiteor tibi pater
dn̄e caeli et terrae
quia abscondisti haec
a sapientibus et pru
dentibus et reuelas
ti ea paruolis 26 ita pa
ter quoniam sic fu
it beneplacitum an
te te
27 Omnia mihi tradita
sunt a patre meo et
nemo nouit filium
nisi pater et patrem
quis nouit nisi filius
et cui uoluerit fili
us reuelare
28 Uenite omnes qui
laboratis et onera
ti estis et ego uos [re
ficiam 29 to[llite iu
gum me[um super

Uos et discite a me
m
quia mitis sunt et hu
milis corde et inue
nietis requiem ani
mis uestris 30 iugum e
nim meum suaue et
onus meum leuae est
XXXU 12 1 *In illo tempore*
abiit ihs̄ per segetes
sabbatis discipuli au
tem eius seruientes
coeperunt uellere
spicas et manduca[re
2 Pharisaei autem ui[de¯
tes illos et dixer[unt
illi ecce disc[ipuli tui
faciunt [quod non
licet [eis facere sab
ba[tis
3 A[d . . . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Fol. 2.

In domum d̄i et panes
propositionis man
ducauit quod non li
cebat ei manducare
neque his qui cum illo
erant nisi solis sacer
dotibus
5 Aut non legistis in lege
quia sabbatis sacerdo
tes in templo sabbatu¯
uiolant et sine crimi
ne sunt 6 dico autem
uobis quia sabbato
maior est hic
7 Si enim sciretis quid
est misericordiam
uolo et non sacri
ficium numquam
condemnassetis
innocentes 8 dm̄s est
enim sabbati filius
hominis
XXXUI 9 *Et inde transies*
uenit in synagoga¯

Eorum 10 et ecce ho
mo erat ibi manum
habens aridam
Et interrogabant
dicentes si licet sa[b
batis curare ut a[c
cusarent eum
11 Ipse autem dixit [illis
qui ex uobis q[ui habet
ouem et cec[iderit
in foueam s[abbatis
t
nonne ene[bit eam
et leuauit 12 [quan
to magis m[elior
est homo [oue itaq·
licet sab[batis bene
facere
13 Tunc ait [homini ex
tende [manum tu
am [et extendit
man[um suam et
rest[ituta est sicut
et a[ltera
14 Et . . . . . .

Consilium facie
bant · aduersus eu¯
ut eum perderent
15 Ihs̄ autem secessit
i]nde et sequeban
tu]r eum multi et
cu]rauit eos 16 omnes
au]tem quos cura
uit pr]aecepit eis ne
per]uulgarent eu¯
17 ut adi]npleretur
quod] dictum est
per ese]iam profe
tam di]centem
18 ecce p]uer meus
quem e]legi dilec
tus meu]s in quo
bene co]nplacuit
anima m]ea · po
nam spiri]tum
meum su]per eu¯
et iudiciu]m ge¯
tibus adnu]ntia
bit 19 non cont]en

det neque clama
bit neque audiet
aliquis in plateis
uocem eius · 20 haru¯
dinem quassata¯
non confringet
et linum fumiga¯
tem non extinguet
donec eiciat in
uictoria iudiciu¯
21 et in nomine eius
gentes sperabunt
22 Tunc oblatus est ei
homo daemoniu¯
habens caecus et mu
tus et curauit eum
ita ut loqueretur
et uideret
23 Et stupebant omnes
uturbe et dicebant
numquid hic est filius
dauid 24 parisaei aute¯
audientes dixerunt
hic non eicit demonia

Fol. 3.

Nisi in belzebul pri¯
cipem daemonioru¯
25 Sciens autem ih̄s co
gitationes eorum
dixit eis· omne reg
num diuisum con
tra se desolatur · et
omnis ciuitas uel
domus diuisa con
tra se non stabit· 26 si
enim satanas sata
nan eicit aduersus
se diuisus est quomo
do ergo stabit reg
num eius
27 Quod si ego in belze
bul eicio demonia
fili uestri in quo ei
ciunt ideo ipsi iudi
ces erunt uestri
28 Si autem in sp̄u · đi ego
eicio demonia · uti
que adpropiauit in
uos regnum đi

29 Quomodo potest quis
intrare in domum
fortis et uasa eius
diripere nisi prius
alligauerit forte¯
et tunc domum illius
diripiet
30 Qui non est mecum
contra me est et qui
non congregat me
cum dispargit
31 Ideo dico uobis om
ne peccatum et blas
phemia remittetur
hominibus · sp̄s aute¯
blasphemia non
remittetur homi
nibus
32 Et quicumque dixe
rit uerbum aduer
sum filium homi
nis remittetur ei
qui autem dixerit
contra sp̄m· sc̄m·

Non remittetur
ei neque in hoc sae
culo neque in futuro
33 Aut facite arborem
bonam et fructum
eius bonum aut fa
cite arborem mala¯
et fructum eius ma
lum ex fructu eni¯
arbor cognoscetur
34 Progenies uiperaru¯
quomodo potestis
bona loqui cum si
tis mali ex abunda¯
tia enim cordis os lo
quitur
35 Bonus homo de bono
thensauro profert
bona et malus homo
de malo tensauro
profert mala
36 Dico autem uobis quo
niam omne uerbu¯
otiosum quod locuti

Fuerint homines red
dent de eo ratione¯
in die iudicii 37 unus
quisque enim ex uer
bis suis condemna
uitur [derunt ei
xxxvii 38 Tunc respon-
quidam de scribis
et parisaeis dicen
tes magister uolumus
a te signum uidere
39 Ih̄s autem respondens
ait illis generatio ma
la et adultera signu¯
quaerit et signum
non dabitur ei nisi
signum ionae pro
fetae · 40 sicut enim fu
it ionas in uentre caeti
tribus diebus et trib·
noctibus sic erit et
filius hominis in cor
dae terrae et tribus di
ebus et tribus noctib·

Fol. 4.

41 Uiri nineuitae resur
gent in iudicio cum
generatione ista et
condemnabunt ea¯
quia penitenitentia¯
egerunt in praedica
tione ionae et ecce
plus quam iona
42 Regina austri resur
get in iudicio cum ge
neratione ista et co¯
demnauit eam quia
benit ab ultimis par
tibus terrae audire
sapientiam solomo
nis et ecce plus hic
quam solomon
43 Cum autem inmun
dus sp̄s exierit ab ho
mine ambulat per
loca arida quaerens
requiem et non in
ueniet 44 tunc dicit re
uertar in domum

Meam unde exiui
et ueniens inuenit
eam uacantem
scopis mundan̄ta¯
et ornatam 45 tunc
uadit et adsumit
secum septem alios
sp̄s · nequiores se
et introeuntes ha
bitant in eo et fiunt
nouissima hominis
illius peiora magis
quam priora sic erit
generationi huic
pessimae [quente
xxxviii 46 Haec eo lo-
ad turbas ecce ma
ter eius et fratres
stabant foris quae
rentes loqui cum eo
47 dixit autem ei quida¯
ecce mater tua et
fratres tui foris stant
quaerentes loqui

Tecum 48 ad ipse respo¯
dens dicenti sibi ait
quae est mater mea
aut fratres mei
49 Et extendens manu¯
in discipulos suos di
xit · ecce mater mea
et fratres mei 50 qui
cumque enim fece
rit uoluntate patris
mei qui in celis est
ipse meus frater et
soror et mater est
xxxviiii 13 1 In illa die
[exit ih̄s et se
debat secus mare
2 et congraegatae
sunt ad eum tur
bae ita ut in nauicu
lam ascenderet
sedere · et omnes
turbae stabant in
litore
3 Et locutus est ad eos
multa in parabolis

Dicens ecce exiit
qui seminat semina
re 4 et cum seminat
quaedam ceciderunt
secus uiam et uene
runt uolucres et co
mederunt ea 5 quae
dam autem caecide
runt in petrosa ubi
non habebat terra¯
multam et continuo
exhorta sunt quia
non habebant alti
tudinem terrae 6 sole
autem orto aestua
uerunt et quia non
habebant radicem
aruerunt 7 alia aute¯
ceciderunt in spinis
et creuerunt spinae
et suffocauerunt ea
8 Alia uero caeciderunt
in terram bonam
et dabant fructum

Fol. 5.

Quaedam centesi
mum aliud sexage̅
simum aliud tricen
simum [9]qui habet au
res audiendi audiat
[10]Et accedentes discipu-
dixerunt ei quare in [li
parabolis loqueris
ad eos
[11]Ad ipse respondens ait
illis quia uobis datu̅
est nosse myteriu̅
regni illiùs autem
non est datum [12]qui
enim habet dabitur
ei et abundabit · qui
autem non habet
et quod habet aufere
tur ab eo
[13]Ideo in parabolis lo
quor eis ut uidentes
non uideant
et audientes
audiant et non

Intellegant ne qua̅
do conuertantur
[14]et tunc inpleuitur
a
in eis profeti eseiae
dicentis
uade et dic popu
lo huic auditu
audietis et non
intellegetis et
uidentes uide
bitis et non uide
bitis [15]incrassatu̅
est enim cor po
puli huius et au
ribus grauiter
audierunt et ocu
los suos cluserunt
ne quando uide
ant oculis et au
ribus audiant
et corde intelle
gant et conuer
tantur et sane̅
illos

[16]Uestri autem beati
oculi qui uident et
aures quae audiunt
[17]amen dico uobis
quod multi profe
tae et iusti cupierunt
uidere que uidetis
et non uiderunt
et audire quae audi
tis et non audierunt
[18]Uos ergo audite para
bolam seminantis
[19]omnis qui audit uer
bum regni et non
intellegit uenit
malus et rapit quod
seminatum est in
corde illius hic est
qui secus uiam se
minatus est [20]qui aute̅
supra petrosa semi
natus est hic est qui
uerbum audit et
continuo cum gau

Dio accipit illud [21]sed
non habet in se ra
dicem sed est tem
poralis facta aute̅
tribulatione prop
ter uerbum conti
nuo scandalizatur
[22]qui autem in spinis
seminatur hic est
qui uerbum audit
et sollicitudo sae
culi et uoluptas di
uitiarum suffocat
uerbum et sine fruc
tu efficitur [23]qui ue
ro in terram bona̅
seminatus est hic
est qui audit uerbu̅
et intellegit · tunc
fructum adfert
et facit aliut quide̅
centesimu̅
aliut sexage
simum aliud

Fol. 6.

Tricensimum
[24]Aliam parabulam pro
posuit illis dicens · si
mile est regnum cae
lorum homini qui se
minauit uonum se
men in agro suo
[25]Cum autem romirent
homines uenit ini
micus et supersemi
nauit zizania in tri
ticum et abiit · [26]sed cu̅
creuisset herba et fruc
tum fecisset tunc ap
paruerunt zizaniae
[27]Accesserunt autem
serui patrisfamilias
et dixerunt ei dn̄e
nonne bonum se
men seminasti in a
gro tuo unde ergo
habet zizania · [28]et ait
illis inimicus homo
hoc fecit dicunt ei

Serui uis imus et col
ligimus ea · [29]et ait no̅
ne forte colligentes
zizania eradicetis
simul et tritticum
[30]sed sinite utraque
crescere usque ad
messem et in tem
pore messis dicam
messoribus · colli
gite primum ziza
nia et alligate ea fas
ciculos ad combu
rendum · tritticu̅
autem congraega
te in horreum meu̅
[31]Aliam parabolam lo
cutus est eis dicens
simile est regnum
caelorum grano
sinapis quod accipi
ens homo semina
uit in agrum suu̅
[32]quod minimum qui

Dem est omnibus
seminibus · cum
autem creberit
maius fit omnibus
holeribus et fit ar
bor ita ut uolucre
celi ueniant et abi
tent in ramis eius
XL[33] Aliam parabolam
locutus est eis simi
le est regnum cae
lorum fermento
quod acceptum mu
lier abscondit in
farinam mensu
ris tribus donec fer
mentatum est totu̅
[34]haec omnia locu
tus est ih̄s in para
bolis ad turbas et
sine parabolis no̅
loquebatur eis·
[35]ut impleretur quod
dictum est per pro

Fetam dicentem
aperiam in parabo
lis os meum eruc
tuabo absconsa
ante constitutio
nem mundi
[36]tunc dimisit turbas
uenit in domum et
accesserunt ad eu̅
discipuli eius dicen
tes enarra nobis pa
rabolam tritici et
zizaniorum agri
[37]Ad ih̄s respondens ait
qui seminat bonu̅
semen filius homi
nis est · [38]ager autem
hic mundus · bonu̅
uero semen · hi sunt
fili regni · zizania
autem filii sunt ne
quitiae · [39]inimicus
autem qui semina
uit ea · diabolus est

Fol. 7.

Messis uero consu¯
matio saeculi est·
messores autem·
angeli sunt
[40]Sicut ergo colligun
tur zizania et igni
conburuntur sic
erit in consumma
tione saeculi · [41]mit
tet filius hominis
angelos suos et col
ligent de regno eius
omnia scandala · et
eos qui faciunt ini
quitatem [42]et mittent
eos in caminum ig
nis ibi erit fletus et
stridor dentium
[43]Tunc fulgebunt iusti
sicut sol in regno pa
tris eorum · qui ha
bet aures audiendi
audiat
[44]Simile est regnum

Caelorum thensau
ro absconso in agro
quem cum inuenit
homo abscondit
et prae gaudio illius
d
uadit et uenit uni
uersa quae habet
et emet agrum illu¯
[45]Iterum simile est
regnum caeloru¯
homini negotian
ti quaerenti bona¯
margaritam · [46]inue¯
ta autem praetiosa
margarita · abiit
et uendidit quae
cum habuit et emit
eam
[47]Iterum simile est reg
num caelorum
reti misso in mare
quod ex omni gene
re piscium colle
git [48]cum autem esset

Impletum eduxe
runt id ad litus et se
dentes elegerunt
optimos in uasis suis
malos autem proice
runt foras
[49]Sic erit in consumma
tione saecumatio
ne seculi exibunt
angeli et separabunt
malos de medio ius
torum [50]et mittent eos
in caminum ignis
ibi erit fletus et stri
dor dentium
[51]Intellexistis haec om
nia dicunt ei utique
XLI[52] *Et ait illis ideo om*
nis scriba doctus in
regno caelorum si
milis est homini pa
trifamilias qui pro
fert de thensauro
suo noua et uetera

[53]Et factum est cum
consummasset iħs
parabolas istas tran
siit inde [54]et ueniens
in patriam suam do
cebat eos in synagogis
eorum ita ut mirare¯
tur et dicerent unde
huic sapientia et uir
tutes [55]nonne hic est fi
lius ioseph fabri non
ne mater eius dicitur
maria et fratres eius
iacobus et ioseph et iu
das et simon [56]et soro
res eius nonne omnes
aput nos sunt unde
ergo huic omnia ista
[57]et scandalizabantur
in eo
Iħs autem dixit eis non
est profeta sine hono
re nisi in patria sua et
in domo sua

Fol. 8.

[58]Et ideo non fecit ibi
uirtutes multas prop
ter incredulitatem
illorum
14[1] In illo tempore au-
herodes tetrarcha [diit
famam iħu [2]et ait pue
a
ris suis hic est iodnis
baptista ipse surrexit
a mortuis et ideo uir
tutes operantur in eo
[3]Herodes enim tenuit
iohannem et alliga
uit eum et misit in
carcerem propter
herodiadem uxore¯
fratris sui pilippi [4]di
cebat enim illi ioad
nes non licet tibi ha
bere eam [5]et uoles
illum illum occide
re timuit populum
quia sicut profeta ha
bebant eum

[6]Die autem natalis
herodis saltauit fi
lia herodiadis in me
dio triclinio et pla
cuit herodi [7]unde
cum iuramento
pollicitus est ei da
re quodcumque
postulasset ab eo [8]ad
illa premonita a ma
tre sua dixit da mi
hi in disco caput io
hannis baptiste
[9]Et contristatus est
rex herodes prop
ter iuramentum
et propter simul re
cunbentes iussit
et
dari [10]misitque decol
lauit eum [11]et adla
tum est caput eius
in disco et datum
est puellae puella
autem adtulit ma

Tri suae
[12]Et accesserunt disci
puli eius et tulerunt
corpus et sepelierunt
et illud et uenerunt et
renuntiauerunt iħu
[13]Quod audito iħs secess
it inde in nauicula¯
et in locum desertu¯
seorsum
Et cum audissent tur
bae secute sunt eu¯
pedestrae de ciuita
tibus [14]et ut uidit tur
ba multa misertus
est illis et curauit in
firmos eorum
XLII[15] *Uespere autem fac*
to adcesserunt ad
eum discipuli eius
dicentes desertus
locus est et hora ia¯
praeteriit dimitte
turbas ut euntis in

Castella emant sibi
escas
[16]Iħs autem dixit non
habent necesse ire
date illis uos mandu
care
[17]Responderunt ei non
habemus nisi quinq·
panes et duos pisces
[18]Et ait iħs adferte eos
ad me
[19]Et cum iussitset tur
bam discunbere su
pra fenum adceptis
quinque panibus et
duobus piscibus aspi
ciens in caelum et be
nedixit et fregit et
dedit discipulis suis pa
nes discipuli autem
turbis [20]et manduca
uerunt omnes et sa
turati sunt et reliqui
as colligerunt frag

Fol. 9.

Mentorum duode
cim cofinos plenos
[21] manducantium au
tem fuit numerus
quinque milia uiroru¯
exceptis pueris et mu
lieribus
[22] Et statim ih̄s iussit dis
cipulus suos ascende
re in nauiculam et
praecedere trans fe
tum donec ipse dimit
teret turbas
[23] Et dimisit turba et as
cendit in montem
solus orare
XLIII·Uespere autem facto
solus erat ibi [24] nauicu
la autem iam in me
dio mari iactabatur
a fluctibus erat enim
illis uentus contra
rius
[25] Quarta autem uigilia

Noctis uenit ad eos
ih̄s ambulans supra
mare
[26] Uidentes autem illu¯
supra mare ambu
lantem turbati sunt
dicentes quia phan
tasma est et prae ti
more clamauerunt
[27] et statim ih̄s locutus
est eis dicens cons
tantes estote nolite
timere ego sum
[28] Respondens autem
ei petrus dixit dn̄e si
tu es iube me uenire
ad te super aquam
[29] ad ipse ait ueni et des
cendens petrus de
nauicula ambula
bat super aquam ut
ueniret ad ih̄m
[30] Uidens uero uentu¯
ualidum timuit et

Cum coepisset mer
gi clamauit dicens
dn̄e saluum me fac
[31] Et continuo ih̄s exte¯
dens manum adpre
hendit eum et ait illi
modicae fidei quare
dubitasti
[32] Et cum ascendisset
in nauiculam cessa
uit uentus [33] qui autem
in nauicula erant
uenerunt et adora
uerunt eum dicen
tes uere filius d̄i est
XLIIII [34] *Et cum transfre*
tasset uenerunt in
terram gennesar
[35] et cum cognouis
sent eum uiri loci il
lius adorabant eum
et miserunt in uni
uersam regionem
illam et optulerunt

Ei omnes male habe¯
tes [36] et rogabant eum
ut uel finbriam uesti
menti eius tangeret
et quicumque tetige
runt salbi facti sunt
XLV 15 [1] *Tunc adcesserunt*
[*ad*
cesserunt ad eum scri
bae et pharisei ab hie
rosolymis dicentes
[2] quare discipuli tui
transgrediuntur tra
ditionem seniorum
non enim lauant ma
nus suas cum mandu
cant panem
[3] Ih̄s autem respondit di
xit illis quare et uos
transgredimini ma¯
datum d̄i propter tra
ditionem uestram
[4] nam dixit d̄s hono
ra patrem tuum
et matrem tuam

Fol. 10.

Et qui maledixerit
patri uel matri mor
te moriatur
[5] Uos autem dicitis qui
cumque dixerit patri
uel matri munus quod
cumque est ex me ti
bi prodeerit [6] non ho
norificauit patrem
suum aut matrem
et inritum fecistis in
uerbum d̄i propter tra
ditionem uestram
[7] Hyprocite bene profe
e
tauit de uobis esias
dicens
[8] plebs haec me la
biis honorat cor
autem illorum
longe est a me [9] si
ne causa autem
colunt me docen
tes doctrinas et
mandata homi

Num
[10] Et conuocatis ad se
turbis dixit eis audi
te et intellegite [11] non
quod intrauit in os
coinquinat homine¯
sed quod procedet
de ore hoc coinqui
nat hominem
[12] Tunc adcedentes dis
cipuli eius dixerunt
ei scis quod pharisei
audito hoc uerbo
scandalizati sunt
[13] Ad ih̄s respondes ait
omnis plantatio qua¯
non plantauit pater
meus caelestis era
dicabitur
[14] Sinite illos caeci sunt
duces caecorum
caecus autem si cae
co ducatum dede
rit ambo in fouea

Cadent
[15] Respondens autem
petrus dixit ei narra
nobis parabolam is
tam
[16] Ad ille dixit adhuc et
uos sine intellectu
estis [17] non intellegi
tis quia omne quod
intrat in os in uen
trem uadit et in se
cessum emittitur
[18] quae autem proce
dunt de ore de cor
de exeunt et eam
coinquinant homi
nem [19] de corde eni¯
exeunt cogitationes
male homicidia ad
ulteria fornicatio
nes furta falsa testi
monia blastemiae
[20] haec sunt que conqui
nant hominem

[21] Et egressus inde ih̄s
secessit in partes tyri
et sidonis
XLVI [22] *Et ecce mulier cha*
nanea egressa a fini
bus illis clamauit di
cens ei miserere mei
dn̄e · fili dauid filia mea
male a demonio ue
xatur · [23] ad ih̄s non res
pondit ei uerbum
Et adcidentes discipu
li eius rogabam eum
dicentes dimittae ea¯
quia clamat post nos
[24] Ipse autem respondes
ait non sum missus
nisi ad oues quae pe
rierunt domus istra
hel
[25] Ad illa uenit et adora
bat eum dicens adiu
ua me dn̄e
n
[26] Ipse autem respondes

Fol. 11.

Ait non licet accipere
panem filiorum et mit
tere canibus
27 Ad illa dixit utique dñe
nam et canes edunt
de micis quae cadunt
de mensa dominoru¯
suorum
28 Tunc respondes ih̄s ait
o mulier magna est
fides tua fiat tibi sicut
uis
Et sanata est filia eius
ex illa hora
29 Et cum transisset in
de uenit iterum secus
mare galileae
Et ascendes in monte¯
sedebat ibi 30 et adces
serunt ad eum turbae
habentes secum clo
dos caecos debilis
mutus et alios mul
tus et proiecerunt

Eos ad pedes eius et
curauit eos omnes
31 ita ut turbae mira
rentur uidentes mu
tos loquentes clodos
ambulantes caecos
uidentes et magnifi
cabant d̄m istrahel
XLVII 32 *Ih̄s autem conuo*
catis discipulis suis
dixit misereor turbae
quia triduum est iam
quod perseuerant
mecum et non ha
bent quod mandu
cent et dimittere
eos ieiunos nolo ne
forte deficiant in
uia
33 Dicunt autem ei disci
puli unde ergo in de
serto panes tantos
ut saturentur turbae
34 Et ait illis ih̄s quod pa

Nes abetis · ad illi dixe
runt septe et paucos
pisciculos
35 Et precepit turbae dis
cunbere in terra
36 et adcepit ih̄s panes
et pisces et gratias
egit et fregit et dedit
discipulis suis et disci
puli dederunt popu
lo 37 et manducauerunt
omnes et saturati sunt
et quod abundaue
rat de panibus tule
runt septe sportas
plenas
38 Erant autem qui ma¯
ducauerat quattu
or milia hominum
extra pueros et mu
lieres
39 Et dimissa turba as
cendit in nauicula
et uenit in finibus

Magedam [eu¯
16 1 Et adcesserunt ad
pharisei et sadducei
temptantes et roga
uerunt ut signum
de caelo ostendenret
illis
2 Ih̄s autem respondit illis
ait cum sero factum
fuerit dicitis serenu¯
erit rubicundum est
enim cum nubibus
caelum 3 et mane di
citis tespestas erit ru
bicundum est enim
cum tristia caelum
Hyprocyte faciem cae
li quidem nostis aes
timare signa autem
temporum non po
testis cognoscere
4 Generatio mala signu¯
querit et signum no¯
dabitur ei nisi signu¯

Fol. 12.

Ionae profetae
Et relictis illis abiit 5 et
cum uenisset trans
fretum obliti sunt
discipuli eius panes
adcipere
6 Ih̄s autem dixit illis an
tendite uobis a ferme¯
to phariseorum et sad
duceorum
7 Tunc cogitabant inter
se dicentes quia panes
non adcepimus
8 Quibus cogitantibus
dixit ih̄s quid cogita
tis inter uos modicae
fidei quia panes non
habetis 9 nondum in
tellexistis neque me
ministis quinque pa
num in quinque mi
lia hominum et quod
cofinos sumpsistis
10 neque septe panium

Et quattuor milia
hominum et quod
sportas sumpsistis
11 quare non intellegi
tis quia non de pane
dixi atendite a fer
mento phariseoru¯
et sadduceorum
12 Tunc intellexerunt
quia non dixit a fer
mento sed a doctri
na phariseorum et
sadduceorum
XLVIII 13 *Uenit autem ih̄s*
in partes caesareae
pilippi et interroga
bat discipulos suos
dicens quem me di
cunt homines esse
filium hominis
14 Ad illi dixerunt ioha¯
nem baptistam alii
autem heliam alii
uero hieremiam

Aut unum ex profe
tis
15 Dicit illis ih̄s uos autem
quem me esse dicitis
16 Respondes simon pe
trus dixit tu es xp̄s fi
lius d̄i uiui
17 Respondes autem ih̄s
dixit ei beatus est si
mon bariona quia
caro et sanguis no¯
reuelauit tibi sed pa
ter meus qui est in ce
lis
18 Et ego dico tibi tu es pe
trus et super hanc pe
tram aedificabo ecle
siam meam et portae
inferni non preua
lebunt eius
19 Et tibi dabo claues reg
ni caelorum et que
cumque ligaueris
super terram erunt

Ligata et in caelis
et quecumque solue
ris super terram erunt
soluta et in caelis
20 Tunc inperauit disci-
[pulis
suis ut nemini diceret
quod ipse esset xp̄s
XLVIIII 21 *Exinde coepit*
[*ih̄s os*
tenderet discipulis su
is quia oportet eum ire
in hierosolima et mul
ta pati a senioribus et
scribis et principibus
sacerdotum et occi
di et pos tertium diem
resurgere
22 Et adsumes petrus ce
pit increpare et dicere
absit a te propitius tibi
dñe non erit istud
23 Ad ipse conuersus dixit
petro uade retro post
me satanas scanda
lum est mihi

Fol. 13.

24 Tunc ih̄s dixit disci-
[pulis
suis si quis pos me uul
uenire abneget se sibi
et tollat crucem mea¯
et sequatur me
25 Qui enim uoluerit ani
mam suam saluam
faceret perdet eam
qui autem perdederit
animam suam prop
ter me inueniet eam
26 Quid enim prodeest ho
mini si totum mundu¯
lucretur animae suae
detrimentum patia
tur quam dabit homo
conmunicationem
animae suae
27 Nam filius hominis ue¯
turus est in maiesta
te patris sui cum ange
lis suis et tunc reddet
unicuique secundum
opera eius

28 Amen dico uobis quo
niam sunt aliqui de
istis adstantibus qui
non gustabunt mor
tem donec uideant
filius hominis ueni
entem in regno suo
L 17 1 *Et factum est pos*
[*dies*
sex adsumpsit ih̄s pe
trum et iacobum et
iohannem fratrem
eius et ducit illos in
montem excelsum
seorsum 2 et transfi
guratus est ih̄s ante
eos et resplenduit fa
cies eius sicut sol ues
timenta autem eius
facta sunt candida
sicut nix 3 et ecce ad
paruit illis moyses
et helias conloque¯
tes cum eo
4 Respondes autem pe

Trus dixit ad ih̄m
dn̄e bonum est nos
hic esse si uis faciam
hic tria tabernacula
tibi unum et moysi
unum et heliae unu¯
5 Adhuc eo loquente
ecce nubs lucida in
umbrauit eos et ec
ce uox de nube dicens
Hic est filius meus di
lectus in quo bene
mihi conplacui ipsu¯
audite
6 Et audientes discipu
li caeciderunt in fa
ciem suam et timu
erunt ualde
7 Et adcessit ih̄s et tete
git eos et dixit surgi
te et nolite timere
8 Leuantes autem ocu
lus suos neminem
uiderunt nisi solum ih̄m

9 Et descendentibus
illis de monte praeci
pit ih̄s dicens nemini
dixeritis uisum do
nec filius hominis a
mortuis resurgat
10 Et interrogauerunt
eum discipuli eius di
centes quid ergo scri
bae dicunt quod heli
am oportet primum
uenire
11 Ad ipse respondes ait
helias quidem ṙ uen
turus est restituere
omnia 12 dico autem
uobis quod helias ia¯
uenit et non cogno
uerunt eum sed fece
runt ei quanta uolu
erunt
13 Tunc intellexerunt
discipuli quod de ioha¯
ne baptista dixit illis

Fol. 14.

Sic et filius hominis
necesse habet pati ab
eis
14 Et cum uenisset ad tur
bam adcessit ad eum
homo genibus prouo
lutis ante eum 15 dicens
dn̄e miserere filio meo
quia lunaticus est et
male patitur nam se
pe cadit in ignem et a
liquotiens in aquam
16 et optuli eum discipu
lis tuis et non potuerunt
curare eum
17 Respondens autem ih̄s
ait · o · generatio incre
dula et peruersa quo
usque patiar uos quo
usque ero uobiscum
adferte huc illum ad
me
18 Et increpauit ih̄s et exi
bit ab eo demonium

a
Et curtus est puer
ex illa hora
19 Tunc adcesserunt dis
cipuli ad ih̄m secre
to et dixerunt ei qua
re nos non potuimus
eicere illud 20 dicit illis
propter incredulita
tem uestram
Amen dico uobis si ha
bueritis fidem sicut
granum senapis di
ceretis huic monti
transi hinc illuc et
transibit et nihil in
possibile est uobis
21 hoc autem genus no¯
eicitur nisi per ora
tionem et ieiunium
22 Ipsis autem conuer
santibus in galilea¯
dixit illis ih̄s futuru¯
est ut filius hominis
tradatur in manus

Hominum 23 et occi
dent eum et tertio
die resurget
Et contristati sunt ue
hementer
LI 24 *Et cum uenissent ca*
pharnaum adcesse
runt qui didragma
exigebant ad petru¯
et dixerunt magis
ter uester non soluit
didragma
25 Ait utique et intra¯
ti in domo preuenit
eum ih̄s dicens quid
tibi uidetur simon
reges terrae a quibus
adcipiunt tributum
uel censum a filiis su
is aut ab alienis 26 et
ille dixit ab alienis
Dixit illi ih̄s ergo libe
ri sunt fili 27 ut autem
non scandalizemus

Eos
Uade ad mare et mit
te amum et eum pis
cem qui primus asce¯
derit sume et aperto
ore eius inuenies sta
tarem illum tollens
da eis pro me et te
LII 18 1 *In illa die accesse-*
[*runt*
discipuli ad ih̄m dice¯
tes quis putas maior
est in regno caeloru¯
2 Et ih̄s uocauit pueru¯
et statuit eum in me
dio eorum 3 et dixit
amen dico uobis nisi
conuersi fueritis
et efficiamini sicut
pueri non intrabitis
in regno caelorum
4 Quicumque ergo hu
miliauerit se sicut pu
er iste hic maior est
in regno caelorum

Fol. 15.

[5] Et qui adceperit unū
puerum talem in no
mine meo me adcepit
[6] Qui autem scandaliza
uerit unum de pusillis
istis qui in me credunt
expedit ei ut suspenda
tur mola asinaria in
collo eius et demerga
tur in profundum ma
ris
[7] Uae autem huic mun
do ab scandalis neces
se est enim uenire
scandala uerum ta
men uae homini illi
per quem scandalum
uenit
[8] Quod si manus tua uel
pes tuus scandalizat
te abscide eum et proi
ce abs te bonum est
enim tibi in uita ue
nire debilem uel clo

Dum quas duos pe
des uel duas manus
habentem mitti in
ignem aeternum
[9] Et si oculus tuus scan
dalizat te erue eum
et proice abs te bonū
tibi est unum oculū
habentem in uita
intrare quam du
os oculos habentē
mitti in geenna ig
nis
[10] Uidete ne contemp
natis unum ex his
pusillis qui credunt
in me
Dico enim uobis quod
angeli eorum in ce
lis semper uident
faciem patris mei
qui in caelis est
[11] Uenit enim filius ho
minis saluare quod

perierat
[12] Quid uobis uidetur
si fuerint alicui ho
mini centum oues
et errauerit una
ex his nonne relin
quet nonaginta et
noue in montibus
et uadit querere eā
que errauit [13] et si cō
tigerit ut inueniat
eam
Amen dico uobis quod
gaudebit in eam
magis quam in no
naginta et noue que
non errauerunt
[14] Sic non est uoluntas
ante patrem ues
trum qui in caelis
est ut pereat unus
ex pusillis istis
LIII [15] *Quod si peccauerit*
in te frater tuus

Uade corripe eum
inter te et ipsum so
lum si te audierit lu
cratus eris fratrem
tuum [16] si autem non
te audierit adhibe
tecum unum uel du
os ut in ore duorum
uel trium testium
stet omne uerbum
[17] quod si non audierit
sit tibi sicut ethnicus
et publicanus
[18] Amen dico uobis quae
cumque alligaueri
tis super terram e
runt alligata et in ce
lo et quecumque sol
ueritis super terra
erunt soluta et in
caelo
[19] Iterum dico uobis qua
si duobus conuene
rit ex uobis supra ter

Fol. 16.

Ram de omni re quā
cumque petierint fiet
illis a patre meo qui in
caelis est [20] ubi enim duo
sunt uel tres congre
gati in nomine meo
ibi et ego sum in medio
eorum
[21] Tunc adcedes ad eum
petrus dixit ei dm̄e si
peccauerit in me fra
ter meus quotiens
remittam ei usque
septies
[22] Dicit ei ih̄s non dico tibi
usque septies sed usq·
septuagies septies
LIIII [23] *Ideo similis est*
[*habitus*
regni caelorum ho
mini regi qui uoluit
rationem ponere cū
seruis suis [24] et cum ce
pisset rationem po
nere cum seruis suis

Oblatus est enim
unus qui debebat
dece milia talenta
[25] cum autem non ha
beret unde redde
ret iussit eum dm̄s
eius uedundari et
uxorem eius et filius
et omnia quae ha
bebat et reddit de
bitum
[26] Procidens autem ser
uus ille orabat eum
dicens dm̄e patientia
habe me et omnia
reddam [27] misertus
autem dm̄s serui il
lius et remisit ei et
debitum remisit ei
[28] Egressus autem ser
uus ille inuenit unum
ex conseruis suis
qui debebat ei cen
tum dinarios et te

Nens suffocabat eū
dicens redde quod
debis [29] et procidens
conseruus eius ro
gabat eum dicens
patientia habe in me
et reddam tibi [30] ille
autem noluit sed a
biit et misit eum in
carcerem donec
redderet debitum
[31] Uidentes autem con
serui eius quae fie
bant contristati sunt
et uenerunt et nar
rauerunt domino
suo omnia quae fac
ta erant
[32] Tunc uocauit illum
dm̄s eius et ait illi ser
ue nequa omne de
bitum remisi tibi quia
rogasti me [33] non er
go oportuit te quo

que misereri conser
uo tuo sicut et ego tui
misertus sum
[34] Et iratus dn̄s eius tra
didit eum tortoribus
quoadusque redde
ret uniuersum de
bitum [35] sic et uobis fa
ciet pater meus qui
est in celis si non remi
seritis unusquisque
fratri suo de cordibus
uestris
LV 19 [1] *Et factum est cum*
locutus esset ih̄s ser
mones istos transtu
lit se a galileam et ue
nit in finibus iudeae
trans iordanen [2] et
secutae sunt eum
turbae multae et
curabit illos ibi
[3] Et adcesserunt ad eū
pharisei temptantes

Fol. 17.

Eum et dicentes si li
cet homini dimittere
uxorem suam quacum
que ex causa
Et accesserunt ad eum
4 et respondens iħs dixit
non legistis quia qui fe
cit masculum et femi
nam fecit eos 5 et dixit
propter hoc relin
quet homo patrem
aut matrem et ad
herebit uxori suae
et runt duo in car
una
6 Itaque iam non sunt
duo sed una caro quod
ergo đs coniunxit in
uno homo non sepa
ret
7 Dicunt illi quid ergo
moyses mandauit
dari bellum repudii
et dimittere uxore–
8 Ait illis quoniam ad
duritiam cordis ues
tri permisit uobis
moyses dimittere
uxores uestras ab i
nitio autem non fu
it sic
9 Dico autem uobis qui
cumque dimiserit
uxorem suam nisi
ob causam fornica
tionis et aliam duxe
rit fornicatur
10 Dicunt ei discipuli e
ius si ita est causa ui
ri cum uxore non
expedit nubere
11 Dixit autem illis non
omnes capiunt uer
bunt istut sed quibus
datum est 12 sunt eni–
spadones qui de ma
tris utero sic nati
sunt et sunt spado
Nes qui castrati sunt
ab hominibus et sunt
spadones qui se ipsos
castrauerunt prop
ter regnum caelo
caelorum qui potest
capere capiat
LVI 13 *Tunc oblati sunt ei*
pueri ut manum eis
inponeret e oraret
discipuli autem pro
hibebant eos 14 iħs ue
ro ait sinite infantes
et nolite eos prohi
bere uenire ad me
talium est regnum
caelorum
15 Et inpositis illis mani
bus abiit inde
16 Et ecce unus adcessit
ad eum et ait illi ma
gister bone quid fa
ciam ut habeam ui
tam aeternam
17 Ad iħs dixit ei quid me
interrogas de bono
unus est bonus đs
sed si uis in uitam ue
nire serua mandatu–
18 Dicit illi quae
Iħs autem dixit illi no–
occides non moe
chaueris non fur
tum facies non
falsum testimo
nium dices 19 hono
ra patrem tuum
et matrem tuam
et diligis proximu–
tuum sicut te ipsu–
20 Dicens illi adulescens
omnia hae custodiui
a iuuentute mea quid
athuc mihi deest
21 Ait illis iħs si uis perfec
tus esse uade uende
omnia bona tua et da
pauperibus et habebis

Fol. 18.

Thensaurum in cae
lo et ueni sequere me
22 Cum audisset autem
adulescens uerbum
abiit tristis erat eni–
habens multas posset
sionis
23 Iħs autem dixit disci-
[pulis
suis amen dico uobis
quia difficele diues in
trabit in regno caelo
rum
24 Iterum dico uobis facili
us est camellum per
foramen acus tran
sire quam diuite intra
re in regno caelorum
25 Auditis autem discipuli
his uerbis mirabantur
et timebant ualdae
dicentes et quis potest
saluus fieri [di
26 Aspicien·s autem iħs
xit illis aput homine
hoc inpossibile est
aput đm autem om
nia possibilia sunt
27 Tunc respondens pe
trus dixit ei ecce nos
reliquimus omnia
et secuti sumus te
quid ergo erit nobis
28 Iħs autem dixit illis
amen dico uobis quod
uos qui secuti estis
me in generatione–
cum sederit filius
hominis in sede ma
iestatis suae sedebi
tis et uos super sedes
duodecim iudican
tes duodecim tribus
istrahel
29 Et omnis qui reliqui
rit domum uel fra
tres aut sorores aut
matrem aut filios
aut agrum propter
Nomen meum cen
tuplum adcipiet et ui
tam eternam possi
debit
30 Multi autem sunt pri
mi nouissimi et nouis
simi primi
LVII 20 1 *Simile est enim*
num caelorum ho [*reg*
mini patrisfamilias
qui exiuit primo ma
ne conducere opera
rius in uineam suam
2 Conuentione autem
facta cum operariis
ex dinario diurno
misit eos in uineam
suam
3 Egressus autem circa
hora tertiam inue
nit alios stantes in
foro otiosus 4 et di
xit illis ite et uos in ui
neam meam et quod
Iustum fuerit dabo
uobis 5 illi autem abie
runt
Iterum exiit circa sex
ta et nona horam et
fecit similiter
6 Circa autem undecima
hora exiit et inuenit
alios stantes et dicit il
lis quid hic statis tota
die otiosi 7 dicunt ei quia
nemo nos conduxit
dicit illis ite et uos in
uineam meam
8 Cum sero autem factu–
esset dicit dm̄s uineae
procuratori suo uo
ca operarios et redde
illis mercedem inci
piens a nouissimos us
que ad primos
9 Cum uenisset ergo qui
circa undecimam ho
ram uenerant adce

Fol. 19.

Perunt singulos di
narios 10 uenientes au
tem et primi arbitra
ti sunt quod plus essent
adcepturi
11 Adceperunt autem et
ipsi singulos dinarios
et adcipientes mur
murauerunt aduer
sum patremfamilia¯
12 dicentes hi nouissimi
una hora fecerunt
et pares illos nobis fe
cistis qui portauimus
pondus diei et estus
13 Ad ille respondens uni
eorum dixit amice
non facio tibi iniuri
am nonne ex dinario
conuenisti mecum
14 tolle quod tuum est
et uade uolo autem
et huic nouissimo
dare sicut et tibi

15 Aut non licet mihi
facere quod uolo
an oculus tuus ne
qua est quia ego bo
nus sum
16 Sic erunt nouissimi
primi et primi nouis
simi
Multi enim sunt uo
cati pauci uero electi
n
LVIII 17 *Et ascendes ih̄s in*
hierosolymis adsump
sit duodecim discipu
los
Et ait illis 18 ecce ascen
dimus in hierosoli
ma et filius homi
nis tradetur princi
pibus sacerdotum
et scribis et condem
nabunt me morti
19 et tradent eum gen
el
tibus ad dulendum
et flagellandum

Et cruci figendum
et tertia die resurget
20 Tunc adcessit ad eum
mater filiorum ze
bedei cum filiis ad
orans et petens ali
quid ab eo [quid
21 Ipse autem dixit ei
uis ait et illa dic ut
sedeant hii duo fili
mei unus ad dextra¯
tuam et unus ad si
nistram in regno
tuo
22 Respondens autem
illis ih̄s nescitis quid
petatis potestis bibe
re calicem quem
ego bibiturus sum
dicunt ei possumus
23 Ait illis ih̄s calicem qui
dem meum bibitis
sedere autem ad
dextram meam

Uel ad sinistram no¯
est meum dare uobis
sed quibus paratum
est a patre meo
24 Et audientes decem
contristati sunt de
duobus fratribus
25 Ih̄s autem uocauit eos
ad se et ait
Scitis quod principis
gentium dominantur
eorum
Et qui maiores sunt po
testatem habent in
eis 26 inter uos autem
non erit sic sed qui
cumque uoluerit
inter uos maior fieri
erit uester minister
27 Et qui uoluerit inter
uos primus esse erit
uester seruus 28 sicut
filius hominis trari
sed ministrare et

Fol. 20.

Dare animam suam
redemptionem pro
multis uos autem
quaeritis de pusillo
crescere et de maio
re minores esse
Intrantes autem et ro
gati ad cenam nolite
recumbere emine¯
tioribus locis ne for
te clarior te superue
niat et adcedens qui
te ad cenam uocauit
dicat tibi adhuc deor
sum adcede et confu¯
daris
Si autem in loco infe
riore recubueris
et superuenerit hu
milior te dicit tibi
qui te uocabit ad ce
nam adce adhuc su
perius et erit hoc tibi
utilius

LVIIII 29 *Et egredientibus*
illis ab iericho secu
ta est eum turba mul
ta [sede¯
30 Et ecce duo caeci
tes secus uiam audi
erunt quod ih̄s tran
sit exclamauerunt
dicentes miserere
nobis fili dauid
31 Turba autem incre
pabant eos ut tacere¯t
ad illi magis clama
bant dicentes mise
rere nobis dn̄e fili
dauid
32 Et stetit ih̄s et uocauit
eos et ait illis quid
uultis ut faciam uo
bis
33 Dicunt illi dn̄e ut ape
riantur oculi nos
tri 34 misertus au
tem illis ih̄s tetegit

Oculos eorum et co¯
festim uiderunt et se
cuti sunt eum
LX 21 1 *Et cum adpro-*
[*pinquas*
set iherosolomys
et uenisset in beth
fage in montem
olíueti
Tunc ih̄s misit duos dis
cipulos suos 2 dicens
ite in castellum quod
contra uos est et co¯
festim inuenietis
asinam alligatam
et pullum cum ea
soluite et adducite
mihi 3 et si quis uobis
aliquid dixerit dici
te quia dm̄s operam
eorum desiderat
et confestim remit
tet eos
4 Hoc autem factum
est ut inpleretur

Quod dictum est
per profetam dicen
tem 5 dicite filiae
sion ecce rex tuus
uenit tibi mansu
etus sedens super
asinam et pullum
nouellum subiu
galem
6 Euntes autem disci
puli fecerunt sicut
precepit illis ih̄s 7 et ad
duxerunt asinam et
pullum et inposueru¯
super eum uestime¯
ta et sedebat super eu¯
ih̄s
8 Plurima autem tur
ba substrauerunt
uestimenta sua in
uia alii autem cede
bant ramos de arbo
ribus et strauerunt
in uia

Fol. 21.
9 Turbae autem quae
precedebant et quae
sequebantur clama
bant dicentes ossan
na filio dauid benedic
tus qui uenit in nomi
ne d̄m̄i ossana in altis
simis
10 Et cum intrasset hie
rosolimis conmota
est uniuersa ciuitas
dicentes quis est hic
11 Multi autem dixerunt
hic est ih̄s propheta
a nazareth galiliae
12 Et intrauit ih̄s in tem- [plu-
d̄i et eicibat omnes ue-
dentes et mentes in
templo et mensas nu-
mulariorum et colu-
bas uindentium cate
dras euertit 13 et dixit illis
scriptum est
domus mea domus
orationis uocabi
tur uos autem fe
cistis illam spelun
ca latronum
14 Et adcesserunt ad eu-
caeci et clodi in tem
plo et sanauit eos
15 Uidentes autem dis- [cipu
li et principis sacer
dotum et scribe mi
rabilia quae fecit ih̄s
et pueros clamantes
in templo et dicentes
osanna filio dauid
indignati sunt 16 et di
xerunt ei audis quid
isti dicunt
Ih̄s autem dixit eis uti
que non legistis ex
ore infantium et lac
tantium perfecisti
laudem
17 Et relictis illis abiit fo
ras extra ciuitatem
In bethaniam ibique
mansit
LXI 18 *Mane autem tran*
siens in ciuitatem
esuriit 19 et uidens ar
borem unam ficus
secus uiam uenit ad il
lam et nihil inuenit
in eam nisi folia tan
tum et ait illi num
quam ex te fructus
nascatur in senpiter
num et arida facta
est continuo ficul
nea
20 Et uidentes discipuli
mirati sunt dicentes
quomodo continuo
aruit
21 Respondes autem ih̄s
ait eis amen dico uo
bis si habueritis fide-
et non hesitaueritis
non solum de ficul
Nea facietis sed et
si monti huic dixeritis
tolle te et iacta te in ma
re fiet
22 Et omnia quecumque
petieritis in oratione
credentes adcipietis
23 Et cum uenisset in te-
plum accesserunt
ad eum docentem pri-
cipis sacerdotum et
seniores populi dicen
tes in qua potestate
haec facis et quis tibi
dedit hanc potestate-
24 Respondes ih̄s dixit [illis
interrogabo uos et
ego unum uerbum
dicite mihi quod si
dixeritis mihi et ego
uobis dicam in qua
potestate haec facio
25 Baptismum iohannis
unde erat de caelo

Fol. 22.
an ex hominibus
Ad illi cogitabant intra
se dicentes 26 si dixeri
mus de caelo dicet
nobis quare non cre
didistis illi si autem di
xerimus ex hominibus
timemus turbam om
nes enim habent io
hannem sicut profe
tam
27 Et responderunt ad
ih̄m dixerunt nesci
mus
Ait illis et ih̄s nec ego uo
bis dico in qua potesta
te haec facio
28 Quid autem uobis uide
tur homo quidam ha
bebat duos filius et ad
cedens ad primum ait
fili uade hodie opera
ri in uineam · 29 ille aute-
respondes nolo
Postea uero penite-
tia motus abiit in ui
neam
30 Accessit autem ad alte
rum et dixit similiter
Ad ille respondes ait
eo d̄m̄e et non habiit
31 quis ex duobus fecit
uoluntatem patris
dicunt ei nouissimus
Dicit illis ih̄s amen [dico
uobis quod meretri
cis et publicani prece
dent uos in regno d̄i
32 Uenit enim ad uos io
hannis in uita iustitiae
di
et non credistis ei
Publicani autem et me
retrices credederunt ei
Uos autem uidentes
nec penitentiam ha
buistis pos quod non
crededistis [*au*
LXII 33 *Aliam parabolam*
Dite homo erat pater
familias qui planta
uit uineam et sepe cir
cumdedit ei et fodit
in ea torcular et edi
i
facauit turrem et lo
cauit eam colonis et
pelegre profectus est
34 Cum autem tempus
fructuum adpropin
quasset misit seruus
ad colonos ut adcipe
ret de fructibus suis
35 coloni autem adpre
ensis seruis unum ce
ciderunt alium uero
lapidauerunt alium
uero occiderunt
36 Iterum misit alios ser
uus plures prioribus
et fecerunt illis simi
liter 37 nouissime au
tem misit illis filium
suum unicum dicens
Forsitam uerebuntur
filium meum
38 Coloni autem uidentes
filium eius dixerunt
intra se hic est heres
uenite occidamus eu-
et habemus heredita
tem eius
39 Et adprehensum eum
occiderunt et eiece
runt eum extra uinea-
40 Cum ergo uenerit d̄m̄s
uineae quid faciet colo
nis illis
41 Dicunt illi male per- [dent
eos et uineam locabit
illis colonis qui redda-
fructus temporibus
suis
42 Dicit illis ih̄s numquam
legistis in scripturis
lapidem quem re
probaberunt ae
dificantes hic est

Fol. 23.

hic factus est in ca
put anguli a dño
factus hic est mira
bilis in oculis nos
tris [aufe
[43] Ideo dico uobis quia
retur a uobis regnum
đi et dabitur genti faci
enti fructum eius
[45] Et cum audisset prin-
[cipis
sacerdotum et pharisei
parabolas eius cogno
uerunt quod de ipsis
dicit [46] et querentes eum
tenere timuerunt po
pulus quoniam sicut
propheta habebant eū
22[1]Et respondens iterum
ih̄s dixit illis in parabo
lis dicens [2] simile erit
regnum caelorum
homini regi qui fecit
nuptias filio suo [3] et mi
sit seruus suos uocare

Inuitatos ad nuptias
et noluerunt uenire
[4] Iterum misit alios
[seruus
dicens dicitē inuitatis
ecce prandium meum
paraui tauri et sagina
ta mea occisi sunt et
omnia parata ue
nite ad nuptias
[5] Illi autem neglexerunt
et abierunt alii in uil
lam suam alii uero
negotiationem suam
[6] reliqui uero tenuerunt
seruos eius et contu
melia adfectos occi
derunt
[7] Ille autem rex cum au
disset iratus est et mi
sit exercitum suum
et perdidit homicidas
illos et ciuitatem eorum
sudcendit
[8]Tunc ait seruis suis nup

Tiae quidem paratae
sunt sed qui erant in
uitati non fuerunt
digni [9] ite ergo ad exi
tus uiarum et quos
cumque inueneritis
uocate ad nuptias [10] et
egressi sunt serui eius
congregauerunt om
nes quodquod inue
nerunt malos et bonos
et implete sunt nuptiae
discumbentium
[11] Intrauit autem rex ut
uideret discunbentes
et uidit ibi hominem
non uestem nuptia
lem [12] et ait illi amice
quomodo hoc uenis
ti non habens uestē
nuptialem ad ille ob
mutuit [13] tunc rex
dixit ministris tolli
te illum manibus

Et pedibus et mittite
eum in tenebras exte
rioris ibi erit fletus
et stridor dentium
[14] multi enim sunt uo
cati pauci uero electi
LXIII [15] *Tunc abierunt*
[*parisei*
et consilium fecerunt
ut caperent eum in
uerbo [16] et mittunt ad
eos discipulos suos
cum herodianis dicē
tes magister scimus
quia uerax est et uiā
đi in ueritate doces
et non est tibi cura
tibi de aliquo non enī
respicis personas ho
minum
[17] Quid tibi uidetur licet
licet censum dari cae
sari aut non
[18] Cognita autem ih̄s ne
quitia eorum ait quid

Fol. 24.

Me temptatis [19] osten
dite mihi nomisma
census
Ad illi optulerunt ei di
narium [20] ait illis ih̄s
cuius est imago haec
et superscriptio [21] di
cunt ei caesaris
Tunc ait illis reddite er
go quae sunt caesaris
caesari quae đi đo [22] illi
autem audientes mi
rati sunt et relicto illo
abierunt [*cesse*
LXIIII [23] *In illa die ad-*
runt ad eum saddu
cei qui dicunt non
esse resurrectione
et interrogauerunt
eum [24] dicentes ma
gister moyses dixit
si quis mortuus fuerit
non habens filios ut
ducat frater illius

Uxorem ipsius et
suscitet semen fra
tri suo
[25] Erant autem aput nos
septem fratres et pri
mus uxore ducta
defunctus est non
habens semen et reli
quit uxorem suam
fratri suo
[26] Similiter et secundus
et tertius usque ad
septimum
[27] Nouissime autem om
nium et mulier de
functa est
[28] Inter resurrectione
ergo cuius erit de
septem uxor omnes
illa habuerunt
[29] Respondens ih̄s ait
erratis nescientes [illis
scripturas neque
uirtutem đi [30] in resur

Rectione enim ne
que nubunt neque
uxores ducunt sed
sunt sicut angeli in
caelo
[31] De resurrectione au
tem mortuorum
non legistis quod dic
tum est uobis a đo di
cente
[32] ego sum đs abra
ham et đs isac et
đs iacob · non est
đs mortuorum
sed uiuentium
[33] Et cum audissent tur
bae mirabantur su
per doctrinam eius
[34] Pharisei autem audien
tes quod silentium
inposuit sadducaeis
conuenerunt ad eum
[35] Et interrogauit eum
unus ex eis legis doctor

Temptas eum et dicens
[36] magister quod est man
datum magnum in lege
[37]Ait illi ih̄s diligis dōm
tuum in toto corde [đm
tuo et in tota anima tua
et in tota mente tua
[38] hoc est maximum et
primum mandatum
[39] Secundum autem simi
le huic
diligis proximum
tuum sicut te ipsum
[40] In his duobus manda-
uniuersa lex pendet [tis
et prophetae [pha
[41] Congregatis autem
riseis interrogauit eum
ih̄s [42] dicens quid uobis
uidetur de xp̄o cuius
filium dicunt dauid
[43]Ait illis quomodo
[dauid
ergo in sp̄u uocat eum
dōm dicens

Fol. 25.

[44] dixit dn̄s · dn̄o · meo
sede a dextris meis
donec ponam ini
micos tuos scabel
lum pedum tuorū
[45] Si ergo dauid in sp̄u
[uocat
eum dōm quomodo
filius eius est [spon
[46] Et nemo poterat re-
dere ei uerbum neque
ausus est quisquam
ex illi die eum amplius
interrogare [*est*
lxu 23 [1] *Tunc ih̄s locutus*
ad turbas et ad discipu
los suos [2] dicens super
cathedram moysi sede
runt scribae et phari
sei [3] omnia ergo que
cumque dixerit uobis
seruate et facite secū
dum facta uero eorū
ne feceritis dicunt
enim et ipsi non faciunt

[4] Adligant autem hone
ra grauia et inponunt
supra umeros homi
num digito autem suo
nolunt ea mouere
[5] Omnia ergo opera sua
faciunt ut uideantur
ab hominibus dila
tant enim filacteria
sua et magnificant
fimbrias uestimento
rum suorum [mū
[6] Amant autem et pri-
discubitum in conui
uiis et primas cathe
dras in sinagogis
[7] Et salutationes in fo
ro et uocari ab homi
nibus rabbi
[8] Uos autem nolite uoca
ri rabbi
Unus est enim magis
ter uester omnes
es
autem uos fratr estis

[9] Et patrem nolite uo
care uobis super ter
ram unus est enim
pater uester qui in ce
lis est
[10] Nec uocemini ma
gistri quia magister
uester unus est xp̄s
[11] qui maior est uestrū
erit uester minister
[12] Quicumq · autem se ex
altauerit humiliabi
tur et quicum se hu
miliauerit exaltabi
tur
lxui [13] *Uae autem uobis*
scribae et pharisei
hyprocrite quia clu
ditis regnum caelo
rum ante homines
uos autem non in
tratis nec introeun
tis sinitis intrare
[14] Uae uobis scribae et
[pha

Risei hyprocite quo
niam comeditis do
mos uiduarum oc
cansione longa orā
tes propter hoc adcipi
etis amplius iudicium
[15] Uae uobis scribae et
[pha
risei hyprocite quia
circuitis mare et ari
dam ut unum prosy
litum faciatis et cum
fuerit factus facitis
eum filium gehenne
duplo quam uos
[16] Uae uobis duces caeci
qui dicitis quicumq·
iurauerit in templum
nihil est qui autem
iurauerit in auro tē
pli debitor est
[17] Stulti et caeci quid enī
maius est aurum aut
templum quod sanc
tificat aurum

Fol. 26.

[18] Et quicumque iura
uerit in altare nihil
est sed quicumque
iurauerit in dono quod
est super illum debi
tor est [19] caeci quid enī
maius est donum aut
altare quod sanctifi
cat altarem [20] qui ergo
iurauerit in altarem
iurat et in eo et in om
nibus que super illud
[21] et qui iurauerit in tē
plo iurat in illo et qui
habitat in ipso [22] et qui iu
rat in caelo iurat in tro
no d̄i et in eo qui sedet
super ipsum
[23] Uae uobis scribae et
pharisei hyprocite
quia decimatis mentā
et anetum et cyminū
et relinquistis quae
grauiora erant legis

Iudicium et mise
ricordiam et fidē
haec oportuera fa
cere et illa non omit
tere
[24] Duces caeci liquan
tes culicem camel
lum autem glutti
entes
[25] Uae uobis scribae et
pharisei hyprocite
quia emundatis
quod deforis est cali
cis et parapsidis intus
autem plenas sunt
rapinas et intem
perentia [26] pharisei
àe cece munda prius
quod de intus est ca
licis ut fiat et id quod
deforis est unum
mundum
[27] Uae uobis scribe et pha
risei hyprocite

Quia similes estis se
pulcris dealbatis ·
quia foris parent ho
minibus speciosa in
tus uero plena sunt
ossibus mortuorum
et omni spurcitia ·
[28] sic et uos a foris quidē
paretis hominibus iusti
intus autem pleni es
tis hyprocitis et iniqui
tate
[29] Uae uobis scribae et
risei hyprocite quia [pha
aedificatis sepulcra
profetarum et or
natis monumenta
iustorum
[30] Et dicitis quia si fuisse
mus in diebus patruum
nostrorum non es
semus socii ipsorum
in sanguine profeta
rum

[31] Itaque testimonium
redditis uobis quia
fili eorum estis qui
profetas occiderunt
[32] et uos inplete mensu
ram patrum uestro
rum [33] serpentes gene
ratio uiperarum quo
modo effugietis a iu
dicium gehenne
[34] Ideo ecce ego mitto ad
uos prophetas et sapi
entis et scribas et ex
illis occidetis et cru
ci figetis et flagellabi
tis in synagogis et per
sequimini de ciuitate
in ciuitate [35] et ueniat su
per uos omnis sanguis
iustus qui effunditur
super terram a sanguine
abel iusti usque ad san
guine zacchariae fili
barachiel quem oc

Fol. 27.

Cidisti in templum et
inter altare [36]amen
dico uobis ueniet haec
omnia super genera
tionem istam
LXVII [37]*Hierusalem hieru*
salem quae occidis
prophetas et lapidas
eos qui ad te missi sunt
quotiens uolui con
gregare filios tuos
quemadmodum gal
lina congregans pul
lum suos sub alis suis
sed noluistis [38]ecce re
linquitur uobis do
mus uestra [39]dico
autem uobis quia
non me uidebitis a
modo donec dicatis
benedictus qui uenit
in nomine dm̄i
LXVIII 24 [1]*Eţ egressus*
[*ih̄s de*
templo ibat et adces

Serunt discipuli eius
ut ostenderent ei
structuram templi
[2]Ipse autem respondens
dixit illis uidetis haec
omnia amen dico
uobis non relinque
tur hic lapis super la
pidem qui non des
truatur
[3]Sedente autem ipso
super montem oli
ueti accesserunt
ad eum discipuli se
creto dicentes dic
nobis quando haec
erunt
Et quod signum ad
uentus tui et con
summationes se
culi
[4]Et respondens ihs di
xit illis uidete ne quis
uos seducat ullo mo

Do [5]multi enim ueni
ent in nomine meo
dicentes ego sum
xp̄s et multus sedu
cent
[6]Audientem proelia
et opiniones proelio
rum uidete ne tur
bemini oportet eni¯
haec fieri sed nondu¯
est finis
[7]Insurget enim gens
contra gentem et
regnum contra reg
num et erunt famis
et terre motus per
loca [8]haec autem
omnia initia sunt
dolorum
[9]Tunc tradent uos in
tribulationem et
occident uos et eri
tis odio omnibus
gentibus propter

nomen meum
[10]Et tunc scandalizabu¯
tur multi et inuice
se tradent et odio
habebunt in inuice¯
[11]Et multi pseudopro
fete insurgent et se
ducent multos [12]et
quoniam abundauit
iniquitas refrigiscet
caritas multorum
[13]Qui autem perman
serit usque ad finem
hic saluus erit
[14]Et predicabitur hoc
euangelium regni
in uniuerso orbe
in testimonium om
nibus gentibus et
tunc ueniet consum
matio
[15]Cum ergo uideritis
abominationem de
solationis quod dic

Fol. 28.

Tum est a daniel pro
pheta stans in loco
sc̄o qui leget intelle
gat
[16]Tunc qui in iudea sunt
fugiant in montibus
[17]et qui in tecto non des
cendant tollere ali
quid de domo [18]et qui
in agro sunt non re
uertatur tollere tu
nicam suam
[19]Uae autem pelegrina¯
tibus et nutrientibus
in illis diebus
[20]Orate autem ut non
fiat fuga uestra hie
me uel sabbato
[21]Erit enim tribulatio
magna qualis non fu
it ab initio seculi us
que modo neque fieţ
[22]Et nisi breuiati fuissent
dies illi non fieret

Salua omnis caro
sed propter electos
breuiabuntur dies
illi
[23]Tunc si quis uobis dixe
rit ecce hic xp̄s [24]et pseu
doprofetae et dabunt
signa magna et pro
digia ita ut in erro
rem inducantur
si fieri potest etiam
electi [25]ecce predixi
uobis
[26]Si autem dixerint uo
bis ecce in deserto
est nolite exire aut
ecce in penetralibus
nolite credere
[27]Sicut enim fulgur e
xit ab oriente et ad
paret usque in no
cente ita erit et ad
uentu fili hominis
[28]Ubicumque enim

Fuerit corpus illuç co¯
gregabuntur aqui
lae [tribu
[29]Statim autem post
lationem dierum il
lorum sol obscura
bitur et luna non da
bit lumen suum et
stellae cadent de celo
et uirtutes caelorum
mouebuntur et tunc
parebit signum fili ho
minis in caelo
[30]Et tunc plangent se om
nes tribus terrae et
uidebunt filium ho
minis uenientem in
nubibus caeli cum
uirtute multa et ma
iestate
[31]Et mittet angelos suos
cum tuba et uoce
magna et congrega
bunt eletos eius a quat

Tuor uentis a summis
caelorum usque ad
terminos eorum
[32]A fici autem arbore dis
cite parabolam intel
legite cum iam ramus
eius tener fuerit et fo
lia nascuntur scitis
quia prope est aestas
[33]ita et uos cum uideri
tis haec omnia scitote
quia prope est in ieiuniis
[34]Amen dico uobis quia
non preteriuit haec
generatio donec haec
omnia fiant
[35]Caelum et terra tran
sibunt uerbum aute¯
hoc non preteribit
[36]De die autem illa et
[hora
nemo scit neque an
geli caelorum neque
filius nisi pater solus
[37]Sicut autem in diebus

Fol. 29.

Noe ita erit et aduen
tus fili hominis [38]sicut
enim erat in diebus
illis ante delubium
manducantes et bibe¯
tes et uxores ducentes
usque in eum diem
quo intrauit noe in ar
cam [39]et non cognoue
runt donec uenit dilu
uium et tulit omnes
ita erit et aduentus fi
li hominis
[40]Tunc duo erunt in agrū
unus adsumetur et
alius relinquetur
[42]duo in lecto unus ad
sumetur et unus re
linquentur
[43]Uigilate ergo quia nes
citis qua die dm̄s uen
turus est
[44]Illud autem scitote quo
niam si sciret paterfa

Milias qua hora fur
uenit uigilaret utiq·
et non sineret perfo
diri domum suam
[45]ideo et uos estote pa
rati quia nescitis qua
hora filius hominis
uenturus sit
[46]Quisnam est fidelis ser
uus aut prudens que¯
constituit dm̄s su
per familiam suam
ut det illis cibum in
tempore [47]beatus ille
seruus quem ueni
ens dm̄s eius inueni
et ita facientem
[48]Amen dico uobis quo
niam super omnia
bona sua et consti
tuit eum
[49]Si autem dixerit malus
ille seruus in corde
suo moram fecit dm̄s

Meus uenire [50]et in
cipiet percutere co¯
seruos suos mandu
cet autem et bibat
cum ebriosis [51]ueni
et dm̄s serui illius in
die qua non sperat et
hora qua ignorat [52]et
diuidet eum partem
que eius cum hypro
critis ponec illic erit
fletus et stridor den
tium [*aestima*
LXVIIII 25 [1] *Tunc simile*
bitur regnum caelo
rum decem uirgini
bus que adceperunt
lampades suas et pro
dierunt et uenerunt
obuiam sponso et
sponsae [2]quinque au
tem ex eis erant fatuae
et quinque pruden
tes [3]fatuae ergo accep

Tis lampadibus suis
non sumpserunt ole
um secum
[4]Prudentes uero acce
perunt oleum in ua
sis suis cum lampadi
bus
[5]Mora autem sponso
facientem dormita
uerunt omnes et dor
mierunt
[6]Media autem nocte
clamor factus est
et ecce sponsus uenit
surgite obuiam ei
[7]tunc surrexerunt
omnes ille uirginis
et ornauerunt lam
pades suas
[8]Fatuae autem sapien
tibus dixerunt date
nobis de oleo uestro
qui lampades nostras
extinguntur

Fol. 30.

[9]Responderunt prude¯
tes dicentes ne forte
non suficiat nobis et
uobis sed ite potius
ad uendentes et emi
te uobis
nt
[10]Dum eum emere uenit
sponsus et quae pa^{r}ate
erant intrauerunt
cum eo in nuptias et
clausa est ianua [11]no
uissimae autem ue
nerunt relique uirgi
nis dicentes dn̄e dn̄e
aperi nobis
[12]Ad ille respondens ait
amen dico uobis nes
cio uos [13]uigilate itaq·
quia nescitis diem
neque horam
[14]Sicut enim homo pele
gre profectus uoca
uit seruus suus et tra
didit illis bona sua

[15]Et uni quidem dedit
quinque talenta alii
autem duo alii uero
unum unicuique se
cundum propriam
uirtutem profectus
est
[16]Continuo autem qui
quinque talenta ad
ceperat et operatus
est in eis alia quinque
[17]et similiter qui duo
adcepit lucratus est
in eis alia duo
[18]Qui autem unum tale¯
tum adcepit fodit et
abscondit pecunia¯
dn̄i sui
[19]Post multum uero te¯
pus uenit dm̄s seruo
rum illorum et posuit
rationem cum eis
[20]et adcedens qui quin
que talenta adceperat

Optulit alia quinq·
talenta dicens dn̄e
quinque talenta mi
hi tradidisti ecce a
lia quinque super
lucratus sum [ser
[21]Ait illi dm̄s eius euge
be bonae et fidelis su
per multa te constitua
intra in gaudium dm̄i
tui
[22]Accessit autem qui duo
talenta adceperat
et ait dm̄e duo talenta
tradidisti mihi ecce
alia duo lucratus
sum
[23]Et ait illi dm̄s eius euge
serbe bone fidelis
quia super pauca fu
isti fidelis super mul
ta te constituam in
tra in gaudium dn̄i
tui

[24]Accedens autem et qui
unum talentum ad
ceperat ait dm̄e scio
quia homo durus est
metis ubi non semi
nasti et congregans
quod non sparsisti [25]et
timens abii et abscon
di talentum tuum
in terram ecce habes
quo tuum est [dm̄s
[26]Respondens autem
eius dixit ei serue ne
quam et piger sciebas
quod meto ubi non
semito et congrego
ubi non sparsi
[27]Oportuit ergo te tra
dere pecuniam meam
nummulariis et ego
ueniens recipissem
quod meum est
[28]Tollite itaque ab eo ta
lentum et date ei qui

Fol. 31.

Habet decem talenta
29 omni enim habenti
dabitur et abundauit
ei autem qui non habet
et quod habet aufere
tur ab eo 30 et ne-
[quam
seruum proicite foras
in tenebras exterio
res illic erit fletus et
stridor dentium
LXX 31 *Cum autem uenerit*
filius hominis in ma
iestate sua et omnes
angeli cum tunc se
debit super sedem
maiestatis suae 32 et
congraegabuntur
ante eum omnes gē
tes et separauit eos
ab inuicem sicut pas
tor segregat oues ab
haedis 33 et statuet oues
ad dextris suis haedos
autem a sinistris

34 Tunc dicet rex his qui
ad dextris sunt eius
Uenite benedicti pa
tris mei possidete
praeparatum uobis
regnum a constitu
tione mundi 35 esu
rii enim et dedistis
mihi manducare
sitibi et dedistis mi
hi uiuere hospes erā
et tollegistis me 36 in
firmus et uisitastis
me in carcere erā
et uenistis ad me
37 Tunc respondebunt
ei iusti dicentes·
dn̄e quando te uidi
mus esurientem
et pamus te aut siti
entem et dedimus
tibi potum · 38 quando
autem te bidimus
hospitem et colle

Gimus te aut nudū
et coperuimus te 39 aut
quando te uidimus
infirmum et in car
cere et uenimus ad
te
40 Et respondens rex di
cet illis amen dico
uobis quandiu fecis
tis uni horum mini
morum et mihi fecis
tis [ad si
41 Tunc dicet et his qui
nistris sunt discidi
te a me maledicti in
ignem aeternum
quem preparauit pa
ter meus diabulo
42 Esurii enim et non de
distis mihi manduca
re sitiui et non dedis
tis mihi uiuere 43 hos
pes eram et non reci
pistis me nudus et

Non operuistis me
infirmus et in carce
non uenistis ad me
re et uenimus ad te
44 Tunc respondebunt
[et ip
si dicentes dn̄e quan
do te uidimus esuriē
tem aut sitientem
aut hospitem aut nu
dum aut infirmum
aut in carcerem et
non ministrauimus
tibi
45 Tunc respondebit illis
dicens amen dico
uobis quandiu non
mi
fecistis uni de minis
istis nec mihi fecis
tis 46 et ibunt hii in ignē
aeternum iusti au
tem in uitam aeter
nam [*pos*
LXXI 26 1 *Et factum est*
quam consumauit
ih̄s sermones hos om

Fol. 32.

Nes dixit discipulis suis
2 scitis quia post biduum
pasca fiet et filius
[homi
nis tradetur ut cruci
figatur
3 Tunc congregati sunt
principis sacerdotum
et scribae et seniores
populi in atrium prin
cipis sacerdotum
qui dicebatur caiphas
4 et consilium fecerunt
n
ut ih̄m dolo teneret
et occiderent
5 Dicebant autem ne in
die festo tumultus fi
eret in populo
6 Cum autem esset ih̄s
in bethania in domo
simonis leprosi 7 ac
cessit ad eum muli
er habens alabastrū
unguenti pretiosi et
infudit supra caput eius

Recumbente ipso
8 Uidentis autem disci
puli indignati sunt
dicentes ut quid per
ditio haec 9 potuit
enim istut uenunda
ri et dari pauperibus
10 Quod ut cognouit ih̄s
dixit illis quit moles
ti estis mulieri opus
enim bonum opera
ta est in me
11 Nam pauperes semper
habetis uobiscum
me autem non sen
per habetis uobiscum
12 Mittens enim haec
unguentum hoc in
corpus meum ad se
pelliendum me fecit
13 Amen dico uobis ubi
cumque predicatum
fuerit hoc euangelium
in toto mundo dicetur

Et quod haec fecit
in memoria ipsius
14 Tunc auiit unus de
duodecim qui dici
tur iudas scarioth
ad principis sacerdo
tum 15 et ait illis quid
uultis mihi dare et
ego uobis eum tra
dam
Ad illi constituerunt
ei xxx · argenteos 16 et
exinde querebat o
portunitatem ut eum
traderet
LXXII 17 *Prima autem*
[*azymo*
rum adcesserunt
discipuli ad ih̄m dicē
tes ubi uis paremus
tibi manducare pas
cha
18 Ad ille dixit ite in ciui
tatem ad quendam
et dicite ei magis

Ter dicit tempus me
um prope est aput te
facio cum discipulis
meis pascha
19 Et fecerunt discipuli
sicut constituit illis
ih̄s et parauerunt pas
cha
20 Uespere autem facto
discubuit ih̄s cum
duodecim discipulis
suis
21 Et edentibus illis dixit
amen dico uobis
quod unus uestrum
me traditurus est
22 Et contristati nimis
ceperut singuli dice
re numquid ego sum
dn̄e
23 Ipse uero respondes
ait qui intingit mecū
manum in parapsidē
hic me tradet

Fol. 33.

[24]Filius quidem hominis
uadet sicut scriptu¯
est de illo ue autem
homini illi per que¯
filius hominis trade
tur bonum erat homi
ni illi non nasci
[25]Respondes autem
[iudas
qui trditurus eum erat
dixit numquid ego sum
rabbi
Ait illi iħs tu dixisti
[26]Ipsis autem cenanti-
[bus
accepit iħs panem et
benedixit ac fregit et
dedit discipulis suis
dicens accipite et ma¯
ducate hoc es corpus
meum
[27]Et adcipiens calicem
gratias egit et dedit il
lis dicens bibite ex eo
omnes [28]hic est enim
sanguis meus noui tes
Tamenti qui pro mul
tis effunditur in re
missione peccatorum
[29]Dico autem uobis quo
niam non bibam
amodo de hac crea
tura uitis usque in di
em illum cum illud
bibat uobiscum no
uum in regno patris
mei
[30]Et hymno dicto exie
runt in montem oli
ueti [*iħs*
LXXIII[31] *Tunc dicit illis*
omnes uos scanda
lum patiemini in me
in ista nocte
Scriptum est enim per
cutiam pastorem
et dispargentur
oues gregis [rexe
[32]Sed posquam resur-
ro precedam uos in
Galilea
[33]Respondens autem
petrus ait si omnes
scandalizabuntur
in te ego numquam
scandalizabor
[34]Dicit illi iħs amen dico
tibi quod hac nocte
ante quam gallus ca¯
tet ter me negabis
[35]Ait illi petrus etiam
si me oportuerit
mori tecum non te
negabo
Similiter et omnes
discipuli dixerunt
[36]Tunc uenit iħs cum il
lis in predium quod
dicitur gedsamani
et dicit discipulis suis
sedete hic donec eo
illuc orare
[37]Et adsumpto petro
et duobus filiis zebe
Dei coepit contris
tari et mestus esse
[38]Tunc ait illis tristis est
anima mea usque
ad mortem susti
nete et uigilate me
cum
[39]Et progressus pusil
lum procedens in
faciem suam orans
et dicens
Pater meus si possibile
est transeat a me
calix iste sed tame¯
non sicut ego uolo
sed sicut tu uis
[40]Et uenit ad discipulos
suos et inuenit eos
dormientes
Et ait petro sic non
potuisti una hora ui
gilare mecum [41]uigi
late et orate ut non
ueniatis in temptatio

Fol. 34.

Nem sp̄s quidem pro¯
tus caro autem infir
mis
[42]Iterum secundo abiit
et orauit dicens
Pater meus si non po
test hoc transire a
me nisi illud bibam
fiat uoluntas tua
[43]Et uenit iterum et in
uenit eos dormien
tes erant enim oculi
eorum grauati
[44]Et relictis illis iterum
abiit et orauit eunde¯
sermonem dicens
[45]Tunc uenit ad discipu
los suos et dicit illis
dormite iam et re
quiescete ecce ad
propiauit hora et filius
hominis traditur in
manibus peccatorum
[46]surgite eamus ecce
Adpropiauit qui me
tradet
[47]Adhuc ipso loquente
ecce iudas unus de
duodecim uenit
et cum eo turba mul
ta cum gladiis et fus
tibus missi a principi
bus sacerdotum
et senioribus plebis
[48]Qui autem tradidit
eum dedit illis sig
num dicens quem
cumque osculatus
fuero ipse est tene
te eum [49]et confes
tim adcedens ad iħm
dixit habe rabbi et
osculatus est eum
[50]Cui dixit iħs ad quod
uenisti amice tunc
adcesserunt et ma
nus iniecerun in iħm
et tenuerunt eum
[51]Et ecce unus ex his
qui erant cum iħu
extendens manu¯
exemit gladium suu¯
et percussit seruum
principis sacerdotu¯
et amputauit auricu
lam eius
[52]Tunc ait illi iħs conuer
te gladium tuum
in loco suo
Omnis enim qui adci
piunt gladium et gla
dio utuntur gladio
peribunt
[53]Aut non putas me pos
se modo rogare
Patrem meum et
exhibebit mihi plus
quam duodeci mi
lia angelorum
[54]Quomo ergo inplebu¯
tur scripturae quia
sic oportet fieri
[55]In illa hora dixit iħs
turbis quasi ad latro
nem uenistis cum gla
diis et fustibus conpre
endere me
Cottidie aput uos se
debam in templo do
cens et non me tenu
istis
[56]Hoc autem totum fac
tum est ut impleantur
scripturae profeta
rum
Tunc discipuli omnes
relicto eo fugierunt
[57]Illi autem tenentes iħm
perduxerunt ad cai
pham principem sa
cerdotum ubi scri
bae et seniores con
uenerant
[58]Petrus autem seque
batur eum a longe us
que in atrium princi

Fol. 35.

Pes sacerdotum et
ingressus intus sede
bat cum ministris ut
uideret exitum rei
59 Principis autem sacer
dotum et uniuersum
concilium quere
bant falsum testimo
nium contra ih̄m ut
eum morti traderent
60 et non inuenerunt
exitum
Et cum multi falsi tes
tes adcessisent non
inuenerunt quicqua¯
in eo
Nouissime autem ue
nerunt duo falsi tes
testes 61 et dixerunt
audiuimus hunc di
xisse
Possum destruere hoc
templum d̄i et pos tri
duum illud reaedi

Ficare
62 Et surgens princeps
sacerdotum ait illi
nihil respondes ad ea
quae ipsi aduersum
te testificantur
63 ih̄s autem tacebat
Et respondes princeps
sacerdotum ait illi
adiuro te per d̄m ui
uum ut dicas nobis
si tu es xp̄s filius d̄i uibi
64 Dicit illi ih̄s tu dixisti
tamen dico uobis
amodo uidebitis fili
um hominis seden
tem ad dextram uir
tutis et uenientem
cum nubibus caeli
65 Tunc princeps sacerdo
tum scidit uestime¯
ta sua dicens blasphe
mauit quid adhuc
egemus testibus ecce

Nunc audistis plas
phemiam eius 66 quid
uobis uidetur
Ad illi responderunt
et dixerunt reus est
morti
67 Tunc expuerunt in
faciem eius et cola
phis ceciderunt eum
68 dicentes profetiza
nobis xp̄e quis est qui
te percussit
69 Petrus uero sedebat
foris in atrio et ad
cessit ad eum una a¯
cilla dicens et tu
cum ih̄u galileo eras
70 Ad ille negauit cora¯
omnibus dicens
nescio quid dices
71 Exeunte autem illum
ianuam uidit eum
alia ancilla et ait
eis qui erant ibi et

Hic erat cum ih̄u na
zareo
72 Et iterum negauit cu¯
iuramento dicens
non noui hominem
73 Et post pusillum ad
cesserunt qui ibi sta
bant et dixerunt pe
tro uere ex illis es
tu nam et loquella
tua similes est ei
74 Tunc coepit deuota
re se et iurare quod
non nouisse homi
nem
Et continuo gallus
cantauit
75 Et rememoratus est
petrus uerbi ih̄u
quod dixerat ante
quam gallus cantet
ter me negabis
Et egressus foras ama
rissime plorauit

Fol. 36.

27 1 Mane autem cum fac
tum esset consiliu¯
acceperunt omnes
principis sacerdotum
et seniores plebis ad
uersus ih̄m ut eum
morti traderent 2 et
uinctum adduxerunt
eum et tradiderunt
pontio pilato presidi
3 Tunc uidens iudas qui
eum tradidit quia
damnatus est penite¯
tia ductus rettulit
xxx · argenteos prin
cipibus sacerdotum
et senioribus 4 dicens
peccaui quod tradi
derim sanguinem
iustum
Ad illi dixerunt quid
ad nos tu uideris
5 Et proiectis argenteis
in templo secessit et

Abiit et laqueo se sus
pendit
6 Tunc principis sacerdo
tum acceptis argen
teis dixerunt non
licet eos mittere eos
in loculum quia pre
tium sanguinis est
7 Consilio autem ad
cepto inter se eme
runt agrum figuli
in sepultura pelegri
norum 8 propter hoc
uocatus est ager il
le acheldemach hoc
est ager sanguinis
usque in hodiernum
diem
9 Tunc adinpletum est
quod dictum est per
hieremiam profeta¯
dicentem
et adceperunt
xxx · argenteos

Pretium adpretiati
quod adpretiaue
runt a filiis istrahel
10 et dederun eos in
agrum figuli sicut
constituit mihi
d̄ms
11 Ih̄s autem stetit ante
presidem et interro
gauit eum preses di
cens tu es rex iudeo
rum
Dicit ei ih̄s tu dicis
12 Et cum adcusaretur
a principibus sacer
dotum et senioribus
nihil respondebat
13 Tunc dicit illi pilatus
non audis quanta ad
uersum te testifica¯
tur
14 Et respondit ei ullum
uerbum ita ut mira
retur preses uehe

Menter
15 Per die autem solem
nem consueuerat
praeses dimittere po
pulum unum uinctu¯
quem uoluissent 16 ha
bebant autem uinc
tum insignem qui di
cebatur barabbas
17 Congregatis autem il
lis dixit pilatus quem
uultis uobis dimittam
barabam an ih̄m qui
dicitur xp̄s
18 Sciebat enim quod per
inuidiam tradiderunt
eum
19 Sedente autem illo pro
tribunali misit ad il
lum uxor eius dicens
nihil sit tibi et iusto il
li multa enim passa
sunt hodie propter
illum

Fol. 37.

20 Principis autem sacer
dotum et seniores
persuaserunt populo
ut peteret barabbam
iħm uero perderent
21 Respondens autem
preses ait illis quem
uultis uobis de duobus
dimittam ad illi di
xerunt barabbam
22 Dicit illi pilatus quid
ergo faciemus iħm
qui dicitur xp̄s
Dicunt omnes cruci
figatur [eni¯
23 Ait illis preses quid
male fecit ad illi ma
gis clamabant dicens
cruci figatur
24 Uidens autem pilatus
quia nihil profecit
sed magis tumultum
fieri accepta aqua
lauit manus suas cora¯

Populo dicens inno
cens ego sum a san
guine huius uos ui
deritis
25 Et respondens uni
uersa turba dixit sa¯
guis eius super nos
et super filios nostros
26 Tunc dimisit illis bara
bam iħm uero flagel
lis caesum tradidit
eis ut cruci eum fi
gerent
27 Tunc militis presidis
susceperunt iħm in
pretorio et congre
gauerunt ad eum
uniuersa cohorte¯
28 et induerunt eum
tunicam purpurea¯
et clamidem cocci
neam circumdede
runt ei 29 et corona¯
de spinis posuerunt

Super caput eius
et arundinem in
dexteram eius et
adgeniculantes
se ante eum delu
debant eum dicen
tes haue rex iudeo
rum 30 et expuentes
in eum adceperunt
arundinem et per
cutiebant caput eius
31 Et posquam inluse
runt eum exuerunt
eum clamidem et
induerunt eum ues
timenta eius et du
xerunt ut cruci fige
rent
32 Exeuntes autem in
uenerunt homine¯
cyrineum uenien
tem obuiam sibi no
mine simonem hunc
angariauerunt ut

Tolleret crucem
eius
33 Et uenerunt in locum
qui dicitur golgotha
quod est caluarie lo
cus 34 et dederunt ei
bibere cum felle mix
tum et cum gustas
set noluit bibere
35 Posquam autem cru
ci fixerunt eum di
uiserunt uestimen
ta eius sortem mitte¯
tes 36 et sedentes ser
uabant eum
37 Et inposuerunt supra
caput eius causam eius
scribtam hic est iħs
rex iudaeorum
38 Tunc cruci fixi sunt
cum eo duo latro
nes unus a dextris
et alius a sinistris
39 Transeuntes autem

Fol. 38.

Blastemabant eum
mouentes capita sua
40 et dicentes ua qui des
truebat templum d̄i
et in triduum illud
reedificabat si filius
d̄i es descende nunc
de cruce
41 Similiter et principis
sacerdotum delude¯
tes cum scribis et pha
riseis dicebant 42 alios
saluus fecit se ipsum
non potest saluum
facere si rex istra
hel est descendat
nunc de cruce et cre
dimus ei 43 confidit
in d̄o liberet eum
si uul eum dixit enim
quia d̄i filius sunt
44 Idipsum autem et latro
nes qui cruci fi erant
cum eo inproperabant

Ei
45 Ab hora autem sexta
tenebrae facte sunt
super uniuersam
terram usque in
horam nonam
46 Circa horam autem
nonam exclama
uit iħs uoce magna
dicens heli heli la
ma zapthani hoc
est d̄s meus d̄s meus
ut quid me dereli
quisti
47 Quidam autem illic
stantes et audien
tes dicibant heliam
uocat iste
48 Et continuo currens
unus ex eis adcep
ta spungia inpleuit
aceto et inposuit
i
harundine et dabat
ei bibere

49 Ceteri uero dixerunt
sine uideamus si ue
nit elias et liberauit
eum
50 Iħs autem iterum cla
mans uoce magna
emisit sp̄m
51 Et ecce uelum templi
scissum est in duas
partes a summo us
que deorsum et ter
ra mota est et petre
fise sunt 52 et monu
menta patefacta
sunt et multa cor
pora sanctorum
dormientium sur
rexerunt 53 et exeun
tis de monumentis
post resurrectione
ipsius uenerunt in
sanctam ciuitatem
et multis apparuerunt
54 Centurio autem et qui

Cum eo erat custodi
entes iħm uiso terre
moto et his que fie
bant timuerunt ual
de dicentes uere d̄i fi
lius erat iste
55 Erant autem ibi muli
eres multae a longe
uidentes quae secu
te erant iħm a galilea¯
ministrantes ei 56 inter
quas erat maria mag
dalenae et maria ia
cobi et ioseph et ma
ter filiorum zebe
dei
57 Cum sero autem fac
tum esset uenit qui
dam homo diuis ab a
rimathia nomine
ioseph qui et ipse dis
cipulus erat iħu 58 hic
adcessit ad pilatum
et petit corpus iħu

Fol. 39.

Tunc pilatus iussit reddi
corpus
59 Et cum adcepisset
[ioseph
corpus iħu inuoluit
illud in sindone mun
da 60 et posuit eum in mo
numento suo nouo
quod exciderat in mo
numento suo nouo
quod exciderat in pe
tra et aduoluit saxū
magnum ad ostium
monumenti et abiit
61 Erat autem ibi maria
magdelenae et alte
ra maria sedentes cō
tra sepulchrum
62 Altera autem die que
est post parasceuen
Conuenerunt princi
pes sacerdotum et pha
risei ad pilatum 63 dicen
tes dm̄e rememorati
sumus quod seductor

Ille dixit cum adhuc
uiueret post tertium
diem resurgam 64 iube
ergo sepulcrhum cus
todiri usque in diem
tertium ne forte ue
niant discipuli eius et
furentur eum et di
cant plebi quia surre
xit a mortuis et erit
nouissimus error pri
or priori
65 Ait illi pilatus habetis
custodes ite custo
dite sicut scitis
66 Illi autem euntes mu
nierunt sepulcrum
signantes lapidem
cum custodibus
LXXIIII 28 1 *Uespere autē*
sabbati que luciscit
in prima sabbatorū
uenit maria mag
dalenae et altera

Maria uidere sepul
chrum
2 Et ecce terre motus
factus est magnus
angelus autem dm̄i
descendit de caelo
et adcedens reuolu
it lapidem et sedebat
super eum
3 Erat autem aspectus
eius sicut fulgor et
uestimenta eius cā
dida sicut nix 4 a timo
re autem eius con
moti sunt qui custo
diebant facti sunt
sicut mortui
5 Respondens autem
angelus dixit muli
eribus nolite time
re uos scio enim
quod iħm qui cruci
fixus est queritis
6 non est hic resurre

Xit a mortuis sicut
dixit uenite et uide
te locum ubi positus
erat dm̄s 7 et cito eun
tis dicite discipulis eius
quia surrexit a mor
tuis et precedet uos
in galileam ibi eum
uidebitis ecce dixi
uobis
8 Et exierunt cito de
monumento cum
gaudio magno cur
rentes nuntiare dis
cipulis eius
9 Et ecce iħs occurrens
illis dicens habete
Illae autem adcesse
runt et tenuerunt
pedes eius et adora
uerunt eum
10 Tunc ait illis iħs nolite
timere ite nuntiate
fratribus meis ut

Fol. 40.

Eant in galileam et
ibi me uidebunt
11 Ipsis autem euntibus
ecce quidam de cus
todibus cum uenis
set in ciuitate nuntia
uerunt principibus
sacerdotum omnia
que facta sunt
12 Et congregati cum se
nioribus consilium
acceperunt et pecu
nias copiosas dede
runt militibus 13 dicē
tes dicite quia disci
puli eius nos tenuerunt
et furati sunt eum
nobis dormientibus
14 et si hoc auditum fu
erit a preside nos per
suadebimus ei et se
curos uos faciemus
15 Ad illi accepta pecunia
fecerunt sicut erant

Docti et diuulgatū
est uerbum istud
aput iudeos usque
in hodiernum
16 Undecim autem dis
cipuli abierunt in
galileam in monte
ubi constituerat il
lis iħs dm̄s
17 Et cum uidissent eum
adorauerunt qui
dam autem dubita
uerunt
18 Et adcedens iħs locu
tus est eis dicens da
ta est mihi omnis po
testas in celo et in ter
ra 19 euntes ergo do
cete omnis gentes
baptizantes eos in
nomine patris et fi
li et sc̄i sp̄s 20 docentes
eos seruare omnia
quecumque man

Daui uobis et ecce
ego uobiscum sum
omnibus diebus usq·
ad consummationē
seculi amen

EUANGEL

SECUNDŪ

MATHEŪ

EXP · INC

EUANGELIū

SECUNDŪ

IOHANNEM

Fol. 41.

I Iohannes testimoni
um perhibet de xp̄o di
cens non sum dignus
corrigia calciamenti
eius soluere
II Iterum iohannes dicet
ecce agnus d̄i qui tollit
peccatum mundi
III Et ostendit ih̄s dis-
[*cipulis*
suis ubi maneret et se
cuti sunt eum
IIII Ubi ih̄s de aqua
[*uinum*
fecit in chana galilae
ae
V Et eiecit ih̄s de templo
omnes uindentes et
dixit domus oratio
nis est domus patris
mei [*dixit*
VI Ubi baptizat ih̄s et
iohannis discipulis suis
ego non sunt xp̄s [*tus*
VII Qui non fuerit rena-
denuo ex aqua et sp̄u

Et uenit ad discipu
los ambulans supra
mare et dixit ego su̅
panis uitae
XIII Cum aliquis de dis
cipulis abirent retro
dixit numquit et uos
uultis irae [*ih̄m*
XIIII Et dixerunt ad
fratres eius uade
hinc in iudeam et di
xit ih̄s nolite iudica
re secundum facie̅
queritis me et ubi sunt
non potestis uenire
XV Qui sitit ueniat bibat
sicut scriptum est
XVI Adducunt ad eum
mulierem in adul
terio depraehensa̅
XVII Et dixit ih̄s iudeis
exaltaueritis filium [*cu̅*
hominis cognosce
tis quia ego sum et

Sancto non intrauit
in regnum d̄i [*iudea*
VIII Ubi secessit ih̄s a
et uenit in samariam
VIIII Sedens super puteu̅
mulierem samma
ritinam petit bibere
et dicit discipulis suis
alii laborauerunt et
uos in labores ipsorum
introistis
X Omnis profeta sine
honore est in patria
sua ubi filium reguli
sanauit
XI In porticum solomo
nis ad natatoriam pis
cinam hominem ab
infirmitate annoru̅
xxxuiii · sanauit
XII De quinque panes or
diacios et duos pisces
ubi uolunt eum tene
re in regem et fugit

Ante abraham ego
sum
XVIII De ceco natiuitate
cui linuit oculus et di
xit uade ad siloam
XVIIII Ego sum pastor bo-
nus qui pono animam
pro ouibus
XX Dicunt ei pharisei si
tu es xp̄s dic nobis pa
lam
XXI Ubi lazarum resusci
tat quarta die
XXII Et adcepit maria un
guentum et unxit pe
des ih̄u et pharisei uo
lebant occidere la
zarum
XXIII Et turbe adcepe-
flores palmarum et [*runt*
dicebant osanna et
dicebat ih̄s qui amat
animam suam per
det eam

Fol. 42.

XXIIII Cum multa signa
fecisset ih̄s dicebat
ego lux in hunc mu̅
dum
XXV· Ubi pedes ih̄s disci
pulorum lauat
XXVI Et cum exiret iudas
ut traderet ih̄um
dixit ei ih̄s quod fa
cis fac celerius
XXVII· Et cum dicit ih̄s
discipulis diligite in
uicem uos· et petro
dicit ter me negauis
ego sum uia et ue
ritas
XXVIII· Si diligitis me
praecepta mea cus
todite· et rogabo
patrem meum et
mittit uobis sp̄m·
ueritatis
XXVIIII· Ego sum uitis ue
ra et pater meus

Nem apparuit ih̄s
discipulis et non
credebant thomas
et iterum apparuit
et increpabat eum
XXXVI· Et cum tertio ma
nifestaret se ih̄s
discipulis et ait pe
tro dicens ter· pas
ce oues meas

Agricola si me dili
geretis gauderetis
quia uado ad patre̅
XXX Ueniet ora ut qui
uos occiderit putet
se obsequium d̄o
facere et tristitia̅
habebitis sed iteru̅
uideuo uos et gau
deuit cor uestru̅
XXXI Et eleuatis oculis
ih̄s dixit clarifica
filium tuum
XXXII· Pater sancte ser
ua eos in nomine
tuo id est discipuli d̄i
XXXIII Et duxerunt ih̄m
ad annam et cai
pham et ad pilatu̅
XXXIIII· Et de cruce dixit
ih̄s discipulo que̅
diligebat ecce ma
ter tua
XXXV· Post resurrectio

Fol. 43.

1 [1] *In principio erat uer*
bum et uerbum erat
aput d̄m et d̄s erat
uerbum [2] *hoc erat*
in principio aput d̄m
[3] Omnia per illum facta
sunt et sine illo fac
tum est nihil quod
factum est [4] in ipso
uita est et uita erat
lux hominum [5] et lux
in tenebris lucet et
tenebrae eam non
conpraehenderunt
[6] Fuit homo missus a đo
cui nomen erat io
hannes [7] hic uenit
in testimonium ut
testimonium perhi
beret de lumine ut
omnes crederent
per illum
[8] Non erat ille lux sed
ut testimonium perhi

Beret de lumine
[9] erat lux uera quae
inluminat omne̅
hominem uenien
tem in hunc mun
dum [10] in hoc mun
do erat et mundus
per ipsum factus est
et mundus eum no̅
cognouit
[11] In sua propria uenit
et sui eum non rece
perunt [12] quodquod
autem receperunt
eum dedit eis potes
tatem filios đi· fieri
his qui credunt in
nomine eius [13] qui no̅
ex sanguinib· neq·
ex uoluntate car
nis neque ex uolu̅
tate uiri sed ex đo
nati sunt
[14] Et uerbum caro fac

Tum est et habitabit
in nobis et uidimus
gloriam eius · glo
ram quasi unige
niti a patre plenu̅
gratia et ueritate
[15] Iohannes testimo
nium peribet de illo
et clamat dicens
hic erat quem dixi
qui post me uenit
ante me factus est
quia prio me erat
[16] Quoniam de pleni
tudine eius nos
omnes accepimus
gratiam pro gra
tia [17] quia lex per moy
sen data est gra
tia autem et ueri
tas per ih̄m· xp̄m·
facta est
[18] đm· nemo uidit um
quam nisi unige

Nitus filius qui est
in sinum patris ipse
enarrauit
[19] Et hoc est testimoniu̅
iohannis quando
miserunt iudaei
ab hierosolymis
sacerdotes et leu
uitas ad eum ut in
terrogarent eum
tu quis es [20] et confes
sus est et non nega
uit confessus est
quia ego non sum
xp̄s
[21] Et interrogauerunt
eum iterum · quid
ergo tu helias es et
dixit non sum ne
ergo propheta es tu
et respondit non
[22] Et dixerunt ei dic
ergo nobis quis es
ut responsum demus

Fol. 44.

His qui miserunt nos
quid dicis de te ipso
[23] ait ego uox cla
mantis in deser
to parate uiam
dn̄i sicut dixit
eseias profeta
[24] Et qui missi fuerant
ex pharisaeis [25] et in
terrogauerunt eu̅
dicentes quid ergo
batizas si tu non es
xp̄s neque helias
neque propheta
I [26] *Respondit eis iohan*
nes dicens ego quide̅
uos baptizo in aqua
medius autem ues
trum sta quem uos
non scitis [27] ipse est de
quo dicebam quo
niam post me uenit
uir qui ante me fac
tus est cuius ego no̅

Sum dignus ut sol
uam corrigiam
calciamenti
[28] Haec in bethania ges
ta sunt trans ior
dannen ubi erat
iohannens bapti
zans
II [29] *Altera die uidet io*
hannes ih̄m ueni
entem ad se et ait
ecce agnus đi ecce
qui tollit peccatu̅
muṁndi [30] hic est de
quo ego dixi post
me uenit uir qui an
te me factus est quia
prior me erat [31] et ego
non sciebam eum
sed ut manifesta
retur plebi israhel
propterea ueni ego
in aqua baptizans
[32] Et testimonium pe

Rhibuit iohannes
i
dicens qua uidit
sp̄m descendente̅
quasi columbam
de celo et mansit
super eum
[33] Et ego non sciebam
eum sed qui misit
me baptizare in a
qua ille mihi dixit
super quem uideris
sp̄m descendente̅
de caelo et mane̅
tem super eum hic
est qui baptizat in
sp̄u· sc̄o· [34] et ego uidi
et testimonium pe
rhibui quia hic est
electus đi
[35] Altera die iterum sta
bat iohannes et ex
discipilis eius duo
[36] et respiciens ih̄m
ambulantem dixit

Ecce agnus đi ecce
qui tollit peccatum
mundi
[37] Et audierunt eum
duo discipuli eius
loquentem et secu
ti sunt ih̄m
III [38] *Conuersus autem ih̄s*
et uidens eos seque̅
tes se dixit eis quid
quaeritis
Qui dėixerunt ei rab
bi quod dicitur in
terpraetatum ma
gister ubi manes
[39] Dicit eis ih̄s uenite et
uidete uenerunt
et uiderunt ubi ma
neret et aput eum
manserunt die illo
hora autem erat qua
si decima
[40] Erat autem andreas
frater simonis petri

Fol. 45.

Unus ex duob· qui au
dierant ab iohanne
et secuti erant eū
41 Inuenit hic primum
fratrem suum simo
nem et dicit ei inue
nimus messiam quod
est interpraetatum
xp̄s 42 et adduxit eum
ad ih̄m
Intuitus autem eum
ih̄s dixit tu es simon
filius iohannis tu uo
caueris chephas quod
interpraetatur pe
trus
43 In crastinum autē
uoluit exire in gali
leam et proficiscens
inuenit philippum
et dicit ei ih̄s sequae
re me
44 Erat autem philippus
a bedsaida de ciuita

Te andreae et petri
45 Inuenit philippus
nathanael et dicit
ei quem scribit moy
ses in lege et profe
tae inuenimus ih̄m
filium ioseph qui
est a nazareth
46 Et dixit ei nathanael
a nazareth potest
aliquid boni esse
Dicit ei philippus ue
ni et uide
47 Uidens autem ih̄s
nathanael ueniē
tem ad se dixit de eo
ecce uere istrahel
ita in quo dolus nō
est 48 dicit ei na
tanael ude me nos
ti respondit ei
ih̄s et dixit prius quā
te philippus uocaret
cum esses sub arbo

Re ficus uidi te
49 Respondit ei natha
nael et ait rabbi
tu es filius d̄i tu es
rex istrahel
50 Respondit ih̄s et dixit
ei quia dixi tibi uidi
te cum esses sub ar
bore ficus propter
ea credis maiora
horum uidebis 51 et
dicit eis amen amē
dico uobis uidebi
tis caelum apertū
et angelos d̄i ascē
dentes et descen
dentes supra filiū
hominis
IIII 2 1 *Et die tertia nupti*
ae factae sunt in
chanaan galile
ae et erat mater
ih̄u ibi inuitata
2 Uocatus est autē

Et ih̄s et discipuli eius
ad nuptias
3 Et uinum non habe
bant quoniam cō
summatum est ui
num nuptiarum
dicit mater ih̄u ui
num no habent fili
4 et dicit ei ih̄s quid
mihi et tibi est mu
lier nondum ue
nit hora mea
5 Dicit mater eius mi
nistris quodcum
que dixeri uobis
facite
6 Erant autem ibi po
sitae hydriae lapi
deae sex secundū
purificationem
iudaeorum capi
entes singulae me
tretas binas uel ter
nas 7 et uocatis

Fol. 46.

Ih̄s ministris dicit
eis implete hydrias
aqua et inple
uerunt eas usque
ad summum
8 Dicit eis ih̄s· haurite
nunc et ferte archi
triclinio et fecerunt
sicut dixit illis
9 Ut autem gustauit
architriclinius
aquam uinum fac
tum non sciebat
unde factum esset
ministri autem
sciebant qui hau
rierant aquam
Uocat sponsus̄m ar
chitriclinius 10 et di
cit ei omnis homo
primum bonum
uinum ponit · et cū
inebriati fierint
id quod deterius

Est· tu uero seruas
ti bonum uinum
usque adhuc
11 Hoc fecit initium sig
norum ih̄s in canan
galileae et manifes
tauit gloriam suam
et crediderunt in
eum discipuli eius
12 Pos hoc descendit cha
pharnaum ipse et ma
ter eius et fratres eius
et ibi manserunt nō
multus dies
V 13 *Et prope erat phascha*
iudeorum et ascen
dit hierosolima ih̄s
14 et inuenit in templo
uendentes boues et
oues et colunbas
et nummularios se
dentes 15 et fecit quasi
flagellum de reste
et omnes eiecit de tem

Plo · obes quoq· et bo
ues et nummulari
orum effudit eas
et mensas subuertit
16 et his qui uendebant
columbas dixit au
ferte ista hinc et no
lite facere domum
patris mei domum
negotiationis
17 Et rememorati sunt
discipuli eius quia
scriptum est zelus
domus tuae come
dit me
18 Responderunt ergo
iudaei et dixerunt
ei quod signum os
tendis nobis quia
haec facis
19 Respondit ih̄s et dixit
eis soluite templum
hoc in tribus diebus
excitabo illud

20 Dixerunt ergo iudaei
quadraginta et sex
annis aedificatum
est templum hoc et
tu in tribus diebus ex
citabis illud 21 ille
[autē
dicebat de templo
corporis sui
22 Cum ergo resurrexis
set a mortuis reme
morati sunt discipuli
eius quia hoc dicebat
et crediderunt scrip
turae et sermoni quē
dixit ih̄s
23 Cum autem esset ih̄s
in hierosolimis in pas
cha in die festo mul
ti crediderunt in no
mine eius uidentes
signa eius quae facie
bat
24 Ipse autem ih̄s non cre
debat semetipsum

Fol. 47.

Eis eo · quod ipse nos
set omnes 25 quia opus
ei non erat ut quis tes
timonium perhibeŕet
de homine ipse enim
sciebat quid esset in
hominem
VI 3 1 *Erat autem homo*
ex phariseis nomine
nicodemus princeps
iudeorum 2 hic uenit
ad eum nocte et dixit
ei· rabbi scimus quia
a đo uenisti magister
nemo enim potest
signa haec facere que
tu fecisti nisi fuerit đs
cum illo 3 respondit iħs
et dixit ei
Amen amen dico tibi
nisi quis renatus fue
rit denuo non potes
uidere regnum đi
4 Dicit ad eum nico-
[demus

Quomodo potest ho
mo nasci cum senex
sit numquid potest
homo in uentre ma
tris suae iterato intro
ire et renasci
5 Et respondit iħs amen
amen dico tibi nisi
quis renatus fuerit
ex aqua et spū sc̄o no¯
potest introire in
regnum đi
6 Quod natum est de car
ȓne caro est quia de
carne natum est et
quod natum est de
spū sp̄s est quia đs sp̄s
est
7 Ne mireris quia dixi
tibi oportet uos de
nuo renasci [uo
8 Sp̄s ubi uul spirat et
cem eius audis sed no¯
scis unde ueniat et quo

Uadat sic est omnis
qui natus est ex a
qua et spū
9 Respondit nicodemus
et dixit ei quomodo
possum haec fieri
10 Respondit iħs et dixit
ei tu es doctor istra
hel et haec ignoras
11 Amen amen dico tibi
quia quod scimus lo
quimur et quod uidi
mus testificamur
et testimonium nos
trum non adcipitis
12 Si terrena dixi uobis et
non creditis quomo
do si dixero celestia
creditis
13 Et nemo ascendit in
caelum nisi his qui
de caelo descendit
filius hominis qui est
in caelo

14 Et sicut moyses exal
tauit serpente in de
serto ita exaltari
oportet filium homi
nis 15 ut omnis qui cre
dit in illum non pereat
sed habeat uitam e
ternam [mun
16 Sic enim dilexit đs
dum ut filium suum
unigenitum mitte
ret ut omnis qui cre
dit in eum non pereat
sed habeat uitam ae
ternam
17 Non enim misit đs fili
um suum in hunc
mundum ut iudicet
mundum ut salue
tur mundus per ipsu¯
18 Qui credit in eum non
iudicatur qui non
crederit in ipsum ia¯
iudicatus est quia no¯

Fol. 48.

Credit in nomine uni
geniti fili đi [diciu¯
19 Hoc est autem iu-
đi · quia lux uenit in
hunc mundum et di
lexerunt hominis po
tius tenebras quam
lucem erant enim
eorum mala opera
20 Omnis enim qui mala
agit odit lucem et no¯
uenit ad lucem ut no¯
arguantur opera eius
21 Qui autem facit uerita
tem uenit ad lucem
ut manifestentur ope
ra eius quia in đo sunt
facta
uenit
VII 22 *Pos haec dixit iħs et*
discipuli eius in iudea¯
terram et illic de
morabuntur cum
eis et baptizabat
23 Erat autem et iohan

Nes baptizans in ae
no iuxta salim quia
aquae multae erant
illic et adueniebant
et baptizabuntur ab eo
24 nondum enim mis
sus fuerat in carce
rem iohannis
25 Facta est ergo ques
tio ex discipulis ioha¯
nis cum iudeis de pu
rificatione 26 et ue
nerunt ad iohanne¯
et dixerunt ei rabbi
qui erat tecum trans
iordanem cui tu tes
timonium perhibu
isti ecce hic baptizat
et omnes ueniunt
ad eum
27 Respondit iohannis
et dixit non potest
homo adcipere quic
quam nisi datum fu

Erit de caelo
28 Ipsi uos testimoniu¯
mihi perhibetis quod
dixi quia non sum xp̄s
sed quia missus sum
ante illum [spo¯
29 Qui habet sponsam
sus est amicus aute¯
sponsi qui stat et audit
eum gaudio gaudet
propter uocem sponsi
Hoc ergo gaudium me
um inpletum est 30 il
lum oportet cresce
re me autem minui
31 Qui autem desursum
uenit de terra est et
de terra loquitur
Qui de caelo uenit
[32 quod
uidit et quod audiuit
testimonium perhi
bet et testimonium
eius nemo adcipit
33 Qui enim adcepit testi

Monium eius signa
uit quia đs uerax est
34 quem enim misit đs
uerba đi loquitur no¯
enim ad mensuram
dat đi sp̄m
35 Pater diligit filium et
omnia dedit in manu
eius
36 Qui credit in filium ha
bet uitam eternam
qui non credit filio
non uidebit uitam sed
ira đi manet super illum
VIII· 4 1 *Ut ergo iħs cogno*
uit quia audierunt
pharisei quod iħs plu
res discipulus facit
et baptizabat magis
quam iohannes 2 qua¯
quam ipse iħs non bap
tizaret sed discipuli
eius 3 reliquit iudeam
terram et abiit iteru¯
UIIII

Fol. 49.

In galileam
4 Oportebat autem eū
transire per samma
riam 5 uenit autem
in ciuitate sammariae
que dicitur sychar iux
ta predium quod dedit
iacob filio suo ioseph
6 erat autem ibi fons ia
cob
VIIII Iħs autem fatigatus·
ex itenere sedebat su
per puteum hora erat
quasi sexta
7 Et uenit mulier samma
ritiana haurire aquā
dicit ei iħs da mihi bibe
re 8 discipuli enim
eius abierant in ciui
tatem ut cibos emeret
9 Dicit ei ergo mulier illa
sammaritana tu cum
sis iudaeus quomodo
a me bibere petis cum

Sim mulier samma
ritana non enim co
utuntur iudei cum
sammaritanis [eiṡ
10 Respondit iħs dixit
si sciris donum đi et
quis est qui dicet tibi
da mihi bibere tu for
sitam petissis ab eo
et dedisset tibi aquam
uiuam
11 Dicit ei mulier dn̄e neq·
in quo aurias habes et
puteus altus est unde
habes aquam uiuam
12 numquid maior es tu
patre nostro iacob
qui dedit nobis puteū
hunc et ipse ex eo bibit
et fili eius et pecora eius
13 Respondit iħs et dixit
ei omnis qui uiuit
ex hac aqua sitiet ite
rum qui autem bibe

Rit de hac aqua quā
ego dabo ei non si
tiet in aeternum
14 sed aqua quam dabo
ei fiet in eo fons aquae
salientis in uitam
eternam
15 Dicit ad eum mulier
dn̄e da mihi hanc
aquam ut non sitiam
neque ueniam huc
ad auriendum
16 Dicit ei iħs uade uoca
uirum tuum et ue
ni huc
17 Respondit mulier et
dixit ei non habeo
uirum
Dicit ei iħs bene dixis
ti quia uirum non
habes 18 quinque enī
uiros habuisti et
nunc quem habes
non est tuus uir hoc

Uerum dixisti
19 Dicit ei mulier dn̄e ui
deo quia propheta est
20 patres nostri in mon
te hoc adorauerunt
et uos dicitis quia ihe
rosolimis est locus
ubi adorare oportet
21 Dicit ei iħs mulier cre
de mihi quia ueniet
hora neque in mon
te hoc neque ihero
solimis adorabitis pa
trem 22 uos adora
tis quod nescitis
Nos adoramus quod
scimus qui salus ex
iudeis est
23 Sed ueniet hora et nunc
est quando ueri ado
ratoris et adorabunt
patre in sp̄u et uerita
tem nam et pater
talis querit qui ado

Fol. 50.

t
Ren eum [ado
24 Sp̄s est đs et eos qui
rant in sp̄u et ueritate
oportet adorare
25 Dicit ei mulier nessias
scio quia uenit qui di
citur xp̄s cum ergo
uenerit ille nobis ad
nuntiauit omnia
26 Dicit ei iħs ego sum
loquor tecum [qui
27 Et continuo uenerunt
discipuli eius et mira
bantur quia cum mu
liere loquebatur
nemo tamen dixit ei
quid queris aut quid
loqueris cum ea
28 Reliquit ergo mulier
hydriam suam et abiit
in ciuitatem et dixit
hominibus 29 uenite
uidete hominem qui
dixit omnia quecum

Que feci numquit
ipse est xp̄s
30 Exierunt ergo de ci
uitatem et uenie
bant ad eum
31 Inter haec autem
rogabant discipuli
dicentes rabbi mā
duca
32 Ille autem dixit eis
ego cibum habeo
manducare quem
uos non scitis
33 Dicibant ergo disci
puli eius intra semet
ipsum numquit ali
quis adtulit ei man
ducare
34 Dicit ei iħs meus cibus
est ut faciam uolū
tatem eius qui me
misit et perficiam
opus eius
35 Nonne uos dicitis quod

Adhuc quattuor mē
sis sunt et mensis uenit
ecce dico uobis
Leuate oculus uestros
et uide regiones quia
albe sunt iam ad mes
sem
36 Qui metit mercedem
adcipit et congerit
fructum in uitam ae
ternam ut et qui se
minat simul gaudeat
et qui metit 37 in hoc
est enim uerbum ue
ritatis quia alius qui
seminat et alius qui
metit
38 Ego misi uos metere
id quod uos non labo
rastis alii laborauе
runt et uos in labore
ipsorum introistis
39 Ex ciuitate autem illā
multi crediderunt

In eum sammaritano
rum propter uerbum
mulieris testimoni
um perhibentes quia
dixit mihi omnia quae
feci
40 Cum uenissent ergo
ad illum sammari
tani rogauerunt eū
ut ibi maneret et mā
sit ibi biduo 41 et multo
plures crediderunt
propter sermonem
eius
42 Mulieri autem dice
bant quia iam non
propter tua loquellā
credimus ipsi enim
audiuimus et scimus
quia hic est saluator
mundi
X 43 *Post duos autem dies*
exiit inde iħs in gali
leam 44 ipse enim iħs

Fol. 51.

Testimonium perhi
buit quia propheta in
sua patria honorem
non habet
45 Cum ergo uenit in gali
leam exceperunt illu¯
galilei uniuersi cum
uidissent omnia quae
fecit iherosolimis in
die festo et ipsi eum
uenerat in die festum
46 Uenit ergo iterum in
chanaam galileae
ubi fecit aquam uinu¯
erat autem ibi queda¯
regulus cuius filius
infirmabatur caphar
nau 47 hic cum audis
set quia ihs aduenit
A iudea in galileam
uenit ad eum et ro
gabat eum ut desce¯
deret et sanaret fi
lium eius

Incipiebat enim mori
48 Dixit ergo ihs ad eum
nisi signa et prodigia
uideritis non creditis
49 Dicit ad eum regulus
dm̄e discende prius
quam moriatur puer
50 Et ait ille ihs uade
[filius
tuus uiuit et credidit
ille homo sermoni
quem dixit illi ihs et
abiit
51 Iam autem descende¯
r
te eo serui occure
runt ei et nuntiaue
runt dicentes quia
filius eius uiuit
52 Interrogabit ergo ab
in qua hora melius [eis
habuit
Et dixerunt ei quia he
re hora septima reli
quit eum febris
53 Cognouit ergo pater

Quia dixit ei ihs filius
tuus uiuit et crede
dit ipse et domus eius
tota
54 Hoc iterum secundu¯
signum fecit ihs cum
uenisset a iudea in
galileam
XI 5 1 *Post haec erat dies*
festus iudeorum
et ascendit ihs ihero
solimis
2 Est autem iherosoli
mis in inferiore par
te natatoria piscina
que dicitur hebre
icae betzetha quin
que porticus habens
3 in his decunbebat
multitudo langue¯
tium caecorum clau
dorum aridorum
expectantium aquae
motus·

4 Angelus autem des
cendebat et moue
bat aquam et quicu¯
que prior descendis
set in natatoria sanus
fiebat a quacumque
tenebatur infirmi
tate 5 erat aute¯
ibi homo · xxx · et oc
to annos habens in
infirmitate sua
6 Hunc cum uidisset ihs
iacentem cognos
cens quia iam mul
tum tempus fecisset
in languore ait illi
uis sanus fieri
7 Et respondens ei lan
gues dn̄e hominem
non habeo ut cum
mota fuerit aquam
mittat me in nata
toriam dum uenio
enim ego alius ante

Fol. 52.

Me descendit
8 Dicit ei ihs surge et tol
le grauatum tuum
et ambula
9 Et statim sanus factus
est ille homo et sur
gens sublato grauato
suo ambulabat erat
autem sabbatum in
illa die
10 Dicebant ergo iudei
illi qui curatus fuerat
sabbatum est non li
cet tibi tollere gra
uatum tuum
11 Respondens eis dicens
qui fecit me sanum
ille mihi dixit tolle
grabatum tuum et
ambula
12 Interrogauerunt eu¯
quis est ille homo qui
dixit tibi tolle graua
tum tuum et ambula

13 Is autem qui sanatus
fuerat non sciebat
quis esset ihs aute¯
declinauit a turba
constituta in loco
illo
14 Postea inuenit illum
ihs in templo et dixit
illi ecce sanus factus
est iam noli pecca
re ne quit tibi deterius
contingat
15 Abiit ille homo et ad
nuntiauit iudeis
quia ihs est qui fecit
me sanum 16 prop
terea iudei perseque
bantur ihm quia
haec faciebat in sab
bato
17 Ihs autem respondens
dicens pater meus
usque modo operatur
et ego operor

18 Propterea ergo ma
gis querebant iudaei
interficere eum
quia non solum sol
uebat sabbatum sed
et patrem suum dice
bat d̄m equalem se
facies d̄o
19 Respondit ihs dixit eis
amen amen dico uo
bis non potest filius
a se facere quicqua¯
nisi quod uiderit pa
trem facientem
quecumque enim il
le fecerit eadem et
filius facit similiter
20 pater enim diligit fi
lium et omnia de
mostrat ei quae ipse
facit et maiora horu¯
demonstrauit eiṡ
opera ut uos mire
mini 21 sicut eni¯

Pater suscitat mortu
us et uiuificat sic et fi
lius quos uul uiuificat
22 Neque enim pater iu
dicat quemquam sed
iudicium omne de
dit filio 23 ut omnes ho
norificent filium si
cut honorificat pa
trem
Qui non honorificat pa
trem non honorifi
cat filium qui misit il
lum
24 Amen amen dico uo
bis quoniam qui uer
bum meum audit et
credit ei qui me misit
habet uitam aeter
nam et in iudicio no¯
ueniet sed transiet
a morte in uitam ae
ternam
25 Amen amen dico uobis

Fol. 53.

Quia uenit et nunc est
quando mortui audi
ent uocem fili đi et
qui audierint uiuent
[26]sicut enim pater habet
uitam in semetipso
sic dedit et filio habe
re uitam in semetip
so [27]et potestatem
dedit ei iudicium fa
cere quia filius homi
nis est dico eni¯
uobis [28]nolite mirari
in hoc quia uenit hora
in qua omnes qui in
monumentis sunt
audient uocem eius
[29]et procedunt qui bo
na fecerunt in resur
rectione uitae qui
male egerunt in re
surrectionem iudi
cii
[30]Non enim possum ego

A metipso facere
quicquam sicut eni¯
audio iudico et iu
dicium meum iustu¯
est quia non
quero uoluntate¯
meam sed uolun
tate eius qui me misit
patris
[31]Si ergo testimonium
perhibeo de me ip
so testimonium me
um non est uerum
[32]alter est qui testimo
nium perhibet de me
[33]Uos ipsi misistis ad me
et testimonium per
hibuit iohannes de
me [34]ego aute¯
non ab homine tes
timonium adcipio
sed haec dico ut uos
salui sitis
[35]Ille erat lucerna ardens

Et lucet lucens uos
autem uoluistis ad
horam exultare in
luce eius [36]ego autem
habeo testimonium
maius iohanne
Opera enim quae de
dit mihi pater ut per
ficiam ea ipsa opera
testimonium per
hibent de me quia
pater me misit [37]et
qui me misit pater il
le testimonium per
hibet me neque uo
cem eius umquam
audistis neque figu
ram eius uidistis [38]et
uerbum eius non au
ditis in uobis manen
tem quia quem
misit ille huic uos
non creditis [39]scruta
mini scripturas in

Quibus uos putatis ui
tam eternam habe
re et illae sunt quae
testimonium perhi
bet de me in quibus
putatis uos uitam ha
bere [40]et non uultis
ad me uenire ut uita¯
habeatis [41]gloriam
ab hominibus non
adcipio [42]sed cognoui
uos quia delictione¯
đi non habetis in uo
bis ipsis [43]ego ue
ni in nomine patris
mei et non accepis
tis si alius uenerit in
nomine suo illum
adcipietis [44]quo
modo potestis uos
credere gloriam
ab inuicem quae
rentes et gloriam
quae ab illo solo est

Fol. 54.

Dō non queritis
[45]Nolite ergo putare
quia ego accusabo
uos aput patrem est
qui adcuset uos moy
ses in quem uos spera
tis [46]si enim
creditis moysi crede
ritis forsitam et mihi
de me enim illae scrip
sit [47]si autem illius lit
teris non creditis quo
modo uerbis meis cre
ditis [*trans*
XII 6 [1]*Post haec ih̄s abii*
mare galileae illius
tiberiadis [2]sequebatur
autem illum multi
tudo quia uidebant
signa que faciebat
de his que infirma
bantur [3]abiit er
go ih̄s in montem et
ibi sedebat cum disci

Pulis suis [4]erat aute¯
proximum phasca
dies festus iudeoru¯
[5]Cum ergo eleuasset
oculus ih̄s et uidis
set quia multito ma
xima uenit ad eum
ait ad pilippum unde
emimus panes ut ma¯
ducent hii
[6]Hoc autem dicebat
temptas eum ipse au
tem sciebat quid es
set facturus
[7]Respondens ei pilippus
ducentorum dina
riorum panes nin
sunt ut unusquisq·
modicum adcipiat
m
[8]Dicit eni unus ex dis
cipulis eius andreas
frater simonis petri
[9]est hic puer unus qui
habet quinque panes

Hordiacios et duos
pisces sed haec quid
sunt inter tantos ho
mines
[10]Dixit ergo ih̄s facite ho
minis discunbere
erat autem fenum
multum in illo loco
discubuerunt ergo
uiri numero quasi
quinque milia
[11]Adcepit ergo panes ih̄s
et cum gratias egis
set et distribuit pisci
bus quantum uole
bat [12]ut aute¯
saturati sunt dicit ih̄s
discipulis suis colli
gite quae superaue
rauerunt fragme¯
ta ne pereant [13]colle
gerunt ergo et
inpleuerunt duode
cim copinos fragme¯

Torum ex illis quinq·
panibus hordiacis
quae superfuerant
his qui manducaue
runt
[14]Illi ergo homines cum
uidissent quod fecit
signum dicebant quia
uere profeta est qui
in hunc mundum
uenit
[15]Ih̄s ergo cum cogno
uisset quia incipiunt
uenire et raper eum
ut faciant eum rege¯
fugit in montem ite
rum solus
[16]Cum autem sero fac
tum est discenderunt
discipuli eius ad ma
re
[17]Et cum ascendisse in
nauem uenieba tras
mare in chaparnau¯

Fol. 55.

Et tenebrae iam fac
tum erat et non uene
rat ad eos ihs [18] mare au
tem uento magno
flante insurgebat
[19] Cum remigasset aute¯
quasi stadia uiginq·
uel triginta uident
ihm ambulantem su
pra mare et pro
ximum naui fieri et
timuerunt
[20] Ille autem dicit eis noli
te timere ego sum
[21] Uoluerunt ergo adci
pere eum in naui et
confestim nauis fac
ta est ad terra quam
ibant
[22] Altera die turba quae
stabat trans mare
uidit quia nauicula
alia non erat ibi nisi
una et quia non introi

Uit ihs simul cum dis
cipulis suis in nauem
sed soli discipuli eius
[23] alii uero superuene
runt naues a tiberia
de iuxta locum ubi
manducauerunt
panem quem bene
dixerat dms
[24] Cum ergo uidissent
turbae quia ihs non
esset ibi neque dis
cipuli eius accepe
runt sibi confesti¯
nauiculam
Et uenerunt capar
naum quere¯
tes ihm [25] et cum inue
nissent eum trans
mare dixerunt ei
rabbi quando hic fu
isti
[26] Respondit eis ihs et di
xit amen amen dico

Uobis quaeritis me
non quia uidistis
signa sed quia ma¯
ducastis ex panibus
et saturati estis
[27] operamini non cibu¯
qui perit sed qui per
manet in uitam ae
ternam quem
filius hominis dat
uobis hunc enim
pater signauit ds
[28] Dixerunt ergo ad eu¯
quid faciemus ut
operemur opera di
[29] respondes ihs et di
xit eis hoc est opus
di ut credatis in eu¯
qui me misit ille
[30] Dixerunt ergo ei
quod ergo tu facis
signum ut uideamus
et credamus tibi
quid enim operaris

[31] Nostri patres ma¯
ducauerunt man
nam in deserto sicut
scriptum est pa
nem de celo dedit
eis manducare
[32] Dixit ergo eis ihs ame¯
amen dico uobis
moyses dedit uobis
panem de caelo sed
pater meus dat uobis
panem de celo illut
uerum [33] di enim pa
nis est qui de celo
descendit et uitam
dat huic mundo
[34] Dixerunt ergo ad
eum dne semper
da nobis hunc pane¯
[35] Et dixit eis ihs ego sum
panis uitae qui
uenit ad me non
esuriet et qui
credit in me non si

Fol. 55 *bis*.

Tiet umquam [36] sed
dixi uobis quia et ui
distis me et non cre
didistis
[37] Omne quod dat mihi
pater ad me ueniet
et eum qui uenit ad
me non eicio foras
[38] quia descendit de
caelo non ut
faciam uoluntate¯
sed uoluntatem eius
qui me misit patres
[39] Haec est autem uolu¯
tas eius qui me misit
patres ut omne quod
dedit mihi pater no¯
perdam nihil ex eo
sed resuscitet illu¯
in nouissima die
[40] Haec est enim uolu¯
tas patris mei qui me
misit ut omnis qui
uidet filium et cre

Dit in eum habeat
uitam aeternam
et ego resuscitabo
eum in nouissima
die
[41] Murmurabant er
go iudei de illo quia
dixit ego sum panis
qui de caelo desce¯
di [42] et dice
bant nonne hic est
ihs filius ioseph
cuius nos nouimus
patrem et matrem
quomodo ergo di
cit quia de caelo
descendit
[43] Respondit ergo ihs
et dixit eis noli
te murmurare in
uicem [44] nemo
potest ad me ueni
re nisi pater qui me
misit adtraxerit

Eum et ego resusci
tabo eum in nouis
sima die [45] scriptu¯
est enim in prophetis
et erunt omnes do
cibilis di
Omnis qui audiuit a pa
tre et didicit uenit
ad me [46] non quia pa
trem quisquam ui
dit nisi qui est a do
hic uidit patrem
[47] Amen amen dico uo
bis qui credit in me
habet uitam aeter
nam
[48] Ego sum panis uitae
[49] patres uestri man
ducauerunt in de
serto manna et mor
tui sunt
[50] Hic est autem panis
qui de caelo descen
dit ut si quis ex ip

So manducauerit
non moriatur
[51] Ego sum panes uiuus
qui de caelo descen
dit si quis manduca
uerit ex hoc panem
uiuet in eternum
et hic panis quem ego
dabo caro mea est
pro huius mundi ui
ta
[52] Litigabant ergo iudei
ad inuicem dicen
tes quomodo
potest hic nobis car
nem dare mandu
care
[53] Ait autem illis ihs ame¯
amen dico uobis ni
si manducaueritis
carnem fili homi
nis et biberitis san
guinem eius non habi
tis uitam in uobis ipsis

Fol. 56.

[54]Qui manducat meā
carnem et bibet me
um sanguinem habet
uitam aeternam et
ego resuscitabo eum
in nouissima die [55]caro
mea uere est cibus et
sanguis meus uere est
potus
[56]Qui manducat meam
carnem et biberit
meum sanguinem
in me manet et ego
in illo si adcepe
rit homo corpus fili
hominis quemadmo
dum panem ui
tae habebit uitam in
illo [57]sicut me mi
sit pater uiuus et ego
uiuo propter patrē
et qui manducat me
et ipse uiuet propter
me

[58]Hic est panis qui de
caelo descendit
non sicut patres ues
tri manducauerunt
mannam in deser
to et mortui sunt
Qui manducat hunc
panem uiuet in ae
ternum [59]haec di
xit in synagoga do
cens sabbato in cha
parnaum
XIII [60]*Multi ergo audien*
tes ex discipulis eius
dixerunt durus est
hic sermo et quis
potest eum audire
[61]Cognouit autem ih̄s
aput semetipsum
quia murmurant
discipuli eius di
xit eis hoc uos scā
dalizat [62]quid ergo
cum uideritis filium

Hominis ascendē
tem ubi erat prius
[63]sp̄s est qui uiuificat
nam caro non pro
dest quicquam
uerba quae ego lo
cutus sum uobis sp̄s
et uita est [64]sed
sunt ex uobis quidā
qui non credunt
sciebat enim ih̄s qui
essent non credē
tes • et quis tra
diturus esset eum
[65]et dicebat propterea
dixi uobis quia ne
mo potest uenire
nisi datum illi fuerit
desursum a patre
[66]Ex hoc ergo multi
discipulorum eius
abierunt retro et
amplius cum illum
non ambulabam

[67]Dixit ergo ih̄s illis duo
decim discipulis num
quid et uos uultis ire
[68]Respondit ei simon pe
trus et dixit dn̄e ad
quem iuimus uer
ba uitae aeterne đs
habes [69]et nos credi
mus et cognouimus
quia tu es xp̄s filius đi
uiui
[70]Et respondit ih̄s dixit
illis nonne ego uos
duodecim elegi et
unus ex uobis diabu
lus est
[71]Dicebat autem de si
mone iuda scarioht
hic enim incipiebat
tradere eum unus
cum esset ex duode
cim [*labat*
XIIII 7[1] *Post haec ambu*-
ih̄s in galileam non

Fol. 57.

Enim habebat potes
tatem in iudeam am
bulandi quia quere
bant eum iudei inter
ficere
[2]Erat autem in proximo
dies festus iudeorū
scenopegiae [3]dixe
runt autem ad eum
fratres eius transi
hinc et uade in iudeā
ut et discipuli tui uide
ant opera quae facis
[4]nemo quid facit in oc
culto quid facit
querit ipse in palam
esse si haec facis ma
nifesta te ipsum hu
ic mundo
[5]Neque enim tunc fra
tres eius credebant
in eum
[6]Dicit ergo eis ih̄s tem
pus meum nondum

Aduenit tempus
autem uestrum sē
per est paratum [7]nō
potest mundus odi
re uos me autem
odit quoniam
ego testimonium
perhibeo de illo quia
opera eius mala sunt
[8]uos ascendite ad di
em festum ego au
tem non ascendo
ad diem festum hunc
quia tempus meum
nondum inpletum
est
[9]Haec cum dixitset illis
ipse mansit in gali
leam [10]ut ascende
runt fratres eius
tunc et ipse ascen
dit ad diem festum
non manifeste sed
quasi in occulto

[11]Iudei ergo quere
bant eum in die fes
to et dicebant ubi est
ille
[12]Et murmur de illo
erat in turba quidā
n
enim dicebat quia
bonus est alii autē
n
dicebat non sed
seducit populum
[13]nemo tamen palam
loquebatur de illo
propter metum iu
daeorum
[14]Iam autem die festo
mediante ascendit
ih̄s in templum et do
cebat
[15]Mirabantur ergo
iudei dicentes quo
modo hic litteras
nouit cum non
didicerit
[16]Respondit illis ih̄s et

dixit mea doctrina
non est sed eius qui
me misit [17]si quis uo
luerit uoluntatem
eius facere cognos
cet de doctrina utrū
de đo est an ego a me
ipso loquar [18]qui • a • se
metipso loquitur
gloriam suam pro
piam querit qui au
tem querit gloriam
eius qui misit illum
uerax est et in
iustitia in illo non est
[19]nonne moyses dedit
uobis legem quid
me queritis interfi
cere
[20]Respondit turba et di
xit demonium habet
qui te querit interfi
cire
[21]Respondit eis ih̄s et di

Fol. 58.

Xit unum opus feci
et omnes miramini
[22]propterea moyses de
dit uobis circumcir
cumcisionem non
quia ex moyse est sed
ex patribus et in sab
bo circumciditis ho
minem [23]si circum
cisionem adcepit ho
mo sabbato ut non
soluatur rex moysi
mihi indignamini
quia totum homine¯
sanum fecit sabbato
[24]nolite iudicare secu¯
dum faciem sed ius
tum iudicium iudi
cate
[25]Dicebant ergo quida¯
ex iherosolimis non
ne hic est quem que
runt occidere [26]et ecce
palam loquitur et

Nihil dicunt num
quid forte uere cog
nouerunt principis
quia hic est xp̄s [27]sed
hunc scimus unde
sit xp̄s autem cum ue
nerit nemo scit un
de sit [28]clama
bat autem in templo
ih̄s dicens et me nos
tis et scitis unde sim
et a me ipso non ue
ni sed est uerus qui
me misit quem
uos non scitis [29]ego au
tem noui illum quia
ab ipso sum et ipse
me misit
[30]Querebant ergo eum
adprehendere et nemo
misit in illum ánú¯
manus quia nondu¯
uenerat hora eius
[31]De turba autem multi

Crediderunt in eu¯
et dicebant xp̄s cu¯
uenerit numquit
a
plur signa faciet qua¯
que hic facit
[32]Audierunt ergo pha
risei turbam mur
murante de illo et
miserunt principis
sacerdotum et pha
risaei ministros ut
adprehenderet il
lum
[33]Dixit autem ih̄s adhuc
tempus modicum
uobiscum sum et
uado ad illum qui
misit me [34]queri
tis me et non inue
nietis et ubi sum ego
uos non potestis ue
nire
[35]Dixerunt ergo iudei
ad ipsos quo hic itu

Rus est quia non
inueniemus eum
numquid in disper
sionem grecorum
incipit irae et doce
re grecos [36]quis
est hic sermo que¯
dixit queritis me et
non inuenitis et ubi
ego sum uos non po
testis uenire
xv[37] *In nouissimo autem*
die illo magno diei
festi stabat ih̄s et cla
mabat dicens si quis
sitit ueniat ad me et
bibat [38]qui credit
in me sicut dixit scrip
tura flumina de uen
tre eius fluent aque
uiuae
[39]Hoc autem dicebat
de sp̄u quem inci
piebant adcipere

Fol. 59.

Credentes in eum
nondum autem erat
sp̄s datus quia ih̄s non
dum fuerat honori
ficatus
[40]De turba autem cum
audisset hos sermones
eius dicebant hic est
uere propheta [41]alii di
cebant hic est xp̄s
quidam autem dice
bant numquid a ga
lilea xp̄s uenit [42]nonne
scriptura dicit quia
ex mine dauid et a
bethlem castello ubi
erat dauid xp̄s uenit
[43]Dissensio autem fac
ta est in turba prop
ter illum [44]quida¯
autem ex illis adpre
hendere eum uole
bant nec nemo in il
lum misit manum

[45]Uenerunt ergo mi
nistri ad principis sa
cerdotum et phari
seos et dixerunt eis
illi quare non addu
xisti eum
[46]Responderunt minis
tri numquam sic lo
cutus est quisquam
homo hic homo
[47]Responderunt eis pha
risei numquid et
uos seducti estis
[48]numquit aliquis ex
principibus crede
dit in eum aut ex pha
riseis [49]sed turba haec
que non nouit lege¯
maledicti sunt
[50]Dicit nicodemus ad
eos ille qui uenit
ad eum nocte prius
qui erat unus ex ip
sis [51]numquid lex nos

Tra iudicat homine¯
nisi audierit primu¯
ab ipso et cognoue
rit quid facit
[52]Responderunt ei et di
xerunt numquid
et tu a galilea est scru
tare scripturas et
uide quia propheta
a galilea non sur
git
xvi 8 [1]*Ih̄s autem ascendit*
in montem olíueti
[2]et mane cum fac
tum esset iterum
uenit in templo et
uniuersus populus
conueniebant ad
eum et cum co¯
sedisset docebat
eos [3]scribae au
tem et pharisei ad
ducunt ad eum
mulierem in moe

Cationem depre
hensam quam
cum statuisset in
medio [4]dixerunt
ad ih̄m magister
haec mulier depre
hensa est in moeca
tione [5]intel
lege autem precepit
nobis moyses ut qui
in alturio deprehe¯
ditur lapidetur tu
autem quid dicis de
ea [6]haec dicebant
temptantes eum ut
haberent causam
adcusandi eum
Ih̄s autem inclinato
capite digito scribe
bat in terram [7]cum
autem interrogare¯
expectantes eum
quid diceret et
erexit se et dixit eis

Fol. 60.

Quisque uestrum
sine delicto est prior
in eam lapidem iac
tet 8 et iterum in
clinas se de digito scri
bebat in terram 9 il
li igitur cum audis
sent paulatim sece
debant singuli adci
pientes a senioribus
omnes recesserunt
et relictus est solus
ihs et ecce mulier il
la in medio erat 10 cu¯
que erexisset se ihs
dixit ad eam mulier
ubi sunt qui te perdu
xerunt nemo te lapi
dauit 11 et illa res
pondens dixit nemo
dn̄e dixit autem
ei ihs nec ego te dam
nabo uade ex hoc ia¯
noli peccare

12 Iterum locutus est
eis ihs dicens ego
sum lux mundi qui
sequitur me non
ambulauit in tene
bris sed habebit lu
cem uitae
13 Dixerunt ergo illi
pharisei tu de te tes
timonium perhibes
testimonium tuum
non est uerum
14 Respondens ihs dixit
eis et si ego testimo
nium perhibeo de
me ipso uerum
est testimonium
meum quia scio
unde ueni et quo
uado uos autem
nescitis unde uenio
et quo uado 15 uos
secundum carne¯
iudicatis ego iudico

Neminem 16 et si iu
dico ego iudicium
meum uerum est
quia solus non sum
sed ego et qui me mi
sit pater 17 et in
lege uestra scriptu¯
est quia duorum
testimonium ho
minum uerum est
18 ego sum qui testimo
nium perhibeo de
me ipso et testimo
nium meum perhi
bet me qui me misit
pater
19 Dicebant ergo ei ubi
est pater meus
Et respondit ihs neque
me nostis neque pa
trem meum scitis
si enim me nossetis
et patrem meum
scietis

20 Haec uerba locutus
a
est in gazophylocio
docens in templo
et nemo adpreendit
eum quia nondum
erat hora eius [*iterum*
xvii 21 *Dixit ergo eis*
ihs ego uado et quae
ritis me ego uado
et queritis me et in
peccato uestro mo
riemini quo ego ua
do uos non potestis
uenire
22 Dicebant ergo iudei
numquid interfici
et se ipsum quia dicit
quo ego uado uos no¯
potestis uenire
23 Et dicebat uos de de
orsum estis ego
de superioribus su¯
uos de hoc mundo
estis ego non sum

Fol. 61.

De hoc mundo
24 dixi enim uobis quia
memoris non estis
in peccatis uestris
25 Dicebant ergo ei quis
est iste dixit eis ihs pri¯
cipium quod et loquor
uobis 26 multa habeo
de uobis loqui et iudi
care sed qui mi
sit me uerax est et
ego que audiui ab
eo haec loquor in
huc mundum
27 Et non cognouerunt
quia patrem eis dice
bat đm
28 Dixit ergo eis ihs cum
exaltaueritis filium
hominis tunc cog
noscetis quia ego su¯
et a me ipso nihil facio
sed sicut docuit me
pater haec loquor

29 Et qui me misit me
cum est non reli
quit me solum quia
ego quae placita
sunt ei facio senper
30 Haec illo loquente
multi crediderunt
in eum
31 Dicebat ergo eis ihs
qui crediderunt
ei ex iudeis si uos
manseritis in uer
bo meo uere disci
puli mei estis 32 et cog
noscitis ueritatem
et ueritas liberauit
uos
33 Responderunt ad eu¯
iudei dicentes se
men habrahae su
mus et nemini um
quam seruiuimus
quomodo tu dicis
liberi estis

34 Respondit eis ihs
[ame¯
amen dico uobis quia
omnis qui facit pec
catum seruus est
peccati 35 seruus au
tem non manet in
domo in eternum
filius manet in eter
num
36 Si filius uos liberaue
rit re uera liberi eri
tis 37 scio quia seme¯
habrahae estis sed
queritis me inter
ficere quia ser meos
non capit in uobis
38 ego quod uidi aput
patrem meum lo
quor et uos quod
uidistis aput patrem
uestrum facitis
39 Et responderunt aput
eum et dixerunt pa
ter noster abraham

Est
Dicit eis ihs fili abrahae
si estis oper abrahae
facite 40 nunc aute¯
queritis me interfi
cere hominem qui
ueritatem locutus
est uobis quam audii
a đo hoc abraham
non fecit 41 uos facitis
opera patres uestri
Dixerunt ei nos ex pros
titutione non sumus
nati unum patrem
habemus đm
42 Dicit eis ihs si đs pater
uester esset diligere
tis ṣi me ego enim
ex đo processi et ue
ni non enim a me ip
so ueni sed ille me
misit 43 quare mea¯
loquellam non cog
noscitis quia non

Fol. 62.

Potestis audire meu¯
sermonem
[44]Uos ex patre diabolo es
tis et desideria patris
uestriś uultis facere
ille homicida erat ab i
nitio et in ueritate no¯
stetit quia non est
ueritas in eum cum
loquitur mendaciu¯
ex suis propiis loqui
tur quia mendax
es sicut pater eius
[45] ego quia ueritatem
dico non creditis
mihi [46] quis ex uo
bis arguet me de pec
cato si ueritatem
dico quare uos
non credetis mihi
[47] Qui ex đo est uerba đi
audit propterea
uos me non auditis
quia non estis ex đo

[48] Responderunt iu
daei et dixerunt ei
nonne bene dicimus
nos quia sammari
tanus est tu et demo
nium habes
[49] Respondit iħs ego de
monium non habeo
sed honorifico pa
trem meum et uos
inhonoratis me
[50] Ego autem non que
ro claritate meam
est qui querat et iu
dicet
[51]Amen amen dico uo
bis si quis sermone¯
meum seruauerit
non uidebit morte¯
in aeternum
[52] Dixerunt ergo ei iu
dei nunc
cognouimus quia
demonium habes

Abraham mortuus
est et prophete et tu
dicis si quis sermo
nem meum serba
berit non gustabit
mortem
[53] Numquit tu maior
es quam abraham
qui mortuus est et
prophetae mortui
sunt quem te ipsu¯
facis
[54] Respondit iħs si ego
clarificauero me
ipsum claritas mea
nihil est est pater
meus qui clarifi
cat me quem uos
dicitis quia đs uester
est [55] et non cogno
uistis eum ego au
tem cognoui eum
ero similis uobis me¯
dax sed scio eum

Et sermonem eius
seruo [56]abraham
pater uester exulta
uit ut uideret diem
meum et uidit et ga
uisus est
[57] Dixerunt ergo iudaei
ad eum quinquagin
ta annos nondum
habes et abraham ui
disti [ame¯
[58] Dixit eis iħs amen
dico uobis ante abra
ham ego sum
[59] Tulerunt ergo lapides
ut iactarent in illum
iħs autem abscondit
i
se et exit de templo
XVIII 9 [1] *Et preteriens*
hominem caecum [*uidit*
a natiuitate
[2] Et interrogauerunt
eum discipuli eius
dicentes rabbi quis

Fol. 63.

Peccauit hic aut pa
rentes eius ut cecus
nasceretur
[3] Respondit iħs neque
hic peccauit neque
parentes eius sed ut
manifestetur opera
đi in illo [4] me o
portet operari ope
ra eius qui me misit
dum dies est uenit
nox quando non po
test operari [5] cum
in hoc mundo sum
lux sum huius mun
di
[6] Haec cum dixisset ex
puit in terram et fe
cit lutum ex sputo
et superunsit eum
luto super oculus
eius [7] et dixit ei uadae
laua in natatoria
siluae quod interpe

Tratur missus
Et abiit et lauit et ue
nit uidens
[8] Uicini ergo eius qui
nouerant eum pri
us quam mendicus
erat dicebant
nonne hic est qui
sedebat et mendi
cabat alii dice
bant hic est [9] alii
autem dicebant
quia similis est ei
Ille autem dicebat
ego sum
[10] Dicebant ergo ei quo
modo ergo aperti
sunt tibi oculi
[11] Respondit ille homo
qui dicitur iħs lu
tum fecit et unxit
me et dixit mihi ua
de in solam et laua
oculus tuos et abii

Et laui et uidi
[12] Dixerunt ergo ei ubi
est ille dicit nescio
[13]Adducunt eum ad pha
riseos qui caecus fu
erat [14] erat autem
sabbatum in qua die
lutum fecit iħs et ape
ruit oculus eius
[15] Iterum ergo interro
gabant eum pharisei
quomodo uidisti
Ille autem dixit eis lu
tum posuit mihi su
per oculus et laui et
ecce uideo
[16] Dicebant ergo ex pha
riseis quidam non
est hic a đo homo
qui sabbatum non
custodit alii di
cebant quomodo
potest homo pecca
tor hoc facere sig

Na et scisma erat in
eis
[17] Dicunt ergo illi caeco
quid dicis de eo quod
aperuit oculus tuus
Ille autem dixit quia
propheta est
[18] Non credebant iudei
de illo quoniam
cecus fuit et uidet
donec uocarentur
parentes [19] et interro
gauerunt eos hic est
filius uester quem
uos dicitis quia cae
cus natus est quomo
do ergo uidet modo
[20] Responderunt paren
tes eius et dixerunt
scimus quia hic filius
noster est et quo
niam caecus natus
est [21] quomodo autem
uidit nescimus aut

Fol. 64.

Quis aperuit oculus
nos nescimus ipsum
interrogate aetatem
habet ipse pro se loqua
tur . [tes
[22] Haec dixerunt paren-
eius quia timebant
iudeos iam enim
decreuerant iudaei
ut si quis eum confi
teretur eum xp̄m ex
tra synagoga esset
[23] propterea parentes
eius dixerunt quia
aetatem habet ipsum
interrogate
[24] Uocauerunt ergo ho
minem iterum qui
fuerat caecus et di
xerunt ei da honore¯
đo nos scimus
quia hic homo pecca
tor est [25] dixit ergo
ille si peccator est

Nescio unum scio
quia caecus eram
et modo uideo
[26] Dixerunt ergo ei quid
fecit tibi quomodo
aperuit oculus tuus
[27] Respondit eis iam di
xi uobis et audistis
quid iterum audire
uultis numquid et
uos uultis discipuli
eius fieri
[28] Maledixerunt er
go ei et dixerunt
tu discipulus eius
est nos discipuli moy
si sumus [29] nos scimus
quia moysi locutus
est đs hunc autem
nescimus unde sit
[30] Respondit ille homo
et dixit in hoc mira
bile est quia uos
nescitis unde sit

Et aperuit oculus
meos [31] scimus quia
peccatorest đs no¯
exaudit sed si quis
đi cultor est et uo
luntatem eius facit
hunc exaudit [32] a secu
lo numquam audi
tum est quia aperu
it quis oculus caeci
nati [33] nisi esset hic
a đo non poterat
facere quicquam
[34] Responderunt et dixe
runt ei in peccatis est
totus natus · et tu
doces nos et eicerunt
eum foras
[35] Audiuit autem ih̄s quia
eicerunt eum fo
ras et cum inuenis
set illum foras dixit
ei tu credis filium đi
[36] Respondit ille et dixit

Quis est dn̄e ut cre
dam in eum [uidis
[37] Et dixit ei ih̄s et
ti eum et qui loquitur
tecum ipse est [38] cre
do dn̄e et adorabat eu¯
[39] et ait ih̄s
In iudicium ego in hunc
mundum ueni ut qui
non uidet uideat et
qui uident caeci fiant
[40] Et audierunt ex pha
riseis qui cum ipso
erant et dixerunt ei
numquit et nos et ce
ci sumus [esse
[41] Dixit eis ih̄s si caeci
tis non haberetis pec
catum sed dicitis quia
uidemus peccatum
uestrum manet
10[1] Amen amen dico uo
bis qui non introit
per ianuam in co

Fol. 65.

Hortem ouium
sed ascendet aliun
de ille fur est et latro
[2] Qui autem introit per
ianuam hic pastor
est ouium [3] huic osti
arius aperit et oues
uocem eius audiunt
et suas oues uocat
nominatim et pro
ducit illas [4] cum au
tem oues suas om
nis produxerit ante
ipsas uadit et ouicu
lae eum secuntur
quia sciunt uocem
eius [5] alienum au
tem non secuntur
sed fugiunt ab eo
quia resciunt uoce¯
eius
[6] Hoc prouerbium dixit
ei ih̄s illi autem non
cognouerunt quod

Loquebatur illis [*ih̄s*
xuiiii [7] *Dixit ergo illis*
amen amen dico
uobis quia ego sum
ianua ouium [8] om
nes quodquod ue
nerunt fures sunt
et latrones sed no¯
audierunt eum fu
res oues meas
[9] Ego sum ianua per
me si quis introierit
saluabitur et introi
bit et exiet et pascua
inueniet [10] fur no¯
uenit nisi ut furetur
et occidat et perdat
ego ueni ut uitam
habeam [11] ego su¯
pastor bonus pas
tor bonus animam
suam dat pro ouibus
suis [12] mercetnarius
autem et qui non

Est pastor cuius no¯
sunt oues propriae
uidet lupum ueni
entem et dimittit
oues et fugit et lupus
rapit et dispargit o
ues [13] mercetnarius
autem fugit quia
conducticius est
et non pertinet ad
eum de ouibus
[14] Ego sum pastor bonus
et agnosco meas et
agnoscent me me
ae [15] sicut cognoscit
me pater et ego ag
nosco patrem et a
nimam meam po
no pro ouibus meis
[16] et alias ouiculas ha
beo quae non sunt
de hoc ouili et illas
oportet me adduce
re et uocem mea¯

Audient et fiet unus
grex et unus pastor
[17] propterea me pater
diligit quia ego a
nimam meam pono
ut iterum sumam ea¯
[18] nemo tollit eam a me
sed ego pono eam
a me ipso potestate¯
habeo ponendi eam
et potestatem habeo
sumendi eam hoc
praeceptum adcepi
a patre
[19] Dissitsio autem facta
est inter iudeos prop
ter sermones istos
[20] et dicebant multi ex
ipsis demonium ha
bet et insanit quid eu¯
auditis [21] alii dicebant
haec uerba non sunt
demonium habentis
numquid daemoniu¯

Fol. 66.

Potest cecorum o
culus aperire
xx[22] *Facta est autem de*
dicatio in iheroso
limis hiemps erat [23]et
ambulabat iħs in por
ticum solomonis
in templo
[24]Circumdederunt eū
iudei et dicunt ei us
quequo animam nos
tram tollis si tu es xp̄s
dic nobis palam [25]res
pondit eis iħs loquor
uobis et non creditis
opera quae ego facio
in nomine patris mei
haec facio testimo
nium perhibent de
me [26]sed uos non cre
ditis quia non estis
ex ouibus meis sicut
dixi uobis [27]qui de oui
bus meis sunt uocem

Meam audiunt
et ego cognosco il
las et sequuntur
me [28]et ego uitam ae
ternam do eis et
non peribunt in eter
num et non quisquā
rapit eas de manu mea
[29]Pater quod dedit mi
hi maius omnibus
est et nemo potest
rapere de manu pa
tris mei [30]ego et pater
unum sumus
[31]Sustulerunt lapides
iudaei ut lapidarent
eum
[32]Respondit eis iħs mul
ta opera bona ostē
di uobis ex patre meo
propter quod eorum
opus me lapidatis
[33]Responderunt ei iudei
de bono opere non

Te lapidamus sed
de blasphemia et
quia tu homo cum
sis facis te ipsum đm
[34]Respondit illi iħs non
ne scriptum est in
lege quia ego dixi
dii estis · [35]si illos dixit
deos ad quos sermo
fiebat đi et non po
test solui scriptura
[36]quem pater sancti
ficauit et misit in hunc
mundum uos dici
tis quia blasphemat
quia dixi filius đi sum
[37]si non facio opera
patris nolite mihi
credere [38]quod si fa
cio et non uultis mi
hi credere ope
ribus credite et cog
noscetis quia in me
est pater et ego in eo

[39]Querebant ergo eum
adpreendere et exi
it de manibus eorum
[40]Et abiit iterum trans
iordanem in eum
locum ubi erat io
hannes prius bapti
zans et manebat illic
[41]Et multi ueniebant
ad illum et dicebant
quia iohannes qui
dem signum fecit
nullum omnia
autem que dixit io
hannis de hoc uera
erant [42]et multi cre
diderunt in eum [*dam*
XXI 11[1] *Erat autem qui-*
infirmus nomine
lazarus a bhetania
de castello mariae
et marthae sororis
eius [2]maria autē
erat que unxit dōm

Fol. 67.

Unguento et exter
sit pedes eius capillis
suis cuius frater la
zarus infirmabatur
[4]Audiuit iħs et ait illi
[haec
infirmitas non est
ad mortem sed pro
gloriam đi ut clari
ficetur filius eius in
ipso
[5]Diligebat iħs lazarum
et mariam et soro
rem eius [6]ut ergo
audiuit quia infirma
tur tunc quidem mā
sit iħs in eodem loco
biduo
[7]Deinde pos haec dicit
discipulis suis eamus
iterum in iudeam
[8]Dicunt ei discipuli rab
bi nunc querebant
te lapidare iudei et
iterum uadis illuc

[9]Respondit iħs non
ne duodecim ho
rae sunt diei si quis
ambulauerit inter
die non offendit quia
lucem huius mun
di uidet [10]si quis am
bulauerit in noctē
offendit quia lux
non est in eo [11]haec
dixit ·
Et post haec dicit eis
lazarus amicus nos
ter dormiuit sed
uado ut a somno sus
cite eum
[12]Dixerunt ergo ei dis
cipuli dn̄e si dormit
saluus erit [13]dixe
rat autem iħs de mor
te eius illi autē
putauerunt quia
de dormitione som
ni diceret

[14]Tunc ergo dicit eis
iħs manifeste laza
rus mortuus est
[15]et gaudeo propter
uos ut credatis quia
non eram ibi sed ea
mus ad illum
[16]Ait ergo thomas qui
dicitur dydymus
ad condiscipulus
eamus et nos mo
riamur cum illo
[17]Uenit ergo iħs et in
uenit eum iam qua
driduo habentem
in monumento
[18]erat autem betha
nia iuxta iheroso
lima fere a stadiis
quindecim [19]mul
ti autem ex iudeis
uenerant ad mar
tham et ad mariā
ut eas consularen

Tur de fratre
[20]Martha autem ut au
diuit quia iħs uenit oc
currit illi maria au
tem domi sedebat
[21]Dixit ergo martha
ad iħm dm̄e si hic
fuisset frater meus
non esset mortuus
[22]sed nunc scio quecū
que petieris a đo dabit
tibi đs
[23]Dicit ei iħs resurget
frater tuus
[24]Dicit ei martha scio
quia resurget in re
surectione in nouis
sima die
[25]Dixit ei iħs ego sum re
surrectio et uita
qui credit in me licet
moriatur uiuit [26]et
omnis qui uiuit et cre
dit in me non morie

Fol. 68.

Tur in eternum cre
dis hoc
[27] Ait illi martha utique
dñe ego crededi quia
tu es xp̄s filius d̄i uiui
qui in hunc mandatu¯
uenisti
[28] Et haec cum dixisset
abiit et uocauit ma
riam sororem suam
silentio dicens ma
gister ades et uocat
te [29] et illa ut
audiuit surrexit ci
to et ueniebat ad illu¯
[30] nondum enim uene
rat ih̄s in castellum
sed erat adhuc in il
lo loco ubi occurrit
ei martha [31] iudei au
tem qui erant cum
ea in domo qui eam
consulabantur ui
dentes mariam quia

Cito surrexit et
exiit secuti sunt ea¯
dicentes quia ua
det ad monumentu¯
ut ploret ibi
[32] Maria autem ut ue
nit ubi erat ih̄s et ui
dit eum et cecidit
ad pedes eius et dixit
ei dñe si esses hic no¯
esset mortuus fra
ter meus
[33] Ih̄s ergo ut uidit eam
plorantem et iudae
os flentes qui uene
rant cum ea infre
muit sp̄u et turbabit
se ipsum [34] et dixit ubi
posuisti eum
Dicunt ei dñe ue
ni et uide [35] et lacri
matus est ih̄s
[36] Dixerunt ergo ei iu
daei ecce quomodo

Amabat eum [37] qui
dam autem dixeru¯
ex illis non poterat
hic qui aperuit ocu
lus caeci facere
i
ut haec non more
retur
[38] Ih̄s ergo fremes in
semetipso uenit
ad monumentum
erat autem spelu¯
ca et lapis superpo
situs illi [39] dicit ih̄s tol
lite lapidem
Dicit ei martha dñe
iam fetet quadri
duum enim habet
[40] Dicit ei ih̄s non dixi
tibi quia si credide
ris uidebis clarita
tem d̄i [41] tulerunt
ergo lapidem
Ih̄s autem leuauit
oculus suos sur

Sum et dixit pater
gratias ago tibi quia
audisti me [42] et ego
sciebam quia sen
per me audis sed prop
ter turbam circu¯
stantem dixi ut cre
dant quia tu me mi
sisti
[43] Et cum haec dixisset
clamauit uoce mag
na lazare ueni fo
ras
[44] Et exiit ille mortuus
ligatus pedest e ma
nus institis et facies
eius orario conliga
ta erat
Dicit illis ih̄s et solui
te eum et sinite eum
abire
[45] Multi ergo ex iudeis
qui uenerant qui
uenerant ad ma

Fol. 69.

Riam qui uiderant
quae fecit ih̄s cre
diderunt in eum
[46] quidam autem ex
ipsis abierunt ad pha
riseos et dixerunt
eis quod fecit ih̄s
XXII [47] *Collegerunt ergo*
principis sacerdo
tum et pharisei co¯
cilium et dicebant
quid facimus quod
hic homo talia sig
na facit [48] si r^{e}linqui
mus illum sic om
nes credunt in eum
et uenient romani
et tollent locum nos
trum et gentem
[49] Unus autem ex ipsis
caiphas cum esset
princeps sacerdo
tum anni illius dixit
eis uos nescitis quic

Quam [50] neque co
gitatis quia expedit
uobis ut unus homo
moriatur pro popu
lo et non tota gens
pereat
[51] Hoc autem semetip
so non dicebat sed
cum esset pontifex
anni illius prophe
tauit quia incipit
ih̄s moriens pro ge¯
te mori [52] et non
tantum pro gente
sed ut filius d̄i qui
sunt dispersi colli
gan̄t in unum
[53] Ex illa itaque die co
gitauerunt iudaei
ut interficerent
eum [54] ih̄s ergo
iam non palam am
bulabam aput iudeos
sed habiit in regione¯

Iuxta desertum
in ciuitate quae
dicitur ephrem et
ibi morabitur cum
discipulis suis
[55] Propterea autem
erat pascha iudae
orum ascende
runt ergo mult in
iherosolima de re
gione ante pascha
ut sanctificaret se
ipsos
[56] Querebant ergo ih̄m
et conloquebantur
ad inuicem in tem
plo stantes et dicen
tes putatis quia no¯
ueniet ad diem fes
tum
[57] Dederant autem pri¯
cipes sacerdotum
et pharisei preceptu¯
ut si quis cognouerit

Ubi sit ut indicent et
conprehendant eum
12 [1] Ih̄s ergo ante sex dies
pasche uenit in bhe
thania ubi erat lazarus
qui fuit mortuus que¯
suscitauit ih̄s [2] feceru¯
ergo ei caenam ibi
et martha ministra
bat et lazarus unus
erat ex discunben
tibus cum eo
[3] Maria ergo adcepit
libram unguenti pis
tici et unxit pedes
ih̄u et extersit capil
lis suis pedes eius et
domus inpleta est
ex odere unguen
ti [4] et dicit
unus ex discipulis eius
iudas simon scarioht
qui incipiebat eum
tradere [5] quare

Fol. 70.

Hoc unguentum
non ueniit denariis
trecentis et datum
es pauperibus
[6] Dixit autem hoc non
quod de pauperibus
cura illi esset sed quia
fur erat et loculus
habebat et que mit
tebantur exportabat
[7] Dixit ergo ih̄s dimitte
illam ut in diem se
pulture meae ser
uet illud [8] pauperes
enim senper habetis
uobiscum me autem
non senper habetis
[9] Et turba multa ex iu
daeis audiuit quia illic
est et uenerunt non
propter ih̄m solum
sed ut lazarum uide
ret quem suscitauit
a mortuis

[10] Cogitauerunt au
tem principes sacer
dotum ut et lazarū
interficeret [11] quia mul
ti iudeorum propter
illum abiebant et cre
debant in ih̄m [*tur*
XXIII [12] *Altera autem die*
bae multae uenerā
ad diem festum cum
audissent quia ih̄s
uenit in iherosolima
[13] acceperunt flores
palmarum et exie
runt obuiam illi et
clamabat dicentes
osanna benedictus
qui uenit in nomine
in nomini dn̄i rex
istrahel
[14] Et inuenit ih̄s asellum
et sedit super eum
sicut scriptum est
[15] noli timere filia siō

Ecce rex tuus
uenit sedens su
per pullum asine
[16] Haec non cognoue
runt primum dis
cipuli eius sed cum
clarificatus est ih̄s
recordati sunt quia
haec erant scripta
de illo et haec fece
runt ei
[17] Testimonium ergo
perhibebat turba
quae erat cum eo
quia lazarum uoca
uit de monumen
to et suscitauit eum
a mortuis [18] propterea
obuiam ei uenit ei
turba quia audie
runt quia hoc fecit
signum
[19] Pharisaei autem di
xerunt ad semetip

Sos uidetis quia ni
hil profecit ecce unus
populus sequitur post
illum
[20] Et erant greci quidā
ex his qui ascende
rant in die festo ado
rarent
[21] Hii ergo adcesserunt
ad philippum qui erat
a bessaida galileae
et rogabant illum
dicentes dn̄e uolu
mus ih̄m uidere
[22] Uenit pilippus et dicit
andreae andreas
autem et pilippus ite
rum dicunt ad ih̄m
[23] ih̄s autem respondit
eis dicens uenit ho
ra ut clarificetur
filius hominis
[24] Amen amen dico uo
bis nisi granum triti

Fol. 71.

Ci cadens in terrā
mortuum fuerit mul
tum fructum adfe
[25] ret
Qui amat animam suā
perdit eam et qui odit
animam suam in hoc
mundo in uitam eter
nam custodit eam
[26] Si quis mihi ministrat
sequatur me et ubi
m
sunt ego illic et mi
nister meus erit
Si quis mihi ministra
uerit honorificauit
eum et pater meus
[27] Nunc anima mea tur
bata est ualde et di
cam pater libera me
ex hac hora sed ideo
ueni in hanc horam
[28] pater clarifica no
men tuum
Uenit ergo uox de cae

Lo et clarificaui et
iterum clarificabo
[29] Turba ergo quae sta
bat dicebat troni
truum factum est
alii dicebant ange
lus ei locutus est
[30] Respondit ih̄s et dixit
r
non poterant me
haec uox uenit sed
propter uos
[31] Nunc iudicium est
mundi est nunc
princeps mundi di
mittetur deorsum
[32] et ego cum exalta
tus fuero a terra[m]
omnia traham ad
me ipsum
[33] Hoc autem dicebat
significas quia mor
te esset moriturus
[34] Respondit ei turba
nos audiuimus ex

Lege quia xp̄s manet
in aeternum et quo
modo tu dicis quia
oportet te exaltari
filium hominis quis
est hic filius homi
nis
[35] Dixit ergo eis ih̄s ad
huc modicum tem
pus lux est in uobis
ambulate dum lucē
habetis ut non tene
brae uos conprehē
dant et qui ambu
lat in tenebris nes
cit quo uadat [36] dum
lucem habetis cre
dite in lucem ut fili
lucis sitis
Haec locutus est ih̄s
et habiit et abscon
dit se ab eis [*tanta*
XXIIII [37] *Cum autem*
signa fecisset corā

Eis non credebant
ei [38] ut sermo eseiae
profetae inpleretur
quem dixit
dm̄e quis credедit
auditui nostro et
bracchium dm̄i
cui reuelatum est
[39] Propterea non poterā
credere quia dixit
iterum eseias
[40] excecauit oculus
eorum et indura
uit cor eorum ut
non uideant ocu
lis et corde intel
legant et conuer
tantur et sanem
illos
[41] Haec dixit eseias quan
do uidit maiestatem
eius et locutus est
de eo [42] interim ta
men ex principibus

Fol. 72.

Multi crediderunt
in illum sed propter
pharisaeos non con
fitebantur ut non de
synagoga eieceren
tur [43]dilexerunt eni¯
gloriam hominum
magis quam đi
[44]Iħs autem clamabat
et dicebat qui credit
in me non credit in
me sed in eum qui me
misit [45]et qui uidet me
uidet eum qui me mi
sit [46]ego lux
in hunc mundum ue
ni ut omnis qui credit
in me in tenebris non
maneat [47]et si quis
audierit uerba mea
et custodierit ego no¯
iudico eum non eni¯
ueni ut iudice mun
dum [48]qui spernit me

Et non adcepit uer
ba mea habet qui iu
dicet eum sermo
quem locutus sum
ille iudicabit eum
in nouissima die
[49]quia ego ex me ipso
non sum locutus sed
qui misit me pater
ipse mihi praeceptu¯
dedit quid dicam et
quid loquar [50]et scio
quia preceptum eius
uitam aeternam est
itaque quae ego lo
quor sicut dixit mi
hi pater haec loquor
13[1] Ante diem festum
[pas
cae sciens iħs quia
uenit hora eius ut
transiret de hoc mu¯
do ad patrem cum
dilexitset uos qui era¯
in hoc mundo usq·

In finem dilexit eos
xxv[2] *Et cena facta cum*
diabolus iam misit
set in cor simonis
scarioht ut traderet
eum iudas [3]sciens
quia omnia dedit ei
pater in manus et
quia a đo exiuit et ad
đm uadit [4]surgit a ce
na et ponit uestimen
ta et cum adcepisset
linteum precinxit
se [5]deinde misit aqua¯
in peluem et coepit
lauare pedes discipu
lorum et exterge
re de linteum quod
precintus erat [6]ue
nit autem ad sïmo
nem petrum et dicit
ei ille
dñe tu mihi laua pe
des

[7]Respondit iħs et dixit
ei quod ego facio tu
nescis modo cog
noscis postea
[8]Dicit ei petrus non la
uabis mihi pedes in e
ternum
Respondit illi iħs si no¯
lauero te non habe
bis parte mecum
[9]Dicit ei simon petrus
dñe non tantum pe
des sed etiam manus
et caput
[10]Dicit ei iħs qui lotus
[est
non indiget nisi ut
pedes lauet sed ets
mundus totus et uos
mundi estis sed non
omnes
[11]Sciebat enim quidnam
esset qui traditurus
erat eum propterea
dixit quia non estis mu¯

Fol. 73.

Di omnes
[12]Et postquam lauit
[pedes
eorum accepit uesti
menta sua et cum ite
rum recubuisset et
dicit eis scitis quid fe
cerim uobis
[13]Uos uocatis me magis
ter et dñe e bene dici
tis sum enim [14]si igitur
ego magister et dñs
laui pedes uestros
quanto magis et uos
debetis alter alterius
pedes lauare [15]exem
plum enim dedi uobis
ut quemadmodum
ego feci uobis etiam
uos faciatis
[16]Amen amen dico uobis
non est seruus maior
dño suo neque apos
tolus maior illo qui
misit eum [17]si haec scitis

Beati eritis si feciri
tis ea
[18]Non de omnibus uo
bis dico ego scio
quos elegerim sed
ut inpleatur scrip
tura qui man
ducat mecum
panem leuauit
super me calcane
um suum
[19]Amodo dico uobis
prius quam fiat ut cre
datis cum factum
fuerit quia ego sum
[20]Amen amen dico uo
bis qui adcepit eum
quem misero me
adcepit qui autem
me adcepit adcepit
eum qui me misit
xxvi[21] *Haec cum dixis*
set iħs turbatus est
in sp̄u et protestatus

Est et dixit amen
amen dico uobis quia
unus ex uobis tradet me
[22]Aspiciebant ergo ad in
uicem discipuli hae
sitantes de quo dice
ret [23]erat au
tem recumbens unus
ex discipulis eius in
sinu iħu quem dili
gebat iħs ualdae [24]in
nuit ergo ei simon
petrus et dicit ei in
terroga quis est
[25]Recumbens autem
ille super pectus iħu
dicit ei dñe quis est
[26]Respondit iħs ille est
cui ego intinctum
panem porexero
Et cum intinxitset pa
nem dedit iudae
simonis scarioth
c
[27]et post bucellam in

Troiuit in illum sata
nas
Dicit ergo ei iħs quod
facis fac celerius [28]hoc
autem nemo discu¯
bentium sciuit quid
dixerit ei [29]quidam
enim putabant quia
loculus habebat iudas
quia dicit illi iħs eme
ea que opus sum no
bis ad diem festum aut
egenis ut aliquid daret
[30]Cum ergo adcepisset
panem exiuit conti
nuo erat autem nox
[31]cum ergo exisset di
cit iħs nunc clarifica
tus est filius hominis
et đs clarificatus est
in eo [32]et đs clarifica
uit eum in semetipso
et continuo clarifi
cauit eum

Fol. 74.

XXVII [33] *Filioli adhuc*
[*modicu̅*
uobiscum sum et que
ritis me et sicut dixi
iudeis quo ego uado
uos non potestis ueni
re et uobis dico modo
[34]Preceptum nouum do
uobis ut diligatis inui
cem sicut dilexi uos
diligatis inuicem
[35]In hoc cognoscent om
nes quia mei discipuli
estis si dilectionem ha
bueritis ad inuicem
[36]Dicit ei simon petrus
dñe quo uadis
Respondit ih̄s et dixit
[quo
ego uado non potest
me modo sequi seque
ris autem postea
[37]Dicit ei petrus dñe qua
re modo non possum
te sequi animam mea̅
pro te ponam

[38]Respondit ih̄s et di
xit animam tuam
pro me pones ame̅
amen dico tibi non
cantauit gallus do
nec tu me ter neges
14[1] Non turbetur cor ues
trum credite in d̄m
et in me credite
[2]In domo patris mei
[ma̅
siones multae sunt
si quo minus dixis
sem uobis quia ua
do parare uobis locum
[3]et si abiero et prepa
rauero uobis locum
iterum uenio et ad
cersio uos ad me ip
sum ut ubi ego sum
et uos sitis [4]et quo ua
do scitis et uiam nostis
[5]Dicit ei thomas dñe
nescimus quo uadis
et quomodo possumus

Uiam scire
[6]Dicit ei ih̄s ego sum
uiam et ueritas et ui
ta nemo uenit ad pa
trem nisi per me [7]si
cognouistis me et
patrem meum cog
nouistis et amodo
nostis eum et uidis
tis eum
[8]Dicit ei filippus dñe os
tende nobis patrem
et sufficit nobis
[9]Dicit ei ih̄s tantum
[te̅
poris uobiscum sum
et non cognouistis
me philippe qui uidit
me uidit et patrem
quomodo tu dicis
ostende nobis patre̅
[10]non credis quia ego
in patrem et pater
in me est uerba que
ego loquor uobis

A me ipso non loquor
pater autem qui in me
manet ipse loquitur
et opera quae facio
ipse facit [11]credite mi
hi quia ego in patrem
et pater in me alioqui̅
propter uel propter
opera ista credite mihi
[12]Amen amen dico uobis
quia qui credit in me
opera quae ego facio
etiam ipse faciet et
maiora eorum faciet
quia ego ad patrem
uado [13]et quodcum
que petieritis in nomi
ne meo ego faciam
ut clarificetur pater
in filio [14]et si quid
[peti
eritis a patre meo in
nomine meo ego fa
ciam [*precep*
XXVIII [15] *Si diligitis me*

Fol. 75.

Ta mea custodite [16]et
ego rogabo patrem
et alium paraclitum
dabit uobis ut uobis
cum sit in eternum
[17]sp̄m ueritatis quem
mundus non potest
adcipere quia non
uidit eum nec cog
noscit eum uos au
tem nostis eum quia
aput uos manet et uo
biscum est [18]non
uos relinquam orfa
nos uenio ad uos
[19]Adhuc modicum et
mundus me iam non
uidet uos autem ui
detis me quia ego ui
uo et uos uiuetis [20]in
illa die cognoscetis
uos quia ego in patre
meo et uos in me et ego
in uobis

[21]Qui habet precepta
mea et seruat ea il
le est qui diligit me
diligetur a patre meo
et ego diligam eum
et manifestabo eum
ei me ipsum
[22]Ait ei iudas non ille
scarioht sed alius
dñe quid factum
est quia nobis incipis
manifestare te ipsu̅
et non huic mundo
[23]Respondit ih̄s et dicit
ei si quis diligit me
sermonem meum
seruabit et pater
meus diligit eum
et ad eum uenie
mus et aput eum
mansionem facie
mus
[24]Qui non diligit me ser
mones meos non

Seruat sermo
nem quem audistis
meus non est sed eius
qui me misit patris
[25]Haec locutus sum uo
bis aput uos manens
[26]paraclitus autem ille
sp̄s sanctus quem mit
tet pater in nomine
meo ille uos docebit
omnia et suggeret
uobis omnia quecum
que dixero
[27]Pacem meam relinquo
uobis pacem meam
do uobis non quomo
do hic mundus dat
ego do uobis non
conturbetur cor
uestrum neque for
midet [bis
[28]Audistis quia dixi uo-
uado et uenio ad uos
si diligeritis me gau

Deritis quoniam ua
do ad patrem quia
pater maior me est
[29]nunc dixi quoniam
ante quam fiat ut cum
factum fuerit creda
tis [30]iam non uobis
multa loquar ue
nit enim princeps hu
ius mundi et in me
non habet quicquam
[31]sed ut cognoscat hic
mundus quia diligo
patrem sicut prae
ceptum dedit mihi pa
ter sic facio surgite
eamus hinc [*tis uera*
XXVIIII 15[1] *Ego sum ui-*
et pater meus agricu
la est [2]omnem palmi
tem in me non feren
tem fructum tollit
eum et omnem qui
adferet fructum pur

Fol. 76.

Gabit eum ut fruc
tum plurimum adfe
rat [3]iam uos mu¯
di estis propter ser
monem quem locu
tus sum uobis [4]mane
te in me et ego in uobis
Sicut palmes non potest
ferre fructum ab se
nisi manserit in uitae
sic et qui in me non
manet
[5]Ego sum uitis et uos
palmites qui manet in
me et ego in illo hic
adferet fructum co
piosum quia si
ne me nihil potestis fa
cere [6]si quis in me
[no¯
manserit precisus est
sicut palmes et missus
est foras et aruit et col
ligent eos et in igne
mittunt et ardent

[7]Si manseritis in me
et uerba mea in uo
bis manserim quod
cumque uolueritis
petite et fiet uobis [8]in
hoc clarificatus est
pater meus ut fruc
tum plurimum facia
tis et efficiamin mei
discipuli
[9]Sicut dilexit me pater
et ego uos dilexi ma
nete in delectione
mea [10]si precepta mea
seruaueritis mane
bitis in dilectionem
mea sicut et ego pa
tris precepta seruabi
et maneo in eius di
lectionem
[11]Haec locutus sum uo
bis ut gaudium meu¯
in uobis sit et gaudiu¯
uestrum inpleatur

[12]Hoc est preceptum
meum ut diligatis
inuicem qua dilec
tione dilexi uos [13]ma
iore hac dilectione
nemo habet ut ani
mam suam pro ami
cis suis ponat
[14]Uos amici mei estis si
feceritis quae ego
precipio uobis [15]iam
non dico uos seruos
quia seruus nescit
quid facit dm̄s eius
uos autem dixi ami
cus quia omnia que
cumque audiui a pa
tre meo notam feci
uobis
[16]Non uos me elegistis
sed ego elegi uos et
posui uos ut eatis et
fructificetis et fruc
tus uester maneat

Ut quodcumque
petieritis a patre in
nomine meo det
uobis
[17]Haec mando uobis ut
diligatis inuicem [18]si
mundus uos odit sci
tote quia me priore¯
odio habuit [19]si de
[mu¯
do fuissetis mundus
quod suum erat di
ligeret quia autem
non estis de hoc mu¯
do sed ego elegi uos
de mundo propterea
odit uos mundus
[20]Mementote sermo
nes quem ego dixi
uobis non est seruus
maior dn̄o suo si me
persecuti sunt et uos
persequentur si ser
monem meum ser
uauerunt et uestru¯

Fol. 77.

seruabunt
[21]Sed haec omnia faciu¯
circa uos propter no
men meum quia
nesciunt eum qui
me misit [22]si non ue
nissem et locutus
eis fuissem peccatu¯
non haberent nunc
autem excusatione¯
non habent de peccato
[23]Qui me odit et patrem
meum odit [24]si ope
ra non feci in illis que
nemo alius fecit pec
catum non habent
nunc autem et uide
runt et oderunt me
et patrem meum [25]sed
ut inpleatur sermo
qui in lege eorum scrip
tum est quia odio
habuerunt me gratis
[26]Cum ergo uenerit pa

Raclitus quem e
go mitto uobis a pa
tre meo sp̄m ueri
tatis qui a patre pro
cedit ille testimoni
um perhibebit de me
[27]et uos testimonium
perhibebitis de me
qui ab initio mecum
estis
XXX 16 [1]*Haec locutus sum*
bis ut non scandali [*uo*
zemini [2]extra syna
gogam fecerunt
uos sed uenit ho
ra ut omnis qui in
terfecerit uos ar
bitetrur se obsequi
um đo praestare
[3]Sed haec facient uo
bis quia non noue
runt patrem neque
me [4]haec autem
locutus sum uobis

Ut cum uenerit ho
ra reminiscamini
eorum quia ego di
xi uobis haec aute¯
uobis ab initio non
dixi uobiscum quia
eram
[5]Nunc autem uado ad
eum qui misit me
et nemo ex uobis in
terrogat me quo ua
dis [6]sed quia haec lo
cutus sum uobis tris
tia inpleuit cor ues
trum [7]sed ego ue
ritatem dico uobis
expedit uobis ut ego
uadam sed non abie
ro ego paraclitus
non ueniet ad uos
si autem habiero
mittam eum ad uos
[8]et cum aduenerit
ille arguet mundu¯

De peccato et de iusti
tia et de iudicio [9]de
peccato quidem quia
non credunt in me
[10]de iustitia uero quia
ad patrem uado et ia¯
non uidebitis me [11]de
iudicio autem quia
princeps huius mun
di iudicatum est
[12]Adhuc multa habeo
uobis dicere sed no¯
potestis illa modo
portare [13]cum eni¯
uenerit ille sp̄s ueri
tatis deducet uos in
omni ueritate non
enim loquitur a se
metipso
Sed quicumque audie
rit loquitur que ue¯
tura sunt adnuntia
uit uobis [14]ille me cla
rificauit quia de meo

Fol. 78.

Accipiet uobis et ad
nuntiauit uobis [15]om
nia quecumque ha
bet pater mea sunt
propterea dixi uobis
quia de meo adcipiet
et adnuntiauit uobis
[16]modicum etiam et
non uidebitis me et
iterum modicum et
uidebitis me [17]dixe
runt ergo discipuli
eius ad inuicem
Quid est quod dicit no
bis modicum et non
uidebitis me et iteru¯
modicum et uidebi
tis me et quia eo ad pa
trem [18]dicebant igi
tur quid est hoc modi
cum nescimus quid
loquitur
[19]Et cognouit iħs quia
incipiebat eum inter

Rogare et dixit ad
illos de hoc queritis
ad inuicem quia di
xi modicum et non
uidebitis me et ite
rum modicum et
uidebitis me
[20]Amen amen dico uo
bis quoniam uos fle
bitis et lugebitis mu¯
dus autem gaude
bit uos contristami
ni sed tristia uestra
in gaudium ueniet
[21]Mulier cum parit
tristitia habet et quia
uenit dies eius cum
autem pepererit pue
rum iam non me
minit pressurae
propter gaudium
quia natus est homo
in hunc mundum
[22]Et uos nunc quidem

Tristitiam habetis
iterum autem uide
bo uos et gaudebit
cor uestrum et gau
dium uestrum ne
mo auferet a uobis
[23]et in illa die nemo
interrogabitis quic
quam
Amen amen dico uo
bis si quid petieritis
a patre in nomine
meo dabit uobis [24]us
quemodo non pe
tistis quicquam in
nomine meo peti
te et adcipietis ut
gaudium uestrum
sit inpletum
[25]Haec locutus sum
prouerbiis uobis ue
niet hora cum iam
non in prouerbiis
loquar uobis sed

Palam de patre adnu¯
tiauo uobis [26]in illa die
in nomine meo pe
titis et non dico uo
bis quia ego rogabo
patrem propter uos
[27]ipse enim pater amat
uos quia uos me ama
tis et creditis quia
ego a đo patre exiui
[28]et ueni in hunc mu¯
dum iterum relin
quo mundum et ua
do ad patrem
[29]Dicunt ei discipuli eius
ecce nunc palam
loqueris et prouer
bium nullum dicis
[30]nunc scimus quia
omnia nosti et non
opus est tibi ut aliquis
te interroget in hoc
dixi uobis quia a đo
exiui

Fol. 79.

[31]Respondit iħs modo
creditis [32]uenit hora
et iam uenit ut dispar
gamini unusquisque
in sua et me solum
relinquatis et non
sum solus quia pater
mecum est
[33]Haec locutus sum uo
bis ut in me pacem
habeatis in hoc au
tem mundo pressu
ram habebitis sed
gaudete quoniam
ego uici mundum
XXXI· 17 [1]*Haec locutus est*
et leuauit oculus [*iħs*
suos in caelum et
dixit pater uenit ho
ra clarifica filium
tuum ut filius cla
rificet te [2]sicut de
disti ei potestatem
uniuersae carnis

Ut omne quod de
disti ei det illi uitam
aeternam
[3]Haec est autem uita¯
aeternam ut cog
noscant te solum
đm et quem misis
ti iħm xp̄m
[4]Ego te clarificabi
super terram ope
re consummato
quod dedisti mihi
ut faciam [5]et nunc
clarifica me tu pa
ter aput temetipsu¯
claritate quam ha
bui prius quam mu¯
dus esset aput te
[6]Manifestaui tuum
nomen homini
bus quos dedisti
mihi de mundo
tui erant et mihi
dedisti eos et ser

Monem tuum ser
uaui [7]et nunc cogno
ui quoniam omnia
quecumque dedis
ti mihi abs te sunt
[8]quia uerba que dedis
ti mihi dedi eis et ip
si adceperunt et
cognouerunt quia
a te uere exierunt
et crediderunt quia
tu me misisti
[9]Ego rogo pro eis non
pro mundo rogo
sed pro his quos mi
hi dedisti quia tui sunt
[10]et mea omnia tua sunt
et tua mea et clari
ficatus sum in eis [11]et
iam non sum in hoc
mundo et hii in hoc
mundo sunt et ego
ad te uenio
XXXII Pater sancte con

Serua eos in nomi
ne tuo [12]cum esse¯
cum eis ego seruaba¯
eos in nomine tuo
quos dedisti mihi cus
todiui et nemo ex ip
sis perit nisi filius per
ditionis ut scriptura
inpleatur
[13]Nunc autem ad te ue
nio et haec loquor
in hoc mundo ut ha
beam gaudium me
um impletum in se
metipsis
[14]Ego dedi eis sermone¯
tuum et mundus
odio habuit eos quia
non sunt de mundo
sicut ego non sum
de mundo [15]non ro
go ut tollas eos de
hoc mundo sed ut
serues eos a malo

XIII

one leaf is lost.

Fol. 80.

Tur scriptura quem
dixit quia quos dedis
ti mihi non perdidi ex
eis quicquam
10 Simon igitur petrus
habens gladium edu
xit eum et percussit
seruum principis sa
cerdotum et absci
dit dextram auricu
lam eius erat autem
seruo illi malachus
nomen [mit
11 Dixit ergo ih̄s petro
te gladium in uagi
nam suam calicem
quem dedit mihi pa
ter nonne bibam il
lum 12 cohors
igitur et tribunus et
ministri iudeorum
conprehenderunt
ih̄m et adligaueru¯
eum 13 et adduxerunt

Ad annam primum
erat enim socer
caiphae qui erat pon
tifex anni illius 14 erat
autem caiphas qui
consilium dedit
iudaeis quia expedit
unum hominem
mori pro populo
15 Sequebantur autem
ih̄m simon petrus
et alius discipulus
discipulus autem
ille notus erat pon
tifici et simul introi
uit cum ih̄m in atriu¯
pontificis 16 petrus ue
ro stabat foris ad
ianuam
Exiuit ergo discipu
lus ille alius qui erat
notus pontifici et
dixit ostreariae et in
troduxit petrum

17 Dicit ergo illa an
cilla ostiaria petro
numquid et tu ex
discipulis est homi
nis huius
et ait non sum
18 Stabant serui et mi
nistri ad carbones
quia frigus erat
erat autem et petrus
stans et calefaciens
se 19 pontifex
ergo interrogabat
ih̄m de discipulis eius
et de doctrina eius
20 Respondit ei ih̄s ego
palam locutus sum
mundo ego sem
per docui in synago
ga et in templo quo
omnes iudaei con
ueniunt et in occul
to locutus sum nihil
21 quid me interrogas

Interroga eos qui
me audierunt quid
locutus sum ipsis ec
ce hii sciunt quae di
xerim ego
22 Haec autem cum di
xisset unus adstans
ex ministris dedit
palmam ih̄u dicens
sic respondis principi
sacerdotum
23 Respondit ei ih̄s si
[male
locutus sum testimo
nium perhibe de ma
lo si autem bene quid
me cedis
24 Misit ergo eum annas
uinctum ad caipham
pontificem
25 Erat autem simon pe
trus stans et calefa
ciens se dixerunt er
go ei numquid et tu
ex discipulis eius est

Fol. 81.

Negauit ille et dixit
non sum
26 Dicit unus ex seruis
pontificis cognatus
eius cuius abscidit
petrus auriculam
nonne ego te uidi in
horto cum illo
27 Iterum ergo petrus
negauit et statim gal
lus cantauit
28 Adducunt ergo ih̄m
ad caipham in preto
rium erat aute¯
mane et ipsi non in
troierunt in pretoriu¯
ne polluerentur sed
ut manducaret pas
cha
29 Exiit ergo ad eos pila
tus foras et dixit qua¯
adcusationem adfer
tis aduersus homine¯
hunc

30 Responderunt et di
xerunt ei si non es
set hic malefactor
non tibi tradidisse
mus eum
31 Dixit ergo eis pilatus
accipite eum et se
cundum legem ues
tram iudicate illum
Dixerunt ergo iudaei
nobis non licet quem
quam occidere
32 ut sermo ih̄u im
pleatur quem di
xit significans
qua morte esset
moriturus
33 Introiuit ergo iteru¯
in petrorium pilatus
et uocauit ih̄m et
dixit illi tu es rex iu
deorum
34 Et respondit ih̄s a te
meipso hoc dicis

An alii tibi dixerunt
de me
35 Respondit pilatus num
quid ego iudaeus
sum gens tua et pri¯
cipis sacerdotum
tradiderunt te mi
hi quid fecisti
36 Respondit ih̄s regnu¯
meum non est de
hoc mundo si de
hoc mundo esset
regnum meum
ministri mei utique
concertaret et
non traderet iudae
is nunc autem
regnum meum no¯
est hinc
37 Dixit itaque ei pilatus
ergo rex es tu
Respondit ih̄s tu dicis
quia rex sum ego
ad hoc natus sum

Ego et ad hoc ue
ni in hunc mundum
ut testimonium per
hibeant ueritati om
nis qui est ex uerita
te audit uocem mea¯
38 Dicit ei pilatus quid
est ueritas et cum
hoc dixisset iterum
exiit ad iudaeos et
dicit eis ego nullam
inuenio in eo causa¯
39 est autem consuetu
do uobis ut unum
dimittam in pascha
uultis ergo dimittam
uobis regem iudaeo
rum
40 Exclamauerunt er
go omnes non hunc
sed rabbi barabam
erat autem barabas
latro
19 1 Tunc ergo adprehen

Fol. 82.

Dit pilatus ih̄m et
flagellauit
[2]Et milites ornatam
coronam ex spinis
inposuerunt capiti
eius et uestem pur
puream induerunt
eum [3]et ueniebant
ad illum et dicebant
habe rex iudeorum
et dabant ei palmas
[4]Exiuit ergo pilatus
foras et dicit eis ecce
adduco illum uobis
foras ut cognosca
tis quia in eo causam
non inuenio
[5]Exiit ergo ih̄s foras
habens spineam co
ronam et purpureu¯
uestimentum
[6]Cum ergo uidissent
eum principis sacer
dotum et ministri

Clamabant cru
ci fige cruci fige
eum
Dicit ei[s] pilatus adci
pite eum uos et cru
ci figite ego enim
non inuenio in eo
causam
[7]Responderunt iudei
nos legem habe
mus et secundu¯
legem debet mo
ri quia filium d̄i se
fecit
[8]Cum ergo audisset
pilatus hunc ser
monem magis ti
muit
[9]Et introiuit iterum
in pretorium et di
cit ad ih̄m unde
es tu
Ad ih̄s non respon
dit ei [10]dicit ergo ei

Pilatus mihi non lo
queris nescis quia
potestatem habeo
cruci figendi te et
potestatem habeo
dimittendi te
[11]Respondit ih̄s et dixit
non haberes potes
tatem ullam aduer
sum me nisi data tibi
esset desursum
propterea qui tradi
dit me tibi maius pec
catum habet
[12]Exinde pilatus quae
rebat dimittere eu¯
Iudaei autem clama
bant dicentes si hunc
dimittis non es ami
cus caesaris om
nis qui regem facit
se contradicit cesari
[13]Ergo cum audisset
pilatus hos sermo

Nes produxit foras
ih̄m et sedit pro tribu
nali in loco qui dici
tur lythrostrotrus
ebreicae autem ge¯
netha
[14]Erat autem prepara
tio paschae hora au
tem hora quasi sexta
et ait iudaeis ecce rex
uester
[15]Ad illi exclamaueru¯
tolle tolle cruci fige
eum
Ait illis pilatus regem
uestrum cruci figa¯
Responderunt princi
pis sacerdotum no¯
habemus regem ni
si caesarem
[16]Tunc ergo tradidit
eum illis ut cruci fi
geretur
XXXIIII Susceperunt er

Fol. 83.

Go ih̄m [17]et baiulans
sibi crucem et ue
nit in locum qui di
citur caluariae quod
adpellatur hebrei
cae golgotha [18]ubi
cruci fixerunt eum
Et cum eo alios duos
hinc adque illinc me
dium autem ih̄m
[19]Scripsit autem et titu
lum pilatus et posuit
supra crucem erat
autem scriptum ih̄s
nazoreus rex iudeo
rum [20]hunc ti
tulum multi lege
runt iudaeorum
quia prope ciuitate¯
erat locus ubi cruci
fixus est ih̄s et erat
scriptum hebreice
latine et grecae
[21]Dicebant ergo pilato

Principis sacerdo
tum noli scribere
rex iudeorum sed
quia ille dixit rex su¯
iudeorum
[22]Respondit pilatáus
quod scripsi scrip
si [23]milites
ergo cum cruci fi
xissent ih̄m adcepe
runt uestimenta
eius et fecerunt
quattuor partes uni
cuique militi parte¯
Tunica autem qui erat
contexta de supe
riori per totum no¯
erat consutilis [24]di
xerunt ergo ad al
terutrum non isci¯
damus eam sed sor
tiamur de illa cuius
sit ut scriptura in
pleatur

Diuiserunt sibi
uestimenta mea
et super uestime¯
tum meum mi
serunt sortem
Et militis quidem
haec fecerunt
[25]Stabant autem iuxta
crucem ih̄u mater
eius et soror matris
eius maria cleophae
et maria magdalenae
[26]Cum uidisset autem
ih̄s matrem et dis
cipulum adstante¯
quem diligebat ait
matri suae mulier
ecce filius tuus [27]de
inde dicit discipulo
ecce mater tua
Et ex illa hora adce
pit illam discipulus
in sua
[28]Posttea ih̄s sciens quo

Niam iam omnia
consummata sunt
ut scriptura inplea
tur ait sitio
[29]Et uas positum erat
aceto plenum spon
giam ergo plenam
erat aceto perticae
circumponentes
obtulerunt ori eius
[30]Cum ergo adcepisset
ih̄s acetum dixit con
summatum est
Et inclinato capite
tradidit sp̄m [31]iudaei
ergo quoniam pa
rasceuem cenam
parauerant ne re
maneret in crucem
in corpora in sabba
to erat enim mag
nus dies illius sabba
ti rogauerunt pila
tum ut frangeretur

Fol. 84.

Eorum crura et
tollerentur
[32]Uenerunt ergo mili
tes et illius quidem
primi fregerunt cru
ra et alterius simul
qui cruci fixus erat
cum eo [33]ad iħm
autem cum uenis
sent ut uidissent eu̅
mortuum non fre
gerunt ei crura [34]sed
unum militum lan
cia latus eius percus
sit et exiuit continuo
sanguis et aqua
[35]Et qui uidit testimo
nium perhibuit et
uerum est testimo
nium eius et ille scit
quia uera dicit ut
et uos credatis [36]fac
ta sunt enim haec
ut scriptura adin

Pleatur
ossum non con
fringetis ab eo
[37]et iterum et alia
scriptura uide
bunt in quem no̅
conpuxerunt
[38]Post haec rogauit pi
latum ioseph ab a
rimatia qui erat dis
cipulus iħu occul
te autem propter
metu iudeorum
ut tolleret corpus
iħu et permisit pilatus
uenerunt ergo et
tulerunt eum
[39]Uenit ergo nicode
mus qui primum
uenerat ad iħm noc
te ferens mixtura
murrae et aloe
quasi libras cen
tum [40]acceperu̅

Ergo corpus iħu
et adligauerunt eu̅
cum aromatibus si
cut est consuetudo
iudeis sepellire
[41]Erat autem in loco
ubi cruci fixus est
hortus et in horto
monumentum no
uum in quo nondum
quisquam positus
erat [42]ibi ergo propter
parasceuen quia
iuxta erat monu
mentum posuerunt
iħm [*sabbati*
xxxv· 20[1] *Una autem*
maria magdalena
et uenit mane cum
adhuc tenebre es
sent ad monume̅
tum et uidet lapide̅
sublatam a monu
mento [2]cucurrit

Ergo et uenit ad si
monem petrum et
ad alium discipulum
quem dilegebat iħs
et dicit eis tulerunt
dõm de monumen
to et nescimus ubi
posuerunt eum
[3]Exiuit ergo petrus
et ille alius discipulus
et ueniebant ad mo
numentum [4]cur
n
rebat autem ipsi duo
simul ille autem
alius discipulus pre
cucurrit citius pe
tro et uenit prior
ad monumentum
[5]et cum se inclinas
set et prospexisset
uidit linteamina po
sita non tamen in
troiuit [6]uidit er
go simon petrus se

Fol. 85.

Quens eum et introi
uit in monumentum
et uidit linteamina
posita [7]et sudarium
quod erat super ca
put eius non cum lin
teaminibus erat po
situm sed separatim
inuolutum in unum
locum
[8]Tunc ergo introiuit et
ille alius discipulus
qui uenerat prior
ad monumentum
et uidit et credidit
[9]non enim sciebat
scripturam quia opor
tet eum resurgere
a mortuis
[10]Abierunt ergo iterum
aput se discipuli
[11]Maria autem stabat
ad monumentum
plorans ut ergo plo

Rauit inclinauit
se et prospexit in
monumentum [12]et
o
uidet duos angelis
in albis sedentes u
num ad caput et unu̅
ad pedes ubi positus
erat corpus iħu
[13]Dicit ei illi mulier
quid ploras
Dicit eis quoniam tu
lerunt dõm meum
et nescio ubi posue
runt eum
[14]Haec cum dixisset
conuersa est retror
sum et uidet iħm
stantem
Et non sciebat quia
iħs est [15]dicit ei iħs
mulier quid ploras
quemquem queris
Illa existimans quia
ortulanus est dicit

Ei dñe si tu sustu
listi eum dic mihi
ubi posuisti eum et
ego eum tollam
[16]dicit ei iħs maria
et conuersa illa di
cit hebreicae rab
boni quod interpe
tratur magister dñe
[17]Dicit ei iħs noli me ta̅
gere nondum eni̅
ascendi ad patrem
meum
Uade autem ad fra
tres meos et dic il
lis ascendo ad pa
trem meum et ad
patrem uestrum
đm meum et đm
uestrum
[18]Uenit maria mag
dalenae adnunti
ans discipulis quia
uidit dõm et haec

Dixit mihi
[19]Cum ergo sero esset
i
et die ullo uno sab
batorum et ianuae
essent clusae ubi e
rant discipuli collec
ti propter metum
iudeorum uenit
iħs et stetit in medio
et ait eis
Pax uobis [20]et cum haec
dixisset ostendit eis
manus et latus et ga
uisi sunt discipuli
uiso dm̃o
[21]Dixit ergo eis iħs ite
rum pax uobis
sicut misit me pater
et ego mitto uos
[22]Haec cum dixisset
insuflabit et ait illis
adcipite sp̃m sñc
[23]quorum remiseri
is peccata remitte̅

one leaf is lost.

Fol. 86.

Sed quasi gubitis du
centis trahenḍtes
retia piscium
[9]Ut ergo descenderū
in terram uident car
bones incensos et pis
cem et panem super
positum
[10]Dicit eis iħs adferte de
piscipus quos nun ce
pistis
[11]Ascendit simon petrus
et traxit retem ad ter
ram plenum piscibus
magnis centum quī
quaginta tribus et cū
tanti essent non est
scissum retem
[12]Dicitei iħs uenite pran
dete
Nemo tamen audebat
discentium interro
gare eum tu quis es
scientes quia ipse est
[dñs

[13]Uenit ergo iħs et ac
cepit panem et dat
eis et piscem simili
ter [14]hoc iam tertio
manifestatus est iħs
discipulis cum re
surrexisset a mor
tuis
[15]Cum ergo prandidis
set ait iħs simoni petro
simon iohannis dili
gis me
Dicit ei etiam dñe tu
scis quia amo te
Dicit illi pasce agnos
meos
[16]Ait illi iterum simon
iohannes diligis me
Dicit ei etiam dm̄e tu
scis quia diligo te
Ait illi pasce oues meas
[17]Dicit ei tertịto simon
iohannes amas me
Contristatus est petrus

Quia dixit ei tertio
amas me
Et ait dñe omnia tu
scis tu nosti quia
amo te dicit ei pasce
oues meas
[18]Amen amen dico ti
bi cum esses iuue
nior precingebas
te et ambulabas quo
uolebas cum autē
senueris extendis
manus meas et alius
te precingit et ducet
te quo tu non bis
[19]hoc autem dixit sig
n
nificas quia morte
clarificaturus es
set đm et hoc cum
dixisset ait illis seque
re me
[20]Et conuersus petrus
uidit illum discipu
lum quem dilige

Bat iħs et qui recubue
rat in cenam super
pectus eius et dixe
rat ei · dñe quis est
qui tradet te [21]hunc
ergo cum uidisset
petrus dicit ad iħm
dm̄e hic autem quid
[22]Dicit ei iħs si sic uolo
[eū
manere donec ue
nio quid ad te tu me
sequere
[23]Exiit ergo hic sermo
aput fratres quia dis
cipulus ille non mo
ritur et non dixit illi
iħs quia non morietur
sed uolo manere eum
donec uenio quid
ad te
[24]Hic est discipulus qui
testimonium perhi
bet de me de his et qui
scripsit haec et scimus

Fol. 87.

Quia uerum est tes
timonium eius
[25]Et alia autem multa
fecit iħs quae si scri
berentur per singu
la nec ipsum arbitror
mundum capere eos
libros qui scriberen
tur

EUANGELIŪ

SEC IOHANNĒ

EXPL⁊ INC⁊

EUANGELIUM

SECUNDUM

LUCANUM⁊

A*MEN*

CAPITULA EUANGELI
LUCANI

I Zaccarie sacerdo
ti apparuit angelus
et adnuntiauit ei fi
lium iohannem et
idem mariae adnū
tiauit angelus filiū
iħm
II Natiuitatem iħu ad
nuntiat angelus pas
toribus
III Et adcepit simeon
puerum iħm et bene
dixit đm et de anna
profetissa
IIII· Annorum XII· iħs
in templo docebat
seniores
V⁊ *Ubi iohannes bap*
tizat populum bap
tismum penitentiae
VI Et baptizatus iħs ab
iohannem fuit fe
re annorum xxx·
quod putabatur esset

Filius ioseph et ge
neratio usque ad
adam qui fuit filius
đi et in deserto age
batur a diabulo temp
tatus ieiunauit XL· di
ebus
VII Et in zareth legit iħs
librum eseiae et
dixit non est accep
tus profeta in patriā
suam
VIII⁊ *In synagogam ho*
minem habentem
demonium mun
dauit i
VIIII⁊ *Ubi apostolus dicit*
iħs uenite faciam
uos piscatores fieri
hominum
X Ubi leprosus roga
uit iħm et munda
uit eum
XI Paralyticum cura

Uit dm̄s qui tollens
grabattum suum
abiit in domum suam
XII Et secutus est dōm
publicanus nomi
ne leuui et dixit
iħs nemo mittit ui
num nouum in utres
ueteris
XIII Die sabbati discipu
li uellebant pispicas
et manducabant et
in synagoga cura
uit hominem dex
tra manum aridam
habentem
XIIII Ubi discipulos dm̄s
elegit et nomina eo
rum designat et do
cet beatitudinem
XV De festuca et tirabe
de oculo eruendo
et de domo aedifica
ta super petram et

Fol. 88.

harenam
xvi Ubi centurionis ser
uum curauit ihs
xvii Mortuum unicum
filium uiduae resus
citauit ihs et matri res
tituit
xviii· Iohannes de carce
re ad ihm mittis dicens
tu es qui uenturus es
et ihs ad turbas de io
hanne loquitur
xviiii⟨ Recumbens ihs
in domum pharisei
quedam mulier in
gressa lacrimis lauit
pedes eius et capillis
tergens osculabatur
et unguebat ungu
ento
xx Proponit dms parabo
lam seminatis et ad
aperit eam discipulis
suis et nuntiabantur

ei mater et frater
eius qui a foris stan
xxi Et dormiente ihu in
nauicula facta est
tempestas ualida
et rogatus a discipu
lis conpescuit mare
et siluit
xxii In regione gerase
norum demonio
rum legio rogat ihm
ut exeuntes de ho
mine irent in porcus
xxiii Filiam principis re
suscitat dms et mu
lierem a profugio
sanguinis saluabit
xxiiii Potestatem dedit
dms discipulis demo
nia expellere et lan
guores sanare
xxv De quinque panibus
et duobus piscibus
in quinque milia ui

Rorum [*dis*
xxvi Interrogabat ihs·
cipulos quem eum
dicerent et dixit qui
uul tollat crucem
suam et sequatur
me in montem lo
quebatur cum moy
sen et heliam
xxvii Descendentem
eodem de montem
puerum demoniu̅
curauit et docebat
humilitatem sicut
pueros fieri de quo
dam prohibito qui
non sequebatur ihm
xxviii Dixerunt iacobus
et iohannes dne si
uis petimus ignem
ut petit helias de celo
xxviiii Et ait quidam ad
sequar te et alio di [*ihm*
xit sequere me et

sine mortuis sepeli
ant mortuus suos et
cetera [*lxxii·*
xxx· Et designauit ihs
et mandata eis dedit
inproperat ciuitatibus
xxxi Et reuersi lxxii·
[*cum*
gaudio et dixit eis ihs
gaudete quoniam
nomina uestra scrip
ta sunt in celo et con
fessio ihu ad patrem
xxxii Hominis parabola
descendentis ab
iherusalem in ierico
et incidit latrones [*the*
xxxiii· Dixit dms mar-
mariam optimam
partem elegit [*docu*
xxxiiii Et petitus dms
it discipulos orare
et proponit parabo
la patentis tres panes
et dicit petite et adci

Fol. 88 *bis.*

Pietis [*quod*
xxxv Et cum diceretur
in belzebul eicit de
monia dixit omnem
regnum diuisum ad
uersum se non stabit
xxxvi De signo ionae pro
phetae et lucerna cor
poris est oculus tuus
xxxvii De calice et catino
mundatis pharisei
a foris [*dras*
xxxviii De primas cate-
et monumenta pro
fetarum inproperat
dms phariseis [*dns*
xxxviiii Dicit discipulis
adtendite a fermen
to phariseorum et
qui dixerit in spu sco
non remittetur eis
et nolite cogitare quid
loquamini
xl Hominis diutis ubere

Fructus adtulit pos
setsio nolite sollici
ti esse anime quid
opus sit et de lilia agri
dicit
xli Nolite timere pus
illus grex et de ser
uo quem constituit
dms super familias
ut det eis ciuarias
xlii Non ueni pacem mit
tere sed gladium da
opera liberari ab ad
uersario dum es cum
illo in uiam et uenit
ad arborem ficus pla̅
ta in uineam que no̅
fecerit fructum per
annos tres
xliii De sanguine gali
leorum quem mis
cuit pilatus cum sa
crificiis
xliiii Mulier ab infirmi

Tate annorum xuii
sanauit ihs item de
grano sinapis et fer
mento absconso in
farinam
xlv Fili regni expellentur
et erunt nouissimi
primi
xlvi Hierusalem iherusa
lem que occidis pro
phetas [*ihs*
xlvii Ubi hydropicum
curauit et diligere
proximos accubi
tos et ad cenam no̅
diuitis sed pauperes
inbitandos
xlviii De eo qui uoluerit
turrem aedificare
et bonum est sal
xlviiii De oue que rraue
rat de centum et
mulier que perde
derat unam de cem

Dragmas
l Homo quidam habuit
duos filios et diuisit il
lis substantiam
li De uilico iniquitatis
quod prudenter fecit
lii Nemo potest duobus
dominis seruire et
qui dimittit uxorem
et aliam ducit moe
chatur
liii De quodam diuite et
eleazarum et per que̅
uenit scandalum bo
num erat illi non nasci
liiii Si peccauerit frater
tuus corripe illum
et dixerunt discipu
li auge nobis fidem
et dicit de seruum
arantem
lv Decem uiri leprosi
mundati sunt ex qui
bus unus gratias egit do

Fol. 89.

LLI Sic ueniet regnum
di sicut fuit in diebus
noe et ubi fuerit cor
pus ueniunt aquile
LUII De iudicem iniquita
tis et cum uenerit fi
lius hominis putas in
ueniet fidem
LUIII Duo homines ascen
derunt orare in tem
plo et adcipiendum
regnum di sicut puer
LUIIII Facilius est camel-
per foramen acus [*lum*
transire
LX Aduentum passionis
dicit et cecum secus
uiam sedentem inlu
minauit
LXI De zacceo publicano
statu minimissimo
LXII Homo diuis abiit
[*acci*
pere regnum et de
dit seruis suis x mnas

LXIII De asinam et
[*pullu*
dixit ihs si hii tacue
rit lapides clamabu
et fleuit super iheru
salem et de templo
eicit uendentes
LXIIII Etinterrogauitihs
baptismum iohan
nis unde erat
LXU Ubi occiderunt dom
uineae et dat dom
uineam aliis
LXUI Reddite que cesaris
sunt caesari que di
sunt do
LXUII De septem fratres
qui unam uxorem
habuerunt et xps si
filius di fuit interro
gat
LXUIII Et respiciens uidit
quae mittebantur
in gaiofilacio
LXUIIII Ponite in cordibus
uestris non preme
ditari in illa hora quid
loquamini
LXX De arborem ficus
dicite similitudine
quia prope est in ianuis
LXXI Intrauit satanas in
[*cor*
iudae ut traderet ihm
LXXII Et misit dms dis-
los et parauerunt [*cipu*
phascha dixit sacra
mentum corporis
et sanguinis sui [*esse*
LXXIII Qui uul in uobis
maior erit minister
LXXIIII Qui habet sacel-
tollat et peram et [*lum*
qui non habet uen
dat tunica et emat
gladium
LXXU Et in montem cum
solus esset et oras
set dixit discipulis
orate ne intretis in

temptationem
LXXUI Et dixit ihs iudae
osculum filium ho
minis tradis [ihm
LXXUII Et dixerunt ad
principis sacerdotum
si tu es xps dic nobis
et optulerunt eum
pilato et herodi [*dixit*
LXXUIII Et in passione
ihs pater dimitte illis
quia nesciunt e uni
de latronibus dicit
hodie mecum eris
in paradiso [*tione*
LXXUIIII Post resurrec-
apparuit ihs duobus
eu tibus ad uillam

et postolis benedicens
eos ascendit in celis

. . . .

CAPITU*LA EU*AN-
GELI

. . . .

LUCAN{ EPL{
INC · EIUSDEM{

. . . .

ARGUMENTUM{

Fol. 90.

Est quidem lucas
anthiocensis syrus
arte medicus disci
pulus apostolorum
postea uero paulum
secutus est usq· ad
confessionem eius
seruiens dno sine
crimine uxorem
numquam habuit
filios numquam pro
creauit LXXIIII· ann·
obiit in boeotia ple
nus sco spu igitur
cum iam descripta
essent euangelia
per mattheum qui
dem in iudea per mar
cum in italia sco insti
gatus spo in achaiae
partibus hoc est descrip
sit eum euangelium
significas per prin
cipium ante suum

alia esse descripta
sed et sibi maxima
necessitatem incu
bere grecis fideli
bus cum summam
diligentiam omne
dispositionem nar
ratione sua expo
nere
Propterea ne iudaicis
fabulis desiderio
teneretur neue
hereticis fabulis et
stultis sollicitatio
nibus seducti ex
cederent a uerita
te itaque per
quam necessaria
statim in principio
sumpsit ab iohan
nis nauitate que est
initium euangeli
premissus dni nos
tri ihu xpi et fuit so
Cius ad perfectione
populi item inductio
nem baptismi adque
passionis socius pro
fecto dispositionis
exemplum memi
nit malachiel pro
phetauimus de duo
decim postmodum
iohannis apostolus
scripsit apocalypsi
in insula patmo de
inde euangelium
in asia
Item lucas scripsit
actus apostolorum

EXPL · AR{

GU{MEN

{TUM{

INCIPIT

EVAN{GE{

. . . . .

LIVM{SEC

. . . . .

LVCANVM

. . . . .

. . . .

Fol. 91.

1[1] *Quoniam quidem*
multi conati sunt
ordinare rerum
narrationem quae
in nobis conplete
sunt [2]sicut tradide
runt nobis qui ab ini
tio ipsi uiderunt et
ministri fuerunt
sermonis [3]uisum est
et mihi adsecuto a
principio omnia di
ligenter ex ordine
tibi scribere optime
theopile [4]ut cognos
cas eorum uerbo
rum de quibus eru
ditus est ueritatem
I[5] *Fuit in diebus hero*
dis regis iudeae sa
cerdos quidam no
mine zaccharias
de uice auia et uxor
illi de filiabus aaron

Et nomen elisa
bet [6]*erant autem*
ambo iusti ante
đm incidentes in
omnibus manda
tis et iustificationi
bus dn̄i sine que
rella [7]et non erat
illis filius eo quod
esset elisabeht ste
relis et ambo proces
sierant in diebus suis
[8]Factum est autem
cum sacerdotio fū
geretur zaccarias
in ordine uicis suae
ante dōm đm [9]secū
dum consuetudinē
sacerdoti sorte exiit
ut incensum pone
ret et ingressus in
templum dn̄i [10]om
nis multitudo popu
li orabat foris ora

Incensi
[11]Apparuit autem illi an
gelus dm̄i stans a dex
tris altaris incensi
[12]et uidens zacchari
as turbatus est et ti
mor cecidit super
illum
[13]Et ait ad illum ange
lus dn̄i dicens ne ti
meas zaccharias
quoniam ecce ob
secratio tua audita
est et uxor tua eli
sabeth pariet tibi fi
lium et uocabis no
men eius iohannem
[14]et erit gaudium tibi
et exultatio et mul
ti in nauitate eius gau
debunt [15]erit enim
magnus coram dn̄o
et uinum et sicera
non bibet et sp̄u sc̄o

Replebitur adhuc
ex utero matris suae
[16]et multos filiorum
istrahel conuertet
ad dōm đm ipsorum
[17]et ipse precedet an
te illum in sp̄u et uir
tute heliae autem
ut conuertat cor
da patrum in filios
et incredibilis ad pru
dentiam iustorum
parare dn̄o plebem
perfectam
[18]Et dixit zaccharias ad
angelum unde hoc
sciam ego enim sū
senex et uxor mea
processit in diebus
suis
[19]Et respondit angelus
et dixit ei ego enim
sunt angelus grabi
el qui adsto dōm

Fol. 92.

Et missus sum loqui
ad te et haec tibi euā
gelizare [20]et ecce eris
tacens et non pote
ris loqui usque in diē
quo haec fiat propter
hoc non credisti uer
bis meis que inplebun
tur in tempore suo
[21]Et erat plebs expec-
[tans
zacchariam et mi
rabantur quod tar
daret ipse in templo
[22]Egressus autem ille
non poterat loqui ad
illos et cognouerunt
quod uisione uidis
set in templo et ipse
erat annues illis et
permansit mutus
[23]Et factum est ut inple
ti sunt dies illi officii
abiit in domum suā
[24]Pos hos autem dies cō

Cepit elisabeht
uxor eius et occul
tabat se mensibus
quinque dicens [25]quid
mihi sic fecit dm̄s
in diebus quibus res
pexit auferre obpro
brium meum in
ter hominis
[26]Eodem autem tem
pore missus est an
gelus grabiel a dn̄o
in ciuitatem galile
ae cui nomen naza
ret [27]ad uirginem
desponsatam uiro
cui nomen erat io
seph de domo da
uid et nomen uir
ginis maria
[28]Et ingressus ad eā
angelus benedixit
eam et dixit illi
habe gratiam ple

Na dm̄s tecum be
nedicta tu inter mu
lieres
[29]Ipsa autem ut uidit
eum mota est in
introitu eius et erat
cogitans quod sic
benedixisset eam
[30]Et ait ei angelus dn̄i
ne timeas maria
inuenisti gratiam
aput đm [31]et ecce
concipies in utero
et paries filium et
uocabis nomen eius
ih̄m [32]hic erit mag
nus et filius altissi
mi uocabitur et
dabit illi dm̄s đs se
dem dauid patris
eius [33]et regnauit in
domum iacob in
eternum et reg
ni eius non erit fi

Nis
[34]Dixit autem maria ad
angelum quomo
do fiet istud ego enī
nescio uirum
[35]Et respondit angelus
et dixit ei sp̄s sc̄s ue
niet super te et uir
tus altissimi obum
brabit me ideoque
quod nascetur sc̄m
uocabitur filius đi
[36]Et ecce elisabeth cog
nata tua et ipsa con
cepit in senectutē
sua filium et hic mē
sis est xestus est illis
que uocabatur ste
in
relis [37]quia non est pos
sibile đo omne uer
bum
[38]Dixit autem maria ec
ce ancilla dn̄i con
tingat mihi secun

XU

Fol. 93.

Dum uerbum tuum
et discessit ab illa a¯
gelus
39 Exurgens autem ma
ria in diebus illis abiit
in montana cum fes
tinationem in ciui
tatem iudaeae 40 et in
troiuit in domum
zaccariae et saluta
bit elisabeth
41 Et factum est ut audi
uit salutationem ma
riae elisabeht 42 et ex
clamauit uoce mag
na dicens benedic
ta tu inter mulieres
et benedictus fruc
tus uentris tui 43 et un
de hoc mihi ut ueni
at mater dm̄i đi ad
me 44 ecce enim ut
facta est uox saluta
tionis tuae in auribus

meis exultabit in
gaudio infans in
utero meo 45 et bea
ti qui credidisti quo
niam perficientur
omnia que dicta sunt
tibi a dm̄o
46 Et ait maria magni
^{t}fica anima meam
dōm 47 et exul
tauit sp̄s meus in
đo salutari meo
48 quia respexit humi
litatem ancille su
ae ecce enim ex
hoc beata me dice¯
omnes generatio
nes 49 quia fecit mihi
magna qui potens
est et sanctum no
men eius 50 et miseri
cordiam eius in pro
geniem et progeni
em timentibus eum

51 Fecit potentiam in
bracchio suo dis
parsit superbos me¯
te cordis ipsorum
52 deposuit potentes
de sede et exalta
uit humiles 53 esurie¯
tes inpleuit bonis et
diuites dimisit inanes
54 suscepit istrahel pue
rum suum memo
rari misericordiae
55 sicut locutus est ad
patres nostros abra
ham et semini eius
in secula
56 Mansit autem maria
cum illa mensibus
tribus et reuersa est
in domum suam
57 Elisabeth autem in
pletum est tempus
pariendi et peperit
filium 58 et audierunt

Uicini et cognati
eius quia magnifi
cauit dm̄s misericor
diam suam cum il
la et congratulabu¯
tur ei 59 et factum est
in die octauo ut ue
nirent et circumci
deret puerum et uo
cauerunt eum in
nomine patris eius
zacchariam
60 Et respondens ma
ter eius dixit non
sed uocabitur io
hannes
61 Et dixerunt ad illam
nemo est qui uoce
tur hoc nomine
62 adnuebant autem
patri eius quem uel
let uocari eum
63 Et adcepit pugilla
res et scripsit dicens

Fol. 94.

Iohannes est nome¯
eius et mirati sunt
omnes 64 et continuo
resoluta est lingua
eius
Et apertum est · os · eius
et loquebatur bene
dicens đm
65 Et factus est timor
super omnes uici
nos eorum et super
omnia montana iu
daeae diuulgaban
tur uerba haec om
nia 66 et posuerunt
omnes qui audie
bat omnia uerba haec
in corde suo dicen
tes quid utique erit
puer iste etenim ma
nus dn̄i cum illo
67 Et zaccharias pater
eius repletus est sp̄u
sancto et propheta

Uit dicens 68 bene
dictus đs istrahel
quia uisitauit et fe
cit redemptionem
plebis suae 69 et ere
xit cornum salutis
nobis in domu¯
dauid pueri sui 70 si
cut locutus est per
os sanctorum pro
phetauerunt qui
ab aeuo sunt 71 et libe
rauit nos ab inimi
cis nostris et de ma
nu omnium qui
oderunt nos 72 ad fa
ciendam miseri
cordiam suam
patribus nostris
et rememorari
testamenti sanc
ti sui
73 Iusiurandi quod iu
rauit ad abraham

Patrem nostrum
74 daturum nobis se
nobis ut sine timore
de manu inimicoru¯
nostrorum libera
ti seruiamus illi 75 in
sanctitate et iustitia
coram ipso omnibus
diebus nostris
76 Et tu puer propheta
altissimi uocaueris
preibis enim ante fa
cie dm̄i parare uiam
eius 77 ad dandam sci
entiam plebi eius in
remissione pecca
torum eorum 78 per
uiscera misericor
diae đi nostri in qui
bus uisitauit nos ori
ens ex alto 79 inlumi
nare his qui in tene
bris et qui in umbra
mortis sede^{n}t ad diri

Gendos pedes nos
tros in uiam pacis
80 Puer autem cresce
bat et confortabatur
in sp̄u et erat in deser
tis usque in diem os
tensionis suae ad is
trahel
II 2 1 *Factum est autem in*
diebus illis exiit edic
tum a caesare augus
to ut proficeretur
uniuersus orbis ter
rae 2 haec profes
sio prima facta est
preside syrio cyrino
3 et ibant omnes ut pro
ficerentur singuli
in ciuitate suam
4 Ascendit autem et io
sehp a galilea de ciui
tate nazareht in iudea¯
in ciuitatem dauid
que uocatur bethlem

Fol. 95.

Eo quod esset de do
mo et patria dauid
[5]ut proficeretur cum
maria desponsata si
uxore cum esset in
utero habens
[6]Factum autem est cū
ibi essent inpleti sunt
dies ut pareret [7]et pe
perit filium primoge
nitum et pannis eum
inuoluit et posuit eum
in presipio quia non
erat locus in diuerso
rio [8]pastores
autem erant in illa re
gione uigilantes et
custodientes uigilias
noctis super gregem
suum
[9]Et ecce angelus dn̄i
stetit iuxta illos ma
iestas circumfulsit
illum et timuerunt

Timore magno
[10]Et dixit illis angelus
nolite timere ecce
enim euangeliio uo
bis gaudium magnū
quod erit omni ple
bi [11]quia natus est ho
die uobis saluator
qui est xp̄s dm̄s in
ciuitate dauid [12]et
huius hoc signum
uobis inuenietis
infantem pannis in
uolutum et positum
in presipio
[13]Et subito facta est cū
angelo multitudo
exercitus celestis
laudantium d̄m et
dicentium [14]gloria
in altissimis d̄o et
in terra pax homini
bus uoluntatis
[15]Et factum est ut disces

Serunt ab illis an
gelus in celum pas
tores loquebantur
ad inuicem et dixe
runt transeamus
usque bethleem et
uideamus hoc uer
bum quod factum
est quod dm̄s osten
dit nobis
[16]Et uenerunt festinā
tes et inuenerunt
maria ioseph et in
fantem positum in
presipio [17]et cognoue
runt de uerbo quod
dictum es illis de pue
ro hoc
[18]Et omnes qui audierū
mirati sunt de his que
dicta erant a pastori
bus ad ipsos
[19]Maria autem conser
uabat omnia uerba

Haec conferens in
corde suo
[20]Et reuersi sunt pasto
res magnificantes
d̄m et laudantes in
omnibus quae audi
uerant et uiderant
sicut dicta sunt ad il
los
[21]Et postquam consum
mati sunt dies octo
ut circumcidere
tur uocatum est no
men eius ih̄s quod
uocatum est ab an
gelo prius quam in
utero conciperetur
III [22] *Et postquam inpleti*
sunt dies purgatio
nes eius secundum
legem moysi tule
runt illum in iheru
salem ut eum statue
rent dm̄o [23]sicut scrip

Fol. 96.

Tum est in legem dn̄i
quia omnes mas
culum adaperiens
uuluam sanctum
dm̄o uocabitur
[24]et ut darent hostiā
secundum quod
dictum est in lege dn̄i
par turturum et
duos pullos conlū
barum
[25]Et ecce homo erat in
iherusalem cui no
men symeon et ho
mo iste iustus erat et
timoratus expectans
consulatione istra
hel et sp̄s · sc̄s · erat
in eo [26]responsum au
tem adceperat a sp̄u
sc̄o non uisurum se
mortem nisi prius ui
deret xp̄m d̄m [27]et ue
nit in sp̄u in templum

Et cum inducerent
puerum ih̄m in tem
plum parentes eius
ut facerent secun
dum consuetudi
nem legis pro eo [28]et
ipse adcepit eum et
d
benedixit eum et
dixit [29]nunc dimittis
seruum tuum dn̄e
secundum uerbum
tuum in pace [30]quo
niam uiderunt ocu
li mei salutarem
tuum [31]quod paras
ti ante faciem om
nium populorum
[32]lumen ad reuela
tionem gentium
et gloriam plebis
tuae istrahel
[33]Et erat ioseph et ma
ter eius mirantes
super his que dice

Bantur de illo
[34]Et benedixit illos sy
meon et dixit ad
mariam matrem
eius ecce positus
est hic in ruinam et
resurretionem mul
torum in istrahel
et in signum quod
contradicetur [35]et
tuam ipsius animā
pertransiet gladius
ut reuelentur mul
torum cordium co
gitationes
[36]Et erat anna profetis
sa filia fanuel de tri
bu aser haec pro
cesserat in diebus
multis que uixit
annos cum uiro suo
septe a uirginitate
sua [37]et haec uidua
annorum LXXXIIII·

Quae non descede
bat de templo ieiu
niis et obsecrationi
bus seruiens nocte
ac diem [38]et haec ipsa
hora stans confite
batur dn̄o et loque
batur de illo om
nibus qui expectabā
redemptionem hie
rusalem
[39]Et ut perfecerunt om
nia secundum legē
dm̄i reuersi sunt in
galileam in ciuita
tem suam nazareth
[40]Puer autem confor
tabatur et cresce
bat et inplebatur sa
pientiam et gratia
d̄i erat in illo
[41]Et ibant ioseph et ma
ria mater eius per
omnes annos in ihe

Fol. 97.

Rusalem in die solem
ni paschae
IIII[42] *Et cum factus esset*
ih̄s annorum XII· et
ascendissent in ihe
rusalem secundum
consuetudinem diei
festi [43]consumatis
que diebus cum re
dirent remansit
ih̄s puer in iherusa
lem et non cogno
uit ih̄s et mater eius
[44]existimantes illum
secum comitari
Et uenerunt iter diei
et requirebant eum
inter cognatos
et notos [45]et non
inuenientes eum
regressi sunt in ihe
rusalem requiren
tes eum [46]et factu¯
est pos triduo inue

Nerunt eum in
templo sedentem
in medio doctoru¯
audientem illos et
interrogantem eos
[47]Stupebant autem om
nes qui audiebant
eum super pruden
tiam responsi eius
[48]Et uiso illo expaueru¯
et dixit mater eius
ad illum fili quid fe
cisti nobis sic dole¯
tes et tristis quere
bamus te
[49]Et ait ad illos quid est
quod querebatis
me nescitis quia
in patris mei opor
tet me esset [50]et ip
si non intellexerunt
uerbum quod locu
tus est ad illos [51]et des
cendit cum illis

Et uenit nazareht
et erat subditus illis
Et mater eius conser
uabat omnia uerba
haec in corde suo
[52]Et ih̄s proficiebat ae
tate et sapientiam
et gratia aput d̄m et
homines
V 3[1] *Anno autem quin*
to decimo imperii
tiberii cesaris pro
curante pontio pila
to iudaeae tetrarcha
autem galileae he
rode philippo autem
fratre eius tetrarcha
itureae et traconiti
dis regionis et lysa
nio ablianae tetrar
cha [2]sub principibus
sacerdotum anna e
caipha
Factum est uerbum

Dn̄i super iohannem
filium zacchariae
in deserto [3]et uenit
in omnem regione¯
iordannis praedica¯s
baptismum penite¯
tiae
[4]Sicut scriptum est in li
bro uerborum esei
ae prophetae
uox clamantis in
deserto parate
uiam dm̄i rectas
facite semitas eius
[5]omnis uallis inple
bitur et omnis
mons et collis hu
miliabitur et
erun praua in
directa et aspe
ras in uias planas
[6]et uidebit omnis
caro salutarem d̄i
[7]Dicebat ergo iohan

Fol. 98.

Nes ad turbas que
exiebant ut baptiza
rentur ab illo gene
ratio uiperarum
quis ostendit uobis
fugere ab ira uentu
ra [8]facite ergo fruc
tus dignus peniten
tiae et ne coepe
ritis dicere patrem
habemus habraha¯
dico uobis quia po
tens est d̄s de lapidi
bus istis suscitare
filios istrahel
[9]Iam enim securis ad
radicem arborum
posita est
Omnis arbor non fa
ciens fructum ex
cidetur et in igne mit
tetur
[10]Et interrogauerunt
eum turbae dicen

Tes quid faciemus
[11]respondens aute¯
dicebat illis qui ha
bet duas tunicas
det non habenti et
qui habet bonas es
cas faciat similiter
[12]Uenerunt autem et
publicani ut bapti
zarentur et dixe
runt ad illum ma
gister quid faciemus
[13]ad ille dixit nihil am
plius quod exigatis
quam quod consti
tum est uobis
[14]Interrogauerunt
autem eum et mi
lites dicentes quid
faciemus et nos et
ait illis neminem
concutiatis neque
calumniam faciatis
et contenti estote

Stipendiis uestris
[15]Existimante autem
populo et cogitanti
bus omnibus in cor
dibus suis de iohan
ne ne forte ipse est
xp̄s
[16]Respondit dicens om
nibus ego quidem
uos aqua baptizo in
paenitentiam uenit
autem fortior me
cuius non sum dig
nus calciamenta por
tare ipse uos bapti
zabit in sp̄u sc̄o et ig
ni [17]et uentilabrum
in manu eius et pur
gabit haream suam
et congregabit tri
ticum in horreum
suum paleas autem
conburet igni inex
tinguibili

[18]Multa quidem et alia
exhortans euangeli
zabat populum
[19]Herodes autem tetrar
cha cum corripere
tur ab illo de herode
ade uxore fratris sui
et de omnibus malis
quae fecit herodes
[20]et adiecit hoc super
omnia et inclusit io
hannem in carcere¯
VI[21] *Factum est autem cu¯*
baptizatus esset om
nis populus et ih̄u bap
tizante et orantem
apertum est caelum
[22]et descendit sp̄s sc̄s
corporali speciae
sicut columba in ip
sum et uox de celo
facta est dicens
filius meus es tu
ho
ego die genui te

Fol. 99.

[23]Et ipse erat ih̄s incipi
ens fere annorum
xxx· quod putabatur
esse filius ioseph
filius heliae
[24]filius matthiae
filius leuui
filius melchi
filius iannae
filius ioseph
[25]fili matthiae
filius amos
filius anum
filius sedi
filius naggae
[26]fili maaht
filius matthiani
filius semei
filius osehc
filius iudae
[27]filius iohannae
filius resae
filius zorababel
filius salathiel

filius neri
[28]filius melchi
filius addi
filius cosam
filius elmadā
filius er
[29]filius zoses
filius iesu
filius eliezer
filius iorim
filius matthim
filius leuui
[30]filius symeō
filius iudae
filius ioseph
filius ionae
filius eliachim
[31]filius melsiuae
filius aenam
filius mhattata
filius natham
filius dauid
[32]filius iessae
filius obeht

filius boos
filius salmon
filius naasson
[33]filius aminadab
filius aram
filius esron
filius phares
filius iudae
[34]filius iacob
filius isach
filius abrahae
filius tharae
filius nachor
[35]filius seruch
filius ragau
filius phalec
filius eber
filius salae
[36]filius cainan
filius arfaxat
filius sem
filius noe
filius lamech
[37]filius mattusalā

filius enoc
filius zareth
filius malelel
filius cainam
[38]filius enos
filius seth
filius adam
filius đi
4 [1]Ih̄s autem plenus sp̄u
sc̄o regressus est ab
iordanem et ageba
tur in sp̄u in deserto
[2]diebus XL· temptaba
tur a diabulo
Et nihil manducabit
in illis diebus et con
summatis illis pos
tea esuriit
[3]Dixit autem illi diabo
lus si filius đi est dic
lapidi huic ut fiat pa
nis
[4]Et respondit ad illum
ih̄s et dixit scribtum

Fol. 100.

Est quia non in so
lo pane uiuet homo
sed in omni uerbo đi
[5]Et duxit illum diabo
lus in montem altum
et ostendit illi omnia
regna orbis terrae
in momento tempo
ris [6]et ait illum dia
bulus tibi dabo po
testatem hanc uni
uersam et gloriam
illorum quia mihi
tradita sunt et cui uo
lo do illa
[7]Tu uero si procidens
adoraueris ante me
erunt tua omnia
[8]Et respondens dixit il
li ih̄s scriptum est
dōm đm tuum adora
bis et illi soli seruies
[9]Et duxit illum in iheru
salem et statuit illum

Supra pitnam tem
pli et dixit illi si filius
đi es mitte te hinc
deorsum [10]scrittum
est enim quod
angelis suis man
dauit de te ut con
seruent te [11]quia
in manibus tollent
te ne forte perdas
ad lapidem pedē
tuum
[12]Et respondes dixit il
li ih̄s et scriptum est
non temptabis dōm
đm tuum
[13]Et consummata om
ni temptationem
diabulus recessit
ab illo usque ad tem
pus
[14]Et regressus est ih̄s
in uirtute sp̄s in gali
leam et fama exiit

De illo per uniuer
sam regionem [15]et ip
se docebat in syna
gogis eorum et mag
nificabantur ab ho
minibus [*ubi*
uii [16]*Et uenit nazareth*
erat nutritus et in
troiuit secundum
consuetudinem tu
am die sabbati in sy
nagoga et surrexit
legere [17]et traditus
est illi liber eseiae
prophaetae
Et ut reuoluit librū
inuenit locum ubi
scriptum erat
[18]sp̄s dn̄i super me
propter quod un
xit me euangeli
zare pauperibus
misit me predica
re captiuis remis

Sionem et cecis
uisum dimittere
conquassatos in
requiem [19]prae
dicare annum dn̄i
adceptum et diem
retributionis [librū
[20]Et cum plicuisset
reddidit ministros
et sedit et omnium
in synagoga oculi
intendentes in eū
[21]Coepit autem dicere
ad illos quia hodie
inpleta est haec scrip
tura in auribus ues
tris
[22]Et omnes testimoni
um illi reddebant
et mirabantur in
uerbis gratiae quae
procedebant de ore
ipsius et dicebant nō
ne hic est filius ioseph

Fol. 101.

Fabri
23 Et ait illis utique dice
tis mihi hanc simili
tudinem medice cu
ra te ipsum quanta
audiuimus facta ca
pharnaum fac et hic
in patria tua
24 Ait autem ih̄s amen
amen dico uobis quod
nemo propheta ac
ceptus est in patriam
suam
25 In ueritate dico uobis
multae uiduae fue
runt in strahel in die
bus heliae quando
clusum est caelum
annis tribus et men
sibus sex cum fac
ta est famis magna
super omnem ter
ram 26 et ad nullam il
larum missus est

Helias nisi in sarep
ta sidonie ad mulie
rem uiduam
27 Et multi leprosi erant
in israhel sub heli
seo prophetha et
nemo eorum mu¯
datus est nisi nema¯
syrus
28 Et repleti sunt omnes
in synagoga ira haec
audientes 29 et surre
xerunt et eicerunt
illum extra ciuita
tem et duxerunt
illum usque ad super
cliuum montis su
per quem ciuitas ip
sorum erat aedifi
cata ut precipitarent
eum 30 ipse autem per
medium illorum
et ibat
VIII 31 *Et descendit in ca*

Pharnaum ciuitate¯
galileae ibique do
cebat illos sabbatis
32 stupebant autem
super doctrinam
eius quia in potesta
te erat sermo eius
33 Et erat homo in syna
goga habens demo
nium inmundum
et exclamauit uoce
magna 34 dicens quid
nobis et tibi ih̄u nazo
renae uenisti perde
re nos sciṭo te quis
es tu es sanctus d̄i
35 Et increpauit illum
dm̄s dicens obmu
tesce et exi ab illo
et cum proiecisset
illuṃ demonium
exiit ab illo nihilque
illum nocuit
36 Et factus est pauor in

Omnibus et conlo
quebantur ad inuice¯
dicentes quod est hoc
uerbum quod in po
testate et uirtute in
perat spiritibus inmu¯
dis et exeunt 37 et di
uulgabatur fama de
illo in omnem locu¯
regionis
38 Surgens autem de sy
nagoga introiuit in
domum simonis et
andreae
Socrus autem simo
nis tenebatur mag
nis febribus et roga
uerunt illum pro ea
39 et stans super illam
imperauit febri et
remisit illam et con
tinuo surgens minis
trabat eis
40 Cum autem sol occi

Fol. 102.

Disset omnes qui
habebant infirmos
uariis languoribus
ducebant eos ad illu¯
ad ille singulis manus
inponens curabat eos
n
41 Exiebat autem et de
monia a·multis cla
mantia et dicentia
tu es filius d̄i et incre
pans non sinebat et
loqui quia sciebant
ih̄m ipsum esse xp̄m
42 facta autem die egres
sus ibat in desertum
locum
Et turbe requirebant
eum et uenerunt
usque ad ipsum et
detinebant illum
ne ab ipsis discederet
43 Quibus ipse ait quia et
aliis ciuitatibus opor
tet me euangelizare

Regnum d̄i quia
ideo missus sum
44 et erat predicans
in synagogis galileae
VIIII 5 1 *Factum est autem*
cum turbae inrue
rent in eum ut au
dirent uerbum d̄i
et ipse stabat secus
stagnum genne
sar 2 et uidit duas na
ues stare secus stag
num piscatores au
tem descenderant
et lauabant retia
3 Ascendens autem in
unam nauem que
erat simonis roga
uit eum ut duceret
a terra aliquantu
lum et sedens do
cebat de nauicula
turbas
4 Ut cessauit autem lo

Loqui dixit ad simo
nem duc in altum
et laxate retiam ues
tram in capturam
5 Et respondit simon
dixit illi preceptor
per totam noctem
laborantes nihil ce
pimus sed in uerbo
tuo laxabo retiam
6 Et cum hoc fecisset
concluserunt pisci
um multitudinem
copiosam rumpe
bantur autem retia
eorum 7 et adnueru¯
sociis qui erant de alia
naui ut uenirent et
adiuuarent eos et
uenerunt et inple
berunt ambas naui
culas ita ut merge
rentur
8 Hoc uiso simon petrus

Procidit ad genua ih̄u
dicens exi a me dn̄e
quia homo peccator su¯
9 Stupor enim habebat
illum et omnes qui
cum illo erant in cap
tura piscium quam
ceperat 10 similiter au
tem iacobus et iohan
nes fili zebedei qui
erant socii simonis
Et ait ad simonem ih̄s
noli timere ex hoc
iam eris hominis ui
uificans
11 Et subductis a terram
nauiculis relictis om
nibus secuti sunt eu¯
X 12 *Et factum est cum*
esset in una ciuita
tium et ecce uir ple
nus lepra et ipse pro
cidens in faciem ro
gabat eum dicens

Fol. 103.

Dñe si uis potes me
mundare [13]et extendes
manum tetigit illum
dicens uolo mundare
et confestim lepra eius
discessit ab illo [14]et ipse
precepit illi ut nemini
diceret sed uade os
tende te sacerdotibus
et offers pr emunda
tionem tuam sicut
praecepit moyses ut
sit in testimonium
hoc uobis
[15]Perambulabat autem
magis sermo de illo
et conueniebant tur
bae multae ut audi
rent eum et curarē
tur ab infirmitatibus
suis
[16]Ipse autem sedebat in
deserto et orabat [*una*
XI [17]*Et factum est in*

Dierum et ipse se
debat docens et
erant pharisei do
centes et legis doc
tores qui uenerant
ex omni castello ga
lileae et iudaeae et
iherusalem et uirtus
erat dñi ad sanandos
eos [18]et ec
ce uiri portantes in
lecto hominem qui
erat paralyticus et
querebant eum in
ferre et ponere an
te eum [19]et non inueni
entes qua parte eum
inferrent pre turbas
ascenderunt supra
tectum et per tegu
las summiserunt il
lum cum lecto in
medio ante ih̄m
[20]Quorum fidem ut ui

Dit ih̄s dixit homo
remissa sunt tibi pec
cata tua
[21]Et coeperunt cogi
tare scribae et pha
risei in cordibus
suis dicentes quis
est hic qui loquitur
blasphemias quis
potest dimittere pec
catum nisi solus d̄s
[22]Ut cognouit autem
ih̄s cogitationes eo
rum dixit ad illos
quid cogitatis in cor
dibus uestris [23]quid
est facilius dicere
remissa sunt tibi
peccata tua aut
dicere surge et
ambula [24]ut sci
atis autem quia fi
lius hominis habet
potestatem in terrā

Dimittendi peccata
ait paraletico tibi di
co surge tolle lectū
tuum et uade in do
mum tuam
[25]Et confestim surgens
coram ipsis tulit in
quo iacebat et abiit
in domum suam mag
nificans d̄m [26]et stu
por adprehendit om
nes et magnificabā
d̄m et repleti sunt
timore dicentes
quia uidimus mira
bilia hodie
XII [27]*Et post haec exiit et*
uidit publicanum
nomine leuui sedē
tem ad theloneum
et ait illi sequere
me [28]et relictis om
nibus surgens secu
tus est eum

Fol. 104.

[29]Et fecit illi conuiuiū
magnum leuui in do
mo sua et erat tur
ba multa publicano
rum et aliorum qui
cum illis erant dis
cunbentes
[30]Et murmurauerunt
pharisaei et scribe
dicentes ad discipu
lus eius quare cum
publicanis et pecca
toribus manducat
et bibit
[31]Et respondens ih̄s di
xit ad illos non egē
qui sani sunt medi
cum sed qui ma
le habent [32]non ue
ni uocare iustos sed
peccatores in peni
tentiam
[33]Ad illi dixerunt ad eū
quare discipuli io

Hannis ieiunant
frequenter et pha
riseorum et obse
crationes faciunt
discipuli autem tui
edunt et bibunt
[34]Quibus ipse ait num
nt
quid possum fili spō
si dum cum illis est
sponsus ieiunare
[35]ueniet autem dies
cum auferetur ab
eis sponsus et tunc
ieiunabunt in illis
diebus
[36]Dixit autem et simi
litudinem ad illos
quia nemo conmis
suram· a uestimen
to· nouo inmittit in
mittit in uestimen
tum uetus alioquī
et nouum rumpit
et ueterem non

Conuenit commis
sura a nouo [37]et ne
mo mittit uinum
nouum in utres ue
teris alioquin rum
pet uinum nouum
utres et ipsud effū
detur et utres pe
ribunt [38]sed uinum
nouum in utres no
uus mittunt et utra
que conseruantur
XIII 6 [1]*Factum est autem*
in sabbato secundo
primum cum tran
siret per seminata
uellebant discipuli
eius spicas et mandu
cabant confrican
tes manibus [2]aliqui
autem phariseorū
dicebant illis quid
facitis sabbatis non
licet

[3]Et respondens ih̄s di
xit illis nec hoc legis
tis quid fecit dauid cū
esuriit ipse et qui cum
eo erant [4]quomodo in
trauit in domum d̄i
et panes propositio
nis sumpsit et man
ducauit et dedit his
qui cum ipso erant
quos non licet man
ducare nisi solis sa
cerdotibus
[5]Et dicebat illis quia fi
lius dm̄s hominis est
etiam sabbati
[6]Factum est autem in
alio sabbato ut intra
ret in synagoga et
doceret et erat ibi
homo et manus eius
dextra erat harida
[7]Obseruabant autem
scribae et pharisaei

Fol. 105.

Si sabbato curaret ut
n
inueniret unde acu
sarentur illum
[8]Ipse uero sciebat cogi
tationes eorum et
ait homini qui habe
bat manum aridam
surge et sta in medio
et surgens stetis [9]ait
autem ad illos iħs in
terrogabo uos si li
cet sabbato bene fa
cere an male facere
animam saluam fa
cere an perdere
[10]Et circumspectis illis
omnibus in ira dixit
homini extende ma
num tuam
Et extendit et restitu
ta est manus eius [11]illi
autem repleti sunt in
iquitate et conloque
bantur ad inuicem

Quid facerent de iħu
[12]Factum est autem
in illis diebus exiit
in montem orare
et erat pernoctans
in orationem đi
XIIII [13]*Et cum dies factus*
est uocauit ad se dis
cipulos suos et ele
git duodecim ex ip
sis quos et apostolus
nominauit [14]simo
nem petrum quem
cognominauit et
andreham fratrem
eius iacobum ze
bedei et iohannem
fratrem eius phi
lippum et barthole
meum [15]et mattheū
et thomam et iaco
bum alfei et simonē
qui uocatur zelotes
[16]et iudam iacobi et iu

Dam scarioth qui
factus est traditor
[17]Et descendit cum
illis et stetit in loco
campestri et tur
ba discipulorum eius
et multitudo copio
sa plebis ab omni iu
daea et iherusalem
et trans fretum et
maritima tyri et
sidonis [18]qui uenerū
ut audirent eum et
sanarentur a lan
guoribus suis et qui
uexebantur ab spi
ritibus inmundis
curabantur [19]et om
nis turba querebā
eum tangere quia
uirtus de illo exie
bat et sanabat om
nes [20]et ip
se leuatis oculis in

discipulos dicebat
Beati pauperes quo
niam ipsorum est
regnum đi
[21]Beati qui nunc esuri
nt
unt et sitium quia sa
turabuntur
Beati qui nunc fletis
quia ridebitis
[22]Beati eritis cum uos
odierint homines
et cum separabunt
uos et cum eicent
et exprobabunt no
men uestrum tam
quam malum prop
ter filium hominis
[23]gaudete in illa die et
exultate ecce enim
mercis uestra mul
ta est in celo secun
n
dum haec faciebat
prophetis patres eo
rum [24]uerum tamen

Fol. 106.

uae uobis diuitibus
quia habetis consu
lationem uestram
[25]Uae uobis qui satura
ti estis quia esurietis
Uae uobis qui ridetis
nunc quia lugebitis
et flebitis
[26]Uae cum benedixerim
uobis omnis homi
nis secundum haec
faciebat pseudopro
fetis patres eorum
[27]Sed uobis dico qui au
ditis diligite inimi
cos uestros bene fa
cite his qui oderunt
uos [28]benedicite ma
ledicentes uos ora
te pro calumnianti
bus uos [ma
[29]Et qui te percutit in
xillam prebe ei alte
ram et eum qui au

Feret tibi tunicam
etiam et pallium
noli prohibere [30]om
u
ni potenti te tribae
et qui auferet a te que
tua sunt noli prohi
bere
[31]Et prout uultis ut faciā
uobis hominis faci
tis illis similiter
[32]Et si diligitis eos qui
uos diligunt quae erit
uobis gratia nam
et peccatores dili
gunt diligentes se
[33]et si bene feceritis
his qui uobis bene
faciunt quae uo
bis erit gratia cum
et peccatores hoc
faciant
[34]Et si mutuum dede
ritis his a quibus spe
ratis recipere quae

Gratia est uobis nam
et peccatores pecca
toribus fenerant
ut recipiant
[35]Uerum tamen ama
te inimicos uestros
et bene facite et mu
tum date nihil despe
rantes et erit mer
ces uestra multa et
eritis fili altissimi
quia ipse benignus
est super ingratos
et malos
[36]Estote misericordes
sicut et pater uester
misericors est
[37]Nolite iudicare et de
uobis non iudicabitur
nolite condemna
re ut non condem
nimi dimittite et
dimittemini [38]da
te et dabitur uobis

Mensuram bonam
conmodatam con
fersam dabunt su
pereffundentem
in sinum uestrum
eadem mensuram
quam metitis remi
tietur uobis [39]dicebat
autem et similitudi
nem
Numquid potest cecus
cecum ducere non
ne ambo in fouea ca
dent
[40]Non est discipulus su
per magistrum per
fectus autem omnis
erit ut sit sicut magis
ter eius
XV [41]*Quid autem uides fes*
tucam in oculum
fratris tui trabem
autem que in oculo
tuo est non conside

Fol. 107.

Ras [42]quomodo potest
dicere fratri tuo sine
eiciam festucum de
oculo tuo et ecce in
oculo tuo trabes sub
iacet hyprocrita
eice primum trabem
de oculo tuo et tunc
perspiciis ut educas
festucum de oculo
fratris tui
[43]Non est enim arbor bo
na quae facit fructus
malos neque arbor
mala faciens fructum
bonum [44]unaquae
quae arbor ex fructo
suo cognoscitur ne
que legunt de spinis
ficus neque de rubo
uindemiant uuam
[45]Bonus homo de bono
t
densauro suo profe
ret bonum et malus

Homo de malo pro
feret malum ex a
bundantia enim cor
dis hos eius loquitur
[46]Quid autem uocatis
me dm̄e dm̄e et nō
facitis quae dico
[47]Omnis qui uenit ad me
et audit sermones
meos et facit osten
dam uobis cui simi
lis est [48]similis
est homini aedificā
ti domum qui fodit
in altum et posuit fū
damenta supra petrā
inundatione autem
facta inlisit flumen
domui illi et non po
tuit eam mouere fū
data enim erat super
petram
[49]Nam qui audit et non
facit similis est homini

Aedificanti domū
suam super terram
sine fundamento
Allisit flumen domu
illi et continuo ce
cidit et facta est rui
na domus illius
magna
XUI 7 [1] *Et factum est cum*
inplesset omnia uer
ba in aures plebis in
trauit capharnaum
[2]Centurionis autem
cuiusdam seruus
male habens erat
moriturus qu illi
erat praetiosus [3]et
cum audisset de ih̄u
misit seniores iudeo
rum rogans eum
ut uenirent et libe
rarent seruum eius
[4]Ad illi uenerunt et
rogabant ih̄m sol

Licite dicentes quia
dignus est ut hoc illi
prestes [5]diligit enim
gentem nostram
et synagoga ipse ae
dicauit nobis [6]ibat
autem cum illis ih̄s
Et cum iam non lon
ge esset a domo mi
sit ad illum centurio
amicos dicens ei
dn̄e noli te uexare
non enim dignus
sum ut sub tecto meo
intres [7]sed dic uer
bo et sanabitur pu
er meus [8]nam ego ho
mo sum sub potesta
te constitutus ha
bens sub me militis
et dico huic uade et
uadit et alio ueni et
uenit et seruo meo
fac hoc et facit

Fol. 108.

[9]Quo audito ih̄s miratus
est et conuersus se
quentibus se dixit amē
amen dico uobis in
nullo tantam fidem
inueni in israhel [10]et re
uersi domum qui mis
si erant inuenerunt
seruum sanum
XUII [11] *Et factum est dein*
ceps ibat in ciuitatem
quae uocatur nain
et ibant cum illo dis
cipuli eius et turba
copiosa [12]et factum
est cum adpropiaret
portae ciuitatis et ec
ce efferebatur de
functus filius unicus
matris suae et haec
uidua erat et turba
multa cum illa
[13]Quam cum uideret
dm̄s misericordia[m]

Motus dixit illi no
li flere [14]et adcessit et
tetigit locum hi au
tem qui portabant
steterunt
Et ait ih̄s adulescens
adulescens tibi dico
surge [15]et resedit qui
erat mortuus et coe
pit loqui et dedit illum
matri suae
[16]Accepit autem omnes
timor et magnifica
bant d̄m dicentes
quod profeta magnus
surrexit in nobis et
quia uisitauit d̄s ple
bem suam in bono
[17]Et exiuit hic sermo in
uniuersa iudaea et
in omni confini re
gione [*io*
XUIII [18] *Et nuntiauerunt*
hanni discipuli eius

De omnibus his [19]et
conuocatis duobus
discipulis suis iohan
nes et misit ad dōm
dicens tu es qui uen
turus est an alium
expectamus [20]adue
nientes autem ad
eum uiri dixerunt
iohannes baptista
misit nos ad te dicens
tu es qui uenturus
est an alium expec
tamus
[21]In ipsa hora curabat
multos a languori
bus et plagis et spiri
tibus malis et caecis
multis donauit uisū
[22]Et respondit ih̄s dixit
illis ite nuntiate io
hanni que uidistis
et audistis caeci ui
dent claudi ambu

Lant leprosi mundā
tur surdi audiunt
mortui resurgunt
pauperes euangeli
zantur [23]et beatus est
quicumque non fue
rit in me scandaliza
tus [24]et cum disces
n
sitset nuntii iohannis
coepit de iohannem
dicere ad turbas
Quid existis in deserto
uidere arundinem
a uento moueri [25]sed
quid existis uidere
hominem mollibus
uestimentis indutum
ecce qui in ueste pre
tiosa sunt et in dilici
n
is superabundat in
nt
domibus regum sum
[26]sed quid existis uide
re prophetam [27]hic est
de quo scriptum est

XUII

Fol. 109.

ecce mitto an
gelum meum
ante faciem tu
am qui prepara
ret uiam tuam
ante te
[28]Dic° autem uobis ma
ior inter natos mulie
rum iohanne baptis
ta nemo est nam qui
minor est in regno
d̄i maior est illo
[29]Et omnis populus audi
ens et publicani iusti
ficauerunt d̄m bap
tizati baptismum io
hannis
[30]Pharisaei autem et le
gis periti consilium
d̄i spreuerunt in se
non baptizati
[31]Cui ergo similes dicā
homines generatio
nes et cui similes est

[32]Similis sunt pueris
sedentibus in foro
et loquentibus ad in
uicem dicentes can
tauimus uobis et nō
saltastis lamē
tauimus uobis et nō
plorastis [33]uenit
enim iohannis bap
tista neque mandu
cans neque bibens
et dicitis demonium
habet [34]uenit filius
hominis manducans
et bibens et dicitis ec
ce homo deuorator
et uiuens uinum ami
cus publicanorum
et peccatorum [35]et
iustificata est sapien
tia ab omnibus filiis
suis [*illū*
xviiii [36] *Rogauit autem*
quidam phariseus

Ut manducaret cū
illo et ingressus in
domum pharisei dis
cubuit [37]et ecce
mulier que erat in
ciuitatem peccatrix
ut cognouit quod
recubuit in domo
pharisaei attulit ala
bastrum unguenti
[38]et stans retro secus
pedes eius lacrimis
rigabat pedes eius
et capillis capitis sui
tergebat et oscula
batur pedes eius et
unguebat unguen
to [39]uidens
autem phariseus
qui uocauerat eum
ait intra se dicens
hic si esset profeta
sciret utique quae
et qualis mulier

quae tangit eum quia
peccatrix est
[40]Et respondit ihs dixit
ad illum simon
habeo tibi aliquid di
cere ad ille dixit ma
gister dic [41]et ait
Duo debitores erant
cuidam feneratori
unus debebat dina
rios quingentos et
alius quinquaginta
[42]non habentibus illis
n
unde redderet do
nauit utrisque eorū
quis ergo eum plus
diligit· [43]respon
dens simon dixit ex
timo quia is cui plus
donauit ad ihs dixit
ei recte iudicasti
[44]Et conuersus ad mu
lierem dixit simoni
uides hanc mulierē

Fol. 110.

Intraui in domum
tuam aquam in pedi
bus mihi non dedisti
haec autem lacrimis
suis pedes meos riga
uit et capillis suis ter
sit [45]osculum
mihi non dedisti haec
autem ex quo intra
uit non cessauit os
culari pedes meos
[46]oleo non unxisti pe
des meos haec au
tem unguento un
xit [47]propter quod
dico uobis remissa
sunt illi multa quo
niam dilexit multū
cui autem minus di
mittitur minus di
ligit [48]et ait illi ihs
remissa sunt tibi pec
cata tua
[49]Et qui simul recum

n
Bebat coeperunt
dicere intra se quis
est hic qui etiam pec
cata remittit
[50]Dixit autem ad mulie
rem fides tua te sal
uam fecit uade in
pace
xx 8 [1] *Et factum est dein*
ceps et ipse iter facie
bat per ciuitates et
castella praedicas
n
et euangelizas reg
num d̄i et duodecim
cum illo [2]et mulie
res que erant cura
te ab ispiritibus ma
lignis et infirmita
tibus maria quae
uocatur magdale
nae a qua daemo
nia exierunt septem
[3]et iohanna uxor
chuzae procuratoris

Herodis et susanna
et alie multae quae
n
et ministrabat illis
de facultatibus suis
[4]Cum ergo tur conue
nisset et de ciuitati
n
bus adueniret mul
ti dixit similitudinē
[5]ecce exiit qui semi
nat seminare semē
suum et dum semi
nat aliud cecidit se
cus uiam et concul
catum est et uolucres
illud comederunt
[6]et aliud cecidit su
per petram et natū
aruit quia non ha
buit humorem [7]et
aliud cecidit inter
spinas et simul ex
horta est spinae et
suffocauerunt il
lut [8]et aliud ceci

Dit in terram bonā
et exortum fecit fruc
tum centuplum
haec dicens clama
bat qui habet aures
audiendi audiat
[9]Interrogauerunt
autem eum discipu
li quae esset haec pa
rabola
[10]Quibus ipse dixit uobis
datum est scire mys
terium d̄i ceteris
autem in parabolis
ut uidentes non ui
deant et audientes
non intellegant
[11]Est autem haec para
bola semen est uer
bum d̄i [12]qui autem
secus uiam sunt hii
sunt qui audiunt ue
nit autem diabolus
et tollit de corde il

Fol. 111.

Lorum uerbum ne
credentes salui fiant
[13]nam qui super petra¯
hii sunt qui cum audie
n
rit cum gaudio adci
piunt uerbum et hi
radices non habent
quia ad tempus cre
dunt et in tempore
temptationis rece
dunt
[14]Quod autem in spinas
cecidit hii sunt qui
audierunt e[t] a sollici
tudinibus et diuitiis
et uoluptatibus uitae
euntes simul suffo
cantur et non re
ferunt fructum
[15]quod autem in ter
ram bonam hii sunt
qui corde bono audi
entes uerbum reti
n
net et fructum ad

Feret per patientia¯
[16]Nemo autem lucer
nam adcensam ope
rit uaso aut sub lec
tum ponit sed ponit
eam super cande
labrum ut intran
tes uideant lumen
[17]non enim est occul
tum quod non ma
nifestetur· nec
absconsum nisi cog
noscatur et in pala¯
ueniat
[18]Uidete quomodo au
ditis qui enim ha
bet dabitur illi et qui
cumque non habet
etiam quod putat se
habere auferetur
ab illo
[19]Uenerunt autem ad
illum mater et fra
tres eius et non po

Terant adire eum
pre turba [20] nuntia
tum est autem illi
quia mater tua et
fratres tui stant
foris uolentes te
uidere
[21]Qui respondit dixit
ad eos mater et fra
tres mei hii sunt
qui uerbum đi au
diunt et faciunt
XXI[22] *Factum est autem*
in una dierum et ip
se ascendit in naui
culam et discipuli eius
et ait ad illos trans
fretemus trans stag
num et leuauerunt
[23]Nauigantibus au
tem illis obdormi
it et descendit pro
cella uenti et con
plebatur fructibus

Nauiculam et pe
riclitabantur
[24]Accedentes autem
suscitauerunt eum
discipuli dicentes
preceptor perimus
Ad ille surgens incre
pauit uentum et te¯
pestatem aquae et
cessauit et facta est
tranquillitas
[25]Dixit autem illis ubi
est fides uestra
Et timentes mirati
sunt ad inuicem di
centes quisnam
c
est his qui uentis im
perat et mari et obau
diunt ei
XXII[26] *Enauigauerunt*
tem ad regionem [*au*
gerasenorum que
est trans contra ga
lileam

Fol. 112.

[27]Et cum egressus es
set occurrit illi uir
quidam qui habebat
demonium iam tem
poribus multis et ues
timentum non in
duebatur neque in
domo manebat sed
in monumentis [28]is
ut uidit iħm procidit
ante illum et excla
mans uoce magna
dixit quid mihi et tibi
est iħu fili đi altissi
mi obsecro te ne me
torqueas
[29]Precipiebat autem sp̄ui
inmundo ut exiret
ab homine multis
enim temporibus
adripuerat illum
nam uinctus cate
nis et conpedibus
custodiebaṅtur et

Ruptis uinculis
agebatur in loco
deserto
[30]Interrogauit illum
iħs quod tibi nome¯
est
Ad ille respondens
dixit legio quia
a
multi demonis era¯
[31]et rogabant autem
illum ne impera
ret illis ut· in habis
sum irent
[32]Erat autem ibi grex
porcorum multo
rum pascentium
et rogauerunt eu¯
ut in illis irent et per
misit illis
[33]Exierunt ergo demo
nia ab homine et
intrauerunt ad por
cos
Et inpetu abiit grex

Per praeceps in stag
num et suffocati su¯
[34]quod ut factum ui
derunt qui eos pas
n
cebat fugerunt et
nuntiauerunt in ci
uitatem et in uillas
[35]Exierunt autem ui
dere quid factum
est et uenerunt
ad iħm et inuene
runt hominem se
dentem a quo demo
nia exierant uestitu¯
ac sana mente ad pe
t
des eius et timueru¯
[36]Nuntiauerunt autem
illis qui uiderant quo
modo sanus factus
est a legione [37]et roga
uerunt illum om
nis multitudo regio
nis gerasenorum
ut descederet ab ip

Sis quia timore mag
n
no tenebatur
Ipse autem ascendit
in nauiculam et re
uersus est [38]et rogauit
illum uir· a· quo demo
nia exierant ut cum
ipso esseṅt
Dimisit autem illum
dicens [39]redi in domu¯
tuam et narra quan
ta tibi fecit đs
Et abiit per uniuersam
ciuitatem praedicans
quanta iħs fecit illi
XXIII[40] *Factum est autem*
cum redisset iħs ex
cepit illum turba
erant enim omnes
expectantes eum
[41]Et ecce uenit uir cui
i
nomen iarus et ipse
erat princeps syna
gogae et cecidit ad

Fol. 113.

Pedes ih̄u rogans eu¯
ut intraret in domu¯
eius 42quia filia uni
ca erat ei fere anno
rum duodecim et
haec moriebatur
Et contingit dum iret
a turbis sic conprime
batur ut suffocarent
eum
43Et mulier quedam erat
in profluuio sangui
nis ab annis duode
cim quae in medicos
erogauerat omne¯
substantiam suam
nec ab ullo potuit cu
rari 44accessit re
tro et tetigit uesti
mentum eius et co¯
festim stetit fluxum
sanguinis ipsius
45Et ait ih̄s quis est qui
tetigit [me

Negantibus autem
omnibus dixit petrus
et qui cum illo era¯
preceptor turbae
te conpremunt tam
s
magnae et dicit quis
me tetigit
46Et dixit ih̄s tetigit me
aliquis nam et ego
cognoui uirtutem
exisse de me
47Uidens autem muli
er quia non latuit
n
illum uenit tremes
et procidit ante pe
des eius et ob quam
causam tetigerit
eum indicauit co
ram omni populo
et quemadmodum
confestim sanata
est
48Ad ille dixit ei filia fi
des tua te saluam fecit

uade in pacem
49Adhuc illo loquente
uenit quidam ad pri¯
cipem synagogae
dicens ei quia mor
tua est filia tua noli
uexare illum
50Ih̄s autem audito hoc
uerbo ait patri puel
lae noli timere cre
de tantum et salua
erit
51Et cum uenisset in
domum non per
misit secum intra
re quemquam ni
si petrum et iohan
nem et iacobum
et patrem et matre¯
puellae 52flebant au
tem omnes et plan
gebant illam
Ad ille dixit nolite
flere non est enim

Mortua sed dor
mit 53et deridebant
eum· scientes eam
mortuam esse 54ipse
autem tenens ma
num eius clamauit
dicens puella sur
ge 55et conuertit
sp̄m eius et surrexit
continuo et iussit
illi dare manduca
re 56et stupuerunt pa
rentes eius quibus
precepit ne alicui
dicerent quod fac
tum es [*aute¯*
XXIIII 9 1 *Conuocatis*
duodecim discipu
lis suis dedit illis uir
tutem et potestate¯
super omnia demo
nia et ut languores
curarent
2Et misit illos predica

Fol. 114.

Re regnum d̄i et sa
nare infirmos
3Et ait illis nihil tule
ritis in uiam neque
uirgam neque petra¯
neque calciamen
tum neque pane¯
neque pecuniam
neque duas tunicas
habeatis
4In quacumque do
mum intraueritis
ibi manate et inde
proficiscimini
5Et quicumque non
receperint uos
exeuntes de ciuita
te illam etiam pul
uerem de pedibus
uestris excutite
in testimonium su
per illos
6Egressi autem cir
cumibant ciuitates

et castella euange
lizantes et curan
tes ubique
7Audiuit autem he
rodes tetrarcha
omnia quae rant
facta et conster
nabatur eo quod
diceretur a quibus
dam quia iohannis
surrexit a mortuis
8a quibusdam autem
quod helias apparu
it ab aliis autem quod
profeta unus de an
tiquis surrexit
9Ait autem herodes
iohannem ego de
collaui hic qui est
de quo ego audio
talia
Et querebat illum
uidere 10et reuersi
apostoli narraueru¯

XXU Illi quecumque fe
cerunt
Et adsumptis illis ih̄s
secessit seorsum
in locum desertu¯
quod est bessaida
11quod ut cognouis
sent turbae secute
sunt illum et exce
pit illos et loqueba
tur illis de regno d̄i
et eos qui cura indi
n
gebat sanabat
12Dies autem coeperu¯
declinare et adces
serunt duodecim
discipuli eius et di
xerunt illi dimit
te turbas ut eant
circa castella et uil
las et reficiant se
et inueniant escas
quia hic in loco de
serto sumus

13Ait autem ad illos
ih̄s date illis uos ma¯
ducare
Ad illi dixerunt non
sum nobis plus qua¯
quinque panes et du
os pisces nisi si nos
m
eamus et eamus in
omnem hanc tur
bam escas 14erant era¯
enim uiri fere quin
que milia
Ait autem ad discipu
lus suos facite illos
discumbere per co¯
uiuia quinquagenos
15et ita fecerunt et dis
cubuerunt omnes
16Adceptis autem ih̄s
quinque panibus et
duobus piscibus res
pexit in celum e^t be
nedixit super illos
et fregit et distribuit

Fol. 115.

Discipulis ut pone
rent ante turbam
[17]et manducauerunt
et saturati sunt et sub
latum est quod super
fuit illis fragmento
rum cophinos xii· [*so*
xxui [18]*Et factum est cum*
lus esset orans erant
cum illo et discipuli
Et interrogauit illos
dicens quem me di
cunt esse turbae
[19]Ad illi responderunt
et dixerunt iohan
nem baptistam alii
autem heliam alii
uero quia profeta
unus de prioribus sur
rexit
[20]Dixit autem illis uos
quem me esse dici
tis
Respondit simon pe

Trus dixit xp̄m d̄i
[21]Ad ille increpans eos
precepit ne cui hoc
n
diceret
[22]Dicens quod oportet
filium hominis mul
ta pati et reproba
ri a principibus sa
cerdotum et senio
ribus et scribis et
occidi et post tres
dies resurgere
[23]Dicebat autem ad om
nes si quis uult post
me uenire abneget
se ipsum et tollat
crucem suam et se
quatur me
[24]Qui enim uoluerit
animam suam sal
uam facere perdet
eam nam qui
perdiderit animam
suam propter me

Saluabit eam
[25]Quid enim proficit ho
mo si lucretur uni
uersum mundum
se autem perdat aut
detrimentum faciat
[26]Nam qui eribuerit me
et meos sermones
hunc filius hominis
erubescet cum ue
nerit in maiestate
sua et patris et sanc
torum angelorum
[27]Dico autem uobis ue
re sunt aliqui hic sta¯
tes qui non gustabu¯
mortem donec ui
n
deat regnum d̄i
[28]Factum est autem
post haec uerba fe
re post dies octo ad
sumpsit petrum et
iohannem et iaco
bum et ascendit

in montem ut ora
ret [29]et dum orat fac
ta est species aspec
tus eius altera et ues
titus eius albus reful
gens [30]et ecce duo
uiri loquebaantur
cum illo erant
autem moyses et
helias [31]in maiestate
uisi et dicebant ex
cessum eius quem
conpleturus erat
in iherusalem
[32]Petrus uero et qui cu¯
illo erant grauati
sunt somno et uigi
lantes uiderunt ma
iestatem eius et du
os uiros qui stabant
cum illo
[33]Et factum est cum
disceret ab illo ait
petrus praeceptor

Fol. 116.

Bonum est nos hic
esse si uis faciamus
tria tabernacula unu¯
tibi et moysi unum
et heliae unum nes
ciens quid diceret
[34]Haec autem illo loque¯
te facta est nubs et
obumbrauit eos et
timuerunt et intra¯
tibus illis in nubem
[35]uox facta est de nube
dicens
hic est filius meus
electus ipsum
audite
[36]Et dum fit uos inuen
tus est ih̄s solus et ip
si · tacuerunt et ne
mini nihil dixerunt
in illis diebus ex his
quae uiderant
xxuii [37]*Factum est aute¯*
per diem descen

Dentibus illis de
monte occurrit
illi turba multa [38]et
ecce uir de turba
exclamauit dicens
magister obsecro
te respice in filium
meum quia unicus
est mihi· [39]et ecce sp̄s
adprehendit illum
subito et elidit et
dissipat cum spuma¯
et uix descedit ab il
lo dilanians illum
[40]et rogaui discipu
los tuos ut eicere¯
illum et non potue
runt
[41]Respondens autem
ih̄s dixit ·o· genera
tio infidelis et per
uersa usquequo
ero aput uos et pati
ar uos adduc huc

Filium tuum
[42]Et cum adcessitset et
elisit illum demoni
um et dissipauit
Et increpauit ih̄s sp̄m
inmundum· et sana
uit puerum et resti
tuit eum patri eius
[43]stupebant autem
omnes in magnitu
dinem d̄i
Omnibusque mira¯
tibus super omnia
que faciebat
Dixit ei petrus dn̄e
quare nos non potui
mus eicere illum
quibus dixit quoni
am eiusmodi oratio
ne eiciuntur et ie
iunio dixit au
tem ad discipulos su
os [44]ponite uos in
bus uestris sermo

Nes hos nam filius
hominis tradetur
in manus hominum
[45]Ad illi ignorabant uer
bum istud et erat
occultum inter ip
sis ut non sentirent
Et timebant interro
gare illum de hoc
uerbo
[46]Intrauit autem cogi
tatio in eis quis eoru¯
maior esset
[47]Ad ih̄s uidens cogita
tiones cordis illo
rum adprehendens
eum statuit secus se
[48]et ait quicumque
adceperit puerum
istum in nomine meo
me recepit et qui
cumque me recepe
rit non me recipit sed
eum qui me misit
xuiii

two leaves lost.

Fol. 117.

a
Scripta sunt in celo
[21]In ipsa hora exultauit
ih̄s in sp̄u sc̄o et dixit
confitebor tibi dñe pa
ter caeli et terrae quia
abscondisti haec a sa
pientibus et pruden
tibus et reuelasti ea
paruolis ita pater quia
sic bona uoluntas fu
it ante te [22]et conuer
sus ad discipulos dixit
Omnia mihi tradita
sunt a patre meo et
nemo scit quis est
filius nisi pater et
quis est pater nisi filius
et cui uoluerit filius
reuelare
[23]Et conuersus ad disci
pulos suos dixit beati
oculi quia uident que
uos uidetis
[24]Dico enim uobis quod

multi profetae uo
luerunt uidere que
uos uidetis et non
uiderunt et audi
re quae auditis et no¯
audierunt [*ec*
XXXII [25]*Haec eo dicente*
ce quidam legis pe
ritor surrexit temp
tas illum dicens ma
gister quid facien
do uitam eternam
possidebo
[26]Ad ille dixit ad eum in
lege quid scriptum
est quomodo legis
[27]Ad il^l^e respondes di
xit diliges dōm
đm tuum in to
to corde tuo et
in tota anima tua
e^t^ in omnibus ui
ribus tuis et pro
ximum tuum si

cut te ipsum
[28]Dixitque illi ih̄s rec
te respondisti hoc
fac et uiues
[29]Ille autem uolens ius
tificare se ipsum di
xit ad ih̄m et quis est
meus proximus
[30]Suscipiens autem ih̄s
dixit· homo quidam
descendebat ab ihe
rusalem in iherico
et incidit in latrones
qui etiam dispolia
uerunt illum et pla
gis inpositis habieru¯
simiuiuo relicto
[31]sacerdos autem for
tuito descendebat
eadem uiam et uiso
illo preteriit [32]simi
liter et leuuita cum
esset secus locuŝm
et uideret eum per

Transiit [33]samma
ritanus autem qui
dam iter faciens ue
nit secus eum et
uidens eum miseri
cordia motus est [34]et
adligauit uulnera
eius infundens ole
um et uinum et in
ponens illum in iu
mentum suum du
xit ad stabulum et
curam eius egit [35]et
altera die protulit
duos dinarios et de
dit stabulario et ait
curam illius habe
et quidquid super
erogaueris ego re
uertens reddam ti
bi [36]quis horum
trium uidetur tibi
proximus fuisse illi
qui incidit in latro

Fol. 118.

Nes
[37]Ad ille dixit qui fecit
misericordiam in
illum
Et ait illi ih̄s uade et tu
fac similiter [*autem*
XXXIII [38]*Factum est*
dum irent et ipse in
trauit in quoddam
castellum et muli
er quedam nomine
martha excepit illu¯
in domum suam [39]et
huic erat soror no
mine maria quae
etiam sedens secus
pedes dñi audiebat
uerbum illius
[40]Martha autem sata
gebat circa minis
terium quae ste
tit et ait dm̄e non est
tibi cura quod soror
mea reliquid me so

Lam ministrare dic
ergo illi ut me adiu
uet
[41]Et respondens dixit
illi dm̄s martha mar
tha [42]maria optima¯
partem elegit quae
non auferetur illi
XXXIIII 11 [1]*Et factum est*
[*in quo¯*
dam loco orans et
ut cessauit dixit unus
ex discipulis eius
ad eum dñe doce
nos orare sicut io
hannis docuit dis
cipulos suos
[2]Et ait illis cum oratis
dicite
pater sancte qui
in celis est sanc
tificetur nome¯
tuum ueniat reg
num tuum fiat
uoluntas tua sicut

In celo et in ter
ra [3]panem nos
trum cottidianu¯
da nobis hodie [4]et
dimitte nobis de
bita nostra sicut
et nos dimittimus
debitoribus nos
tris et ne nos in
ducas in tempta
tione sed libera
nos a malo
[5]Et ait illis quis uestru¯
habet amicum et
ibit ad illum media
nocte et dicit illi ami
ce conmota mihi
tres panes [6]quonia¯
amicus uenit meus
de uia ad me et non
habeo quod ponam
ante eum
[7]Et ille respondens de
intus dicit noli mihi

esse molestus iam
ostium clusum est
et pueri in cubili me
cum sunt non possu¯
surgere et dare tibi
[8]et ille si perseueraue
rit plus pulsans dico
uobis etsi non dabat
illi surgens eo quod
amicus eius est prop
ter autem inportu
nitatem eius surget
et dabit illi quantus
desiderat
[9]Ego dico uobis petite
et dabitur uobis quae
rite et inuenietis pul
sate et aperietur uo
bis [10]omnis enim
qui petit adcepit et
qui querit inuenit et
pulsanti aperietur
[11]a quo autem patrae
ex uobis petet filius

Fol. 119.

eius piscem numquid
pro piscem serpentē
dabit illi [12]aut si petie
rit ouum numquid
porrigit illi scorpio
nem
[13]Si ergo uos cum sitis
mali nostis bona da
ta dare filiis uestris
Quanto magis pater
uester de caelo da
bit bonum datum pe
tentibus se
xxxv [14]*Et erat dum eicit*
demonium et illud
fuit mutum et cum
eicisset mutum de
monium locutus
est mutus et omnes
turbae stupuerunt
[15]Quidam autem ex pha
riseis dixerunt in bel
zebul principem de
moniorum demonia

eicit [16]et alii temptan
tes signum de celo
querebant ab eo
[17]Ipse autem uidens co
gitationes eorum
dixit omne reg
num in se ipsum di
uisum desolatur
et domus supra do
mum cadet [18]si et sa
natas sanatam eicit
in se ipsum diuisum
est quomodo stabit
regnum ipsius quia
dicitis quoniam in bel
zebul principem dae
moniorum eicio de
monia
[19]Quod si ego in belze
bul eicio fili uestri
in quo eiciunt ideo
ipsi iudices erunt
uestri
[20]Sed si in digito đi ego

Eicio demonia pro
fecto prouenit in
uos regnum đi [21]cum
fortis armatus cus
todit atrium suum
in pace sunt ea quae
possidet [22]si autem
fortior illo super
uenies uicerit eum
uniuersa arma eius
auferet in quibus
confidebat et spolia
eius distribuet
[23]Qui non est mecum
aduersum me est
et qui non conligit
mecum spargit
[24]Cum inmundus sp̄s
exierit de homine
perambulat de loca
quae non habent
aquam quaerens
requiem et non in
uenies dicit reuer

Tar in domum meā
unde exiui [25]et cum ue
nerit inuenit eam sco
pis mundatam et or
natam [26]et tunc uadit
adsumit adhuc sep
tem alios spiritus ne
quiores et regressi
inhabitant et fit hu
iusmodi hominis ui
ta multo peior prio
ris [*haec*
xxxvi [27]*Factum est cum*
diceret et ex
tollens uocem que
dam mulier de tur
ba dixit illi beatus
uenter qui te porta
uit et ubera quae
suxisti
[28]Ad ille dixit ad eos bea
ti qui audiunt uerbū
đi et custodiunt
[29]Turbis autem concur

Fol. 120.

Rentibus coepit di
cere generatio
haec generatio ne
quam est signum
querit et signum
non dabitur illi ni
si signum ionae
[30]nam sicut fuit ionas
signum nineuetis
ita erit et filius homi
nis in generatione
hac et sicut ionas in
utero coeti fuit sic
et filius hominis in
corde terrae
[31]Regina austri resur
get in iudicio cum
uiris generationis
huius et condem
nauit illos quia ue
nit a finibus terrae
audire sapientiam
solomonis et ecce
solomone plus hic

[32]Uiri nineuite resur
gent in iudicio cum
generatione hac
et condemnabū
illam quia penitē
tiam egerunt ad pre
dicatione ionae et
ecce plus iona hic
[33]Nemo autem lucer
nam adcendit et in
absconso ponit ne
que sub modio sed
super candelabrū
ut qui ingrediuntur
lumen uideant
[34]Lucerna corporis tui
est oculus tuus cum
fuerit oculus tuus
sinplex totum cor
pus tuum lucidum
est cum autē
nequa fuerit etiā
corpus tuum tene
brosum erit [36]si ergo

Lumen quod in te est
tenebre sunt tenebre
tuae quante sunt
xxxvii [37]*Et cum ih̄s lo-*
[*quere*
tur haec rogauit il
lum quidam phari
seus ut cum illo prā
deret et ingressus
recubuit [38]phariseus
autem coepit intra
se cogitans dicere
quare non prius bap
tizatus prius est quā
manducaret [nunc
[39]Et ait dm̄s ad illum
uos pharisei prius
quod deforis est ca
licis et catini mun
datis quod autē
intus est uestrum
plenum est rapinā
et iniquitate [40]stul
ti nonne qui fecit
quod deforis est etiā

id quod intus est fe
cit [41]tamen quod super
est date elemosynā
et ecce omnia mun
da sunt uobis
[42]Sed uae uobis phariseis
qui decimatis men
tam et rutam et om
nem olus preteritis
iudicium et carita
tem đi haec oportuit
facere et illa non o
mittere [*pharisei*
xxxviii [43]*Uae uobis*
quia diligitis primas
cathedras in syna
gogis et salutationes
in foro
[44]Uae uobis quia monu
menta estis quae nō
parent et homines
ambulantes supra
illa nesciunt
[45]Respondens autem
one leaf is lost.

Fol. 121.

Ne coram dm̄o [7] sed
et capilli capitis ues
tri omnes numerati
sunt nolite timere
multis passeribus plu
ris estis
[8] Dico uobis omnis qui
cumque confessus
fuerit me coram ho
minibus et filius ho
minis confitebitur
in illo cum angelis đi
[9] qui autem negauerit
me coram homini
bus denegabitur et
ipse coram angelis
đi [10] et omnis
qui dicit uerbum in
filium hominis re
mittetur illi in sp̄u au
tem sancto qui dixe
rit non remittetur
eis
[11] Cum autem inducent

uos in synagogas et
ad magistratus et
potestates nolite sol
liciti estse qualiter
respondeatis aut di
catis [12] sp̄s enim sanctus
docebit uos in illa
hora quid oporteat
dicere
XL [13] *Et ait quidam de tur*
ba magister dic fra
tri meo ut diuidat me
cum hereditatem
[14] Ad ih̄s dixit ei homo
quis constituit me iu
dicem aut diuisorē
super uos [15] dixit
que ad illos uidete
et cauete ab omni
auaritia quia non
in omni abundanti
am cuiusquam ui
tae eius est ex his q·
possidet [16] dixit autē

Similitudinem ad il
los dicens hominis
cuiusdam diuitis ube
res fructus attulit pos
setsio [17] et cogitauit in
tra se dicens quid fa
ciam quod non ha
beo quo non con
gregem fructus me
us [18] et dixit hoc fa
ciam destruam hor
ream et maiora fa
ciam et illuc congre
gabo omnia quae
nata sunt mihi [19] et di
a
cam anime meae
bona
habes multa mala
epulare in annos mul
tos [20] dixit au
tem illi đs· stulte hac
nocte repetunt· ani
mam tuam a te quae
autem parasti cui erū
[21] sic est qui sibi tensau

rizat et non est in đo
diues
[22] Et dixit ad discipulos
suos ideo dico uobis
nolite solliciti esse
animae quid mandu
cetis neque corpori
quid uestiamini [23] ani
ma plus est quam es
ca et corpus plus quam
uestimentum [24] cō
siderate coruos quia
non seminant neq·
metunt quibus non
est cellarium neque
horreum et đs pas
cit illum nonne uos
plures estis auibus
[25] Quis autem uestrum
cogitando potest adi
cere ad staturam su
am cubitum [26] et de ce
teris quid solliciti es
tis [27] considerate lilia

Fol. 122.

Quomodo crescū
non laborant non· ne
unt neque texunt di
co uobis quoniam nec
solomon in omni glo
ria sua sic uestiebatur
sicut unum ex istis
[28] Si ergo fenum quod ho
die in agrum est et
cras in clibanum mit
titur đs sic uestit quā
to magis uos minime
fidei [29] et uos nolite que
rere quid manduce
tis aut quid bibatis no
lite solliciti esse [30] haec
enim gentes huius mū
di inquirunt scit au
tem pater uester quo
niam his indegitis
[31] uerum tamen que
rite regnum đi et haec
omnia adicientur uobis
XLI [32] *Nolite timere pu-*
[*sillus*

Grex quia conpla
cuit patri uestro da
re uobis regnum
[33] Uendite quae posse
detis et date elemo
sinam facite uobis
sacculum qui non
ueterescunt then
saurum non defi
cientem in celis quo
fur non adpropri
at neque tinea cō
rumpit [34] nam ubi est
tensaurus uester
ibi erit et cor ues
trum
t
[35] Sin autem lumbi ues
tri adcincti et lu
cerne ardentis in
manibus uestris
[36] et uos similis homi
nibus expectanti
bus dōm suum quā
do reuertetur a nuptiis

Ut cum uenerit et
pulsauerit confes
tim aperiatis ei
[37] beati serui illi quos
cum uenerit dōms
inuenerit uigilā
tes amen dico
uobis quod precī
get se et iubebit il
los discumbere
et transiet et mi
nistrauit illis [38] et
si uenerit uesper
tina uigilia et ita
inuenerit beati sū
quia iubebit illos
discumbere et trā
siet et ministrabit
eis et si secunda et
si tertia beati sunt
[39] illud autem scito
te quia si sciret pa
terfamilias qua
hora fur uenit ui

Gilaret et non sine
ret perfodiri domū
suam [40] et uos esto
te parati quia qua ho
ra non putatis filius
hominis uenturus
est [41] ait au
tem petrus dñe ad
nos dicis hanc simi
litudinem an et ad
omnes
[42] Et dixit dm̄s quis est
fidelis dispensator
et prudens quem
constituet dm̄s su
per familiam suam
ut det illis in tempo
re tritici mensurā
[43] Beatus ille seruus quē
cum uenerit dm̄s
inueniet ita faciē
tem [44] uere dico
uobis supra omnia
que possidet consti

Fol. 123.

Tuet illum
[45]Quod si dixerit seruus
ille in corde suo di
cens moram facit
dm̄s meus uenire
et coeperit percute
re pueros et ancillas
et edere et bibere
et inebriari [46]ueni
et dm̄s serui illius
in die qua non sperat
et hora qua ignorat
et diuidet eum par
temque eius cum
infidelibus ponit
[47]Ille autem seruus qui
cognouit uolunta
tem dm̄i sui et no¯
preparauit secun
dum uoluntatem
eius uapulabit [48]pau
cas omni autem cui
multum datum est
multum querent

ab eo et cui mul
tum conmenda
uerunt plus petent
ab illo
XLII[49] *Nescitis quia*
ueni mittere in [*igne¯*
terram et quid uo
lo si adcendatur
[50]baptisma habeo bap
tizari et quomodo
turbor usquedum
perficiatur [51]puta
tis quod pacem ue
ni dare in terram
non dico uobis sed
r[s]eparationem
[52]Erunt enim ex hoc
quinque in una do
mo et duo in tres
[53]diuidentur pater
in filium et filius
in patrem suum
diuidetur mater
in filiam et filiam

In matrem socrus
in nurum suam et
nurus in socrum
suam
[54]Dicebat autem et ad
turbas cum uideri
tis nubem ab orien
tem ad occasum
statim dicitis nim
bus uenit et ita fit [55]et
cum uideritis aus
trum flantem dici
tis quod estus erit
et ita fit [56]hyproci
tae faciem caeli et
terrae nostis pro
bare hoc tempus au
tem non potestis pro
bare [57]quid autem
et a uobis ipsis non
iudicatis quod iustu¯
est [58]dum enim
uadis cum aduersa
rio tuo ad magistra

Tum in uia da opera
liberari ab illo ne
forte condemnet
te aput iudicem et iu
dex tradat te exacto
ri et exactor mittat
te in carcerem [59]di
co tibi non exies in
de donec nouissimu¯
quadrantem reddas [*in*
XLIII 13[1] *Uenerun autem*
ipso tempore quida¯
nuntiantes illi de ga
lilaeis quorum san
guinem pilatus mis
cuit cum sacrificiis
eorum
[2]Et respondens ih̄s di
xit illis putatis quod
hi galilaei pre omni
bus galileis fuerunt
peccatores quia talia
passi sunt [3]non dico
uobis nisi penitentia¯

Fol. 124.

Habueritis simili
ter peribis [4]sicut et il
li XVIII· supra quos ce
cidit turres in siloam
et occidit eos putatis
quod soli ipsi debito
res fuerunt preter
omnes homines ha
bitantes in iherusale¯
[5]non dico uobis si no¯
penitueritis simili
ter peribitis
[6]Dicebat autem hanc
similitudinem ar
borem ficus habuit
quidam plantatam
in uineam suam et
uenit fructum que
rens in illam et non
inuenit
[7]Dixit autem ad culto
rem uineae ecce an
ni tres sunt ex quo ue
nio querens fructum

In ficulneam hac
et non inuenio
succide ergo illam
ut quid etiam terra¯
euacuat [8]ad ille
respondens ei dixit
dm̄e remitte illam
et hoc anno usque
dum fodiam circa
illam et mittam cho
phinum stercoris
[9]et si quidem fecerit
fructum sin autem
in futurum sudcides
eam [*cens*
XLIIII[10] *Erat autem do-*
in una synagogaru¯
sabbatis [11]et ecce mu
lier quae habebat
sp̄m infirmitatis an
nis decem et octo
et erat inclinata nec
omnino poterat sur
sum respicere

[12]Quam cum uideret
ih̄s uocauit eam ad se
et ait illi mulier di
missa est ab infirmi
tate tua [13]et inposuit
illi manum et con
festim erecta est
et magnificabat d̄m
[14]Respondens autem
archisynagogus in
dignans quod sabba
to curaret ih̄s dice
bat turbae sex di
es sunt in quibus opor
tet operari in his er
go uenite curami
ni et non die sabbati
[15]Respondens autem
ad illum dm̄s dixit
hyprocite unusquis
que uestrum sabba
to non soluit boue¯
suum aut asinum
a presepio et ducit

adaquare [16]hanc au
tem filiam abrahae
a
quam adligauerit sa
tanas ecce dece et
octo annos non opor
tuit solui a uinculo
isto die sabbati
[17]Et cum haec diceret
n
erubescebat aduer
sarii eius et omnis po
pulus gaudebat in
preclaris que uide
n
bat fieri ab ipso
[18]Dicebat ergo cui simi
lis est regnum d̄i
et cui simile illud· es
timabo [19]simile est
grano senapis quod
adceptum homo mi
sit in hortum suum
et creuit et facta est
arbor et uolucres
caeli requieuerunt
in ramis eius

Fol. 125.

[20]Et iterum dixit cui si
mile aestimabitur
regnum đi [21]simile
est fermento quod
adceptum mulier
abscondit in farina¯
donec fermentatum
est totum [*ciuita*
XLV[22] *Et ibat iħs per*
tes et castella docens
et iter faciens in ihe
rusalem
[23]Et ait illi quidam dñe
pauci sunt qui salui
fiant ipse autem di
xit ad illos
[24]Contendite intrare
per angustum hos
tium quia dico uo
bis multi querunt
intrare et non pote
runt [25]cum autem
intrauerit paterfa
milias et cluserit

ostium et incipie
tis foris stare et pul
sare ostium dice¯
tes dñe dñe aperi
nobis et respondes
dicens nescio uos
unde sitis [26]tunc in
cipietis dicere ma¯
ducauimus coram
te uiuimus et in pla
teis nostris docu
isti [27]sed dicet uobis
nescio unde sitis
recide a me omnes
operari iniquitatis
[28]ibi erit fletus et stri
dor dentium cum
uideritis abraham
et isac et iacob et om
nes profetas intro
euntes in regnum đi
uos autem expelli
foras [29]et ueni
ent ab oriente et oc

Cidentem et aqui
lone et austro et
recumbent in reg
no đi [30]et ecce sunt
nouissimi qui eru¯
primi et sunt primi
qui erunt nouissimi
XLVI[31] *In ipsa die ad-*
[*cesseru¯*
quidam phariseo
rum dicentes illi
exi uade hinc quia
herodes uul te oc
cidere
[32]Et ait illis ite dicite
uulpi illi ecce eicio
demonia et sanita
tes perficio hodie
et cras et sequenti
consummabor
[33]ite quia non capit pro
phetam perire ex
tra iherusalem
[34]Hierusalem hieru
salem quae occidis

Prophetas et lapidas
eos qui mittuntur
ad te saepe uolui
congregare filios
tuos quemadmo
dum gallinas pullos
suos sub alas et nolu
istis [35]ecce relin
quetur uobis domus
uestra dico uobis
non uidebitis me do
nec uenia cum dice
tis benedictus qui ue
nit in nomine dm̄i
XLVII 14[1] *Et factum est*
[*ut in*
traret in domum cu
iusdam principis pha
risaeorum sabbato
manducare panem
et ipsi obseruabant
eum
[2]Et ecce homo hydro
picus erat ante illum
[3]Et respondens dixit iħs

Fol. 126.

Ad legis peritos et
phariseos dicens si
licet sabbato curare
[4]ad illi tacuerunt
Ipse uero adprehen
sum eum sanauit ac
dimisit illum [5]et di
xit ad illos cuius ues
trum asinus aut bus
in puteo cadit et non
continuo extrahit
illum die sabbati·
[6]Et non poterant ad hec
respondere illi [7]di
cebant autem et ad
inuitatos parabolam
intendens quomo
do primus discubi
tos eligebant· dicens
ad illos
[8]Cum inuitatus quis
fuerit ad nuptias no¯
discunbat in primo
in loco· ne forte ho

Noratior te sit
uocatus [9]et adce
et
dens qui te illum uo
cauit dicat tibi da
huic locum et inci
piens cum rubore
nouissimum locum
tenere [10]sed cum
uocatus fueris ua
de recumbe in no
uissimo loco ut cu¯
uenerit qui te inui
tauit dicat tibi ami
ce adcede superius
tunc erit tibi gloria
coram simul discu¯
bentibus [11]quia
omnis qui se exaltat
humiliabitur et qui
se humiliat exalta
bitur
[12]Dicebat autem et in
uitatori· cum facis
prandium aut cena¯

Noli uocare ami
cos tuos neque fra
tres tuos neque cog
natos neque uici
nos neque diuitis
ne forte et ipsi te re
inuitent et erit tibi
retributio [13]sed cum
facis conuiuium
uoca pauperes de
biles clodos caecus
[14]et beatus eris et bea
tus eris quoniam
n
non habet unde re
tribuere tibi retri
buetur autem tibi
in resurrectione^{m}
iustorum
[15]Haec cum audisset
quidam de simul
discunbentibus di
xit illi beatus qui ma¯
ducabit panem in
regno đi

[16]Ad ipse dixit ei homo
quidam fecit cena¯
magnam et uoca
uit multos [17]et misit
seruum suum hora
caenae ut diceret
inuitatis uenite iam
paratum est [18]et coe
perunt omnes simul
excusare se primus
dixit uillam emi et
necesse abeo exire
et uidere illam ro
go te habe me excu
satum [19]et alter di
xit iuga boum emi
quinque et eo proba
re illa et ideo ueni
re non possum [20]et
alius dixit uxorem
duxi et ideo non pos
sum uenire
[21]Et reuersus seruus
nuntiauit haec dm̄o

Fol. 127.

Suo tunc ira
tus paterfamilias
dixit seruo suo exi
cito in plateis et in ui
cis ciuitatis et pau
peres ac debiles ce
cos et clodos intro
duc huc [22]et ait ser
uus factum est dn̄e
sicut inperasti et
adhuc locutus est
[23]Et ait dm̄s seruo exi
in uias et circa sae
pes et conpellere
intrare ut inpleatur
domus mea
[24]Dico autem uobis quod
nemo uirorum illo
rum qui uocati sunt
gustabunt cenam
meam
XLVIII [25]*Ibant autem cum*
illo turbae et con
uersus dixit ad illos

[26]Si quis uenit et nō
odit patrem suum
et matrem et uxo
rem et filios et fra
tres et sorores ad
huc etiam animā
suam non potest
meus discipulus
esse [27]et qui
non tollit crucem
suam et uenit post
me non potest es
se meus discipulus
[28]Quis ex uobis uolens
turrem aedificare
n
nonne prius sedes
conputauit sump
tus qui necessa
rii sunt si habet
ad consummandū
[29]ne postea cum po
suerit fundamen
tum et non potue
rit explicare om

Nes qui uidebunt
[30]dicent hic homo
coepit aedificare
et non potuit con
summare
[31]Aut quis rex iturus
conmittere bellum
aduersus alium re
gem nonne sedens
prius cogitauit si
potuerit cum decē
militibus obuiare
ei qui cum uiginti
militibus uenit ad
uersum se [32]alioquī
adhuc illo longe
agente mittet lega
tionem rogans
pacem
[33]Sic ergo ex uobis qui
non renuntiat om
nibus quae possidet
non potest meus
discipulus esse

[34]Bonum est sal quod
si sal euanuerit in
quo condietur [35]ne
que in terra neque
in sterculinio uti
le est sed foris mit
tetur qui habet au
res audiendi audiat
XLVIIII 15 [1]*Erant autem*
pliciti illi omnes [*ad*
publicani et pecca
tores ut audirent
illum
[2]Et murmurabant
pharisei et scribae
quod hic peccato
res reciperet et mā
ducaret cum illis
[3]Et ait ad illos ih̄s simi
litudinem hanc di
cens [4]quis ex uobis
homo qui habet cē
tum oues et si erra
uerit una ex illis

Fol. 128.

Nonne dimittet
nonaginta et noue
in montibus in de
serto et ibit ad illam
quae errauit donec
inueniat eam [5]et cum
inuenerit eam inpo
nit in umeros suos
[6]et ueniens domum
conuocat amicos
et uicinos dicens ċ
illis congratula
mini mecum quia
inuenta est oues mea
quae perierat [7]dico
uobis quod ita gau
dium erit in caelo
in uno peccatore
g
penitentiam ḥabē
tem quam in nona
ginta et nouem ius
tis qui non indigē
penitentiam
[8]Aut que mulier ha

Bens dragmas
decem si perdi
derit unam non
ne adcendet lucer
nam et scopis mū
dauit domum suā
et querit diligen
ter donec inueni
at [9]et cum in
uenerit conuocat
amicas et uicinas
dicens congratu
lamini mihi quod
inueni dragmam
quam perdideram
[10]Ita dico uobis sic gau
dium erit coram
angelus d̄i in uno
peccatore penitē
tiam agentem
L [11]*Ait autem homo qui*
dam habuit duos
filios [12]et dixit illi adu
lescentior pater

Da mihi portionem
substantiae quae
me contingit et di
uisit illis substantiae
quae me contingit
[13]et non post multos
dies congregatis
omnibus adules
centior filius pele
gre profectus est
in regionem lon
ginquam et ibi dis
sipauit substantiā
suam uiuendo lu
xuriosae
[14]Et postquam omnia
consumpsit fac
ta est famis per re
gionem illam et
coepit et ipse ege
re [15]et habiit et adhe
e
sit uni ciuium rgio
nis illius
Et ille misit illum in

Uillam suam ut pas
ceret porcos [16]et cu
piebat inplere uen
trem suum de sili
quis quas porci mā
ducabant et nemo
illi dabat [17]in se au
Tem reuersus dixit
quanti mercenna
rii patris mei abun
n
dat panibus ego
autem fame hic pe
reo [18]surgam et ibo
ad patrem meum
et dicam illi· pater
peccaui in celo et
coram te [19]iam nō
sum dignus uoca
ri filius tuus fac me
sicut unum ex mer
cennariis tuis [20]et
surgens uenit ad
patrem suum cū
autem adhuc lon

Fol. 129.

Ge esset uidit il
lum pater ipsius et
adcurrens ceci
dit supra collum
eius et osculatus
est illum
[21]Dixitque ei filius· pa
ter peccaui in cae
lum et coram te
iam non sum dig
nus uocari filius tu
us [22]dixit aute¯
pater eius ad seruos
suos· cito profer
te stolam illam pri
mam et induite illu¯
et date anulum in
manum eius et cal
ciamenta in pedi
bus eius [23]et addu
cite uitulum illum
saginatum et occi
dite et manducemus
et epulemur [24]quia hic

Filius meus mor
tuus fuerat et re
uixit perierat et
inuentus est et coe
perunt aepulari
[25]Erat autem filius
eius iunior in agro
et cum ueniret et
adpropiaret domui
audiuit synfoniam
et chorum [26]et uo
cauit unum de ser
uis et interrogabit
quae essent
[27]Ad ille dixit illi fra
ter tuus uenit et oc
cidit pater tuus ui
tulum illum sagi
natum quia saluu¯
illum recepit [28]in
dignatus est aute¯
et noluit introire
pater uero illius
egressus coepit illu¯

Rogare
[29]Ad ille respondens
dixit patri suo ecce
quod annis seruio
tibi et numquam
mandatum tuum
preterii et numqua¯
dedisti mihi aedum
ut cum amicis meis
aepularer
[30]Sed postquam filius
tuus hic qui deuora
uit substantiam tu
am cum meretri
cibus uenit et oc
cidisti illi uitulum
saginatum
[31]Ad ipse dixit illi· fili tu
semper mecum es
et omnia mea tua
sunt
[32]Aepulare autem nos
et gaudere oportet
quia frater tuus hic

Mortuus fuerat
et reuixit perierat
et inuentus est [*ad*
LI 16 [1]*Dicebat autem et*
discipulos suos ho
mo quidam erat di
ues qui habebat uili
cum et hic diffatus
erat aput illum quod
dissipauit bona eius
[2]et uocauit illum et
ait illi· quid hoc au
dio de te redde ratio
nem uilicationis tu
ae iam enim non po
test uilicare·
[3]Ait autem uilicus in
tra se quid faciam
quia dn̄s meus aufe
ret a me uilicatione¯
fodere non ualeo
mendicare erubes
co [4]cognoui quid
faciam ut cum amo

Fol. 130.

Tus fuero a uilicatio
ne recipiant me in
domos suas
[5]Conuocatis itaque· si¯
gulis debitoribus do
mini sui dicebat
primo quantum de
bes dño meo [6]ad
ille dixit centum ba
tis olei dixitque il
li adcipe litteras tu
as et sede cito scribe
quinquaginta· [7]de
inde alio dixit· tu· qua¯
tum debes· ait cen
tum choros tritici
Ait illi adcipe litteras
tuas scribae· octogi¯
ta [8]et laudabit dm̄s
uilicum iniquitatis
quod prudenter fe
cit dixit autem
fili huius saeculi pru
dentiores sunt qua¯

Filii lucis in hac ge
neratione
[9]Et ego dico uobis fa
cite uobis amicos
de mamona iniqui
tatis ut cum defece
ritis recipiant uos
in aeterna taberna
cula
[10]Qui fidelis est in mini
mo et in maius fide
lis est et qui in mo
dico fidelis est et in
maius iniquus est
[11]Si ergo in iniquo ma¯
mona fidelis non
fuistis quod ueru¯
est quis credit uo
bis [12]et si in alie
no fidelis non fuis
tis quod uestrum
est quis dabit uobis
LII [13]*Nemo seruus po*
test duobus do[mi

Nis seruire aut
enim unum odiet
et alterum diliget
aut uni aderebit et
alterum contemnet
non potestis d̄o ser
uire et mamonae
[14]Audiebant autem haec
omnia pharisaei qui
erant auari et deri
debant illum
[15]Et ait illis uos estis qui
iustificatis uos cora¯
hominibus d̄s aute¯
Nouit corda uestra
quia quod hominibus
altum est abhomi
natio est ante d̄m
[16]Lex et prophetae us
que ad iohannem
ex quo regnum d̄i
euangelizatur et
omnịes in illud uim
[fa]cit

[17]Facilius est autem
caelum et terram pre
terirae quam de le
ge unum apicem ca
dere
[18]Omnis qui dimittit uxo
rem suam et ducit
alteram moechatur
et qui dimissam a ui
ro ducit moecatur
LIII [19]*Homo autem qui*
dam erat diues et
induebatur purpu
ram et byssum et ae
pulabatur cottidie
di
splendebạṭ [20]et erat
quidam mendicus
nomine lazarus qui
iacebat ad ianuam
eius ulceribus ple
nus [21]cupiens satura
ri ex his que cadebat
de mensa diuitis sed
et canes ueniebant

Fol. 131.

Et lingebat ulce
ra eius
[22]Factum est autem ut
moreretur lazarus
mendicus et porta
retur ab angelis in
sinum abrahae mor
tuus est autem et di
ues et sepultus est
in inferno [23]eleuans
oculus suos cum es
set in tormentis
Uidet abraham a lon
ge et lazarum in sinū
eius [24]et ipse clamans
dixit pater abra
ham miserere mihi
et mitte lazarum
ut intingat extremo
digito suo in aquam
et refrigeret linguam
meam quia crucior
in hac flamma [25]et
dixit illi abraham fi

Li recordare cipis
ti bona in uita tua
et lazarus simili
ter mala nunc au
tem hic consolatur
tu uero cruciaris
in
[26]et his omnibus in
ter et nos et uos chaū
magnum firmatū
est ut hi qui ueniū
hinc transire nō
possum ad uos ne
que inde huc trans
meare
[27]Et ait rogo ergo te
pater ut mittas in
domum patris mei
[28]habeo enim quin
que fratres ut tes
tetur illis ut ne et
ipsi ueniant in hunc
locum tormento
rum [29]et ait il
li abraham habent

Moysen et profe
tas audiant illos
[30]Ad ille dixit non pater
habraham sed
si quis ex mortuis
surrexit persuade
bit eis [31]ait autē
illi· si· moysen et pro
phetas non audiunt
neque si quis ex mor
tuis ad illo ierit cre
dent
17 [1]Et ad discipulos suos
ait inpossibile est
ut non ueniant scā
dala uerum tamē
uae illi per quem ue
niunt [2]utilius est
autem illi ne nasce
retur aut lapis mo
lae inponatur cir
ca collum eius et
proiciatur in mare
quam ut scandalizet

unum de pusillis is
tis [3]antendite uobis
LIIII Si peccauerit frater
tuus increpa illum
et si penitentiam ha
buerit dimitte illi [4]et
si septies in die pecca
uerit in te et septies
conuersus fuerit ad
te dicens paenitet me
dimitte illi
[5]Et dixerunt illi apos
toli dn̄e auge nobis
fidem
[6]Et dixit illis si habueri
tis fidem tamquam
granum senapis di
ceritis huic arbori
eridacare et trans
fretare in mare et
utique obaudisset
uobis
[7]Quis autem uestrum
habens seruum arā

Fol. 132.

Tem aut oues pas
centem qui regres
so de agro dicet illi
transi recumbe [8]sed
dicet illi para quod
cenem et precī
ge te et ministra mihi
donec manducem
et bibam et post haec
tu manducabis et bi
bis [9]numquid gratiā
g
habet seruo quod
fecit quae sibi inpe
rauerat non pu
to [10]et uos cum feceri
tis que precepta sunt
uobis dicitis serui
inutiles sumus quod
debuimus facere fe
cimus
LV [11]*Et factum est dum*
uadit in iherusalem
transiebat per me
diam sammariam

et galilea et hierico
[12]Et ingressus est in
quondam castellū
et ecce decem uiri
leprosi steterunt
a longe [13]et leuaue
runt uocem dicen
tes ih̄u preceptor
miserere nobis
[14]Quod ut uidit dixit ite
ostendite uos sacer
dotibus
Et factum est dum
uadunt mundati
sunt [15]unus autē
ex illis ut uidit quia
sanatus est regres
sus est cum magna
uoce magnificas
d̄m [16]et cecidit ad
pedes eius magni
ficans et hic erat
sammaritanus
[17]Respondens autem

Ih̄s dixit hi· decem
mundati sunt no
uem ubi sunt [18]ex illis
non erat qui rediret
et gratias agere d̄o
nis hic alienigena
[19]Et ait illi surge et ua
de quia fides tua te
saluum fecit
LVI [20]*Interrogatus autē*
a pharisaeis quan
do uenit regnum
d̄i ait illis non uenit
regnum d̄i cum ob
seruatione [21]neque
dicent ecce hic aut
illic ecce enim reg
num d̄i intra uos est
[22]Et ait ad discipulos su
os ueniet dies ut de
sideritis uidere unū
diem fili hominis et
non uidebitis [23]et dicē
t
uobis ecce hic eç ec

ce illic nolite irae
nequae sectemini
[24]nam sicut fulgur
coruscans de sub ce
lo ita erit
[25]Primum autem opor
tet illum multa pati
et reprobari a gene
ratione hac
[26]Et sicut factum est in
diebus noe ita erit et
in diebus fili homi
nis [27]sedebant et bibe
bant nubebant uxo
res ducebant usque
in die quo intrauit
noe in arcam et ue
nit diluuium et per
didit omnes [28]simi
liter factum est in
diebus loth· edebā
et bibebant emebā
uendebant planta
bant aedificabant

Fol. 133.

[29]Qua die autem exiit
lot a sodomis pluit
ignem de caelo et
perdidit omnes [30]se
cundum haec erit
in die fili hominis
que reuelabitur
[31]In illa hora qui fuerit
in tecto et uasa eius
in domo non descen
dat tollere illam et
qui in agro similiter
non redeat retro [32]me
mores estote uxoris
loth
[33]Quicumque autem quę
sierit animam suam
saluare perdet eam
Et quicumque perdi
derit illam propter
me saluam faciet il
lam [34]dico
uobis in illa noctu
erunt duo in lecto

uno· unus adsu
metur et alius re
linquetur [35]duae
molentes in unum
una adsumetur
et una relinquetur
duo in agro unus
adsumetur et unus
relinquetur

n
[36]Et respondes dixe
runt illi ubi d̄ñe [37]qui
bus ipse dixit ubicu̅
que fuerit corpus
illuc congregabu̅
tur aquilae [*etia̅*
LUII 18 [1]*Dicebat autem*
parabolam ad illos
quoniam oportet
semper orare et
non deficere [2]dicens
Iudex quidam erat
in quadam ciuita
tem qui đm non ti
mebat et hominem

Non reuerebatur
[3]uidua autem que
dam erat in ciuitate
quae ueniens coe
pit ad illum dicere
uindica me de ad
uersario meo [4]et
nolebat per multu̅
tempus
Post haec autem di
xit intra se si đm
non timeo nec ho
minem reueor [5]ta
men quia molesta
est mihi haec uidua
uindicabo illam ne
in nouissimo ueni

n
at constriṭgat me
[6]Ait autem d̄m̄s audi
te quid iudex iniqui
tatis dicit [7]đs aute̅
non faciet uindic
tam electorum suo
rum clamantium

Die ac nocte patien
tiam habens in illis [8]di
co uobis faciet cito
uindictam illorum
Tamen filius hominis
ueniens putas inue
niet fidem in terra^m
LUIII [9]*Dixit autem et ad*
[*quos*
dam qui sibi confide
bant tamquam ius
ti essent et sperne
bant ceteros simili
tudinem istam
[10]Duo homines ascen
derunt in templo ut
orarent unus pu
blicanus et unus pha
riseus [11]stans itaque
phariseus sic orabat
đs gratias ago tibi
quia non sum sicut
ceteri homines rap
tores iniusti adulte
ri uel etiam sicut hic

Fol. 134.

Publicanus [12]ieiuno
bis in sabbato decimas
do omnium quecum
que possideo
[13]Et publicanus a longe
stans nolebat nec
oculus in celum leua
re sed percutiebat
pectus suum dicens
d̄m̄e đs propitiare mi
hi peccatori
[14]Dico uobis quia desce̅
dit hic publicanus
iustificatus in domu̅
suam magis quam il
le phariseus quia
omnis qui se exaltat
humiliabitur et qui
se humiliat exalta
bitur
[15]Adferebant autem
ad illum et infantes
ut eos tangeret quod
cum uiderent disci

Puli increpabant
illos
[16]Ih̄s autem conuoca̅s
illus dixit sinite pue
ros uenire ad me et
nolite eos prohibe
re talium est enim
regnum đi
[17]Amen dico uobis qui
cumque non adce
perit regnum đi si
cut puer non intra
bit in illum [*aute̅*
LUIIII [18]*Interrogauit*
eum quidam dicens
magister bonae quid
faciendo uitam ae
ternam possideo·
[19]Dixit autem ih̄s quid
me dicis bonum ne
mo bonus nisi solus
đs· [20]mandata
nosti non occi
des non adulteriu̅

Conmittes no̅
furtum facies
non falsum tes
timonium di
ces honora pa
trem tuum et
matrem
[21]Et ait illi omnia cus
todiui haec a iuuen
tute mea
[22]Quod audito ih̄s ait
adhuc unum deest
tibi omnia que
cumque habes uen
de et da pauperibus
et habebis thensau
rum in caelo et ueni
sequere me
[23]His ille auditis contris
tatus est quia diues
erat ualde
[24]Uidens autem illum
tristem factum di
xit ih̄s quam dif

Ficile qui pecunias
habent in regnum
đi intrabunt [25]faci
lius est enim camel
lum per foramen
acus transire quam
diuitem in regno đi
[26]Et dixerunt qui audie
bant et quis potest sal
uus fieri
[27]Et ait illis ih̄s quae in
possibilia sunt aput
dēum
[28]Ait autem petrus ec
ce nos relictis rebus
nostris secuti su
mus te
[29]Quibus ipse dixit ame̅
dico uobis nemo est
qui relinquat domu̅
aut parentes aut
fratres aut uxore̅
aut filius propter
regnum đi [30]qui no̅

Fol. 135.

Recipiat septies tan
tum in hoc tempore
in seculo autem ue¯
turo uitam aeter
nam possidebit
LX [31]*Adsumpsit autem*
ih̄s *d*uodecim dis
cipulos et ait illis ec
ce ascendimus ihe
rosolima et consu¯
mabuntur omnia
per
que scripta sunt dẹ
prophetas de filio ho
minis [32]tradetur
enim gentibus et in
ludetur et expuent
in eum [33]et flagella
tum occident illum
et tertia die resur
get
[34]Et ipsi nihil horum in
tellexerunt et erat
uerbum abscondi
tum ab eis ex his que

Dicebat
[35]Factum est autem
dum adpropiaret
iherico et unus
caecus sedebat se
cus uiam mendi
cans [36]et cum audi
ret turbam prete
reuntem interro
gabat quid hoc es
set [37]dixeru¯
autem ei quod ih̄s
nazoreus transit
[38]Et clamauit dicens ih̄s
fili dauid miserere
mei
[39]Et qui preibant incre
pabant eum ut ta
ceret
Ipse uero multo ma
gis clamabat fili da
uid miserere mei
[40]Stans autem ih̄s ius
sit illum adduci et

Cum adpropias
set interrogauit
illum [41]dicens quid
tibi uis faciam
Ad ille dixit ut uide
am dm̄e
[42]Et respondens dixit
illi ih̄s respice fides
tua te saluum fecit
[43]Et confestim uidit et
sequebatur eum
magnificans đm
et omnes plebs ut
uidit dedit đo lau
dem
19 [1]Et ingressus peram
bulabat hierico
LXI [2]*Et ecce uir nomine*
zaccheus et hic
erat princeps publi
canorum et ipse
diues erat [3]et que
rebat ih̄m uidere
quis esset et non po

Terat pre turba quia
statura pusillus erat
[4]et precurrens asce¯
dit in arborem syco
morum ut uideret
illum quia illa par
te erat transiturus
[5]Et factum est dum tra¯
sit ih̄s uidit illum sur
sum aspiciens et di
xit ad eum zaccheae
festinans descen
de quia in domo tua
oportet me prande
re hodie
[6]Et festinans descen
dit et excepit illum
gaudens [7]et cum
uiderent eum om
nes murmuraue
runt quod ad homi
nem peccatorem
diuertit manere
[8]Stans autem zaccheus

Fol. 136.

Dixit ad dōm ecce
dimidium bonoru¯
meorum dm̄e do pau
peribus et si quid
alicui fraudaui red
do quadruplum
[9]Ait autem ih̄s ad illos
quod hodie salus hu
ic domui facta est
eo quod et ipse filius
sit abrahae [10]uenit
enim filius hominis
querere et saluum
facere quod perie
rat [*tibus*
LXII [11]*Haec illis audien-*
adiciens dixit simi
litudinem eo quod
esset prope iheru
salem et quia exis
timarent quod co¯
festim regnum đi
manifestaretur
[12]Dixit ergo quidam ho

Mo diues habiit
in regionem lon
ginquam accipere
sibi regnum et re
uerti [13]et uoca
uit decem seruos
et dedit illis decem
mnas et ait ad il
los negotiamini du¯
uenio [14]ciues autem
oderant illum et
miserunt legatio
nem post illum dice¯
tes nolumus
hunc regnare su
per nos
[15]Et factum est dum
rediret adcepto reg
no et iussit uocari
seruos quibus de
dit pecuniam ut sci
ret quantum quis
que negotiatus es
set [16]uenit aute¯

Primus dicens dn̄e
mna tua decem
manas adquisiuit
[17]Et ait illi euge serue
bone quia in modi
co fidelis fuisti eris
potestatem habens
supra decem ciui
tatis
[18]Et alter uenit dicens
mna tua fecit quin
que mnas [19]et ait et
huic et tu esto supra
quinque ciuitates
[20]Et alter uenit dicens
dm̄e ecce mna tua
quam habui reposi
ta in sudario [21]quia
timui te quia ho
mo austeris es tol
lens quod non posuis
ti et metes quod
non seminasti
[22]Tunc dixit de ore tuo

Te iudico ·o· infi
delis serue sciebas
quod homo austeres
m
sunt tollo quod no¯
posui et meto quod
non seminaui [23]et
quare non dedisti pe
cuniam meam ad
mensam et ego ueni
ens cum usuris uti
que exigissem illam
[24]Et adstantibus dixit
auferte ab illo mna
et date illi qui habet
decem mnas
[26]Dico autem uobis om
ni habenti dabitur
hab eo autem qui no¯
habet et quod habet
auferetur illi [27]ue
rum tamen dico uo
bis· inimicos meos il
los qui noluerunt
me regnare super

Fol. 137.

Super se adducite huc
et interficite ante me
28 Et his dictis abiit asce¯
dens in iherosolima
LXIII 29 *Et factum est dum*
adpropiaret betpha
ge et bethaniae ad
montem qui uoca
tur oliuetum misit
duos discipulos suos
30 dicens ite in castel
lum quod contra
est in quo introeu¯
tes inuenietis pullu¯
asine adligatum in
quo nem̄emo sedit
soluite illum et ad
ducite 31 et si quis uos
interrogauerit di
cetis quia dm̄s ope
ram eius desiderat
32 Abierunt autem qui
missi erant et inue
nerunt sicut dixit il

Lis ih̄s pullum sta¯
tem
33 Et soluentibus illis
dixerunt dn̄i eius
ad illos quid soluitis
pullum
34 Ad illi dixerunt dm̄s
opera eius deside
rat 35 et duxe
runt illum ad ih̄m
et iactauerunt ues
timenta sua super
pullum et inposue
runt ih̄m
36 Eunte autem illo
substernebant ues
timenta sua in uia¯
37 Et cum adpropiaret
iam ad descensum
montis olilueti ce
perunt omnes tur
bae gaudentes lau
dare d̄m uoce
magna 38 dicentes be

Nedictus qui uenit
in nomine dm̄i be
nedictus rex pax in
caelo et gloria in
excelsis
39 Et quidam phariseo
rum de turba dixe
runt ad illum ma
gister increpa illos
40 Quibus ipse dixit dico
uobis si hi tacueri¯
lapides clamabu¯
41 Et cum adpropias
set uidens ciuita
tem fleuit super
illum dicens 42 qua
si cognouisses tu et
quidem in hac die tua
quae ad pacem tibi
nunc uero abscon
dita sunt ab oculis
tuis 43 quia uenient
dies in te et circum
dabunt te inimici

Tui uallo et circum
ibunt te et obsidebu¯
te uallo undique 44 et
ad terram proster
nent te et filios qui in
te sunt et non relin
quet lapidem supra
lapidem in te uniuer
sa eo quod non cog
noueris tempus uisi
tationis tuae· [plu¯
45 Et ingressus in tem-
coepit eicere uende¯
tes in illo et ementes
et mensas nummu
lariorum effudit et
catedras uendentiu¯
columbas euertit
46 dicens illis scribtu¯
est domus
mea domus ora
tionis est uos au
tem fecistis illa¯
speluncam latro

Fol. 138.

Num
47 Et erat docens cotti
die in templo pri¯
cipes autem sacer
dotum et scribae
et principales plebis
querebant illum per
dere 48 et non inue
niebant quid face
rent illi omnes eni¯
populus suspensus
erat audiens illum [*in*
LXIIII 20 1 *Et factum est*
una dierum doce¯
te eo populo in tem
plo et euangelizan
te conuenerunt
principes sacerdo
tum et scribae cu¯
senioribus 2 et aiunt
dicentes ad illum
dic nobis in qua potes
tate haec facis aut
quis est qui dedit tibi

Hanc potestatem
3 Respondes autem ih̄s
dixit ad illos inter
rogabo et uos ego
respondite mihi 4 bap
tismum iohannis
de celo erat an ex
hominibus
5 Ad illi cogitabant in
ter se dicentes si
dixerimus de cae
lo dicet quare no¯
credidistis illi 6 si au
tem dixerimus ab
hominibus plebs
uniuersa lapidabit
nos certum eni¯
est iohannem pro
phetam fuisse 7 et res
ponderunt se nesci
re unde 8 et ih̄s
ait illis neque ego dico
in qua potestate hoc
[facio
LXV 9 *Coepit autem ih̄s*

Dicere ad plebe¯
hanc parabolam
Uineam plantauit
homo et locauit ea¯
colonis et ipse pe
legre fuit multis
temporibus 10 et quo
dam tempore mi
sit ad cultores ser
uum suum de fruc
tu uineae darent illi
coloni autem illu¯
caesum dimiseru¯
inanem 11 et ad
didit alterum mit
tere seruum illi
autem et hunc quo
que caesum et sine
honore dimiseru¯
inanem
12 Et addidit tertium
mittere et illum
uulneratum eice
runt

13 Dixit autem dn̄s uine
ae quid faciam mit
tam filium meum
carissimum forsi
tam hunc uerebu¯
tur 14 quem cum
uiderunt coloni co
gitauerunt et intra
se dicentes hic est
heris occidamus
illum et nostra fiat
hereditas 15 et eiec
tum illum extra ui
neam occiderunt
quid ergo faciet il
lis dm̄s uineae 16 ue
niet et perdet colo
nos istos et dabit ui
neam aliis
Quod audito dixeru¯
illi absit
17 Ille autem aspiciens
illos ait illis quid est
ergo hoc quod scrip

Fol. 139.

Tum est
lapidem quem
reprobaberunt
aedificantes hic
factus est in ca
put anguli [18]omnis
qui ceciderit supra
illum lapidem con
quassauitur supra
quem ceciderit au
tem conminuet illū
[19]Et querebant prin
cipis sacerdotum
et scribae mittere
in illum manus ip
sa hora et timue
runt populum cog
nouerunt enim quod
ad ipsos dixit simili
tudinem istam
LXVI [20] *Et cum recessitsē*
summiserunt qui
se iustos esse simu
larent ut adprehē

Derent sermones
eius
Et traderent illum
potestati et magis
tratui presidis
[21]Et interrogauerū
illum dicentes ma
gister scimus quod
recte dicis et non
adcipis personam
sed in ueritate uiā
đi docens [22]licet no
bis dare tributum
caesari aut non
[23]Considerans autē
iħs dolum illorum
dixit eis quid me temp
tatis [24]ostendite mi
hi dinarium cuius
abet imaginem et
scribtionem
Respondentes dixe
runt caesaris
[25]Et ait illis iħs reddite

Quae caesaris sū
caesari et quae đi
sunt đo
[26]Et non potuerunt uer
bum eius reprehē
dere coram plebē
et mirati in respon
so eius tacuerunt
LXVII [27] *Accesserunt au*
tem quidam saddu
ceorum qui negā
esse resurrectio
nem et interroga
uerunt illum [28]dicē
tes magister
moyses scribsit no
bis si frater alicu
ius mortuus fue
rit habens uxorē
et hic sine filius fue
rit ut adcipiat eam
frater eius uxorem
et suscitet semen
fratri suo

[29]Septem autem fratres
erant aput nos et pri
mus adcepit uxorē
et mortuus est sine
filio [31]et tertius adce
pit illam similiter
et omnis septem
non relinquerunt
filios
[32]Nouissime autem
mortua est et muli
er [33]in resurrectio
ne cuius erit uxor
de septem uxorem
enim habuerunt il
lam
[34]Et ait illis iħs filii huius
saeculi generan
tur et generant [35]ad
hi qui digni haben
tur seculi illius et re
surrectionis ex mor
tuis neque nubunt
neque nubuntur

Fol. 140.

Neque ducunt
uxores [36]neque enī
morientur nam sū
similis angelis đi quia
resurrectionis filii
sunt [37]quoniam
uero resurgunt mor
tui moyses osten
dit sicut dixit uidi in
rubo dōm đm abra
ham et đm isac
et đm iacob [38]đs er
go mortuorum nō
est sed uiuorum om
nes enim uiuent ei
[39]Respondens autem
quidam scribarum
dixerunt magister
bene dixisti [40]et am
plius non sunt ausi
eum quicquam in
terrogare
[41]Dixit autem ad illos
iħs quomodo dicū

Xp̄m filium dauid
esse [42]et ipse da
uid dixit in libro
psalmorum
dicit dm̄s dm̄o
meo sede a dex
tris meis [43]donec
ponam inimicos
tuos sub pedi
bus tuis
[44]Si dauid in sp̄u dōm
illum uocat quo
modo filius eius est
LXVIII [45] *Audiente autē*
omni populo dixit
iħs ad discipulos su
os [46]adtendite uobis
ab scribis qui uolū
ambulare in stolis
et amant salutatio
nis in foro et primas
cathedras in foro
et primos discubi
tos in conuiis [47]qui

Fingentes longā
orationem et de
uorant panes uidua
rum hi accipient
damnationem ma
iorem
21[1] Respiciens autem
iħs uidit eos qui mit
tebant munera sua
in zaiophylacium
diuites
[2]Et uidet quandam
uiduam paupercu
lam mittentem ae
ra minutam duo
[3]Et dixit uere dico uo
bis uidua haec pau
percula plus quam
omnes misit [4]nam
omnes ex abundā
ti miserunt in mu
nera đi haec autē
ex eo quod deest il
li omnem uictum

Suum quem habu
it misit [*dicē*
LXVIIII [5] *Et quibusdam*
tibus de templo quod
lapidibus bonis et
donis ornatum est
dixit [6]haec uidetis
uenient dies in qui
bus non relinque
tur lapis supra lapi
dem hic in parietē
qui non destruatur
[7]Interrogauerunt
autem illum dicē
tes preceptor quā
do haec erunt et quod
signum cum futu
ra erunt
[8]Qui autem dixit uide
te ne seducamini
multi enim uenie̅
in nomine meo di
centes quod ego sū
xp̄s et tempus adpro

Fol. 141.

Piauit nolite ire post
illos
[9]Cum autem audieritis
proelia et seditionis
nolite terreri opor
tet haec primum fie
ri sed non statim finis
in illis
[10]Nam surget gens co¯
tra gentem et reg
num aduersus reg
num [11]et terri motus
magni erunt per lo
ca et pestilentia et fa
mes erunt terrores
quae de caelo et sig
na magna erunt et
tempestates
[12]Sed ante haec omnia
inicient in uos ma
nus suas et perseque¯
tur tradentes in sy
nagogis et custodi
as ducentes ad re

ges et presides prop
ter nomen meum
[13]continget enim uo
bis in testimonium
[14]Ponite ergo in cor
dibus uestris non
premeditari quem
admodum respo¯
deatis [15]ego enim da
bo uobis hos et sapie¯
tiam cui non poteru¯
resistere aduersa
rii uestri
[16]Tradimini autem a pa
rentibus et fratri
bus et cognatis et
amicis et morte ad
ficient ex uobis [17]et
eritis odio omnibus
h i
omnibus propter
nomen meum [18]et
capillus de capite
non peribit [19]in ues
tra patientia adqui

Retis animas uestras
LXX[20] *Cum autem uide*
ritis circumdari
ab exercitum ihe
rusalem tunc sci
a
tote quia dpropia
uit desolatio eius
[21]Tunc qui in iudea su¯
fugiant a facie eius
in montibus qui in
medio eius discedat
et qui in regionibus
non intret in eam
[22]quia dies ultionis hii
sunt ut inpleantur
omnia quae scrip
ta sunt
[23]Uae his quae in utero
habent et ubera da¯
in illis diebus erit eni¯
supra terram pres
sura magna et ira
populo huic [24]et cade¯
in ore gladii et cap

Ti ducentur in om
nibus gentibus et hie
rusalem calcabitur
a nationibus dum in
pleantur tempora
gentium
[25]Et erunt signa in sole
et luna et stellis et in
terris pressura ge¯
tium pre confusio
ne sonitus maris et
fluctum [26]arescen
tibus hominibus pre
timore expectatio
ne quae superueni
ent uniuerso orbi
Nam uirtutes quae
in caelo sunt moue
buntur
[27]Et tunc uidebunt fili
um hominis uenie¯
tem in nubibus cum
potestate magna et
maiestate [28]his autem

Fol. 142.

iNcipientibus fie
ri respirabitis et leua
bitis capita uestra
quoniam adpropiat
redemptio uestra
[29]Et dixit illis similitu
dinem uidete ficul
neam et omnis ar
boris [30]cum producu¯
iam ex se fructum
scitis quia prope est
aestas [31]ita et haec
cum uideritis fieri
scitote quia prope
est regnum d̄i
[32]Amen dico uobis quia
non preteriit gene
ratio haec donec om
nia fiant
[33]Caelum et terram
transibunt uerba
autem mea non pre
teribunt
[34]Adtendite autem uo

Bis ne forte graue¯
tur corda uestra
in crapula et ebrie
tate et cogitatio
nibus secularibus
et superueniat in
uobis repentina di
es illa [35]tamquam la
queus superueni
ent enim in omnes
qui sedent supra fa
ciem terrae
[36]Uigilate itaque om
ni tempore oran
tes ut digni habea
mini effugere ista
omnia que futura
sunt et stabatis an
te filium hominis
LXXI[37] *Erat autem inter*
die docens in tem
plo noctibus ue
ro exsiens auocaba
tur in montem qui

Uocatur olieuti
[38]Et omnis populus
manicabat ad eum
in templo audire
eum
22[1] Adpropiauit autem
dies festus azymo
rum qui dicitur
phascha [2]et quere
bant principis sa
cerdotum et scri
bae quomodo eu¯
interficerent time
bant uero plebem
[3]Intrauit autem sa
tanas in iudam qui
cognominabatur
scarioht unum de
duodecim [4]et abiit
et locutus est pri¯
cipibus sacerdotu¯
et scribis quomo
do illum traderet
[5]Et pacti sunt pecunia¯

Am illi darent [6]et que
rebant oportunita
tem temporis ut tra
deret illum eis sine
turba [*pas*
LXXII[7] *Uenit autem dies*
che in qua necesse
erat inmolari in pas
cha [8]et misit petru¯
et iohannem dicens
euntes parate nobis
pascha ut manduce
mus
[9]Ad illi dixerunt ubi
uis paremus tibi pasca
[10]Et dixit ad illos ecce
introeuntibus uo
bis in ciuitatem oc
curret uobis homo
amphoram aquae
portans sequimini
eum in domum in
quam intrant [11]et di
cetis paterfamilias

Fol. 143.

Dicit tibi magister
ubi est diuersoriu¯
ubi phasca cum dis
cipulis meis mandu
cem [12]et ille uobis
ostendit in superio
ribus locum stratu¯
magnum ibi parate
[13]Euntes autem inue
nerunt sicut dixit il
lis et parauerunt pas
cha
[14]Et cum facta esset ho
ra discubuit et apos
toli cum illo [15]et ait il
lis desiderio deside
raui hoc pascha ma¯
ducare uobiscum
ante quam hoc patiar
[16]Dico enim uobis quia
ex hoc non mandu
cabo illud donec in
pleatur in regno d̄i
[17]Et adcepto calice gra

Tias egit et dixit ad
cipite hoc et diuidi
te inter uos
[18]Dico enim uobis quod
non uibam de gene
ratione uitis donec
regnum d̄i ueniat
[19]Et adcepto panis gra
tias egit et fregit et
dedit illis dicens hoc
s
est corpu meum [21]ue
rum tamen
ecce manus trade¯
tes me mecum in
mensam [22]et qui
dem filius hominis
secundum quod
perscriptum est ua
dit uerum tamen
uae illi homini per
quem tradetur [23]et
ipsi conquirebant
inter se quis esset
hoc facturus

LXXIII [24] *Facta est au-*
[tem co¯
tentio inter eos
quis eorum uidere
tur esse maior
[25]Dixit autem eis iħs re
ges gentium domi
nantur eorum et
qui potestatem ha
bet bene gerentes
eorum benigni uo
cantur [26]uos aute¯
non sic sed qui ma
ior est in uobis fiat
sicut minor et qui
precessor est sicut
ministrator [27]quis
enim maior qui re
cunbit aut qui minis
trat in gentibus qui
dem qui recumbit
in uobis autem non
sic sed qui ministrat
ego autem in medio
uestro sum quasi mi

Nister [per
[28]Uos autem estis qui
mansistis mecum
in temptationibus
meis [29]et ego quidem
dispono uobis sicut
disposuit mihi pater
meus regnum [30]ut eda
tis et uibatis super me¯
sam meam in regno
meo
Et sedeatis super duo
decim tronos iudi
cantes duodecim
tribus istrahel
LXXIIII [31]*Ait autem dm̄s*
[petro
simon simon ecce
satanas expetiuit ut
uos uentilet sicut tri
ticum [32]rogaui pro te
ut non deficiat fides
tua et tu aliquando
conuersus confir
ma fratres tuos et ro

Fol. 144.

Gate ne intretis in
temptationem
[33]Dixit autem ei petrus
dn̄e tecum paratus
sum et in carcerem
in mortem irae
[34]Ad iħs dixit ei dico
[tibi
petre non cantabit
hodie gallus donec
ter abneges me
[35]Et dixit eis quando mi
si uos sine saccello
et pera et calciame¯
tis numquid aliquid
de uobis fuit ad illi
[36]dixerunt nihil
Dixit ergo sed nunc
qui habet saccellu¯
tollat similiter et pe
ram et qui habet tu
nicat uendat eam et
emat gladium [37]dico
enim uobis quonia¯
adhuc hoc quod scrib

Tum est oportet in
plere in me
quod ut cum
iniquis deputa
tus est et de me
que sunt finem
habent [38]ad illi
dixerunt dn̄e
ecce duo gladii
hic ad ille res
pondit eis satis
est
LXXV [39] *Et egressus inde*
ibat secundum co¯
suetudinem suam
in montem olíueti
secuti sunt autem
eum et discipuli eius
[40]Et cum peruenisset
ad locum dixit illis
orate ne intretis
in temptationem
[41]Et ipse auolsus est ab
[eis
quantum iactum la

Pidis et positis ge
nibus orabat [42]dice¯s
pater non mea uo
luntas sed tua fiat
si uis transfer hunc
calicem a me
[43]Apparuit autem illi
angelus de caelo
confortans eum
et factus in agonia
prolixius orabat
[44]et factus est sudor
eius tamquam gut
tae sanguinis decur
rentis in terram
[45]Et cum surrexisset
ab orationem et ue
nisset ad discipulos
suos inuenit eos dor
mientes pre tristia
[46]et ait quid dormitis
surgite orate ne in
tretis in temptatio
nem

LXXVI [47] *Adhuc autem*
loquentem ecce *[illo*
turba et qui uoca
batur iudas unus
de duodecim ante
cedebat eos et ad
propians osculatus
est iħm
[48]Dixit autem illi iħs iu
da osculo filium ho
minis tradis
[49]Quod cum uiderent
hi qui circa ipsum
erant quod fieba¯
dixerunt ei dn̄e si
percutiemus in gladio
[50]Et percussit unus ex
illis seruum princi
pis sacerdotum et
amputauit auricu
lam eius dextram
[51]Ait autem iħs sine us
que hoc et extendit
manum suam iħs

Fol. 145.

Et tetegit eum et
redintegrata est
auris eius
ad
[52]Et ad eos qui se uene
rant dixit ihs̄ princi
pibus sacerdotum
et magistratibus
templi et senioribus
quasi ad latronem
uenistis cum gladi
is et fustibus [53]cum
cottidie uobiscum
m
fuera in templo no¯
extendistis in me
manus sed haec erit
hora uestra et potes
tas tenebrarum [54]et
conprehensum il
lum duxerunt in
domum principis
sacerdotum
Petrus uero seque
batur illum a lon
ge [55]accenso au

Tem igni in medio
atrio et circum
sedentibus sedi
xit et petrus in me
dio eorum
[56]Quem ut uidit ancil
lam sedente ad lu
men intuens illu¯
dixit et hic de eis
est qui cum ipso era¯
senper
[57]Ad ille negauit ei di
cens mulier non
noui illum
[58]Et iterum post pus
illum uidens eum
alius dixit homo
et tu cum illo eras
semper
Qui respondit non
sum ego
[59]Et interuallo facto
horae unius alius
quidam contendes

Dixit uere et hic
cum illo erat nam
et galileus est
[60]Et ait petrus homo
nescio quod dicas
Et continuo illo lo
quente cantauit
gallus [61]et co¯
uersus dn̄s respe
xit petrum et reme
moratus est petrus
uerbum dn̄i sicut
dixit illi prius qua¯
gallus cantat ter
me negabis hodie
[63]Et uiri qui tenebant
illum [64]uelaueru¯
eum et percutiebat
eum et inludeba¯
eum et interroga
bant eum dicentes
prophetiza qui te
percussit [65]et alia
multa blasphemi

antes dicebant ad
eum *[est di*
LXXVII [66]*Et ut factus*
es conuenit praes
biterium plebis et
principis sacerdo
tum et scribae et du
xerunt illum in co¯
cilium suum et in
terrogabant eum
[67]dicentes si tu es xp̄s
dic nobis
Et ait illis si uobis di
xero non creditis
mihi [68]si interroga
uero uos non res
pondetis mihi neq·
dimittetis
[69]Ex hoc autem erit fi
lius hominis sede¯s
ad dextris uirtutes
d̄i [70]et dixe
runt omnes ergo
tu es filius d̄i

Fol. 146.

Ait autem illis uos
dicitis quod ego su¯
[71]Ad illi dixerunt quid
adhuc desideramus
testimonium ipsi
enim audiuimus de
ore ipsius
23 [1]Et surgens omnis
multitudo illorum
duxerunt illum ad
pilatum
[2]Coeperunt autem ad
cusare illum dice¯
tes hunc inuenimus
subuertentem ge¯
tem nostram et sol
uentem legem nos
tram et prophetas
et prohibentem tri
butam dare caesa
ri dicentem se
xp̄m esse rege
[3]Pilatus autem audi
ens interrogauit

Eum dicens tu
es rex iudeorum
Ad ille respondes
ait tu dicis
[4]Ait autem pilatus
ad principis sacer
dotum et turbas
nihil inuenio cau
sa in hoc homine
[5]Ad illi inualesceba¯
dicentes conmo
uet populum do
cens in uniuersa
iudea incipiens
a galilea usque huc
[6]Pilatus autem audi
ens galileam inter
rogauit si a galilea
homo esset
[7]Et ut quod cognouit
quod de herodis
potestatem est mi
sit illum ad hero
dem quia hieroso

Limis erat illis die
bus
[8]Herodis autem ui
so ihu̅ gauisus est
ualde erat enim
cupiens illum uide
re ex multo tem
pore eo quod au
diret multa de illo
et sperabat signu¯
aliquod uidere ab eo
fieri [9]interro
gabat autem illum
multis sermonibus
ad ipse nihil illi res
pondebat
[10]Stabant autem prin
cipis sacerdotum
et scribae consta¯
ter accusantes eu¯
[11]Spreuit autem illum
herodes cum exer
citibus suis et inlu
sit et indutum illu¯

Uestem albam re
misit ad pilatum [12]tu¯c
Amici facti sunt he
rodes et pilatus
ipsa die nam ante
inimici fuerunt ad
inuicem
[13]Pilatus autem con
i
uocatis principbus
sacerdotum et se
nioribus plebis [14]di
xit ad illos optulistis
hunc hominem mi
hi quasi auerten
tem populum et ec
ce ego coram uobis
interrogans nul
lam causam inue
nio in hominem is
to ex his de quibus
adcusatis eum [15]sed .
neque erodes
nam remissi uos ad
illum ecce nihil

Fol. 147.

Dignum morte actu¯
est illi [16]emendatu¯
ergo illum dimitta¯
[17]Necesse autem ha
bebat dimittere eis
per diem festum
unum
[18]Exclamauit autem
uniuersa turba di
cens tolle hunc et
dimitte nobis bara
bam [19]qui erat prop
ter seditionem qua¯
dam factam in ciui
tatem et homi
cidium missus in car
cerem
[20]Iterum autem pilatus
locutus est ad illos
uolens dimittere
ih̄m
[21]Ad illi subclamabant
dicentes cruci fige
illum

[22]Ille autem tertio
dixit ad illos quid
enim male fecit is
te nullam causa¯
mortis inuenio in
illo corripiam er
go illum et dimit
tam
[23]Ad illi instabant uoci
bus magnis postu
lantes ut cruci fige
retur et inualesce
bant uoces eorum
[24]Et pilatus adiudicabit
fieri petitionem ip
sorum [25]dimisit au
tem illis eum qui prop
ter homicidium et
seditionem mis
sus fuerat in carce
rem ih̄m uero tra
didit uoluntati eoru¯
LXXUIII [26]*Susceperunt er*
go ih̄m et portans

Sibi crucem duce
batur
Et cum ducerent
eum simonem
quendam cyrine¯
sem uenientem de
uillam adprehen
derunt eum et in
posuerunt illi cru
cem portare post
ih̄m
[27]Sequebatur autem
illum multitudo
populi et mulierum
que plangebat et
lamentabant
[28]Conuersus autem ad
illas ih̄s dixit filiae
istrahel nolite fle
re me sed uos ipsas
flete et filios ues
tros [29]quoniam ue
nient dies in quibus
dicent beatae ste

Relis et uentres que
non genuerunt et
ubera quae non
nutrierunt
[30]Tunc incipere dice¯
montibus cadite su
per nos et collibus
operite nos [31]quia si
in humido ligno haec
faciunt in arido quid
fiet
[32]Ducebantur autem
et alii duo latrones
cum illo ut cruci fi
gerentur
[33]Et postquam ueneru¯
ad locum qui dicitur
caluariae et ibi cru
ci fixerunt eum et
latrones unus ad
dextram et alius ad
sinistram
[34]Ih̄s autem dicebat pa
ter dimitte illis non

Fol. 148.

Enim sciunt quid
faciam
Diuidentes etiam ues
timenta eius miseru¯
sortes
[35]Et stabat populus ex
pectans et derideba¯
eum principis di
centes alios saluus
fecit nunc se saluu¯
faciat
Si hic est xp̄s electus
đi [36]dulebant autem
illum
Et milites adceden
tes et acetum of
ferebant illi [37]dicen
tes tu es rex iudeo
rum libera te
[38]Erat autem superscrib
tio scribta super il
lum litteris grecis
et hebreicis rex iudeo
rum hic est

[39]Unus etiam de pen
dentibus latroni
bus blasphemaba¯
dicens nonne tu es
xp̄s libera te et nos
[40]Respondens autem
alter increpabat il
lum dicens nec ti
mes đm quod in
eadem damnatio
nem est [41]et nos
quidem iuste nam
digna factis recipi
mus hic uero
nihil mali gessit [42]et
dicebat ad ih̄m dn̄e
memor esto mei
cum ueneris in reg
num tuum
[43]Et dixit illi ih̄s amen
dico tibi odie me
cum eris in paradiso
[44]Et erat fere hora sex
ta et tenebrae facte

Sunt in uniuersa
terra usque in ho
ram nonam [45]et obs
curatus est sol
Et uelum templi scis
sum est medium
[46]Et clamans ih̄s uoce
magna dixit pater
in manus tuas con
mendo sp̄m meum
et haec dicens tra
didit sp̄m
[47]Uidens autem cen
turio et qui cum eo
erant quod fiebat
magnificabant đm
dicentes uere hic
homo iustus erat
[48]Et omnis turba que
simul erat ad spec
taculum istud qui
uidebant quae fie
bant percutientes
pectora sua reuer

Tebantur
[49]Stabant autem omnis
noti eius a longe et
mulieres que ibi era¯
q̄uae secutae erant
illum a galilea haec
uidentes
[50]Et ecce uir nomine
ioseph qui erat de
curio iustus et bo
nus [51]hic non erat
consensus concilio
et actibus eorum
ab arimatia ciuita
tes iudeae qui et ipse
expectabat regnu¯
đi [52]hic adcessit
ad pilatum et petit
corpus ih̄u [53]et depo
situm inuoluit illu¯
in sindonem et po
suit eum in monu
mento exciso in quo
nondum quisqua¯

Fol. 149.

Positus erat
[54]Et dies erat cena pu
ra et sabbatum in
lucescebat [55]sub
secutae sunt autem
due mulieres quae
cum ipso uenerant
de galilea uide
runt monumentū
et quemadmodum
positum erat corpus
eius [56]et reuerten
tes parauerunt aro
matam et unguen
ta sabbato quidem
siluerunt secun
dum mandatum [*sab*
LXXVIIII{ 24[1] *Una autem*
bati uenerunt ual
de deluculo ad mo
numentum portā
tes quae parauerū
[2]et inuenerunt lapi
dem reuolutum a mo

Numento [3]ingres
se autem non inue
nerunt corpus
[4]Et factum est dum
mente contrista
rentur de isto
Ecce duo uiri stete
runt sicut illas in
ueste splendida
[5]Cum timerent autē
et declinarent uul
tum in terram di
xerunt ad illas quid
queritis uiuentem
cum mortuis [6]re
memoramini qua
liter locutus sit uo
bis cum adhuc
in galilea esse [7]di
cens quia opor
tet filium hominis
tradi in manus ho
minum et cruci fi
gi et tertia die resur

Gi [8]et rememora
tae sunt uerborū
horum
[9]Et egresse nuntiaue
runt haec omnia il
lis undecim et cete
ris omnibus [10]erat
autem maria mag
dalenae et iohanna
et maria iacobi et
cetere que cum ipsis
fuerant haec dice
bant ad apostolos
[11]et uisa sunt ante illos
sicut deliramentū
uerba ista et non
credebant illis
[12]Petrus autem surgens
cucurrit ad monu
mentum et aspiciens
uidet linteamina po
sita sola et abiit aput
semetipsum mirans
factum

[13]Et ecce duo ex illis ibā
in ipsa die in castellū
quod daberat spatio
stadiorum sexagin
ta ab hierusalem no
mine ammaus et cleo
phas [14]et ipsi fabula
bantur de his omni
bus que adciderant
[15]Et factum est dum fa
bularentur
Et ipse ih̄s superuenit
et ibat cum illis [16]ocu
li autem illorum te
nebantur ne eum
agnoscerent
[17]Et ait ad illos qui sunt
isti sermones quos
confertis ad inuicē
et estis tristes
[18]Et respondes unus ex
ipsis cui nomen cleo
phas dixit ei tu solus
pelegrinus in hieru

Fol. 150.

Salem non cog
nouisti quae facta
sunt in illa in his die
bus [19]ad ille dixit que
Et illi dixerunt de ih̄u
nazaraeo quid fuit
propheta uir potens
in opere et sermone
coram d̄o et omni ple
bae [20]quomodo hunc
tradiderunt princi
pis sacerdotum in
damnationem mor
tis et cruci fixerunt
eum
[21]Nos autem speramus
quia ipse incipit libe
rare istrahel et
nunc tertia dies ho
die ut haec facta sū
[22]et his omnibus mulie
res quedam ex nos
tris terruerunt nos
quae ante lucem fue

Runt ad monumē
tum [23]et non inuē
to corpore eius ue
nerunt dicentes
se etiam uisionem
angelorum uidisse
qui dicunt eum ui
uere [24]et abierunt
quidam ex nostris
ad monumentum
et ita inuenerunt
sicut mulieres dixe
runt ipsum uero nō
uiderunt
[25]Et ipse dixit ad illos
O· stulti et tardi cor
de ad credendum
in omnibus que lo
cuti sunt prophetae
[26]nonne haec opor
tuit xp̄m pati et in
trare in gloriam
suam
[27]Et erat incipiens a moy

Sen et omnibus
prophetis interpe
trans illis in omni
bus scripturis quae
de ipso erant
[28]Et adpropiauerunt
ad castellum quo
ibant et ipse finxit
se longius irae
[29]Et coegerunt illum
dicentes manete
nobiscum quoniā
ad uesperum iam
iam declinauit dies
Et intrauit cum illis
[30]Et factum est cum
recumbit cum eis
accepit panem et
benedixit et fregit
et porrigebat illis
[31]et aperti sunt oculi
eorum et cogno
uerunt eum ipse au
tem nusquam con

Paruit ab eis
[32]Et dixerunt ad inui
cem nonne cor ues
trum erat in nobis
ardens in uiam cum
aperiret nobis scrib
turas
[33]Et surrexerunt ipsa
hora et egressi sū
in hierusalem et
inuenerunt con
gregatos illos un
decim et eos qui
cum illos erant [34]di
centes quod uere
surrexit a mortuis
dm̄s et uisus est a si
monem [35]et ipsi nar
rabant quae gesta
erant in uia et quo
modo cognouerū
eum in fractionem
panis
[36]Dum haec autem lo

Fol. 151.

Cuntur ipse stetit
in medio eorum [37]co‾
turbatique et con
territi existibant se
sp̄m uidere
[38]Dixit autem ad illos
quid turbati estis et
quare cogitationes
ascenderunt in cor
de uestro
[39]Uidete ecce manus
meas et pedes meos
quia ego sum ipse
palpate et uidete qua
sp̄s carnem et ossa
non habet sicut me
uidetis habere
[41]Adhuc autem non
credentibus illis et
mirantibus pre gau
dio dixit habetis hic
aliquid manducare
[42]Ad illi optulerunt ei
partem piscis assi et

Fauum mellis [43]et
manducans cora‾
ipsis [44]dixit ad eos
Haec sunt uerba que
locutus sum ad uos
cum adhuc essem
uobiscum quonia‾
Necesse est inple
ri omnia que scrib
ta sunt in lege moy
si et prophetis et psal
mis de me
[45]Tunc aperuit illis se‾
sum ut intellege
rent ea quae scrib
ta sunt
[46]Et dixit eis quoniam
si scribtum est xp̄m
pati et resurgere
a mortuis [47]et pre
dicare in nomine
eius penitentiam
et remissionem pec
catorum in omni

Gente
Incipientibus ab hie
rosolyma [48]uos au
tem testis estis horu‾
[49]et ego mitto promis
sa patris mei in uos
uos autem sedete
hic in ciuitatem quo
adusque induami
ni uirtutem ab alto
[50]Eduxit autem eum
foris in bethaniam
et eleuatis manibus
benedixit eos
[51]Et factum est cum
benedicit illos re
cessit ab eis
[52]Et ipsi regressi sunt
in hierusalem cu‾
gaudio magno [53]et
erant semper in
templo laudantes
d̄m ‹ ‹ ‹ ‹ ‹ ‹ ‹
. . . .

. . . .
EXPL EUA‾
. . . .
GELIUM SEC
. . . .
LUCANUM
. . . .
INCP‹CAPITULA
. . . .
EUANGELII‹
. . . .
SECUNDUM
. . . .
MARCUM
— — — —
‹ ‹ ‹ ‹

Fol. 152.

I Et erat iohannis bap
tizans ih̄m et uenit
super eum sp̄s d̄i et
fuit ih̄s in deserto temp
tatus
II Et postquam tradi
tus est iohannis pre
dicauit ih̄s et uoca
uit discipulos et ho
minem ab sp̄u inmu‾
do curauit
III Socrum petri febri
bus liberauit et que
rebant eum turbae
ut saluarentur
IIII Et rogauit ih̄m lepro
sus et mundauit eu‾
V Et sanans paralyti
cum dixit ei tolle
grauatum tuum et
ambula et iacobus
secutus est ih̄m
VI Non est opus sanis
medicus sed male

habentibus et no‾
possunt ieiunare
fili sponsi sponso
presente
VII Discipuli uellentes
spicas sabbatis ma‾
ducabant
VIII In synagogam ho
minem habente‾
manum aridam sa
nauit
VIIII Et cum multos in
firmos saluabit
apostolos nomina
tim uocauit
X Omne regnum ad
uersus se diuisu‾
non stabit et qui di
xerit in sp̄u sc̄o no‾
remittetur ei et hi
sunt fratres mei
qui faciunt uolun
tatem patris mei
XI Ecce exiit qui semi

Nat seminare et
dum seminat et ce
tera
XII Homo misit seme‾
et cum dormit exi
it semen et fecit
spicam et misit fal
cem
XIII Et dormiens in naui
culam ih̄s facta te‾
pestate excitatus
conpescit uentum
et mare
XIIII In regionem gera
senorum homine‾
a legionem demo
niorum mundauit
XV Et cum filia princi
pis a mortuis salua
ret et mulierem
a profluuio sangui
nis saluabit
XVI Non est propheta
adceptus in patria‾
Suam [*deci‾*
XVII Et misit ih̄s duo-
discipulos suos ut
predicarent et cura
rent infirmos
XVIII Et herodes decolla
uit iohannem et ue
nerunt ad ih̄m dis
cipuli et refecit eos
XVIIII De quinque pani-
in quinque milia [*bus*
hominum
XX Ubi super fluctus ma
ris ambulauit et in
firmos sanauit
XXI Non lotis manibus
edere non coinqui
nant hominem
XXII Non licet tollere pa
nem filiorum et mit
tere catellis et mu‾
dauit puellam a de
monio
XXIII Hominem surdum

Fol. 153.

Et mudum cura
uit ut audiret et lo
queretur [*in*
XXIIII De septem panes
quattuor milia ho
minum
XXU Cauete a fermento
phariseorum et ce
cus dixit uideo ho
mines sicut arbores
XXUI Et dixit ih̄s quem
dicunt homines es [*me*
se qui uul me sequi
tollat crucem [*su¯*
XXUII Et in monte uisi
cum ih̄m moyses et
helias [*monio*
XXUIII Puerum a de-
mundauit quem
discipuli eicere no¯
potuerunt [*ui*
XXUIIII Dixitei iohannes
dimus quendam ei
cientem demonia

Qui non sequitur
nobiscum et de
manu et pede et ocu
lo eruendo
XXX Non debere remit
ti uxorem et susci
pere regnum đi uel
ut infas *habe¯*
XXXI Qui pecuniam
difficele intrabu¯
in regno caeloru¯
XXXII Qui uoluerit in uo
bis esse primus erit
omnium seruus
XXXIII Quendam caecum
marithimeam sede¯
tem secus uiam in
luminauit ihs [*super*
XXXIIII Sedentem ih̄m
pullum asinae tur
bae clamabant os
sanna
XXXU Cum malediceret
ih̄s arborem ficus

Et uindentes eicie
bat de templo
XXXUI Baptismum iohan
nis de caelo fuit an
ex hominibus [*lonos*
XXXUII De uinea et co-
qui occiderunt he
redem [*sunt*
XXXUIII Reddite que đi
đo et quae caesaris
caesari [*tres*
XXXUIIII De septem fra-
qui unam uxorem
habuerunt et dilige
re đm et proximum
XL Et cum interrogare¯
de xp̄m cuius filius
sit dixit cauete ab is
cribis [*uidua¯*
XLI Et laudauit ih̄s
que miserat quadra¯
tem in gazophilacio
XLII Et cum diceret de
lapides templi de

Signauit nouissimu¯
tempus
XLIII Et mulier quedam
cum perfunderet ih̄m
unguento abiit iudas
ut traderet eum et ma¯
ducauit ih̄s cum dis
cipulis suis pascha
XLIIII Et dixit ih̄s hoc
[*est cor*
pus meum et sanguis
meus qui pro multis
effundetur [*petre*
XLU Et cum dixisset
ter me negabis
XLUI Cum duceretur ih̄s
ad caipam quidam se
quebatur amictus se¯
donem et ductus est
ih̄s ad passionem
XLUII Post resurrec-
[*tione¯*
apparuit ih̄s apostolis
et dixit qui credide
rit et baptizatus fue
rit saluabitur qui

Fol. 154.

Non crediderit da¯
nauitur et receptus
est in celis dm̄s·

CAPITULA

EUANGELI

SECUNDUM

MARCUM

EXPLICIT

INCIPIT⟨ EUAN⟨

SECUNDUM

MARCUM

I 1 1 *Initium euangelii*
ih̄u xp̄i fili đi 2 *sicut*
scribtum est in e
seia propheta ec
ce mitto angelu¯
meum ante te
et ante faciem
tuam qui prepa
rauit uiam tua¯
ante te 3 uox
clamantis in de
serto parate uia¯
dn̄i rectas faci
te semitas đi nos
tri
4 Fuit iohannes in de
serto baptizans
et predicans bap
tismum peniten
tiae in remissio
nem peccatoru¯
5 Et egrediebatur
ad illum omnis
regio iudeae et om

Nes hierosolymi
tae et baptizabun
tur ab illo in iorda
nen confitentes pec
cata sua
6 Erat autem iohan
nes indutus pilos ca
melli et lucustas
et mel siluestrae
edens 7 qui predicabat
dicens
Ego quidem baptizo
uos in aquam ueni
et fortior me cuius
non sum dignus
soluere corrigia
calciamentorum
eius 8 ipse uos baptiza
uit in sp̄u sc̄o
9 Factum est autem in
illis diebus uenit
ih̄s a nazareth· gali
leae et baptizatus
est in iordannen

ab iohannem [aqua¯
10 Ascendes autem de
uidit apertos caelos
et sp̄m tanquam co
lumbam descende¯
tem super illum et
manentem
11 Et uox de caelis tu es
filius meus caris
simus in te conpla
cui [eu¯
12 Et protinus sp̄s tulit
in deserto
13 Et erat in deserto die
bus· XL· et temptaba
tur a satana et erat
cum besteis et ange
li ministrabant ei
II 14 *Et postquam tra-*
[*ditus*
est iohannes uenit
ih̄s in galileam pre
dicans euangelium
đi 15 dicens quo
niam adinpleta su¯

Fol. 155.

Tempora et adpro
piauit regnum d̄i
paenitimini et cre
dite in euangelium
[16]Et preteriens secus
mare galilaeae ui
dit simonem et an
dream fratrem eius
iactantes retiam in
mare erant enim pis
catores
[17]Et dixit illis ih̄s uenite
post me et faciam
uos fieri piscatores
hominum
[18]Et protinus relictis
omnibus secuti su¯
eum
[19]Et progressus pusil
lum uidit iacobum
zebedei et iohanne¯
fratrem eius et ipsos
in nauiculam apta¯
tes retiam

[20]Et uocauit illos qui
statim relicto pa
tre suo zebedeo in
nauiculam cum
mercennariis secu
ti sunt eum
[21]Et ingrediuntur ca
pharnaum et sta
tim ingressus sab
batis in synagoga¯
docebat eos [22]et stu
pebant super doc
trinam eius erant
enim docens eos
ut potestatem ha
bens non sicut scri
bae [23]erat
autem homo in sy
nagoga in sp̄u in
mundo et exclama
uit [24]dicens quid
nobis et tibi ih̄s na
zarene uenisti
perdere nos scio

Te qui sis sanctus d̄i
[25]Et conminatus est
ei ih̄s dicens ommu
tesce et exi de homi
ne sp̄s inmunde [26]et
exiit discerpens eu¯
sp̄s inmundus et ex
clamans uoce mag
na discessit ab eo
[27]Et mirati sunt omnes
et conquirebant
quenam esset haec
doctrina potestatis
et quoniam spiritibus
inmundis imperat
e obaudiunt illi [28]et
exiit rumor iste in
omnem regionem
galileae
III[29] *Et egressus autem*
de synagoga ih̄s ue
nit in domum simo
nis et andreae cum
iacobu et iohanne¯

[30]Decumbebat aute¯
socrus simonis fe
bricitans et retuleru¯
illi de illa [31]et adcessit
et adprehensa manu¯
eius eleuauit eam et
continuo reliquid ea¯
febris et ministrabat
eis [32]uespere au
tem facto esset et oc
cidisset sol adfereba¯
ad eum male haben
tes uariis languori
bus et demoniis ad
prehensum [33]et om
nis ciuitas conue
niebat ad ianuam eius
[34]et curabat multos
male habentes uariis
languoribus et qui
demonia habebant
eiciebat illa ab eis et
non sinebat ea loqui
quoniam sciebant

Fol. 156.

Eum
[35]Et diluculo exsurges
abiit in desertum lo
cum ibique orabat
[36]Et consecuti sunt illu¯
simon et qui cum eo
erant [37]et cum in
uenissent illum di
xerunt ei quia om
nis querunt te
[38]Et ait illis eamus in pro
ximos uicos et ciui
tates ad predicandu¯
ad hoc enim ueni
[39]Et erat predicans in
synagogis eorum
et in omnibus finibus
galileae et demonia
eiciens [*lepro*
IIII[40] *Et uenit ad eum*
sus deprecans eum
et dicens dn̄e si uis
potest me mundare
[41]et iratus extendens.

Manum suam et
tangens eum dixit
uolo mundare [42]et
confestim discessit
lepra ab eo et mu¯
datus est [43]et con
minatus est ei stati¯
dimisit eum [44]et dicit
ei uide nemini dixe
ris sed uade os
tende te sacerdoti
bus et offers
pro emundatione¯
tuam quae precepit
moyses in testimo
nium illis [45]ille ue
ro egressus coepit
predicare et dif
famatum sermo
nem ita ut iam no¯
posset manifeste in
troire in ciuitate
sed foris in deser
tis locis esse et con

Ueniebat ad eum
undique
u 2[1] *Et intrauit iterum*
chapharnaum post
dies auditum est quod
in do esset [2]et confes
tim multi conuene
runt ita ut iam non
caperet usque ad
ianuam et loqueba
tur ad eos uerbum
[3]Et uenerunt ad eum
adferentes paraly
ticum qui portaba
tur a quattuor [4]et
cum non posset ad
cedere pre turba
denudauerunt
tectum ubi erat ih̄s
et summiserunt
grabattum in quo
iacebat paralyticus
[5]Uidens autem ih̄s fi
dem illorum ait pa

Ralytico fili remit
tuntur tibi peccata
[6]Erant autem illic qui
dam de scribis sede¯
tes et cogitantes in
cordibus suis et di
centes [7]quid hic sic
loquitur blasphe
mat quis potest dimit
tere peccata nisi so
lus d̄s
[8]Quo cognito ih̄s in sp̄u
quid cogitaret in
tra se dixit quid co
gitatis in cordibus
uestris [9]quid est
facilius dicere pa
ralytico surge et tol
le grabatum tuum
et uade in domum tu
am aut dicere dimit
tuntur tibi peccata tua
[10]Ut sciatis autem quia
potestatem habet fi

Fol. 157.

Lius hominis in ter
ra dimittendi pecca
ta ait paralytico 11 tibi
dico surge tolle gra
battum tuum et ua
de in domum tuam
12 Ille uero surgens sta
tim sublato grabatto
suo coram omnibus
abiit ita ut admirare¯
tur omnes et hono
rificarent đm dice¯
tes quoniam num
quam taliter uidimus
13 Et exiit iħs iterum ad
mare et omnis tur
bae ueniebant ad eu¯
et docebat eos
14 Et cum preteriret ui
dit iacobum alphei
sedentem ad thelo
neum et ait illi se
quere me et exsurge¯s
secutus est eum

VI 15 *Et factum est discu¯*
bentibus illis in do
mo eius multi publi
cani et peccatores
simul recunbeba¯t
cum iħu et discipu
li eius erant enim
multi qui et secuti
erant eum
16 Scribae autem et pha
risei uiderunt quia
cum publicanis et
peccatoribus man
ducat et diceba¯
discipulis eius qua
re cum publicanis
et peccatoribus
manducat
17 Iħs autem hoc audito
dixit non egent sa
ni medicus sed qui
male habent non
enim uocare ueni
iustos sed peccatores

18 Et erant discipuli io
hannis et pharisei
ieiunantes et uenie¯
tes dixerunt illi qua
re discipuli iohannis
et pharisei ieiunant
19 Ait illis et iħs numquid
possunt fili sponsi ie
iunare quamdiu spo¯
sus cum illis est 20 sed
uenient dies cum au
feretur ab eis spon
sus et tunc ieiunabu¯
in illa die
21 Nemo autem adsu
mentum nouum
panni adsuit uesti
mento ueteri alio
quin tollit suppleme¯
tum nouum a uete
ri et maior fit scis
sura 22 et nemo
mittit uinum nouum
in utres ueteris alio

Quin disrumpit ui
num utres et uinum
et utres peribunt
VII 23 *Factum est autem*
iterum eum sabba
tis transire per sege
tem discipuli uero
eius coeperunt uel
lere spicas et man
ducare
24 Pharisaei autem dice
bat eis ecce quid
faciunt sabbatis dis
cipuli tui quod non
licet eis
25 Et dixit illis nec hoc
legistis quid fece
rit dauid cum neces
sitatem habuit et esu
riit ipse et qui cum il
lo erat 26 quomodo in
troiuit in domum đi
et manducauit pa
nes propositiones et

Fol. 158.

Dedit eis qui cum il
lo erant quos non li
cebat manducare nisi
sacerdotibus
28 Dico autem uobis filius
hominis dm̄s est etia¯
sabbati
VIII 3 1 *Et introiit iterum*
in synagogam et
erat ibi homo habens
manum aridam
2 Et obseruabant eum
si sabbatis curarent
ut adcusarent eum
3 Et ait iħs homini qui ha
bebat manum arida¯
surge in medium
4 Et ait ad illos iħs licet
sabbatis bene facere
aut male animam sal
uam facere an per
dere ad illi tacebant
5 Et circumspiciens eos
cum indignatione

Contristatus est su
per illum et emor
tua illorum corda
dixit homini exten
de manum tuam et
extendit et restitu
ta est manus eius sta
tim
i
6 Et exerunt pharisei
cum herodianis co¯
silium faciebant ad
uersus eum ut illu¯
perderent
7 Iħs autem secessit cu¯
discipulis suis ad ma
re et tur
ba multa a galilea
et iudea 8 et ab ihero
solymis et ab idu
mea et trans iorda
nen et de circa tyru¯
et sydonem multi
tudo magna audie¯
tes que faciebant

Uenerunt ad eum
VIIII 9 *Et dixit iħs dis-* [*cipulis*
suis ut nauiculam
sibi prouiderent prop
ter turbam ne con
primerent eum mul
titudo 10 multos eni¯
sanauit ita ut inrue
rent in eum ut illu¯
tangerent quod
quod habebat plagas
11 sed et sp̄s inmundi
cum illum uiderent
procidebant ei et
exclamabant dice¯
tes tu es filius đi 12 et
conminabatur eis
ne eum manifesta
ret sciebant enim
eum
13 Et ascendit in mon
tem et uocauit ad
se quos uoluit ipse
et uenerunt ad eum

14 Et fecit ut essent duo
decim cum illo ut
mitteret eos predi
care euangelium
15 et dedit illis potesta
tem curandi ualetu
dinis et eiciendi de
monia 16 et posuit nome¯
simoni petrum 17 et
iacobum zebedaei
et iohannem fratre¯
iacobi
Et inposuit illis nomi
na boanerghes quod
est filii tronitrui 18 et
andreham et phi
lippum et bartho
lomeum et mhat
teum et thoma¯
et iacobum alphei
et lebbeum et simo
nem chananeum
19 et iudam scarioht
qui et tradidit illum

Fol. 159.

x [20]*Et introiuit in domu¯*
et conuenit iterum
turba ad ih̄m ita ut
non posset mandu
care panem
[21]Et cum audissent de
eo scribae et ceteri
exierunt tenere eu¯
dicebant enim quo
niam exsentiat eos
[22]Et scribae quae ab hie
rosolymis discen
derant dicebant quo
niam belzebul habet
principem demonio
rum et per eum
eicit demonia
[23]Et conuocatis eis in
parabolis dicebat eis
dm̄s ih̄s quomodo
potest satanas sata
nan eicere [24]et si
regnum in semet
ipso diuidatur non

Potest stare reg
num illud
[25]Et si domum super
ipsa dispertiatur
non potest domus
illa stare
[26]Et si satanas satana¯
expellit diuidi
tur super regnum
eius non potest sta
re sed finem habet
[27]Nemo autem potest
uasa fortis diripire
ingressus in domu¯
nisi prius fortem
adliget et tunc do
mum eius diripiet
[28]Amen dico uobis quo
niam remittentur
omnia peccata et
blasphemiae filiis
hominum [29]qui
autem blasphema
uerit in sp̄u sc̄o no¯

Habent remissione¯
sed reus erit senpiter
ni dilecti [30]quoniam
dicebant illum sp̄m
immundum habe
re [31]et uenit
mater eius et fratres
eius et foris stantes
miserunt ad illum
uocantes eum [32]et
sedebant circa eu¯
turbae
Et dicunt ei ecce ma
ter tua et fratres tui
et sorores tuae foris
querunt te [33]qui res
pondens dixit illis q·
est mater mea aut
qui fratres mei [34]et
cirspiciens eos qui
in circuitu eius sede
bat dixit ecce mater
mea et fratres mei
[35]qui enim fecerit uo

Luntatem đi hic me
us frater et soror et
mater est
XI 4 [1]*Et coepit iterum doce*
re ad mare et congre
gata est ad eum tur
ba multa ita ut in na
uem ascendens se
deret proxime litus
et omnis turba stabat
in litore [2]et docebat
eos in parabolis multa
Et dicebat illis in doc
trina sua [3]audite ec
ce exiit seminans se
minare [4]et dum semi
nat aliquid cecidit se
cus uiam et uene
runt aues et come
derunt ea [5]aliud ue
ro cecidit supra pre
trosa et quoniam
non habebat terra¯
multam statim ex

Fol. 160.

Ortum est quia
non habebat altitudi
nem terrae [6]et cu¯
exortus est sol exaes
tuabit quoniam no¯
habebat radicem et
exaruit [7]et aliud
cecidit in spinas et in
crescentibus spinis
suffocatum est et fruc
tum non dedit
[8]Aliud autem cecidit in
terram bonam et
dat fructum ascen
dentem et adferet
crescentem unum
tricensimum et ali
ud sexagensimum
aliud uero centisimu¯
[9]et dicebat qui habet
aures audiat et intel
legens intellegat
[10]Et cum esset singula
ris interrogaueru¯

Eum discipuli eius
quae esset haec pa
rabola [11]et dixit illis
Uobis datum est nos
se mysterium đi illis
autem qui foris sunt
in parabolis dicitur
[12]Ut uidentes uideant
et non uideant et au
dientes audiat et no¯
intellegant nequa¯
do conuertantur
et remittam eis pec
cata
[13]Et ait illis nescitis para
bolam istam et quo
modo omnes para
bolas cognoscetis
[14]qui seminat uerbu¯
seminat [15]hi autem
qui sunt circa uiam
quibus seminatur
uerbum et cum au
dierint uenit confesti¯

Satanas et aufe
ret uerbum quod
seminatum est in
corda eorum [16]et hi
sunt qui seminantur
super petrosam qui
cum audierint uer
bum cum gaudio
adcipiunt illud [17]et
non habent in se ra
dicem sed tempora
les sunt deinde or
ta tribulatione et
persecutione prop
ter uerbum et con
festim scandaliza¯
tur [18]et alii
sunt qui in spinis se
minantur hi sunt
qui audiunt uerbu¯
[19]et sollicitudinis uic
tus et delectationes
mundi incedentes
suffocant uerbum

Et sine fructum effi
ciuntur [20]hii sunt
autem qui super ter
ram bonam cecide
runt audium uerbu¯
et suscipiunt et fruc
tificat unum tricen
simum et unum se
xagensimum unum
uero centensimum
[21]et dicebat illis
Numquid accenditur
lucernam et sub mo
dio ponatur aut sub
lecto et non supra ca¯
delabrum ponatur
[22]Non enim est absco¯
sum sed ut manifes
tetur nec factum est
occultum sed ut in
palam ueniat [23]qui ha
bet aures audiat [*uide*
XII [24]*Et dicebat illis ih̄s*
te quid audiatis in qua

Fol. 161.

Mensuram men
si fueritis remittie
tur uobis et adicietur
uobis
25 Qui enim habet dabitur
illi qui autem non ha
bet et quod habet au
feretur ab illo 26 et di
cebat
Sic est regnum đi que¯
admodum si homo
mittat semen super
terram 27 et dormiat
et surgat nocte et
die et semen germi
Net et crescat dum
nescit ille 28 ultro eni¯
terra fructificat pri
mum erbam deinde
spicam deinde plenu¯
triticum spicae 29 et cu¯
produxerit fructus
statim mittit falcem
quoniam adstat mes

Sis 30 et dice
bat cui adsimilaui
mus regnum đi aut
in quam parabola¯
conparauimus illud
31 sicut granum sena
pis quod cum semi
natum est in terra
minus est omnibus
seminibus quae sunt
super terram 32 fit ma
ius omnibus holeri
bus et facit ramos
magnos ita ut possin
sub umbra eius aues
caeli inhabitare
33 Talibus multis parabo
lis loquebatur uerbu¯
prout poterant audi
re 34 sine parabola au
tem non loquebatur
eis seorsum autem
discipulis suis exsol
uebat eas

XIII 35 *Et ait illis ih̄s in*
[*illa*
die cum sero esset
factum transeamus
contra 36 et dimittu¯
turbas et adciperu¯
illum ita ut erat in
naui et aliae naues
multae simul erant
cum illo 37 et facta est
procella magna ue¯
ti et fluctus mittebat
in nauem ita ut in
pleretur naues 38 et
erat ipse in puppi su
per ceruical dormi
ens et ex
citantes illum dicu¯
magister non est
tibi cura quia perimus
39 Et exurgens conmi
natus est uento et ma
ri et dixit ommutes
ce et cessauit uentus
et facta est tranquil

Litas magna
40 Et ait illis quid timidi
estis nondum fidem
habetis
Et timuerunt timore
magno et dicebant
ad alterutrum quis
nam hic est cui mare
et uenti obaudiunt
XIIII 5 1 *Et uenerunt trans*
in regionem gera
senorum
2 Et exseuntibus illis
de naui obuiauit illi
homo de monume¯
tis in sp̄u inmundo
3 qui domicilium ha
bebat in monumen
to et neque catenis
iam quisquam pote
rat illum adligare
4 quoniam saepae co¯
pedes et catenas qui
bus legatus erat dis

Fol. 162.

Rupisset e^t^ conpe
des conminuisset
nec quisquam posset
eum amplius doma
re 5 nocte aute¯
et die in montibus et
monumentis erat
exclamans et conci
dens se lapidibus 6 ui
dens autem ih̄m a lo¯
ge cucurrit et adora
uit eum 7 et excla
mans uoce magna
dixit quid mihi
et tibi ih̄s fili đi summi
adiuro te per deum ui
uum ne me torqueas
8 Dicebat enim illi ih̄s exi
ab homine sp̄s inmu¯
de 9 et interroga
uit eum ih̄s quod tibi
nomen est 10 et depreca
bantur eum sp̄s inmu¯
di multum ne expel

Leret eos de regio
nem 11 erat au
tem ibi circa mon
tem grex porcoru¯
pascens 12 et depreca
bantur eum sp̄s di
centes mitte nos in
porcos ut in eos in
troeamus 13 et statim
dm̄s ih̄s misit illos
in porcus
Et exeuntes sp̄s inmu¯
di introierunt in por
cos et inpetu magno
grex precipitatus
est in mare quasi ad
duo milia et suffo
cati sunt in mare
14 qui autem pasceba¯
illos fugierunt et
renuntiauerunt
in ciuitatem et in
agros
Et egressi sunt uidere

Quid esset quod fac
tum est 15 et ueniunt
ad ih̄m et uident ho
minem illum qui ue
xabatur a demonio
sedentem uestitu¯
et sanae mentis so
brium et timueru¯
16 narrauerunt aute¯
illis qui uiderant qua
liter factum esset
ei qui demonium ha
buerat et de porcis
17 et rogare coeperu¯
ih̄m ut discederet a fi
nibus eorum
18 Cumque ascenderet
ih̄s nauem coepit
illum rogare qui
a demonio uexatus
fuerat ut esset cum
illo
19 Ih̄s uero non permi
sit ei sed ait illi uade in

Domum tuam ad tu
os et adnuntia illis
quanta dm̄s tibi fecit
et quod et misertus
est tui
20 Et abiit et coepit predi
care in decapoli qua¯
ta ei fecit ih̄s et omnes
mirati sunt
XU 21 *Et cum transfretas*
set ultra iterum ih̄s
conuenit ad illum
multa turba circa
mare
22 Et uenit quidam arci
synagogus et uidit eu¯
et procidit ad pedes
eius 23 et rogans eum
et dicens quoniam
filia mea in extremis
est et ueniens tange
eam de manibus tuis
ut salua sit et uibat
24 Et abiit cum eo et se

Fol. 163.

Quebatur eum tur
ba multa et conpri
mebant eum
[25]Et ecce mulier quae
erat in profluuio san
guinis annis xii· [26]quae
multa passa fuerat
a pluribus medicis et
erogauerat omnia
sua et nihil profece
rat sed peius habe
bat [27]audito de ih̄u ue
nit de retro in turba
et tetigit uestimen
tum eius [28]dicens intra
se uel si uestimentū
eius tetigero salua
ero [29]et confestim
siccatum est fons
sanguinis eius et sen
sit corpori eius quod
esset a plaga sana
[30]Cognouit autem et ih̄s
uirtutem exisse a se

Et conuersus ait ad
turbas quis tetigit
uestimenta mea
[31]Dicunt ergo discipu
li eius uides turbā
conprimentem te
et dicis quis me teti
git [32]et circumspi
ciebat ih̄s uidere quae
hoc fecerat
[33]Et mulier timens et
tremens quod fece
rat occulto sciens
factum ipsa uenit
et procidit ante eum
et dixit ei omnem
ueritatem
[34]Ih̄s uero ait illi filia fi
des tua te saluam
fecit uade in pacem
et esto sana a plaga
tua [35]adhuc eo
loquente ueniunt
ad arcysynagogū

Dicentes filia tua
mortua est quid am
plius uexas magistrū
[36]Ih̄s autem audiens hoc
uerbum ait archi
synagogo noli time
re tantum crede
[37]Et non admisit quē
quam sequi se nisi
petrum et iacobum
et iohannem fratrē
iacobi
[38]Et uenit in domum
archisynagogi et
uidit flentem turbā
et lamentantem
multum
[39]Et ingressus ait quid
turbamini et quid
ploratis puella nō
est mortua sed dor
mit [40]illi uero inride
bant illum
Ipse uero adiecta turba

Foras adsumpto ma
tre et patre puellae
et qui cum eo erant
introiuit ubi erat pu
ella [41]et tenens manū
puellae ait illi tabitha
cum quod est inter
petratum puella tibi
dico surge
[42]Et confestim surre
xit puella et ambula
bat erat autem an
norum xii
Et stupuerunt omnes
stupore magno [43]et
precepit illis ih̄s ut ne
mini dicerent et di
xit dari illi manducare
xui 6[1]· *Et ingressus inde*
[*ih̄s*
abiit in patriam suam
et sequebantur illum
discipuli illius
[2]Et coepit die sabbati
docere in synagogā

Fol. 164.

Et multi audientes
admirabantur in
doctrina eius omnes
dicentes unde huic
haec et quae est sapi
entia quae data est illi
ut et uirtutes eius per
manus efficiantur
[3]nonne hic est faber
filius mariae frater
iacobi et iudae et simo
nes nonne et sorores
eius hic sunt nobiscū
et scandalizabantur
in illo
[4]Et dicebat eis ih̄s quia
non est profeta sine
honore nisi in patriā
suam et in cognatione
et in domum suam
[5]Et non fecit ibi uirtu
tes multas nisi pau
cos infirmos inpones
manum curauit [6]et

Mirabantur prop
ter incredulitatē
illorum [*cas*
xuii Et circumibat ih̄s
tella in circuitu do
cens
[7]Et conuocatis duo
decim discipulis mi
sit illos per binos dans
illis potestatem fu
gare spirituum in
mundorum
[8]Precipiens illis ne quid
n
secum tolleret in
uiam nisi uirgam
tantum non perā
neque panem neq·
nummus in zonis
[9]sed calciatus galli
culas et ne induerē
tur binas tunicas
[10]Et dixit eis quocum
que introieritis ibi
manete donec exeatis

iNde
non
[11]Et quicumque rece
perit uos neque audie
rint uos exeuntes
inde excutite pulue
rem de pedibus
uestris in testimoni
um illis
[12]Et exeuntes praedi
cabant ut penitentiā
agerent [13]et multa
demonia eiciebant
et unguentes oleo
multos aegros sana
uerunt [*rex*
xuiii[14] *Et audiit herodes*
manifestatum enī
fuerat illi nomen
eis et dicebant quod
iohannis baptista sur
rexitset a mortuis
et ideo uirtutes in il
lo efficiuntur [15]alii
autem dicebant quod

Helias uenit alii ue
ro quod unus de pro
phetis
[16]Quod audito herodes
dixit quem ego de
collaui hic est iohan
nis hic resurrexit
a mortuis
[17]Ipse enim herodis mi
sit et tenuit iohannē
et adligauit eum et
misit in carcerem
propter herodiadē
uxorem philippi fra
tris sui quod eam uxo
rem duxisset
[18]Dicebat enim herodi
iohannes non licet
tibi habere uxorem
fratris tui [19]hero
des autem insidiaba
tur illi et quaerebat
occidere illum et
non poterat [20]herodes

Fol. 165.

Enim timebat ioha¯
nem sciens eum ui
rum iustum et sanc
tum et obseruabat
illum et audito eo
multa faciebat et li
benter audiebat il
lum [21]cum di
es autem oportunus
adcedisset herodis
natalis sui fecit ce
nam principibus et
tribunis et primis ga
lileae [22]introiens au
tem filia ipsius hero
diadis saltare cum
saltasset placuit he
rodi et simul descu¯
bentibus dixit rex
puellae pete a me quod
uis et dabo tibi [23]et iura
uit illi multa quia quod
cumque me petieris
dabo tibi etiam si di

Midium regni
[24]Que cum exisset di
xit matri suae quid
petam illa uero
dixit caput iohannis
baptiste
[25]Cumque introitset
ad regem confes
tim dixit da mihi in
disco caput iohan
nis baptistae [26]et co¯
tristatus est rex ut
audiuit propter ius
iurandum autem
et propter simul re
cunbentes noluit
eam contristare
[27]sed misso speculato
re precepit adferri
caput eius et cum
abisset decollauit
eum in carcerem
[28]Et adtulit caput eius
in lance et dedit illud

Puellae puella autem
dedit matri suae
[29]Quod audito discipuli
eius uenerunt et tu
lerunt corpus eius et
posuerunt illud in mo
numento
[30]Et conuertentes apos
toli ad iħm renuntiaue
runt ei omnia quae fe
cerunt et docuerunt
[31]Et ait illis iħs uenite ea
mus ṁ desertum lo
cum et requiescite
pusillum
Erant enim quidam eu¯
tes et redeuntis et nec
manducandi spatiu¯
habebat
[32]Et ascendentis in naui
abierunt in desertu¯
locum secreto [33]et uide
runt eos abeuntes et
cognouerunt multi

Et pedestre ab omni
bus ciuitatibus con
currerunt illuc et ue
nerunt illuc [*dens iħs*
XLIIII [34] *Et exiens et ui-*
turbas multas miser
tus est illis quia erant
sicut oues quibus no¯
erat pastor et coepit
docere eos multa
[35]Et cum iam hora mul
ta fieret accesserunt
discipuli eius dicentes
desertus locus est et
hora iam multa est [36]di
mitte illos ut euntes
in proximas uillas et
castella emant sibi quod
manducent [xit il
[37]Et respondens iħs di-
lis date illis uos man
ducare
Illi autem dixerunt ei
euntes ememus pa

Fol. 166.

Nes ducentorum
dinariorum et dabimus
illis manducare [pa
[38]Ipse uero ait illis quod
nes habetis ite uidete
Et cum cognouissent
dicunt ei quinque pa
nes et duos pisces
[39]Et precepit illis ut
[discu¯
beret omnes per con
tubernia super uiri
dem fenum [40]et discu
buerunt in partes per
centenos et per quin
quagenos
[41]Et adcepit iħs quinque
panibus et duobus pis
cibus respiciens in
caelum benedixit et
fregit quinque pa
nes et dedit discipulis
suis ut ponerent ante
eos et duos pisces diui
sit omnibus [42]et mandu

Cauerunt omnes
et saturati sunt [43]et tu
lerunt reliquias frag
mentorum XII· cophi
nos plenos et de pisci
bus [44]erant aute¯
qui manducauera¯
quinque milia uiro
rum
[45]Et statim surgens coe
git discipulos suos
ascendere nauem
ut precederet eum
trans fretum ad bet
saidam dum ipse di
mitteret populum
[46]Et cum dimisisset eos
abiit in montem orare
XX [47] *Et cum sero esset*
[*fac*
tum iam erat nauis
in medio mari et ipse
iħs solus in terra [48]et
uidens illum remiga¯
tem et laborantes

Erat enim illis uen
tus contrarius
Et circiter quarta ui
gilia noctis uenit iħs
ambulans supra ma
rem et uolebat pre
terire illos
[49]Illi uero ut uiderunt
illum ambulantem
supra marem puta
uerunt phasma esse
et exclauerunt om
nes [50]et conturbati
sunt
Et locutus est ad eos
dicens confidete ego
sunt nolite timere
[51]Et ascendit in nauem
ad illos et cessauit ue-
tus et plus magis
intra se stupebant
[52]non enim intellexe
rat de panibus erat
enim cor illorum co¯

Tusum
[53]Et cum transfretas
sent inde peruene
runt ad terram gen
nesar
[54]Et cum egressus esset
de naui continuo cog
nouerunt eum
[55]Et circumcurren
tes uniuersam regio
nem illam coeperu¯
in grauatis ferre o¯
nes male habentes
circumferebant
autem eos ubicum
que audiebat iħm
esse [56]et quocumque
introiebat in uicos uel
in uillas aut in ciuita
tes ponebant infirmos
et in plateis et depre
cabantur eum ut uel
fimbriam uestimen
ti eius tangeret et quod

Fol. 167.
Quod tetigissent sal
ui fiebant [*eu*¯
XXI 7 1 *Et conueniunt ad*
pharisei et quidam
de scribis ab iheroso
limis
2 Qui cum uidissent quos
dam ex discipulis eius
conmunibus mani
bus id est non lotis ma¯
ducare panem uitu
perauerunt eos
3 Pharisaei autem et om
nes iudaei nisi pugil
lo lauerit manus no¯
manducant panem
tenentes traditione¯
seniorum
4 Et a foro cum ueneri¯
nisi baptizentur ciuu¯
non adcipiunt et alia
multa sunt quae tra
dita sunt illis serua
i
re baptismum calcu¯

Et urceorum et ae
ramentorum et lec
torum
5 Et interrogant eum
pharisei et scribae
dicentes
Quare discipuli tui no¯
sequuntur traditio
nem seniorum sed
non lotis manibus
manducant pane¯
6 Ad ipse respondens
dixit bene prophe
tauit eseias de uo
bis hyprocritys
dicens
populus aute¯
labiis me hono
rat cor autem
illorum longe
habetis a me
7 uano autem co
lunt docentes
me doctrinas

Precepta hominum
8 baptizantes urceos
et calicis et alia simi
lia quae multa faci
tis derelinquentes
preceptum đi tenen
tes traditionem ho
minum
9 Et dicebat illis bene
irritum facitis pre
ceptum đi ut traditio
nem uestram sta
tuatis 10 moyses eni¯
dixit
honora patrem
tuum et matrem
tuam et qui male
dixerit patri aut
matri morti mo
riatur
11 Uos autem dicitis si di
xerit homo si dixe
rit homo patri suo aut
matri corbam quod

Est donum quodcu¯
que ex me tibi prode
erit 12 iam non missu¯
facitis illum quicqua¯
facere patri aut ma
tri 13 inritum facien
tes uerbum đi per
traditionem uestra¯
stultam quam tradi
distis
Et similia huiusmodi
multa faciatis
14 Et aduocans iterum
turbam dicebat illis
Audite me omnes in
tellegite 15 nihil est ex
tra hominem introies
in eum quod eum pos
set conmunicaret
sed quae de homine
procedunt illa sunt
quae conmunicant
hominem 16 si quis ha
bet aures audiendi

Fol. 168.
Audiat
17 Et cum introisset in
domum a turba in
terrogabant eum
discipuli eius para
bolam
18 Et ait illis sic et uos in
prudentes estis non
intellegitis quod
omne extrinsecus
introiens in homine¯
non potest eum con
municare
19 Non intrat in cor eius
sed in uentrem et in
secessum exit pur
gans omnes escas
20 Dicebat autem quoni
am quae de homine
exeunt haec conmu
nicant hominem
21 deintus autem de cor
de hominum cogi
tationes malae pro

Cedunt adulte
ria furta forni
cationes homici
dia 22 auaritia ma
litia dolus inpudi
citia oculus malus
blasphemia super
bia stultitia 23 omnia
haec mala deintus
procedunt et haec
conmunicat homi
nem
XXII 24 *Et exurgens inde*
iħs abiit in finis tyri
et ingressus in do
mum neminem uo
luit scire et non po
tuit latere
25 Mulier enim statim
ut audiuit de eo cu
ius filia sp̄m inmun
dum habebat introiit
et procidit ad pedes
eius 26 erat enim greca

Syrophenissa a ge
nere et rogabat eu¯
ut eiceret daemoni
um a filia eius [sa
27 Qui dixit ei sine prius
turari filios non est
enim bonum accipe
re panem filiorum
et mittere canibus
28 ad ille respondit dixit
ei dn̄e sed et catelli
sub mensa mandu
cat de micis puero
rum
29 Et ait illi uade propter
hunc sermonem
exiit demonium a fi
lia tua
30 Et cum abisset in do
mum inuenit puel
lam iacentem supra
lectum et demoniu¯
exisse [*de*
XXIII 31 *Et iterum exiens*

Finibus tyri uenit ue
nit per sidonem ad
mare galilaeae inter
medium fines deca
polis
32 Et adferunt ei surdum
et mutum et deprae
cabantur eum ut ei
in manum imponeret
33 Et adcipiens eum a tur
ba secreto expuens
misit digitos suos in
auricula et tetigit
linguam eius 34 et res
piciens in caelum in
gemuit et ait illi epphe
ta quod est adaperire
35 Et apertae sunt aures
eius et solutum est
uinculum linguae
eius et loquebatur
confidenter
36 Et precepit illis ne cui
dicerent ad illi ma

Fol. 169.

Gis magisque predica
bant 37 et eo am
plius admirabantur
dicentes bene omnia
fecit et surdis
prestat auditum et
mutis loqui [*diebus*
XXIIII 8 1 *In illis autem*
iterum cum multa
turba esset nec habe
ret quod manduca
ret conuocatis dis
cipulis ait illis 2 misere
or super istam tur
bam quoniam triduo
est iam quod hic sunt
et non habent quod
manducent 3 et dimit
tere eos ieiunos in do
mum nolo ne fa
tigentur in uiam quo
niam quidem ex eis
de longinquo uene
runt

4 Et responderunt dis
cipuli sui unde istos
possit quis saturare
panibus in deserto
5 Et interrogauit eos
quod panes habetis
qui dixerunt septe¯
6 Iussit uero turbae
discunbere super
terram
Et adcipiens septem
panes gratians
agens fregit et de
dit discipulis suis ut
adponerent et ad
posuerunt turbae
7 Habuerunt autem
paucus pisciculus
et ipsos benedixit
et iussit poni
8 Et manducaueru¯
et saturati sunt
Et sustulerunt quod
superauit fragme¯

Torum septem spor
tas
9 Erant autem qui ma¯
ducauerant ad quat
tuor milia hominu¯
et dimisit illos
XXU 10 *Ihs autem ascen*
dens nauem cum
discipulis suis ue
nit in parte mage
dam
11 Et exierunt pharisei
et ceperunt conqui
rere cum eo quere¯
tes ab eo signum de
caelo temptantes
illum
12 Et ingemescens spu
suo quid generatio
ista querit signum
Amen dico uobis si da
bitur generationi
huic signum
13 Et relinquens eos as

Cenderunt rursus
et abiit susum
14 Et obliti sumere panes
nisi unum panem
quem secum habe
bant in nauem
15 Et precepit illis dicens
uidete a fermento
a fermento phariseo
rum et a fermento
herodis
16 Et cogitabant ad al
terutrum quod pa
nes haberent
17 Quo cognito ihs ait il
lis quid cogitatis in
cordibus uestris quia
panes non habetis
Nondum intellegi
tis nec per
spicitis sic obtusa
corda uestra
18 oculus habentis
non uidetis

Fol. 170.

Et aures habentes
non auditis nec in me¯
te habetis 19 de quinque
panibus quos fregi in
quinque milia homi
num quod cophinos
fragmentorum tu
listis qui dixerunt
XII· 20 quando autem
septem in quattuor
milia hominum quod
sportas fragmento
rum tulistis
Ad illi dixerunt septem
21 et ait illis quomodo
nondum inintelle
xistis
22 Et uenerunt bethania
et adferunt illi cae
cum et rogauerunt
illum ut eum tange
ret 23 et ad
prehendens manum
caeci eduxit illum

Extra castellum
et expuens in oculos
eius inpositis illi ma
nibus interrogabat
illum si aliquid uide
ret 24 et aspi
ciens dixit uideo ho
mines sicut arbores
ambulantes
25 Et iterum inposuit ma
num et super oculus
eius et coepit uidere
et restitus est ita ut
uideret clare om
nia
26 Et dimisit illum in do
mum suam dicens
uade in domum tua¯
et si in uicu introieris
nemini dixeris in
uico [*ihs*
XXUI 27 *Et profectus est*
et discipuli eius in cae
sarea philippi et in uia

Interrogabat disci
pulos suos dicens quem
me dicunt homines
esse
28 Qui responderunt il
li dicentes iohanne¯
baptistam et alii
heliam alii autem
quasi unum ex pro
phetis
29 Ipse autem interroga
uit eos uos uero quem
me esse dicitis
Respondens autem pe
trus ait illi tu es xps
30 Et conminatus est eis
ut nemini dicerent
de eo
31 Et coepit docere illos
quoniam oportet
filium hominis mul
ta pati et reproba
ri a senioribus et pri¯
cipibus sacerdotu¯

Et scribis et occidi
et post tres dies resur
gere 32 et palam uer
bum loquebatur
Quem suscipiens pe
trus coepit obiurga
re eum
33 Ad ille conuersus uidēs
discipulos suos con
minatus est petro et
dixit uade post me sa
tanas quoniam no¯
sapis quae di sunt sed
quae sunt hominum
34 Et conuocata turba
cum discipulos ait
si quis post me uul se
qui abneget se sibi et
tollat crucem suam
et sequatur me
35 Qui enim uoluerit ani
mam suam saluam
facere perdet eam
qui autem perdiderit

Fol. 171.

Animam suam prop
ter me inueniet illa¯
[36]quid enim prodeerit
homini si lucretur
uniuersum mundu¯
et damnum faciat
animae suae
[37]Aut quid dabit homo
conmutationem
animae suae
[38]Qui autem confusus
me fuerit et meos
sermones in genera
tione hac adultera
et peccatrice et fi
lius hominis confu¯
det illum cum uene
rit uenerit in gloria¯
patris sui cum sanc
tis angelis
9 [1]Et dicebat illis amen
dico uobis quoniam
sunt quidam hic cir
cumstantium me qui

Non gustabunt
mortem donec ui
deant regnum đi
ueniens in uirtute [*ad*
xxuii [2]*Et post dies sex*
sumpsit iħs petrum
et iacobum et ioha¯
nem et ducit illos
in montem altissi
mum secreto solus
et transfiguratus
est coram ipsis [3]et ues
timenta eius facta
sunt fulgentia ca¯
dida nimis uelut nix
qualia fullo super
terram non potest
facere tam candi
da [4]et adparuit illis
helias cum moyse¯
et erant loquentes
cum eo
[5]Et respondens petrus
ad iħm ait rabbi bo

Num est nos hic es
se uis faciam hic tria
tabernacula tibi unu¯
et moysi unum et he
liae unum [6]non eni¯
sciebat quid loquere
tur timore enim ex
territi erant [obu¯
[7]Et factus est nubs
brans eos
Et ecce uox exiit dicens
hic est filius meus
carissimus hunc
audite
[8]Et repente circum
spicientes nemine¯
amplius uiderunt
nisi iħm solum secu¯
[9]Et descendentibus il
lis de montem prae
cepit illis ne cui dice
rent quae uiderunt
nisi cum filius homi
nis a mortuis surre

Xisset
[11]Et interrogabant eu¯
dicentes quia dicunt
scribae heliam opor
tet primum uenire
[12]Respondens autem di
xit illis helias cum ue
nerit primum resti
tuet omnia et quomo
do scriptum est in fi
lium hominis ut mul
ta patiatur et contem
natur [13]sed dico uo
bis quia et helias uenit
et fecerunt ei quan
ta uoluerunt sicut
scriptum est de eo
xxuiii [14]*Et ueniens ad*
[*disci*
pulos uidit turbam
multam ad eos et scri
bas conquirentes cu¯
illis [15]et confestim om
nis multitudo uide¯
tes iħm expauerunt

Fol. 172.

Et gaudentes saluta
uerunt eum
[16]Et interrogauit illos
quid inter uos conqui
ritis
[17]Et respondit illi unus
de turba magis[ter
adtuli ad te fi[lium me
um haben[tem spm
mutum [18][qui ubicum
que ill[um occupaue
rit el[idit eum et spu
ma[t et stridet denti
bu[s et arescit et dixi dis
ci[pulis tuis ut eicere¯
il[lum . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Cum uidisset iħm
sp̄s conturbabit pue
rum et cadens in ter
ram uolutabatur
spumans
[21]Et interrogauit patre¯
eius quantum tem
poris est ex quo hoc
accidit illi
A]d ille respondens di
xi]t ab infantiam [22]et
fr]equenter illum
in i]gnem et in aqua¯
mit]tit ut eum perdat
sed si q]uid potest au
xiliar]e nobis dn̄e m
isertu]s super nos
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

[25]Et cum uideret iħs
quod concurrit tur
ba conminatus est
sp̄ui inmundo dicens
illi mude et surde sp̄s
ego tibi praecipio exi
ab illo et ne redieris
in illo [26]et exclamaui[t
et multum discerpe[ns
exiuit de eo
Et factus est sicut [mor
tuus ita ut multi [cre
derent quia mo[rtu
us est [27]iħs autem [te
nens manu[m eius
eleuauit eu[m et sur
[re]xit
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Nullo potest exire
nisi in orationem et
ieiunio [*tra*¯
xxuiiii [30]*Et inde egressi*
siebat per galileam
nec uolebat quenqua¯
scire
[31]Doceb]at autem disci
pulos su]os et dicebat
illis quoni]am filius
hominis trad]etur
in manus ho]minum
et occident illu]m et
occisus post tres] dies
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Fol. 173.

iNter se enim disqui
rebant in uiam quis
nam esset illorum
maior
35 Tunc sedens uocabit
duodecim et ait illis
si quis uult primus
esse fiat omnium
nouissimus et omni
um minister
36 Et adsumens puerum
statuit eum in medio
eorum quem cum
conplexus esset ait
illis 37 quisquis ex hu
iusmodi pueris rece
perit in nomine meo
me recipit et quisque
me susceperit non
me suscipit sed eum
qui me misit
38 Respondit autem illi
iohannes et dixit ma
gister uidimus quenda¯

iN nomine tuo ei
i
cientem demona
qui non sequitur
nos et prohibuimus
illum
39 Ad ille respondens
ait nolite prohibere
eum nemo est enim
qui faciat uirtutem
in nomine meo et p[o
terit male loqui de
me 40 qui enim no¯
est aduersus uos pro
uobis est
41 Quisquis enim potum
dederit uobis cali
cem aquae in no[mi
ne meo quia dm̄i [es
tis amen dico uo[bis
quia non perdet m[er
cedem suam
42 Et quisquis scandali
zauerit unum ex
his pusillis modicis

Credentibus bonu¯
est illi magis si circu¯
daretur mola asina
ria circa collum eius
et in mari mitteretur
43 Et si scandalizat te ma
manus tua amputa
illam bonum est ti
bi debilem introire
in uitam quam du
as manus habentem
ire in gehennam ubi
est ignis inextingue
bilis 44 ubi uermis eoru¯
non morietur et ig
nis non extinguetur
45 Et] si pes tuus scandali
z]at te amputa illum
b]onum est tibi clau
dum introire in uita¯
quam duos pedes ha
bentem mitti in ge
hennam ubi ignis
inextinguebilis 46 ubi

Uermis illorum no¯
morietur et ignis no¯
extinguetur [sca¯
47 Quod si oculus tuus
dalizat te exime illu¯
bonum est tibi luscu¯
introire in regnum
đi quam duos ocu
lus habentem mitti
in gehennam 48 ubi uer
mis illorum non mo
rietur et ignis non ex
tinguetur
49 Omnis enim uictima s
sale salietur
50 Bonum est sal quod si
sal insulsum fuerit
in quo illud condietis
habete in uobis sale¯
et pacem habete in
ter uos [*gens ue*
.x.x.x. 10 1 *Et inde exsur-*
nit in fines iudaeae
trans iordanem et

Fol. 174.

Conuenit turba ad
eum sicut consueue
rat et iterum do
cebat illos
2 Et adcidentes quidam
interrogabant illum
si licet uiro dimittere
uxorem suam temp
tas eum
3 Respondens autem ih̄s
dixit illis quid uobis
praecepit moyses
4 Qui dixerunt permisit
nobis libellum repu
dii dare scriptum
et dimittere
5 Respondens uero ih̄s
dixit illis ad duritia¯
cordis uestri scribsit
uobis praeceptum hoc
6 Ab initio autem mas’
culum et feminam
fecit đs et dixit
7 propter hoc reli¯

quet homo patre¯
suum et matrem
suam et adhere
bit ad uxorem su
am 8 et erunt
duo in carne
Itaque non sunt duo
sed una caro 9 quod
ergo đs coniunxi[t
homo non disiung[at
10 Et in domo iterum [dis
cipuli eius de hoc [in
terrogauerunt e[um
11 et dixit illis quisq[ue
dimiserit uxore[m
suam et aliam d[u
xerit adulteri[um
conmittit super e[am
12 et mulier si exeat[a ui
ro et alii nubserit m[oe
chatur super illum
et qui dimissam du
cit moechatur [eros
13 Et offerebant illi pu-

Uti tangeret eos
discipuli autem eius
conminabantur eis
qui offerebant
14 Quos cum uideret ih̄s
indigne tulit et ait il
lis sinete pueros ue
nire ad me et noli
Te prohibere illos ta
lium enim est reg
num đi
15 A]men dico uobis quis
q]ue non receperit
re]gnum đi sicut in
fa]ns non introiuit
i]n illud
16 Et c]onuocans eos in
p]onebat manus su
p]er illos et benedice
b]at eos [*es*
xxxi] 17 *Et cum egressus*
set in uiam procur
rens quidam et ad
geniculans ante eu¯

Dixit magister bo
nae quid faciam ut
uitam aeternam per
cipiam
18 Et ih̄s dixit illi quid me
dicis bonum nemo
bonus nisi unus solus
đs 19 praecepta nos
ti non adultera
bis non occides
non falsum testi
monium dicis no¯
fraudem feceris
honora patrem
et matrem
20 Ad ille respondens di
xit illi magister haec
omnia custodiui a iu
uentute mea
21 Ih̄s autem intuitus eu¯
dilexit eum et dixit
illi unum tibi deest
uade et uende quecu¯
que habes et da paupe

Fol. 175.

Ribus et habebis the¯
saurum in caelo et
ueni sequere me
22 Ille autem contrista
tus est in hoc uerbo
et recessit et abiit tris
tis erat enim habens
multas possetsionis
et pecunias
23 Et circumspiciens iħs
ait discipulis suis qua¯
difficile qui pecuni
as habent in regnu¯
đi introibunt
25 Facilius est camellu¯
per foramen acus
transire quam diui
tem in regno đi 24 dis
cipuli uero eius pa
uebant in uerbis
eius
Ad iħs respondens illis
iterum dixit filii qua¯
difficele est eos qui

Confidunt in pecu
niis in regnum đi
introire
26 Qui autem magis ad
mirabantur ad se
metipsos dicentes
et quis potest saluus
fieri [aput
27 Et intuens illos iħs
homines inpossibi
le est aput đm au
tem possibile
28 Et coepit ei petrus di
cere ecce nos mis
sum fecimus omnia
et secuti sumus te
29 Respondens autem
iħs dixit amen dico
uobis nemo est qui
reliquerit domum
uel fratres aut so
rores aut matrem
aut filios aut agros
propter me et prop

Ter euangelium 30 qui
non adcipiat centies
tantum nunc in
hoc tempore qui au
tem reliquerit domu¯
et sorores et fratres
et matrem et filius
cum persecutioni
bus in uenturo uita¯
aeternam accipiet
31 Multi autem erunt
primi nouissimi et no
uissimi primi [*uia*
xxxii 32 *Erant autem in*
ascendentes in hie
rosolima et prece
debat illos iħs et paue
bant sequentes
Et adsumens illos duo
decim coepit eis ite
rum dicere quae si
bi euentura essent
33 quia ecce ascendimus
iherosolyma et filius

Hominis tradetur
principibus sacerdo
tum et scribis et dam
nabunt illum morti
et tradent eum gen
tibus 34 et inludent eum
et conspuet eum et
occident eum et post
tres dies resurget
35 Et adcesserunt ad eu¯
iacobus et iohannes
fili zebaedei dicen
tes magister uolu
mus ut quodcumque
petierimus te praes
tes nobis
36 Ad ipse dixit quid uul
tis ut faciam uobis
37 Illi autem dixerunt ei
da nobis ut unus ad
dextram tuam et ali
ad sinistram sedea
mus in gloriam tua¯
38 Ad iħs respondens ait

Fol. 176.

illis nescitis quid
petatis potestis bibe
re calicem quem ego
bibiturus sum aut bap
tismum quod ego bap
tizor baptizari
39 Ad illi dixerunt possu
mus
Et ait illis iħs calicem
quidem quem ego
bibero bibetis et bap
tismum quod ego bap
tizor baptizamini
40 sedere autem ad dex
tram meam uel ad si
nistram non est me
um dare aliis para
tum est
41 Hoc audito ceteri de
cem coeperunt in
digne ferre de iaco
bo et iohannem
42 Quos cum aduocasset
iħs ait illis scitis qui

Hi qui uidentur
principari gentium
dominantur eoru¯
et principis eorum
potestatem habent
illorum 43 non ita
in uobis est sed qui
cumque uoluerit
maior esse in uobis
erit uester minis
ter 44 et quicumq·
uoluerit in uobis es
se primus erit om
nium seruus
45 Nam et filius homi
nis non uenit minis
trari sed ministra
re et dare animam
suam redemptione¯
pro multis
46 Et tunc uenit iherico
xxxiii Et proficiscente e⁰
inde cum discipu
lis suis et turba multa

Filius timeae bari
thimeas caecus se
debat circa uia me¯
dicans
47 Hic cum audisset quod
iħs nazoraeus est
coepit clamare et
dicere iħs fili dauid
miserere mei
48 Et multi conminaba¯
tur illi ut taceret
Ad ille multo magis
clamabat fili dauid
miserere mei
49 Et stans iħs iussit illu¯
uocari qui dicunt
caeco animequi
or esto surge uocat
te 50 qui uero pro
iecto uestimento
suo exiliens uenit
ad eum 51 et
respondens dixit
illi iħs quid uis fa

Ciam tibi
Caecus autem dixit ei
dm̄e rabbi ut uidea¯
52 Iħs uero dixit ei uade
hi uade fides tua te
saluum fecit et con
festim uidit et seque
batur eum in uiam
xxxiiii 11 1 *Et cum ad-*
[*propinqua*
hierosolyma et be
thaniam ad monte¯
oliueti mittit duos
ex discipulis suis 2 et
ait illis ite in castel
lum quod contra
uos est et intro
euntes statim inue
nietis pullum adli
gatum super quem
nemo adhuc ho
minum sedit solui
te illum et adduci
te 3 et si quis uobis di
xerit quid soluitis

Fol. 177.

Pullum et dicetis dn̄o
necessarius est et
continuo dimittet
illum hoc
[4]Et abeuntes inuene
runt pullum ligatu¯
ante ianuam foris
in transitum et solue
runt eum
[5]Et quidam de circum
stantibus qui erant
ibi dixerunt eis
quid facitis soluen
tes pullum [6]qui di
xerunt sicut dixerat
illis ih̄s
[7]Et permiserunt illis
ducere pullum ad
ih̄m et inponunt il
li uestimenta
Et sedit supra illum
[8]multi autem uesti
menta sua sterne
bant in uiam alii

Uero ramos cede
bant de arboribus
et sternebant in uia¯
[9]Et qui preibant et
qui sequebantur cla
mabant [10]benedic
tus qui uenit in no
mine dn̄i benedic
tum quod uenit reg
num patris nostri
dauid ossanna in ex
celsis
XXXV [11]*Et cum introisset*
hierosolyma in te¯
plo circumspexit o¯
nia cum iam ad ues
pera esset hora exiit
in bethaniam cum
duodecim
[12]Et alia die cum exis
set a bethaniam
esuriit [13]et cum uidis
sent a longe ficum
habentem foliam

Uenit uidere si quid
esset in eam et ni
hil inuenit nisi folia
non enim erat tem
pus ficuum [14]et ait ei
iam non amplius in
aeternum quisqua¯
ex te fructum ma¯
ducet
Et audiebant discipu
li eius
[15]Et uenerunt iterum
hierosolyma et cum
introisset in templu¯
et coepit eicere uen
dentes et ementes
in templo et mensas
nummulariorum
et cathedras uen
dentium columbas
euertit [16]et non si
nebat ut quisquam
transferret uas
per templum [17]et do

Cebat illis dicens
scriptum est eni¯
domus mea do
mus orationis
uocabitur om
nibus gentibus
uos autem fecis
tis illam spelun
cam latronum
[18]Quod audito summis
sacerdotibus et scri
bae quaerebant quo
modo illum perde
rent
Timebant autem eu¯
quoniam uniuersa
turba admirabatur
super doctrinam eius
[19]Et cum uespera fac
ta esset egredieba
tur de ciuitate
[20]Et cum transiret ma
ne uiderunt arbo
rem fici haridam

Fol. 178.

Factam a radicibus
[21]et recordatus petrus
ait illi rabbi ecce ar
bor fici cui maledi
xisti aruit
[22]Et respondens ih̄s ait
illis habete in uobis
fidem d̄i [23]amen di
co uobis quoniam qui
cumque dixerit huic
monti tollere et mit
tere in mare et non
hesitauerit in corde
suo sed crediderit
futurum fiet quod
cumque dixerit
[24]Propterea dico uobis
omnia quecumque
oratis et petitis cre
dite quoniam adci
pietis et erit uobis
[25]Et cum statis ad oran
dum dimittite si quid
habetis auersus ali

Quem ut et pater ues
ter qui in celis est di
mittat delicta ues
tra [26]quod si
uos non remittitis
nec pater uester qui
in celis est remittet
uobis peccata uestra
XXXVI [27]*Et uenit rursus* [*hie*
rosolyma et cum
deambularet in te¯
plo uenerunt ad eu¯
principis sacerdo
tum et scribae et se
niores [28]et dicunt
illi in qua potestate
haec facis et quis ti
bi hanc potestatem
dedit
[29]Ih̄s autem respondens
ait illis interrogo
uos et ego unum uer
bum respondete mi
hi et ego d̄icam uobis

In qua potestate haec
facio
[30]Baptismum iohan
nis de caelo est an
ex hominibus res
pondete mihi
[31]Illi uero cogitabant
ad inuicem dicen
tes quid ei responde
mus si dixerimus
de caelo dicet no
bis quare non cre
didistis ei [32]si autem
dixerimus ex homi
nibus timemus po
pulum omnes eni¯
sciebant iohannem
uere prophetam es
se [33]et responderunt
ad ih̄m dicentes nes
cimus
Et respondit ih̄s ait
illis neque ego di
co uobis in qua po

Testate haec facio
XXXVII 12 [1]*Et coepit ih̄s* [*in para*
bolis loqui illis uine
am pastinauit homo
et circumdedit sepe¯
et fodit torcular et
aedificauit turrem
et locauit eam colo
nis et pelegre profec
tus est
[2]Et misit ad colonos
in tempore seruus
ut darent illi ex ui
nea fructum [3]et ad
prehensum eum
ceciderunt et mi
serunt uacuum ad
eum [4]et ite
rum misit ad illos
alium seruum et
illum in capite uul
nerauerunt et
contumeliis adfe
cerunt [5]et alium

Fol. 179.

Seruus misit et illū
occiderunt et alios
plures et quosdam
ceciderunt quosdā
uero occiderunt
[6]Adhuc autem unum
habens filium caris
simum et illum misit
nouissimum dicens
quia forsitam filium
meum reuerebun
tur [7]coloni
autem dixerunt ad
inuicem hic est he
res uenite occidamus
eum et nostra erit
hereditas [8]et adpre
hensum occiderunt
eum et proiecerunt
illum extra uineam
[9]Quid ergo faciet dm̄s
uineae ueniet et
perdet colonos et da
bit uineam aliis co

Lonis
[10]Nec scripturam hanc
legistis
lapidem quem
reprobaberunt
aedificantes
hic factus est in
caput anguli
[11]a dm̄o factus
est hic est admi
rabilis in oculis
nostris
[12]Et querebant eum
tenere et timue
runt turbam cog
nouerunt enim quo
niam ad ipsos dixit
parabolam et relic
to illo abierunt
[13]Et inmittunt quosdā
ex phariseis et hero
dianis ut eum cape
rent in uerbo [*pharisei*
XXXVIII [14]*Et uenientes*

iNterrogabant eū
subdole magister
scimus quia uerax
est et non curas quē
quam nec enim as
picis personas homi
num sed in ueritatē
uiam đi doces dic er
go nobis si licet tribu
tum dare caesari
aut non
[15]Uidens uero ih̄s uersu
tias eorum ait illis
quid me temptatis
adferte mihi denari
um ut uideam
[16]Ad illi adtulerunt
Et ait illis cuius est haec
imago et superscrib
tio illi uero dixerū
caesaris
[17]Respondens autem ih̄s
dixit illis
Reddite ergo quae sū

Caesaris caesari et
quae đi sunt đo
Et admirabantur su
per eum [*ad eū*
XXXVIIII [18]*Et uenerunt*
sadducei qui dicunt
non esse resurrectio
nem et interrogabā
eum dicentes [19]magis
ter moyses scribsit
nobis ut si cuius fra
ter defunctus fuerit
et habuerit uxorem
et non reliquerit fili
um ut adcipiat frater
eius uxorem ipsius
et resuscitet semen
fratri suo
[20]Fuerunt ergo aput nos
septem fratres et pri
mus adcepit uxorem
et mortuus est et
non reliquid semen
[21]et secundus adcepit

Fol. 180.

Eam et mortuus est
et non reliquid semē
[22]et similiter adceperū
eam septem et non re
liquerunt semen
Postea et mulier mor
tua est [23]in resurrectio
ne ergo cum resurre
xerint cui eorum ma
nebit uxor septem
enim habuerunt illā
uxorem [di
[24]Ad quos respondit ih̄s
xit non ideo erratis
non intellegentes scrip
turas neque uirtutem
đi [25]cum enī
a mortuis resurrexe
rint neque nubunt
neque nubuntur sed
erunt sicut angeli in
caelis [quod
[26]De mortuis autem
resurgent non legis

Tis in libro moysi in
rubo quomodo di
xerit illi đs dicens
ego sum đs abra
ham et đs isac
et đs iacob
[27]non est đs mor
tuorum sed ui
uorum
uos uero multum
erratis
[28]Et adcedens unus de
scribis qui audierat
illos conquirentes
uidens quoniam be
ne illis respondit in
terrogauit illum di
cens magister quod
est preceptum primū
[29]Respondens autem ih̄s
dixit ad eum
omnium primum
mandatum hoc est
audi istrahel dm̄s đs

Noster dm̄s
unus est [30]et dili
gis dōm đm tuū
ex toto corde
tuo et ex tota ani
mam tuam et ex
totis uiribus tuis
et ex tota uirtu
te tua
Hoc est primum mā
datum [31]secundum
autem simile est
huic diligis pro
ximum tuum si
cut te ipsum
maius horum pre
ceptorum aliud nō
est
[32]Et ait illi scriba bene
dixisti magister in
ueritate quod unus
sit đs nec est alius
preter illum [33]et di
ligere eum ex toto

Corde et ex tota ani
ma et ex tota uirtu
te et diligere proxi
mum sicut te ipsum
hoc maius est omni
bus sacrificiis et ho
lochautomatibus
[34]Uidens autem ih̄s quia
sapienter respondit
ait illi non longe est
a regno đi
Et nemo iam audebat
eum amplius inter
rogare
XL [35]*Et respondens ih̄s do*
cens in templo ait quo
modo dicunt scribae
xp̄m filium esse da
uid [36]ipse autem
dauid dicit in sp̄u
sc̄o dicit dm̄s
dm̄o meo se ad
dextris meis do
nec ponam inimi

Fol. 181.

Cos tuos
scabellum pedu¯
tuorum
[37] Si ipse dauid dicit eum
dōm et unde est fili
us eius et multa tur
ba libenter eum au
diebat . [38] ipse autem
docebat eos dicens
illis
Uidete ab scribis qui
uolunt in stolis ambu
lare et salutari in
foro [39] et in primis
cathedris sedere in
synagogis et primos
discubitos in conui
uis [40] qui deuorant do
mus uiduarum et
orphanorum occa¯
sione longa orantes
hi adcipient maius
iudicium
XLI [41] *Et cum sedisset ih̄s*

Contra gazophila
cium uidebant
quomodo turbae
mittebant pecuni
am in gaiophilaci
um et multi diuitis
mittebant multa
[42] Cum uenisset aute¯
una uidua misit
aera· minuta duo
quod est quadram
[43] Et conuocas discipu
los suos ait illis
Amen dico uobis ui
dua haec paupercu
la plus omnibus mi
sit in gazophilaciu¯
munus [44] omnis
enim ex eo quod abu¯
dabant illis miseru¯
haec uero de penua
riam suam omnia
quecumque habuit
misit totum uictum suu¯

XLII 13[1] *Et cum egre-*
[*deretur*
ait illi unus ex disci
pulis eius magister
aspice quales lapidis
et quales structurae
templi
[2] Et respondens ih̄s ait
illis nonne uidetis
haec omnia magna
aedificia amen
dico uobis quod non
relinquetur lapis
super lapidem qui
non destruatur et
in triduo illud resus
citetur sine manibus
[3] Et cum sederet in mo¯
tem oliueti contra
templum interro
gauerunt eum se
creto petrus et ia
cobus et iohannes
et andreas [4] dic nobis
quando haec fient

et quod signum erit
cum haec omnia co¯
summabuntur
[5] Respondens autem ih̄s
coepit illis dicere ui
dete ne quis uos sedu
cat [6] in nomine meo
dicentes ego sum et
multus seducent
[7] Cum autem audieri
tis proelia et opinio
nes proeliorum no
lite timere oportet
enim haec fieri sed
nondum finis
[8] Exurget enim gens
super gentem et reg
num super regnum
et erunt terre motus
per loca et famis et
initium dolorum haec
[9] Deinde uos ipsos tra
dent in conciliis et
in synagogis uapula

Fol. 182.

Bitis et ante presi
des et reges stabitis
propter me in testimo
nium illis
[10] Et in omnes gentes
primum autem opor
tet praedicari euan
gelium in omnibus
gentibus
[11] Cum autem perduxe
rint uos nolite cogi,
tare quid loquami
ni sed quod datum
uobis fuerit in illa ho
ra quid loquimini
non enim uos estis
qui loquimini sed sp̄s
sanctus
[12] Tradet autem frater
fratrem in morte¯
et pater filium et in
surgent fili in pare¯
tes et morti illos ad
ficient [13] et eritis odio

Omnibus homini
bus propter nome¯
meum
Qui autem toleraue
rit usque in finem
hic saluus erit
[14] Cum autem uideri
tis abominationem
desolationis stans
ubi non oportet et qui
legit intellegat
Tunc qui iudea sunt fu
giant in montibus
[15] et qui in superioribus
non descendat in do
mum neque introeat
tollere quicquam
de domo sua [16] et qui
in agro non reuer
tatur retro tollere
uestimentum suum
[17] Uae autem pelegrina¯
tibus et nutrienti
bus in illis diebus

[18] Orate ergo ut no¯
fiant hieme
[19] Erint enim dies illi tri
bulationis quales
non fuerunt ab i
nitio
A creatura usque mo
do neque erunt post
haec
[20] Et nisi breuiasset d̄s di
es propter electos
suos non esset salua
omnis caro sed prop
ter electos quos ele
git brebiauit dies
[21] Et tunc si quis uobis
dixerit ecce hic xp̄s
uel illic nolite cre
dere [22] exurgent eni¯
pseudoxp̄i et pseu
doprophaetae et
dabunt signa et pro
digia ad seducen
dum si potest fieri

Etiam electos [23] ui
dete ecce praedixi
uobis omnia
[24] Sed in illis diebus post
tribulationem illa¯
sol obscurabitur et
luna non dabit lume¯
suum [25] et stellae quae
sunt in caelo erunt
cadentes et uirtutes
caelorum mouebu¯
tur [26] et tunc ui
debunt filium homi
nis uenientem cum
nubibus cum uirtu
tae multa et gloria
[27] et tunc mittet ange
lus et congregabit
electos a quattuor
uentis ab ultimo ter
rae usquae ad sum
mum celorum
[28] A ficu autem discite
parabolam cum ia¯

Fol. 183.

Ramus eius tener
fuerit et folia nascu¯
tur cognoscitis quia
in proximo est aestas
29 sic et uos cum uide
ritis haec omnia fie
ri scitote quoniam
in proximo est in ia
nuis
30 Amen dico uobis quod
non transiet gene
ratio haec omnia is
ta fiant
31 Caelum et terram
transibunt uerba
autem mea non pre
teribunt
32 De die autem illa uel
hora nemo scit ne
que angeli de caelo
neque filius nisi pa
ter 33 uidete
itaque uigilitate et
orate nescitis qua¯

Do tempus sit
34 Sicut homo pelegre
profectus est reli
quid domum suam
et dans seruis suis
potestatem unicui
quae opus suum et
ianitori precipiat ut
uigilet
35 Uigilate ergo nesci
tis enim quando ue
niat dm̄s domus sero
a media nocte an
galli cantu a mane
36 ne cum uenerit re
pente inueniat uos
dormientes 37 ecce
autem uobis dico ui
gilate [*futuru¯*
XLIII 14 1 *Erat autem*
pascha biduum et
querebant princi
pis sacerdotum et
scribae quomodo

Eum dolo tenere¯
et occiderent 2 dice
bantenim ne in die
festo tumultus ori
retur populi
3 Et cum esset ih̄s in be
thania in domo si
monis leprosi discu¯
bente illo uenit
mulier habens ala
bastrum unguen
ti ardi spicati pretio
si et fracto alabas
tro effudit supra
caput eius
4 Discipuli autem eius
e
indigne frebant
dicentes ut quid
perditio haec un
guenti 5 poterat eni¯
uenundari ungu
entum istud plus qua¯
dinariis trecentis
et dari pauperibus

Et fremebant in ea¯
6 Ih̄s uero ait illis sinite
illam quid ei moles
ti estis bonum opus
operata est in me 7 se¯
per enim pauperis ha
betis uobiscum et
cum uultis potestis
illis bene facere me
autem non semper
habetis 8 quod habuit
haec fecit preuenit
unguento unguere
corpus meum in se
pulturam
9 Amen dico uobis ubi
cumque predicatu¯
fuerit euangelium
in totum mundum
quod fecit haec nar
rabitur in memo
riam ipsius
10 Et iudas scarioht unus
de duodecim abiit

Fol. 184.

Ad principis sacer
dotum ut traderet
eum 11 ad illi
gauisi sunt et promi
serunt ei pecuniam
dare sed et quaere
bat quomodo illum
oportune traderet
12 Et prima die azymo
rum quando pascha
inmolabant
Dicunt ei discipuli ubi
uis eamus et paremus
tibi ut manduces
pascha
13 Et misit duos ex disci
pulis suis dicens ite
in ciuitatem et occur
rit uobis homo por
tans lagoenam aque
sequimini eum 14 quo
cumque introierit
dm̄o domus magis
ter dicit ubi est refec

Torium ubi cum dis
cipulis meis man
ducem pascha 15 et ip
se uobis demonstra
uit stratum gran
de paratum illic pa
rate nobis
16 Et habierunt discipu
li eius et uenerunt
in ciuitatem et fece
runt sicut dixerat
illis et parauerunt
pascha [*fac*
XLIIII 17 *Uespere autem*
to uenit cum XII
18 et discunbentibus
eis et manducan
tibus dixit amen
dico uobis quod
unus ex uobis tra
det me qui mandu
cet mecum
19 Illi autem coeperu¯
contristari et di

Cere singuli num
quid ego et alius nu¯
quid ego [duo
20 Quibus ait unus ex
decim qu intingit
mecum manum in
catino
21 Et filius quidem ho
minis uadit sicut scrip
tum est de illo
Uae autem homini il
li per quem filius ho
minis tradetur bo
num illi si non esset
natus homo ille
22 Et manducantibus
illis accepit panem
et bedicens fregit
et dedit illis et dixit
accipite et edite hoc
est corpus meum
23 Et adcepit calicem
et benedixit et dedit
eis et biberunt ex eo

Omnes 24 et ait illis
hic est sanguis me
us qui pro multis ef
fundetur
25 Amen dico uobis quod
iam non bibam de ge
neratione uitis us
que in diem illum
cum bibam illud no
uum in regno d̄i
26 Et hymno dicto exie
runt in montem oli
ueti [*om*
XLU 27 *Tunc ait illis ih̄s*
nes uos scandaliza
ri habetis
quia scribtum
est percutiam
pastorem et dis
pargentur oues
28 Sed postquam resur
rexero precedam
uos in galileam
29 Petrus uero dixit illi

Fol. 185.

Etsi omnes scanda
lizati fuerint sed ego
non scandalizabor
[30] cui dixit iħs amen di
co tibi quod hac noc
te ante quam gallus
cantet ter me nega
bis [31] et ille
amplius loquebatur
etsi oportuerit simul
me conmori tibi no¯
te negabo
Similiter etiam et om
nes dicebant
[32] Et ueniunt in praedi
um cui nomen ged
samani et ait dis
cipulis suis sedete
hic donec orem
[33] Et adsumit petrum
et iacobum et ioha¯
nem secum et coe
pit pauere et tediari
[34] Et ait illis contrista

Ta est anima mea
usque ad mortem
sustinete hic et ui
gilate
[35] Et adcedens pusil
lum procidit in fa
ciem super terra¯
et orabat
Si fieri posset ut tra¯
siret ab eo illa hora
[36] et dixit abba pater
possibilia omnia
tibi sunt transfer
a me calicem hunc
sed non sicut ego
uolo sed sicut tu uis
[37] Et uenit et inuenit
eos dormientes
et ait petro simon
dormis non potu
istis hora una ui
gilare [38] surgite et
orate ut transe
at a uobis temptatio

Sp̄s quidem prom
tus caro autem in
firma
[39] Et iterum abiit orare
[40] Et ueniens inuenit
eos dormientes era¯
enim oculi eorum
grauati et igno
rabant quid respo¯
derent ei
[41] Et uenit tertio et ait
illis dormite iam et
requiescite adest
enim consummatio
et uenit hora ecce
tradetur filius ho
minis in manus pec
catorum [42] surgite
eamus ecce proxi
mat traditor meus
XLVI [43] *Et adhuc eo*
[loque¯
te uenit iudas sca
rioht unus de duo
decim et cum eo

Turbae cum gladiis
et fustibus a principi
bus sacerdotum mis
si [44] dederat au
tem trditor eius sig
num dicens quem
osculatus fuero ip
se est tenete illum et
ducite diligenter
[45] Et cum adcessitset ait
illi rabbi et osculatus
est illum
[46] Illi uero iniecerunt
manus et tenuerunt
eum
[47] Et unus de circum
stantibus exemto
gladio percussit ser
uum principis sacer
dotum et amputa
uit auriculam eius
[48] Iħs autem dixit illis
tamquam ad latro
nem uenistis cum

Fol. 186.

Gladiis et fustibus
conprehendere me
[49] cottidie aput uos era¯
in templo docens et
non me tenuistis sed
et adinpleantur scrip
turae
[50] Et reliquentes eum
omnes fugierunt
[51] Adulescens autem qui
dam sequebatur eos
amictus sindone su
pra nudum corpus
et tenuerunt eum
[52] ad ille relicta sindo
ne fugit nudus ab eis
[53] Et adduxerunt iħm
ad principem sacer
dotum et conue
nerunt principis sa
cerdotum et scribe
et seniores [seque
[54] Et petrus a longe
batur usque intus

iN atrium princi
pis sacerdotum et
sedens cum minis
tris calefaciebat se
ad ignem
[55] Principis autem sacer
dotum et uniuersu¯
concilium quereba¯
aduersus iħm tes
timonium ut eum
morti darent et no¯
inueniebant [56] mul
ti autem dicebant
Falsum testimoni
um aduersus eum
et non erant con
uenientia testimo
nia [57] et alii
exurgentes falsu¯
testimonium dice
bant aduersus eu¯
dicentes
[58] Quoniam nos audi
uimus hunc dicentem

Ego destruam te¯
plum d̄i manu fac
tum et post triduum
illud suscitabo no¯
manu factum [59] e no¯
erant equalia tes
timonia illorum
[60] Et exurgens princeps
sacerdotum in me
dium interroga
bat iħm dicens no¯
respondens aduer
sum ea que tibi obi
cietur ab his [61] ille
autem tacuit et ni
hil respondit itera
to ait tu es xp̄s filius
benedicti
[62] Iħs uero respondes
ait illi ego sum et
uidebitis filium ho
minis sedentem
ad dexteram d̄i et
uenientem cum

Nubibus caeli
[63] Audiens haec summus
sacerdos scidit ues
timenta sua et ait
quid adhuc opus ha
bemus testibus [64] au
distis blasphemiam
quid uobis uidetur
Et omnes condem
nauerunt eum re
um mortis
[65] Et coeperunt quidam
conspuere eum et
uelantes faciem eius
colaphis agere et
dicere profetiza et
ministri cum uolu¯
tate alapis eum ce
debant
[66] Et petrus cum esset
in atrium uenit ad
illum una ex ancil
lis summi sacerdo
tis [67] et cum uidis

Fol. 187.

Set petrum calefa
cientem se aspicie¯s
ait illi et tu cum ih̄u
nazoreo eras
68 Ad ille negauit dicens
neque scio neque
noui quid dicas
Et exiit foras et gal
lus cantauit
69 Iterum autem cum
audisset illum an
cilla coepit dicere
adstantibus quia et
hic ex illis est
70 Ad ille iterum nega
uit et post pus
illum iterum qui
adstabant dixerunt
petro uere ex illis
es nam galileus
est
71 Ille autem coepit de
uotare et iurare
quia non noui homi

Nem istum que¯
dicitis
72 Et continuo iteru¯
gallus cantauit tunc
rememoratus pe
trus uerbum quod
dixit illi ih̄s prius qua¯
gallus cantet ter
me negabis et coe
pit flere
15 1 Et confestim mane
consilium feceru¯
summi sacerdo
tis cum senioribus
et scribis et uniuer
so concilio et uinc
tum ih̄m duxeru¯
in atrium et tradi
derunt pilato
2 Et interrogauit eu¯
pilatus tu es rex iu
deorum
Ad ille respondens
ait tu dicis 3 et accu

Sabant eum sum
mi sacerdotis multa
4 Pilatus autem inter
rogauit eum iterum
dicens non respon
des quicquam uide
quanta te accusant
5 Ih̄s autem nihil respo¯
dit ita ut miraretur
pilatus
6 Per diem autem sole¯
nem solebat eis dimit
tere unum uinctum
quemcumque petis
sent
7 Erat autem qui dici
batur barabas cum
seditiosis clusus qui
in seditione fecerat
homicidium
8 Et cum ascendisset
turba rogabat sicut
senper faciebat eis
9 Pilatus autem respo¯

Dens illis dixit uultis
dimittam uobis rege¯
iudaeorum
10 Sciebat enim quod per
inuidiam tradidera¯
eum principis sacer
dotum
11 Principis autem sacer
dotum persuaserunt
turbae ut magis ba
raban dicerent
12 Pilatus autem respo¯
dens ait quid ergo
uultis faciam regi
iudeorum
13 Ad illi exclamauerunt
dicentes cruci adfi
ge eum
14 Pilatus ergo dicebat
eis quid enim male
fecit
Ad illi clamabant cru
ci fige eum
15 Pilatus autem dimisit

Fol. 188.

illis barabam et tra
didit ih̄m flagellis ce
sum ut cruci figere
tur 16 militis au
tem duxerunt eum
in atrium pretorii
et conuocatis totam
cohortem 17 et uestie
runt eum purpura¯
et inposuerunt ei fac
tam spineam coro
nam 18 et salutabant
eum habe rex iudeo
rum 19 et percutieba¯
illum de arundine
in caput et conspue
bant ei et ponebant
genua adorabant
eum
20 Et postquam deluse
runt eum exueru¯
eum purpuram et
induerunt illum ues
timenta sua et duxe

Runt eum ut cruci
figerent
21 Et angariauerunt sy
monem cyrineum
transeuntem ueni
entem de uillam pa
trem alexandri ut
tolleret crucem eius
22 Et adducunt eum in
golgotha cum quod
est interpetratum
caluariae locus 23 et
dederunt ei bibere
murratum uinum
et non adcepit
24 Et cruci fixerunt eu¯
et diuiserunt ues
timenta eius mitte¯
tes sortem
25 Erat autem hora diei
tertia et custodie
bant eum
26 Et erat superscribtio
criminis scribta rex

Iudeorum
27 Et cum eo cruci fixe
runt duo latrones
unum ad dextram
et alium ad sinistra¯
28 et adinpleta est scrip
tura quae dicit
et cum iniquis
deputatus est
29 Et pretereuntes blas
phemabant eum mo
uentes capita sua et
dicentes· ua· qui des
trues templum et
reaedificas illud in
tribus diebus 30 saluum
te fac et descende de
cruce 31 et principis sa
cerdotum inriden
tes ad alterutrum
cum scribis diceba¯
alios saluus fecit se
ipsum saluum face
re non potest 32 xp̄s rex

istrahel descendat
nunc de cruce ut ui
deamus et credamus
ei et qui simul
fixi erant cum eo co¯
uiciabantur
33 Et facta hora sexta te
nebrae facte sunt su
per totam terram us
que in oram nonam
34 Et nona hora exclama
uit ih̄s uoce magna
heli heli lazapmatha
ni quod est interpetra
tum d̄s meus d̄s meus
quare me dereliquis
ti 35 et quidam de
circumstantibus au
dientes dicebant he
liam uocat iste
36 Et adcurrens unus in
pleuit spongiam ace
cum
to et cirposuit arun
dini et dabat ei potum

Fol. 189.

Dicens si uideamus
si uenit helias et depo
nit eum
37 Ih̄s autem missa uoce
magna expirauit
38 Et uelum templi
[scissū
est in duas partes a sū
mo usque deorsum
39 Cum autem uideret
centurio qui stabat
contra eum quod sic
clamans emisitset sp̄m
dixit uere hic homo
d̄i filius erat
40 Erant autem et mulie
res a longe stantes qui
bus erat maria mag
dalenae et maria ia
cobi minoris et ioseph
mater et salome 41 quae
cum essent in galile
am sequebantur eum
et ministrabant ei
et aliae multae quae

Simul cum ipso as
cenderant iheroso
lyma
42 Et cum iam sero esset
factum quoniam
erat parasceue quod
est ante sabbatum
43 uenit ioseph ab ari
mathia diues decu
rio qui et ipse erat ex
pectans regnum d̄i
hic constanter intra
uit ad pilatum et pe
tit corpus ih̄u
44 Pilatus autem miraba
tur si iam obisset et
uocans centurionē
interrogabat e[um
si iam defu[nctus es
set 45 cum [cognouisset
a c[enturione do
n[auit corpus ioseph
46 Io[seph autem emens
[sindonem deposuit]

Eum et inuoluit in
sindonem et posuit
eum in monumento
quod erat excissum in
petram et aduoluit
lapidem ad ostium mo
numenti
47 Maria autem magda
lenae et maria iacobi
notauerunt locum
ubi ponebatur
16 1 Et cum preterisset
[sab
batum abeuntes
maria magdalenae
et maria iacobi et sa
lome emerunt aro
mata ut eum ungue
rent] 2 et uenerunt u[a]l
de man]e una sabba
ti ad monu]mentum
oriente sole 3 et dic]ebā
ad inuicem quis no]bis
reuoluet lapidem a]b
[osteo monumenti]

Erat enim magnus ual
de 4 et uenerunt
et inuenerunt reuolu
tum lapidem 5 et ingres
se in monumentum
uiderunt adulescen
tem sedentem ad dex
teram amictum sto
lam candidam et ex
pauerunt
6 Et dixit eis angelus no
lite expauescere ih̄m
nazoreum queritis
cruci fixum resurre
xit non est hic uidete
ecce locum eius ubi
positus erat 7 sed ite
dicite discipulis eius
et petro ecce precedit
uos in galileam ibi eū
uidebitis sicut dixi uobis
8 Et exeuntes ille profuge
runt a monumento
in uiam erat enim illas

Fol. 190.

Timor et pauor et ne
mini quicquam dixe
runt tibmebant enim
XLVII 9 *Surgens autem*
[*ih̄s*
mane prima sabbati
apparuit primum ma
riae magdalenae de
qua eicerat demonia
septem 10 illa autem pre
currens nuntiauit
eis cum qui ipso fuerā
lugentibus et flenti
bus 11 ad illi audi
to quod uiueret et ui
sus esset ab ea non cre
diderunt [bus
12 Post haec autem duo-
ambulantibus ex his
apparuit in alia effigie
euntibus in uillam 13 et
illi euntes nuntiaue
runt ceteris nec ipsi cre
diderunt [recū
14 Nouissime autem

Bentibus illis unde
cim apparuit et expro
brauit incredulita
tem ipsorum et duri
tiam cordis illorum
.quoniam qui uiderā
illum resurrexisse
non crediderunt
15 Et dixit illis ite in u[ni
uniuersum [et praedi
cate euang[elium uni
uersae cre[aturae 16 et
qui credi[derit et bap
tizatu[s fuerit salua
b[itur . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .
n[omine meo daemo
n[ia eicient linguis
lo[quentur nouis
18 [serpentes tollent et]
[si mortiferum quid]

Biberint non illos
nocebit super lan
guentes manus in
ponent et bene se ha
bebunt [post
19 Et dm̄s quidem ih̄s
quam locutus est illis
receptus est in celum
et s]edit ad dexteram d̄i
20 Illi aute]m profecti pre
dicauer]unt ubique
dm̄o adi]uuante et
* uerbum] confirma
† nte prosequ]entibus
signis ‡]

EXPLICIT

EUANGELIUM

SECUNDUM

MARCUM

* There was not space enough for *sermonem*, but enough for *uerbum*, the reading of *q*—the space being that occupied by *dm̄o adi* and half the next letter *u*.

† Similarly in the last line the space available is that occupied by *dm̄o adiuua* into which NTEPROSEQU seems just to fit with not a fraction over. NTESIGNISSEQU would be too long.

‡ Impossible to say whether *amen* was added.

permidium pilā sphe
retenditclimma car
douel pars caeli ut
climma orientalis
etclimmamerydianae
Cardinis extremae
axis partis sunt con
uexa extrema caeli
poli ex caelestib· ci
clis cumina cumin
a quib· maximae sphe
ranititur quorū al
ter ad aquilonē ex
pectans boreas alter
terraeoppositus aus
tro motus dictus est
Caelum autē ab orien
te ad occidentē semel
in die ac nocte uerti
sapientes mundi ex
istimant hunc autē
rotundum uolubilē
atq· ardentē esse di
xerunt cuius sphe

ra super aquas esse
posita fertur ut
in ipsis uoluatur ei
usq· incendiū tempe
rent Spherā autem
confirmant nec prin
cipium habere nec ter
minum pro eo quod rotundi
tate sui quasi circulus
unde incipiat uel ubi de
sinat non facile con
praehendatur aequali
ter enim ex omne parte
fertur esse collecta et
ad omnia similiter respi
ciens atq· a centro terrae
aequis spaciis distincta
ipsaq· sui aequalitate
stabilis ut eam in nullā
partem declinare undi
q· aequalitas collecta
permittat ac nullo ful
cimento subuecta sus
tentetur cuius per

PALIMPSESTUS FLORIACENSIS. FIFTH CENT. Fol. 123 *verso.*

This page contains 2 St. Peter i. 17—ii. 7. The later writing was superposed *circa* 700.

FRAGMENTS OF THE CATHOLIC EPISTLES:

(1 St. Peter iv. 17–2 St. Peter ii. 7. 1 St. John i. 8–iii. 20)

ALSO FRAGMENTS OF THE APOCALYPSE AND OF THE ACTS FROM THE FLEURY PALIMPSEST (*h*)

MONITUM.

These precious Palimpsest Fragments of the Catholic Epistles are now preserved in the Bibliothèque Nationale at Paris, where they form four leaves (Foll. 122, 123, 128 and 129) of a large volume numbered 6400 G. Together with fourteen other leaves—ten of the Acts and four of the Apocalypse—they represent all that survives of a MS. that contained an Old Latin form of text, and is now known as *h*. The fragments extend in all from Fol. 113 to Fol. 130.

Sabatier copied out three of the easiest pages, and published them in 1743 in his *Bibl. Sacr. Lat. Vers. Ant.*, tom. iii, p. 507 ff.

A. Vansittart of Cambridge published some further portions in the *Journal of Philology* in 1869 and 1872.

H. Omont gave the text of four pages of the Apocalypse in the *Bibliothèque de l'École des Chartes* in 1883.

J. Belsheim in 1887 published about two-thirds of the MS. in an edition which would have been more accurate had he consulted the readings given by other scholars before him.

Finally Berger in 1889 (*Le Palimpseste de Fleury*. Paris. Fishbacher) issued a wellnigh complete edition of the whole eighteen leaves. Berger's edition is a monument of patient and accurate research. I gladly acknowledge that I have been but a gleaner in a field from which he has gathered the harvest. To complete Berger's work and to leave no point unresolved, I have spent two whole years in ascertaining and verifying the small part of the text—about one-fiftieth of the whole—that he left unascertained or doubtful. Many pages will be found to be practically a reprint of his edition. These have been added from a wish to provide those who do not possess Berger's work with a *complete* edition of the Palimpsest.

In the present edition of the four leaves of the MS. that contain the Fragments of the Catholic Epistles, I owe much to the excellence of the photographs taken for me by MM. Berthaud Frères. I am deeply indebted to Mr. Valentine Richards who lent me Berger's photographs.

The Fragments appear to have been written in the fifth century. Subsequently three correctors at different periods corrected the text, which was finally washed and scraped with pumice in the late seventh or early eighth century to receive part of the *De Mundo* of St. Isidore.

The text of the Catholic Epistles preserved in *h* is unique among extant Latin MSS., and as such is worthy of the patience required to decipher the more difficult pages of the MS.

The ligatures I have noted are *unc*, *unt*, *ua*, *ur*, *us*, *ut*, *ae*, *re*, *ns*, and *nt*.

There are corrections in the MS. by three different hands.

The diorthota corrects in small square uncials of great beauty. He changes many a *b* to *u*.

h^{a} much resembles in writing the original scribe, and is of the same century. The Vulgate is unknown to him.

h^{b}, a most prolific corrector, inserts on Fol. 128 alone forty-three corrections, all of which are Vulgate readings. His corrections, except in a few instances, have been neglected. He is of the

late sixth or early seventh century. The work of the corrector is sometimes a clue to the reading of the first hand: viz., the discovery of *adulescentes* in the large letters of h^b above the line in 1 St. Peter v. 5 led to the search for and discovery of the reading underneath—*et uos minores natu.*

The Fragments contain twenty-three lines on a page,[1] and are headed EPISTOLA PETRI PRIMA (*uel* SECUNDA), and EPISTOLA IOHANNIS PRIMA. The titles are in uncials which are only slightly larger than the average size of those used in the text. The size of individual letters varies considerably in different lines in the MS. Sometimes the scribe contracts and sometimes he expands the size and interspaces of his letters. On the same page he will write fifty letters in one line and but forty in a subsequent line, his usual number being about forty-eight, of which forty on an average now survive. A remarkable unfixedness in the spelling of proper names is noticeable in the Acts, where *Paulus* is variously spelt *paulus*, *laulus*, *paus*, and even *populus*; whilst *Moses* appears as *moyses*, *monses* and *mosses*. A similar unfixedness of spelling occurs in *ff*. The form *anim*, which regularly replaces *enim* in the Epistles of St. Peter, is a peculiarity of *h* that also deserves attention. Of the punctuation that I have discovered not more than five (or six) points, if we except numerals, can be ascribed to h^*: the rest is due to h^a and h^b.

AFTER revising the Catholic Epistles I set myself to decipher the few lines in the Apocalypse and Acts which that eminent scholar the late Samuel Berger had not fully deciphered. Berger accomplished more than any other one man could have done; but he himself did not regard his work as final. By persistent study I have been able to discover some new readings.

Many pages in the MS. must be read upside down in respect of the superposed writing.[2] In the few instances where I differ from Berger it is only after a thrice-repeated examination both of the MS. and of photographs that I secured in Paris of the more difficult pages. I was happy enough in the end to decipher every word undeciphered by Berger. In Acts xiv. 6 the interpolation *sicut ih̄s dixerat eis LX[XII]* is, I believe, peculiar to h^{acts}. It is doubly interesting because St. Luke is the only one who mentions the LXX [LXXII] in his Gospel. It is almost certain, from considerations of space, that our MS. read LXXII and not LXX. The use of *fidelitas* = πίστις (iii. 16) and *languidus* = ἀδύνατος (xiv. 7) is also noteworthy. The words of St. Paul in xiv. 9, *tibi dico in nomine ih̄u nostri dn̄i fili dēi*, are also read in this form only by *h*, though both *d* and *e* have a somewhat similar text, but omit *fili dei.*

The heading of the Acts is: ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM (*sic*). Similarly *santorum* occurs for *sanctorum* in iii. 21. The Apocalypse has the title: APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI.

There is a striking resemblance in the Acts between these fragments and the Latin Irenaeus.

The correctors who corrected the Catholic Epistles corrected also the Acts and the Apocalypse. h^b constantly corrects to the norm of the Vulgate. In Acts iii. 13 a new corrector (h^c), later than h^b, added high above the line an *s* to *tradidisti.*

The copyist of the *De Mundo* clipped away as a rule three inches from one side of each leaf before using it.[3] Had he clipped equally from both sides, but few (if any) letters would have perished. As it is, the average loss from each line is about eight letters. In addition the lines found at the foot of a few of the pages, as in the case of Folios 120 and 127, have lost some additional letters owing to the vellum having become slightly worn on the right-hand margin. Missing letters have in every case been restored in brackets. Inasmuch as the vellum is normally shorn vertically, it is possible to make this restoration with great precision at the beginning of a line,[4] by calculating from the space of known missing letters the space that must have been

[1] One page of the Acts (Fol. 125) by an error contains only twenty-*two* lines in Berger's edition.

[2] I have placed the Folio numbers of such pages on the *left* hand above the text—in the MS. they are on the left hand *below* the text and inverted.

[3] The vellum having text on both sides, the clipping away of the *first* letters of the lines on one side of a leaf would involve the loss of the *last* letters of the lines on the other side and vice versa.

[4] It is obvious from the fact that at the end of a line the scribe not infrequently writes two or three letters in the margin, or in ligature, that such precision is only attainable at the beginning of a line.

occupied by missing letters as yet unknown. Thus on Folio 119, from the space of the known missing word *uerba* in l. 11, we deduce *plebe*]*m* (not *populu*]*m*) in l. 12, and *quies*]*cit* (not *defi*]*cit*) in l. 15. In not more than five or six instances is there any uncertainty in this restoration[1].

One-fifth of the pages of the original MS. was all that the copyist preserved.

Folio 129 *uerso* EPISTOLA PETRI PRIMA

(1 St. Peter iv. 17–v. 10)

A nobis· qui finis eorum qui non credunt đi e[uangelio
[18] et si iustus quidem uix saluus erit peccator [et inpius
e
ubi parabunt [19] ideoque et ei qui patiuntur se[cundum
uoluntate đi fideli creatori conmendent a[nimas suas
b
in uenefactis [v. 1] seniores igitur qui in uobis sun[t obtestor
testis consenior ·xp̄i· passionum et eius quae in[cipit re
uelari gloriae socius [2] pascite qui in uobis est gr[egem đi
perspicientes ne ex conpulsione sed uoluntar[ie secun
dum đm non in turpi lucro sed promticordes [3] [neque do
minantes in clerum sed forma estote gregis [4] [et cum
e
uenerit princeps pastorum rationem redditis d[e grege et
percipietis illam floridam et inmarcescibilem gl[oriae aete
rnae coronam [5] similiter et uos minores natu subie[cti estote
seniorib· omnes autem inuicem quietem et hu[militatem
induite quia đs superbis resistit humilib· autem [dat gratiam
[6] humiliate uos igitur sub illam potentissima man[u đi ut uos
exaltet in tempore uisitationis suae [7] omnem [sollicitu
dinem uestram proicientes supra eum quoniam i[psi cura est
de uobis [8] sobrii estote uigilategilate autem quia adu[ersarius
uester diabolus tanquam leo rugiens circuit qua[erens quem
transuoret [9] cui resistite fortes in fide scientes [has passio
n
nes in omni quae est in mundo fratermitate ues[tra fieri [10] đs
autem omnis gratiae qui uos uocabit in aetern[am suam

l. 3. parabunt: *correxit h**. 5. uenefactis: *correxit h*[a]. 11. apparuerit *h*[a]. redditis: *correxit h* uel h*[a]. 13. et uos minores natu: adulescentes *h*[b]. 18. super *h*[a]. 19. uigilategilate autem: gilate autem *improbauit h*[a]. 22. fratermitate: *correxit h* uel h*[a].

Folio 129 EPISTOLA PETRI PRIMA ET SECUND[A]

(1 St. Peter v. 10–2 St. Peter i. 6)

Gloriam] in xp̄o ih̄u modicum passos ipse perficiet confir
mauit sol]idauitquae [11] cui est uirtus et potestas in saecula sae
culoru]m amen
[12] Per siluan]um fratrem fidelem uobis ut arbitror brebi

[1] One such instance is Apoc. xii. 11, where it is impossible to say whether the scribe wrote *amau*]*erunt* or *dilex*]*erunt*. In the Acts *mi*[*nistris* (v. 34) and [*armati*] (xxiii. 23) have no MS. authority.

ter scrip]si consulans et contestans haec esse uerẹ gratia[am]‾ d̄i in qua] statis santi [13] salutat uos quae est bababylone electa et marcu]s filius meus [14] salutate inuicem in osculo carita tis grati]a dn̄i cum eis qui inuocant ih̄m xp̄m in perpetuita te pax uo]bis omnib· qui estis in xp̄o ih̄u amen Epistola prima ex]plicit Incipit apostoli petri ad gen tes epist]ola secunda

Simo]n petrus seruus et apostolus ih̄u xp̄i coaequale‾

nobis ad]em[p]tis fidem in iustitia d̄i nostri et salutaris ih̄u xp̄i [2] grat]ia uobis et pax multiplicetur in recognitionē d̄i et ih̄]u dn̄i nostri [3] sicut omnia nobis′ diuinae uirtu tis suae a]d uitam pietatemquae dona[n]tur per recognitio nem eius q]ui uocabit nos prop[r]ia gloria et uirtute [4] per qua‾ maxima] et praetiosa nobis promissa donata sunt et per haec effic]imini diuinae consortes naturae effugie‾ tes eam qu]ae in mundo in cupiditate corruptionem [5] sed uos sollici]tudinem omnem subinferentes subminis trate in] fide[m] uestram uirtutem in uirtute[m] uero scientiam [6] autem co]ntinentiam in continentiam autem patientiam

l. 5. uere : *correxit h**. 13. ademtis : *addidit* p *h*[a]. 17. propia : *addidit* r *h*[a]. 22. fide *et* uirtute : *addidit* m *h*[a].

EPISTOLA PETRI SECUNDA — Folio 123

(2 St. Peter i. 6–17)

In patientiam uero pietatem [7] in pietatem autem [amorem fra ternitatis in amore[m] uero fraternitatis caca[ritatem [8] haec ạ[e]nim uobis praesto sint et superent non uac[uos neque in foecundos[uos] constituunt in dn̄i nostri ih̄m xp̄i [recognitio nem [9] cui ạ[e]nim non praesto sunt haec caecus e[t manu temtans obliuionem accipiens purgationis priorum s[uorum de lictorum [10] qua propter magis fratres satisagi[te ut per bo na opera confirmatam ues[r]tam uocationem e[t electione‾ faciatis illa ạ[e]nim facientes non offendịt[e][is [11] sic enim abundanter sumministrauitur uobis intr[oitus in ae ternum regnum dn̄i nostri et salutaris ih̄u x[p̄i [12] propter

l. 2. amore : *addidit* m *h*[a]. 3. anim : *correxit h*[a]. 4. foecundos : *addidit* uos *h** *uel h*[a]. ih̄m : ih̄u *h** *uel h*[a]. 5. anim : *correxit iterum h*[a] (*cf.* ll. 9 *et* 19). caecus : *addidit* es[t *h*[a]. 8. uestam : *addidit* r *h** *uel h*[a]. 9. illa : haec *h*[b]. offenditis : *correxit h*[a].

uos
quod non differam semper commonere de [illis et qui
i
dem scientes et corrouoratos in praesentẹ ue[ritate [13] ius
tum autem arbitror quamdiu sum in hoc corp[ore excita
i
re uos in commemoratone [14] certus quod uelos [futura est
mihi depositio corporis mei quemadmodum d[ñs noster
ih̄s· xp̄s significauit mihi [15] dabo praeterea operam [uos frequen
ter abere pos mortem meam sic ut illorum me[moriam
e
faciatis [16] non ạnim commentitias fabulas esec[uti cogni
tam fecimus uobis dñi nostri ih̄u xp̄i uirtutem [et praesen
tiam· sed speculatores facti ipsius magnitudin[is [17] accipiens
a d̄o patre honorem et gloriam uoce delata ei [huius modi
de magnifica maiestate hic est filius me[us dilectus in

12. differam : *addidit* uos h^{a}. 13. praesente : *correxit* h^{a}. 15. commemoratone : *superscr.* i h^{*} *uel* h^{a}. 19. enim h^{a}.

EPISTOLA PETRI SECUNDA — Folio 123 *uerso*

(2 St. Peter i. 17–ii. 7)

Quo bene] sensi· [18] et hanc uocem nos audibimus de caelo re
latam c]um essemus cum ipso in sc̄s° monte [19] et habemus
firmiore]m propheticum sermonem cui bene facitis inịṇ
tendente]s quemadmodum lucernae lucenti in obscuro
loco done]c dies lucescat· et lucifer oriatur in cordibus
uestris [20] h]oc primum intellegentes quod omnis prophe
e
tiae scrip]tura interpraetatione indiget· [21] non ạnim uo
luntate] humana allata est umquam prophetia· s̄to sp̄u
inspira]ti locuti sunt· s̄ti homines d̄i ii. [1] fuerunt uero et
pseudopr]ophetae in populo ịn pọpulọ sicut et in uobis erunt
magistri] mendaces qui subinducent sectas perditio
nis et eu]m qui ịpsọṣ eos dominat ore abnegantes super
inducent] sibimetipsis celerrimum interitum [2] et multi
e
sequent]ur libidines ipsorum per quos uiaṣ ueritatis
blasphe]mabuntur [3] et mercabuntur uos in auaritia
fictis uer]bis quibus iudicium olim non cessat et perditio
eorum n]on dormitat [4] si enim· d̄s· angelis peccantib· non
ginos
pepercit s]ed carcerib· caliṇis inferi retrudens tradi
dit in iudi]cio puniendos seruari· [5] et originali mundo no¯
pepercit s]ed octabum noe iustitiae praeconem custo
diuit diluu]ium supra inpios inducens· [6] et ciuitates sodo
mam et gom]orram in cinerem dedit et eas euersione da¯
nauit exempl]um ponens inpie acturis [7] et iustum loth op

1. 2. sc̄s : *correxit* h^{*} *in* sc̄o. 3. inin : in *sec. improbauit* h^{a}. 7. anim : *correxit* h^{a}. 9. uerunt : *uoluit* h^{a} fuerunt, *sed* f *inepte super* e *posuit*. 10. in populo *sec. improbauit* h^{a}. 12. ipsos : *expunxit* h^{*}. 14. uias : *correxit* h^{*} *uel* h^{a}. 18. calinis : *diorthota superscr.* ginos *litteris minutis quadratis, et improbauit* n. 21. supra : h^{a} *mutauit* ra *in* er.

Folio 128 EPISTOLA IOHANN[IS PRIMA]

(1 St. John i. 8–ii. 11)

                                         on
Rimus quoniam peccatum n̄ habemus ipsos nos ese[ducimus
et ueritas in nobis non est· [9] si confiteamur peccata nos[tra fide
lis et iustus ut remittam nobis peccata et purget no[s ab om
ni iniquitate· [10] quod si dixerimus· quod non pecca[uimus
mendacem faciemus eum et uerbum eius non est [in nobis
ii [1] fili mei haec iscribo uobis ne peccetis et si quis pec[cauerit
             h
aduocatum abemus aput patrem ihu xp̄m iustu[m [2] et ipse
est exoratio pro peccatis nostris non pro nostr[is autem
tantum sed et pro totius saeculi [3] et in hoc iscimus q[uoniam
                  a
cognobimus eum si mendata eius serbemus [4] qui d[icit se sci
re eum et mandata eius non serbat mendas est in [eo ueritas
                                        re
non est· [5] nam qui custodit ueruum ue in hoc carit[as di per
fecta est in hoc iscimus quoniam in eo sumus [6] qui di[cit se in eo
                  d
manere debet quemammodum ille amuulabit et [ipse am
bulare [7] carissimi non nobum mandatum scribo [uobis sed
                       od
mandatatum uetus quem habuistis ab initio m[andatum
uetus est uerbum quod audistis [8] iterum manda[tum nouū
                erit   rum
iscribo uobis quod est uere in ipso et in nobis qu[oniam tene
brae iam transeunt· et lumen uerum iam luce[t [9] qui dicit se
in lumine esse et fratrem suum hodit in tenebr[is est usq· ad
huc [10] nam qui diligit fratrem suum in lumine perm[anet et scā
dalum in eo non est· [11] qui autem hodit fratrem su[um in tene
bris est et in tenebris ambulat et non scit ubi ea[t quoniam

l. 1. n̄: *superscr.* on h^a. 7. abemus: *correxit* h^a. 10. mendata: *correxit* h^*. 12. ue: *correxit* h^a. 14. quemammodum: *correxit* h^a. 16. mandatatum: *correxit* h^a. quem: e *mutauit in* o, *et* d *super* m *posuit* h^a. 18. est uere: *correxit* h^* *uel* h^a.

Folio 128 *uerso* EPISTOLA IOHANNIS PRIMA

(1 St. John ii. 11–23)

Tene]brae obscaecauerunt oculos eius [12] iscribo uobis fili
                    t
mei qui]a iam remituntur uobis peccata propter nomen eius
[13] iscribo] uobis patres quoniam cognouistis quod erat ab i
nitio is]cribo uobis iuuenes quoniam uicistis malignum
iscribo] uobis pueri quoniam cognouistis patrem [14] quia co
gnouist]is eum qui est ab initio scribo uobis adulescentes
quonia]m fortes estis et uerbum di in uobis permanet et
uicistis] malignum [15] nolite diligere seculum nec ea quae sunt

l. 1. obcaecauerunt h^a. filio[li h^a. 2. remittuntur h^a *uel* h^b.

in saecu]lo si quis diligit saeculum non est caritas patris in eo
[16] quonia]m omne quod est in seculo concupiscentia carnis
est et co]ncupiscentia oculorum et superbia saeculi quae
non est d]e patre sed de seculo est [17] et saeculum transiet et
concupi]scentia· qui autem facit uoluntatem đi permaneb
a
it in aete]rnum [18] pueri nobissimis hora est et sicut au
distis qu]oniam antexp̄s uenit nunc antexp̄i multi facti sunt
unde cogn]oscimus quoniam nobissima hora est [19] ex nobis
prodiuit] sed non erat ex nobis nam si fuisset ex nobis per
mansiss]et forsitan nobiscum sed ut praesto fiat quoniam
non sunt] omnes ex nobis [20] et uos unctionem accepistis a sto et
nostis o]mnia· [21] non scripsi uobis quasi ignorantib· ueritatem
sed scien]tibus eam et quoniam omnem mendacium ex ueri
tate non es]t [22] quis est mendas nisi is qui negat quia is est xp̄s
s habet
hic est ante]xp̄s qui negat patrem et filium [23] omni qui n̄ filium

l. 14. nobissimis: *correxit h**. 23. omni: *superscr.* s *h*ᵃ *uel h*ᵇ. filium: *addidit* habet *super lin. h*ᵃ.

Folio 122 *uerso* EPISTOLA IOHANNIS PRIMA

(1 St. John ii. 23–iii. 8)

Nec patrem habet qui confitetur filium pa[trem habet
[24] uos quod audistis ab initio permaneat in uo[bis quod si
in uobis permanserit quod ab initio audistis e[t uos in filio
et patre permanebitis [25] et haec est promissio [quam ipse pol
licitus est uobis uitam aeternam [26] haec scri[psi uobis de
du
eis qui esecunt uos [27] et uos untionem quam [accepistis
ab eo permaneat in uobis et necesse non habe[tis ut aliquis
doceat uos· sed sicut untio eius docet uos de om[nib· et uerum
aci
est et non est mendum et sicut docuit uos man[ete in eo
[28] Et nunc filii manete in eo ut cum uenerit fidu[ciam habea
mus et non confundamur ab eo in praes[entia eius
[29] si nostis eum qui fidelis est scitote quoniam om[nis qui facit
ueritatem de eo natus est· iii. [1] ecce qualem caritate[m dedit no
bis pater ut filii dei uocaremur et sumus propter[ea seculum nos
egnorat· [2] carissimi nunc filii đi sumus et nondu[m manifesta
tum est qui futuri sumus scimus quoniam cum [apparuerit
similes erimus ei quoniam uideuimus eum sic[ut est [3] et om
nis qui habet spem hanc in eo castificat se sicut [et ille castus
est [4] omnis qui facit peccatum et iniquitatem fa[cit et peccatū
est iniquitas [5] et scitis quoniam ille apparuit ut pe[ccata tolleret
et peccatum in illo non est [6] omnis qui in eo perma[net non peccat
omnis qui peccat non uidit eum nec cognobit e[um [7] filioli
nemo uos seducat· qui facit iustitiam iustus est [8] o[mnis qui fa

l. 6. esecunt: *diorthota superscr.* du *litt. minutis.* 9. mendum: *correxit diorthota.* 12. fidelis: *improbauit h*ᵇ *et superscr.* iustus. 15. egnorat: *correxit h*ᵃ *in* ignorat.

Folio 122 EPISTOLA IOHANNIS PRIMA

(1 St. John iii. 8–20)

Cit pec]catum de diabolo est quia ab initio diabolus
peccat in] hoc apparuit filius đi ut soluat opera diaboli
[9] omnis qui n]atus est de đo peccatum non facit quia seme¯
eius in eo m]anet et non potest peccare quoniam de đo na
tus est [10] in] hoc manifesti sunt filii đi et filii et filii diaboli
omnis qui] non facit iustitiam non est de đo et qui non dili
git fratre]m suum [11] quoniam hoc est mandatum quod audistis
ab initio ut] diligamus inuicem [12] non sicut cain ex maligno
erat et occi]dit fratrem suum et cuius rei · gratia occidit eu¯
quoniam o]pera eius maligna er$\overset{n}{a}$t fratris autem eius iusta
[13] nolite mir]ari fratres si odit nos hic mundus [14] nos scimus quia
translati s]umus de morte in uitam quia diligimus fratres
qui non dil]igit permanet in morte [15] omnis qui odit fratre¯
suum homi]cida est et scitis quoniam omnis homicida no¯
habet uita]m aeternam in se manentem· [16] in hoc cognobi
mus carita[tem quia ille pro nobis animam suam posuit et
nos debem]us de fra$\overset{r}{t}$ib· animam ponere [17] qui autem habu
erit substa]ntiam huius mundi et uiderit fratrem cui opus
est et clau]serit uiscera sua ab eo quomodo caritas đi per
manet in e]o· [18] filioli non diligamus tantum uerb$\overset{o}{a}$ et lingua
sed opere] et ueritate [19] in hoc cognoscimus quoniam ex ueri
tate sumu]s et coram ipso suadebimus cordi nostro [20] quonia¯
si reprehe]ndat nos cor nostrum maior est đs corde nostro et

l. 10. erat : *correxit* h^{a}. 17. fratib· : r *super* t *posuit* h^{a}. 20. uerba : *correxit* h* *uel* h^{a}.

Folio 118 *uerso* APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

1 [1] *Apocalypsis iħu xp̄i quam dedit illi đs palam* [*facere ser*
uis suis quae oportet fieri in brebi· et signific[auit ser
banda per angelum sum seruo suo ioannis [2] q[ui praedi
cauit uerbum đi et testimonium iħu xp̄i ea q[uae uidit
[3] Felix qui legit et qui audit uerba prophetiae et q[ui seruat
ea quae scripta sunt quia tempus iam in pro[ximo est
[4] Iohanes septem eclesis quae sunt in asia gra[tia uobis
et pax ab eo qui est et qui fuit et qui uenturu[s est et a sep
tem spiritibus et quae in conspectu troni ei[us sunt
[5] et ab iħu xp̄o qui est testis fidelis primogeni[tus mortu
orum et imperator regum terrae et q[ui dilexit
nos et soluit nos a peccatis nostris sanguin[e suo [6] et fe
cit regnum nostrum sacerdotes đo et patr[i ipsi cla
ritas et potestas in secula seculorum· a[men
[7] Ecce uenit cum nubibus et uidebit eum omni[s oculus
et qui eum confixerunt et uidebunt eum o^{m}n[es tribus

terrae talem [8] ego· d· et· ω· dicit dn̄s d̄s qu[i est et qui
erat et qui uenturus est omnipotens· [9] e[go iohannes
frater uester et particeps in tribulatione e[t in regno
et patientia in xp̄o ih̄u fui in insula quae a[ppellatur
pathmos propter uerbum d̄i et propter testi[monium
ih̄u [10] fui in sp̄u die dominica et audiui post m[e magnam
uocem· ut tubam [11] dicentem mihi quod u[ides scribe

I. 1–11.

Folio 118 APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

In libro et] mittem septem ecclesis· ephesum et smyr
nam et per]gamum et tyatyram et sardis et filadelfiā
et laodici]am [12] et conuersus rexspexi ^u^t uiderem uocem
quae me]cum loquaebatur et uidi septem candelabra
aurea [13] et i]n medio candelabrorum similem filio homi
nis indu]tum podere et erat praecinctus super mam
illas zon]am auream [14] caput autem eius et capilli erāt
uelut la]na· aut nix et oculi eius ut flamma ignis [15] et pedes
eius simil]es aurocalco sicut de fornace igneo et uos
eius ut so]nus aquarum multarum [16] et habebat in deste
ra sua se]ptem stellas et ex ore eius gladius utrimquae
acutus e]xiebat· et facies eius splendebat ut sol in
uirtute s]ua [17] et cum uidissem eum caecidit ad pedes eius
tamqua]m mortuus et inposuit super me desteram
suam dic]ens· noli timere ego sum primus et nouissimus
[18] et uiuus] qui fui mortuus et ecce suūm uiuens in sae
cula saec]ulorum et habeo claues mortis et infe
rorum [19] s]cribe ergo quae uidisti et quae sunt et quae
fieri post] haec oportet [20] sacramentum septem stel
larum q]uae uidisti in destera mea et septem cande
labram] auream septe stellae angeli sunt septem ecle
siarum s]ed et candelabra septem ecclesiae sunt·
2 [1] Et angelo] eclesiae ephesiorum scribe haec dicit qui te

I. 11–II. 1.

Folio 115 *uerso* APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

Tiam partem terrae usserunt et tertiam pa[rtem arbo
rem cremauerunt et omne faenum uiride [usserunt
[8] Et secundus angelus tubae caecinit et ut mo[ns magnus
ignis ardens missus est in mare et fact[a est tertia
pars maris sanguis [9] et mortua est tertia par[s illorum
animalium quae erat in mari et tertia pa[rs nauium
interiit [10] et tertius angelus tuba caecinit· e[t cecidit
de caelo stella magna ardens ut facula sup[er tertiā
partem fluminum et super fontes aquaru[m [11] et nomē
stellae dicitur absentium· et facta e[st tertia

pars aquarum quasi absentium et multi h[omines mortui sunt amaritudine aquarum [[12] et quartus angelus tubae cecinit et percussa est terti[a pars solis et tertia pars stellarum ita ut tertia pars eo[rum teneb raretur et dies eandem partem amitteret [et nox si militer [13] et uidi et audiui unius aquilae [uolantis per medium caelum uoce magna dicens uae [uae uae habitantibus super terram a ceteris uocib· [tubae tri um angelorum qui tuba canituri sunt [9 [1] et quintus angelus tuba cecinit et uidi stellam de cae[lo cecidis se in terram et data est ei clauis putei abys[si [2] et aperu it puteum abyssi et ascendit fumus de pute[o ut fumus de magno fornace qui solem et aerem te[nebrauit

VIII. 7–IX. 2.

Folio 115 APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

De fumo p]utei [3] et de fumo exierunt lucustae in terram et data es]t potestas similis eam quae habent scorpii terrae [4] et] mandatum est eis ne laederent faenum ter rae nequa]e quidquam uiride nequae ullam arborē nisi hom]ines qui non habebant signum đi in front ib· [5] datum e]st eis ne occiderent eos sed ut cruciarent ur mensi]bus quinquae et cruciatus illorum sicut cruciatu]s cum excorpio percutit hominem·

[6] Et in diebu]s illis quaerent homines mortem et non in uenient il]lam et cupient mori et fugiet mox ab eis [7] et si militudin]es lucustarum similes erant equis paratis in pugnam] et in capitibus eorum quasi coronae similes auro et fa]cies earum ut facies hominum [8] habentes ca pillos ut] mulieres et dentes earum ut dentes leonū [9] et habeba]nt loricas quasi loricas ferreas sonus autē alarum e]arum erat ut multarum quadrigarum equo rum in pu]gnam procurrentium· [10] caudae uero sicut scorpior]um era^{n}t et aculei et potestas in caudis earū ut habere]nt potestatem nocendi homines mensib· quinquae] [11] et habebant super se angulum abyssi cui nomen e]rat ebreice ababdon graeca lingua nomē habens ap]ollyon et latina lingua nomen habens ex termina]ns [12] uae unum auiit et ecce secundum uae

IX. 2–12: l. 2. es]t: h^b *add.* ill]is (*uel* e]is). 3. mandatum: h^b praeceptum. 23. h^a abiit.

Folio 121 *uerso* APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

Pectu dñi sedent supra sedes suas ceciderunt in [faciem suam et adorauerunt đm [17] dicentes gratiam agi[mus dñe đs omnipotens qui es et qui eras quoniam acce[pisti po testatem tuam magnam et regnasti [18] et gentes [iratae sunt

et aduenit ira tua et tempus iudicandoru[m mortuo
rum et reddendae mercedis seruis tuis et pro[fetis et
sanctis et timentibus nomen tuum et pusill[is et mag
nis et conrunpantur illi qui terram conrupe[runt
[19] Et apertum est templum đi quod est in caelo et [uisa est
arca testamenti đi in templo eius et facta sun[t fulgu
ra et tonitrua et uoces et terremotus et grand[o magna
12 [1] et signum magnum uisum est in caelo mulier [amicta
sole et luna sub pedibus eius et in capite eius co[rona
stellarum duodecim [2] et in utero habebat et clam[abat
parturiens et cruciabatur ut pareret [3] et uisum [est ali
ud signum in caelo et ecce draco rufus magn[us habens
capita septem et cornuam decem et super capit[a eius
septem diademata [4] et cauda eius traebat terti[am par
tem stellarum caeli deicit eam in terram et ipse [draco
stetit in conspectu mulieris quae paritura era[t ut cum
peperisset natum eius comederet [5] et peperit [filium
masculum qui recturus est omnes gentes in uirg[a fer
rea et captus est filius eius ad đm et ad thronum [eius

XI. 16–XII. 5 : l. 1. *h*[a] super. 2. *h*[b] gratias tibi. 18. *h*[b] trahebat. 19. *h*[b] eas. 23. *h*[b] raptus

Folio 121 APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

[6] Et muli]er fugit in solitudinem ubi habebat locum
praepar]atum a đo ut eam pasceret diebus mille ducē
tis sex]aginta [7] et factum est bellum in caelo mica
el et an]geli eius ut pugnarent cum dracone et ille dra
cho pu]gnauit et angeli eius [8] sed non ualuerunt nec
locus e]orum inuentus est amplius in caelo [9] et missus
est ille] dracho magnus ille serpens anticus qui uoc
atur di]abolus et satanas qui seducet totum orbem ter
rae et pr]aecipitatus est in terram et angeli eius cum eo
missi s]unt [10] et audiui uocem magnam in caelo dicentē
nunc f]acta est salus et uirtus đi nostri et potestas xp̄i
eius q]uoniam praecipitatus est accusator fratrum
nostr]orum qui accusat eos in conspectu đi nostri đi
die e]t nocte [11] et ipsi uicerunt eum et propter
sang]uinem agni et propter uerbum testimoni sui nec
amau]erunt animam suam usque ad mortem [12] propter
hoc e]xultate caeli et qui inhabitatis in eis uae ter
rae et] mari quoniam discendit diabolus ad uos iram
ingen]tem habens sciens quia breue tempus habet·
[13] Et cum] uidisset dracho quod esset deiectus in terrā
perse]cutus est mulierem quae illum masculum peper
era]t [14] et datae sunt mulieri duae alae aquilae magnae
ut uo]laret in solitudinem in locum suum ubi alitur per

XII. 6–14.

Folio 130 *uerso* APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

Supra nubem mitte falcem tuam et mete q[uoniam
uenit hora metendi quia iam arida est mes[sis terrae
[16] et misit ille sedens super nubem falcem su[am in terrā
et demessus est terram [17] et alius angelus e[xiuit de tē
plo quod est in caelo et ipse habens falcem a[cutam [18] et
alius angelus exiuit de ara dēi habens pote[statem su
per ignem et clamabit uoce magna ^{a}d illum qu[i habe
bat falcem acutam dicens mitte falcem [tuam acu
tam et uindemia uotroos uinearum terrae [quoniam
adultae factae sunt uua eius· [19] et misit an[gelus fal
cem suam in terram et uindemiauit uineam [terrae
et misit in torcular irae đi magnum [20] et calcia[tum est
in torculari extra ciuitatem et manauit in[de sanguis
utquae ad fenos eorum per istadio·m·d·c· [15 [1] et uidi
alium signum in caelo magnum et mirabil[e septem
angelos stantes habentes plagas septem ill[as nouis
simas quoniam in illis consummata est ira đ[i
[2] Et uidi uelut mare uit^{r}eum igni permixtum et [super
mare stantes uidi eos qui de bestia et imagin[e eius
uictoriam ferent habentes chitaras [3] et canta[ntes
canticum moysi serui đi et canticum agni di[centes
magna et mirabilia opera tua dñe đs omnipo[tens ius
tae et uerae uiae tuae tu es rex omnium gentium [[4] quis non

XIV. 15–XV. 4: l. 1. h^{a} super. 14. h^{*} usquae. h^{a} frenos equorum.

Folio 130 APOCALYPSIS IOHANNIS APOSTOLI

Timebit et] dabit gloriam nomini tuo quia solus sĩs dñe
et pius es e]t omnes generationes uenient et adorabunt
in conspect]u tuo quoniam iusta iudicia manifestata sunt
[5] et post hae]c uidi et ecce apertum est templum taberna
culi mart]yri in caelo [6] et ecce exierunt septem angeli
habentes] septem plagas de templo induti linteamina
candida] et cinti circa pectore zonas aureas [7] et unus
ex quatu]or animalibus dedit septem angelis septem
phialas a]ureas plenas ira đi uiuentis in secula seculo
rum [8] et r]epletum est templum fumo de claritate dēi
et de uir]tute eius nec quisquam poterat intrare tem
plum do]nec fieretur septae illae plagae septem ange
lorum] 16 [1] et audibi uocem magnam de templo dicē
tem sept]em angelis ite et effudite phialas irae dēi
[2] Et abiit pr]imus et effudit phialam suam in terram
Et factum e]st ulcus sae^{u}um et malum in hominibus inscrip
tionem] bestiae habentibus in simulacrum eius ado
rantib]us [3] et secundus effudit phialam suam in

mare et f]actum est mare uelut mortuis sanguis et ō
nes anim]ae quae erant uiuentes mortui sunt in ma
ri [4] et ter]tius effudit phialam suam in flumina et for
tes aqua]rum et facta sunt sanguis [5] et audibi an
gelum a]quarum dicentem iustus es qui es et qui eras

XV. 4–XVI. 5: l. 7. h^{a} *uel* h^{*} pectora. 12. h^{a} septem. 21. for: $h^{\text{dior.}}$ fon.

Folio 114 *uerso* ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

Qui introibant templum [3] hic contemplatus o[culis su
is cum uidisset petrum et iohannem incipien[tes in
troiret in templum rogabat illos elemosynam [[4] intui
tus autem eum petrus cum ioanne adspic[e dixit
et contemplare me [5] ille autem contemplatus e[st eum
sperans aliquid accipere ab eo [6] dixit autem [petrus
ad eum argentum quidem et aurum non est [mihi quod
autem habeo hoc do tibi in nomine iħu xp̄i na[zareni
surge et ambula [7] et adpraehensa manu e[ius deste
ra excitauit eum et continuo stetit confirm[atique
sunt gressus eius et laccania [8] et ambulabat g[audens
et exultans introiuit autem cum eis in tem[plum lau
dans đm [9] et uidit eum omnis populus ambulan[tem et
đm laudantem [10] agnoscebant autem eum qu[oniam
ipse fuit qui ad elemosynam sedebat ad horr[eam por
tam templi et inpleti sunt omnes ammiration[e
Et stupebant de eo quod illi accidit sanitas [[11] exeun
tibus autem petro et ioanne simul et ipse pro[diebat
tenens eos et concurrit omnis populus ad eos [in porti
cu quae uocatur solomonis stupentes [12] cum u[ideret
autem petrus respondit ad populum et dixit· u[iri isra
elitae quid ammiramini super hoc aut nos qu[id intu
emini quasi nos nostra uirtute aut potestate [feceri

III. 2–12.

Folio 114 ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

Mu]s ut amuularet istae [13] đs abraham et isac et ia
cob đs] patrum nostrorum clarificabit filium suum iħm
xp̄m qu]em uos quidem tradidisti ad iudicium et negastis
ante] faciem pilati illo uolente eum dimittere [14] uos autē
sanct]um et iustum negastis· et uos petestis homicidam
homi]nem uiuere et donari uobis [15] principem autem ui
tae s]uspendentes occidistis quem đs excitauit a mor
tuis cui]us nos sumus testes [16] et supra fidelitate nominis
eius h]unc quem uidetis et nostis confirmauit nomen
eius et] fides dedit ei integritatem istam in cons

pectu o]mnium uestrum [17] et nunc uiri fratres scimus quō iam no]n quidem per scientiam fecistis nequam sicut et princ]ipes uestri [18] uerum d̄s quod adnuntiabit ore o nium pr]ofetarum passurum x̄pm suum et inplebit [19] penitea]t itaquae uos et conuertimini ad perdelenda peccata] uesta [20] ut tempora uobis refrigeris suprauiniāt a facie d]n̄i et mittat uobis praeparatum ih̄m x̄pm [21] quē oporte]t caelos recipere usquae ad tempora dispositi onis om]nium quae locutus est d̄s ore santorum prof̄ etaru]m suorum [22] moyses quidem dixit ad patres nostro]s profetam uobis excitauit dn̄s d̄s de fratrib· uestri]s tanquam me eum uos audite per omnia quae cumqu]e locutus fuerit ad uos [23] omnis autem anima

III. 12–23: l. 1. *h*^b ambularet. 3. *h*^c tradidistis. 5. *h*^a *uel* *h*^b petistis. 8. *h*^a super. 16. *h*^a uestra *et* superueniāt. 19. *h*^a sanctorum. 22. *h*^b ipsum audietis.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 113

Quecumquae non audierit profetam illum e[xtermi nauitur de populo [24] et omnes profetae a samuel [et pro ordinem quodquod locuti sunt adnuntiauer[unt is tos dies [25] uos estis fili profetorum et testament[i quod d̄i disposuit ad patres nostror̄s dicens ad abra[ham et in semine tuo uenedicentur omnes nation[es ter rae [26] uobis primo d̄s excitabit filium suum et [misit uenedicentem uos ad auertendum unumqu[emque a nequitis suis 4 [1] loquentibus autem illis ad po[pulum uerba ista adstiterunt sacerdotes et praeto[r templi et sadducei [2] dolentes de eo quod docerent po[pulum et adnuntiarent in ih̄m resurrectionem mo[rtuorū [3] Et iniectis manibus et tenuerunt eos et tra[diderunt custodie in crastinum fuit autem iam uesper[a [4] mul ti tamen ex eis qui audierunt crediderunt nu[merus autem factus ad quinquae milia hominum

[5] Posttero die collecti sunt magistratus et prin[cipes et seniores et scribe [6] et pontifex annas et caip[has et io hannes et alexander et quodquod fuer[unt ex ge nere pontificali [7] et cum statuissent [eos in medi um quaerebant in qua uirtute aut in q[uo nomine id fecissent [8] tunc petrus repletus sp̄[u sc̄o ait ad eos· principes populi et seniores istrael [[9] si nos hodie

III. 23–IV. 9.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 113 *uerso*

Inter]rogamus a uobis super benefacto hominis in firmi]s in quo iste salbatus est [10] sit uobis omnibus no tum e]t omni populo istrael quoniam in nomi dn̄i ih̄u

xp̄i n]azareni quem uos cruci fixistis· quem d̄s excita
uit a m]ortuis in illo iste in conspectu uestro sanus ad
stat i]n alio autem nullo· [11] hic est lapis qui contem
tus es]t a uobis quia aedificatis qui factus est in caput
angu]li· [12] non est enim nomen aliud sub caelo da
tum h]ominibus in quo oportet saluari nos [13] cum au
diren]t autem omnes petri constantiam et ioannis
persu]asi quoniam homines inlitterati sunt et idio
tae am]mirati sunt [14] uidentes autem et illum infirmū
cum ei]s stantem curatum nihil potuerunt facere
aut co]ntradicere quidam autem ex ipsis agnosce
bant e]is· quoniam cum ih̄u conuersabantur [15] tunc
conlo]cuti iusserunt foras extra concilium adduci
petru]m et iohanem et quaerebant ab inuicem [16] dicē
tes qui]d faciemus istis hominib· nam manifestum
signum] factum ab eis omnibus habitantib· hierosoly
mis app]aret et non possumus negare [17] sed ne plus
diuulgentu]r in populum uerba istorum comminaui
mur eis ultr]a non loqui in nomine isto ulli hominum
[18] consentien]tib· autem ad sententiam denuntiauerunt

IV. 9–18.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM Folio 120

Uerunt dicentes quoniam pignarium in[uenimus
clausum in omni firmitate et custodes stan[tes ante
ostia cum aperuiesmus autem neminem in[uenimus
[24] Et quomodo audierunt uerba ista magistrat[us templi
et pontifices confundebantur de ipsis quidn[am illud
esset [25] adueniens autem quidam nuntiauit [eis dicens
quoniam ecce uiri quos misistis in custodi[am in tem
plo sunt stantes et docentes populum· [26] tu[nc abiit
magistratus cum ministris et abduxit eos n[on uero
per ui mettues ne forte lapiraretur a popul[o [27] et quo
modo perduxerunt eos in conspectu conci[lii incepit
ad eos praetor dicere [28] non praecepto prae[cepimus
uobis ne umquam in hoc nomine doceretis·
Uos autem ecce implestis hierosolymam do[ctrina ues
tra et uultis super nos adducere sanguine h[ominis
illius· [29] respondens autem petrus dixit ad il[lum
Cui obaudire oportet d̄o an hominib· ille aut[em ait d̄o
et dixit petrus ad eum [30] d̄s patrum nostroru[m excita
uit ih̄m quos uos interemistis suspendent[es in ligno
[31] hunc principem d̄s et saluatorem exalt[auit gloria
sua dare penitentiam istrael et remissi[onem peccati
in se [32] et nos quidem testes sumus omniu[m uerborum
istorum et sp̄s sc̄i quem dedit d̄s eis qui[cumq· credide

V. 23–32.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 120 *uerso*

Rint in eu]m [33] haec cum audirent uerba dirrupiebantur
et cogita]bant perdere eos [34] exurrexit autem de cō
cilio fari]seus quidam nomine gamaliel qui erat legis
doctor e]t acceptus totae plebi et iussit apostolos mi
nistris d]uci interim foras [35] et ait ad totum concilium
uiri isra]elite attendite uobis quid de iṣtis hominibus
agere i]ncipiatis [36] nomen ante hoc tempus surrexit
theudas] quidam dicens se esse magnum cui sensit
numer]us hominum non minus quadrigentorum
qui iug]ulatus est et omnes qui ei consenserant cō
fusi sun]t et nihil sunt facti [37] post hunc deinde sur
rexit iu]das galileus in diebus census et conuertit
multa]m plebem post se et ille perit quodquod ei cre
didera]nt persecutiones habuerunt [38] nunc au
tem frat]res dico uobis ab istis hominib· recedatis et
eos dimi]ttatis et non maculetis manus uestras quo
niam si] haec potestas humani uoluntatis est dissol
uetur uir]tus eius [39] si autem haec potestas ex d̄i uolū
tate est no]n poteritis dissolbere illos neque uos neq·
principes] ac tyranni abstinete itaquae uos ab is
tis homini]bus ne forte et aduersus d̄m inueniamini
pugnantes con]senserunt itaque illi [40] et uocauerunt apos
tolos et caeso]s dimiserunt eos praecipientes ne um

V. 32–40.

Folio 119 *uerso* — ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

Quam loquerentur alicui in nomine iħu [[41] illi
autem dimissi auierunt gaudentes et conspe[ctu con
cilii quod digni habiti essent ignominias pati [in nomi
ne iħu [42] omni atquae die in templo et in domib[us non
cessabant docentes et annuntiantes dn̄m ih̄[m xp̄m
6 [1] in diebus autem illis cum abundaret turba di[scentiū
facta est contentio graecorum adue^{r}sus ebr[aeicos
quod in cottidiano ministerio uiduae graec[orum
a ministris hebraecorum discupierentur [2] et [conuo
cauerunt illi ·xii· totam plebem discipulorum [et dixe
runt eis non est aecum uobis reliquisse uer[bum d̄i
et ministrare mensis [3] quid est ergo frat[res ex
quirite ex uobis ipsis homines probatos sep[tem ple
nos sp̄u sc̄o et sapientia dn̄i quos constitu[amus in
hunc usum [4] nos autem orationi uerbi adse[ruientes
erimus [5] et placuit sermo iste in conspectu o[mnium
discentium· et elegerunt stefanum hominem [plenum
fide et sc̄o sp̄u et filippum et proculum et n[icanorē

et simonem et parmenen et nicolaum pros[elytum
antiocensem [6] hos statuerunt ante apostol[os et orā
tes inposuerunt eis manus [7] et uerbum dn̄i ad[cresce
bat et multiplicabantur numerus discentiu[m ualde
magna autem turba in templo audiebant fid[em

V. 40–VI. 7.

Folio 119

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

[8] Stef]anus autem plenus gratiam et uirtute faciebat
prod]igia et signam coram plebem in nomine ih̄u xp̄i
[9] exur]rexerunt autem quidam ex synagoga quae
dicit]ur libertinorum et alii cyrenaei et ab alexan
dria e]t cilicia et asia contendentes cum stefano [10] qui
non u]alebant contradicere sapientiae quae erat in
eo et s]p̄ui sc̄o quo loquaebatur et quod reuincentur
ab eo c]um omni fiducia [11] tunc itaque non ualen
tes res]istere aduersus ueritatem summiserunt ho
mines] qui dicerent audiuimus eum loquentem
uerba] blasphemiae in monsen et d̄m· [12] et concitauerunt
plebe]m et maiores natu et scribas uenerunt et rapu
erunt] eum et perduxerunt in concilium [13] et statue
runt a]duersus eum testes falsos qui dicerent non
quies]cit homo iste uerba iacere aduersus legem·
et adu]ersus hunc locum sc̄m· [14] audiuimus autem eum
dicent]em quod ih̄s nazarenus dissolbet templum is
tum et] consuetudinem istam mutauit quam trade
dit no]bis moyses [15] et cum intueretur eum omnes
qui sedeb]ant in concilio uidebant uultu eius· tamquā
uultum] angeli d̄i stantis inter illos 7 [1] et interrogauit
sacer]dos stefanum si haec ita se haberent
[2] Ad ille re]spondit uiri fratres et patres audite d̄s clari

VI. 8–VII. 2.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

Folio 125

[42] Tunc itaque peruertit illos deus· et tradidit il[los ser
uire exercitui caeli sicut scriptum est in libr[o profe
tarum numquid hostias et immolation[es obtu
listis mihi per annos ·XL· in deserto domus is[trael
[43] et recepistis domum moloc et sidus d̄i ue[stri rē
pham et effigies quas fecistis ut adoretis ea[s et trans
feram uos ultra babylonem [44] et domus te[stimoni
fuit patribus nostris in deserto sicut praec[epit loquens
ad mossem faceret eam secundum effigie[m quam
uidit [45] quam et induxerunt recipientes pat[res nos
tri cum ih̄u in possessione nationum ex q[uibus

saluabit đs a conspectu patrum nostroru[m usque
in diem dauid [46] qui inuenit gratiam coram [đo
Et petit habitationem inuenire in đo iacob [[47] solomō
autem aedificauit illi domum [48] sed altissim[us non
habitat in aedificis manu factis hominu[m sicut
dicit profeta [49] caelus mihi tronus est et [terra sub
pedaneum pedum meorum qualem do[mum ae
dificauitis mihi uel qualis domus quietis m[eae est
[50] nunquid non manus mea fecit omnia ista
[51] Duricordes et [in]circumcisi corde et auribus
uos semper sc̄o sp̄ui contradixisti sicut p[atres
uestri [52] quem non ex profetis illi persecut[i sunt et

VII. 42–52 : l. 12. saluabit : *ἔσωσεν pro ἐξῶσεν legit interpres.* 22. h^b contradixistis.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 125 *uerso*

Occideru]nt qui nuntiauerunt de aduentum iusti cu
ius uos] nunc proditores et latrones fuistis
[53] Qui acc]epistis legem in praeceptis angelorum nec ō
nino s]eruastis [54] et cum haec illi audissent fre
meban]t intra corda sua et stridebant dentes in eū
[55] ipse aut]em cum esset in sp̄u sc̄o et intueretur caelū
uidit ho]norem đi et ih̄m dn̄m ad dexteram đi stan
tem [56] et d]ixit ecce uideo caelos apertos et filium homi
nis ad d]exteram đi stantem [57] tunc ᴘopulus exclama
uit uoce] magna et continuerunt aures suas et in
rueru]nt pariter omnes in eum [58] et expulerunt eū
extra ci]uitate et lapidabunt eum et illi testes posu
erunt] uestimenta sua ante pedes iuuenis cuius
nome]n uocatur saulus [59] et lapidabunt stefanum
inuoca]ntem et dicentem dn̄e ih̄u recipe sp̄um meū
[60] et geni]bus positis exclamauit uoce magna dn̄e ne
statuas i]llis hoc peccatum et dum hoc dicit obdor
miuit sa]ulus autem erat conprobator neci stefani
8 [1] Et in illi]s diebus facta est tribulatio et persecutio
magna] ecclesiae quae est hirosollimis omnes autē
dispersi] sunt circa ciuitates iudeae et samariae
praete]r apostolos qui remanserant hierosylymis
[2] portauer]unt autem stefanum homines pii et fecerunt

VII. 52–VIII. 2.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 126

Uore et audiuit uocem dicentem sibi saule [saule
quid me persequeris [5] qui respondit dicens [quis es
dn̄e et dixit dn̄s ego sum ih̄s nazarenus que[m tu per
sequeris uanum autem est tibi contra stim[ulum cal

citrare qui tremens timore plenus in isto sib[i facto
dixit dn̄e quid me uis facere [6] et dn̄s ad eum ex[urge et
introi in ciuitatem et ibi tibi dicetur quid te o[porteat
facere [7] homines autem illi qui ei comitaban[tur sta
bant stupefacti et audiebant quidem uocem [sed ne
minem uidebant cum loqueretur sed ait ad [eos leua
te me de terra [8] et cum lebassent illum nihil [uidebat
apertis oculis et tenentes manus eius dedux[erunt
damascum [9] et sic mansit per tridum nihil uid[ens et
neque cibum neque potum accepit [10] erat a[utem
quidam discens damasci nomine annanias [et ei in
uisionem dn̄s ait annania qui respon[dens ait i
ta dn̄e [11] et dn̄s ad eum surge et uade in uicum [qui uoca
tur et quaere in domum iudae nomine saul[um na
tione tarseum ecce enim adorat ipse [13] res[pondit
autem annanias dn̄e audiui ego de isto hom[ine a
multis quantas persecutiones fecerit st̄i[s tuis
hierosolymam [14] et ecce accepit a sacerdoti[bus
potestatem in nos uti alliget uniuersos qu[i inuo

IX. 4–14 : l. 1. Uore : h^b *superscripsit* terram, *ex quo credo* h^* *scripsisse* in pauore, *om.* in terram. 17 ta : h^a ita.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 126 *uerso*

Cant nom]en tuum [15] cui dixit dn̄s uade quia uas elec
tionis e]st mihi homo iste ut ferat nomen meum corā
gentib]us et regib· et filiis istrael [16] ego enim demons
trabo e]i quanta oporteat eum pati causa nominis mei
[17] et sur]rexit annanias et abiit ad domum· et inposuit
ei man]um in nomine ih̄u xp̄i dicens saule frater
dn̄s me] misit ·ih̄s· qui tiui uisus est in uia per quam ue
nisti ut] uideas et replearis · sp̄s · st̄o· [18] et estatim cecide
runt d]e oculis eius tamquam squamae et continuo
uidit et] surrexit et untus est [19] et accepit ciuum et con
fortatu]s est dies autem plurimos et in ciuitate damus
co cum] discentibus transsegit [20] et introibit in sinago
gas iude]orum et praedicauit cum omni fiducia dn̄m
ih̄m qu]ia hic est xp̄s filius d̄i [21] stupebant autem omnes
qui a]udiebant et intra se dicebant ita non hic est
qui per]sequitur omnes hierosolymis qui inuocant
nomen is]tut et nunc quoq· propterea uenit ut finctos
eos addu]cat sacerdotibus [22] saulus autem magis conro
borab]atur in uerbo et perturbat iudeos qui mora
bantur] damasci inducens quia hic est xp̄s in quē
bene se]nsit d̄s [23] et cum iam multi dies implerentur con
silium] ceperunt iudaei uti eum interficerent [24] notae
autem] saulae factae sunt cogitationes eorum quod

IX. 14–24.

Folio 117 *uerso* ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

Runt eos et lapidauerunt [6] intellexerunt [et fugerunt in lycaoniae ciuitates sicut ihs dixerat eis LX[XII in lys tra et derben et omnes confines regionis [et bene nū tiabant ut motum est omne genus in doctri[na eorum paulus autem et barnabas commorabantu[r in lystris [7] illic fuit quidam infirmus sedens languid[us pedibus qui a uente matris numquam ambulauer[at habens ti morem [8] hic libenter audiuit apostolos in[cipientes loqui intuitus est eum et cognobit populu[s quoniam haberet fidem ut saluaretur [9] clamans dixit ei [magna uo ce tibi dico in nomine ihu nostri dni fili di sur[ge supra pe des tuos rectus et amuula et ille infirmus [exiliuit et ambulabat [10] et turbae uidentes quod fe[cit paulus adleuauerunt uocem lycaonicae dicent[es dii adsimi lauerunt se hominibus et descenderun[t ad nos [11] et uocauerunt barnaban iouem populum a[utem mer curium quoniam ipse erat princeps uerborum· [12] et [ad portam erat sacerdos iouis tauros et diademata e[t coronas adduxit ad ianuas cum plebe uolens immo[lare [13] Et cum audissent paulus et barnabas ista con[sciderunt suum uestimentum accurrentes ad plebem [[14] et clamā tes dicebant uiri quid haec facitis nos ho[mines su mus uestri corporis nuntiantes uobis d[e his uanis

XIV. 5–14: l. 4. ut: h^a et. 7. h^a uentre. 8. apostolos: h^b paulum. 9. populu[s: h^a paulu[s. 16. populum: h^a paulum.

Folio 117 ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

Ut con]uertamini ad eum qui fecit caelum et terrā mare et] omnia quae in eis sunt [16] qui praeteritis tempo ribus di]misi omni gentis hominum ire in uiam suam [17] et non int]estabilem dimisit se sed magis benefecit dans uobis plu]biam dae caelo et tempora fructuosa adimplens cibo et iu]cunditate corda uestra· [18] et haec dicentes uix persu]aserunt ne inmolarent sibi illi homines [19] et di miserun]t eos ab se et cum ibi commorarentur et doce rent supe]ruenerunt quidam iudaei ab iconia et antio chia qui] palam disputabant uerbum di· persuadebant illis ho]minib· ne crederent eis docentibus dicentes quia nihil] ueri dicunt sed in omnibus mentiuntur et concita]berunt turbam ut lapidarent paulum quē trahente]s foras extra ciuitatem putaberunt eum esse mortuum] [20] tunc circumdederunt eum dicentes et cum disce]ssisset populus uespere leuauit se et intro

iuit ciuit]atem lystrum et altera die exibit cum barna ban in] derben [21] ec bene nuntiauit eis qui erant in ciuita]te et docuerunt multos tunc reuersi sunt lystra] et iconium et antiochiam [22] confortantes anī as disce]ntium et rogantes eos permanere in fide dicentes] quia per multas tribulationes oportebit uos introire] regnum đi [23] et constituerunt eis maiores na

XIV. 15-23: l. 3. h^* *uel* h^a di]misit. 22. uos: h^b nos.

Folio 116 *uerso* ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

[34] Quidam autem crediderunt in quibus d^{i}on[ysius qui dam areopagites et mulier nomine damalis e[t multi ce teris cum eis 18 [1] et cum recessisset paulus ab at[henis uenit corinthum [2] et inuenit aquilam natione ^{P}c̄on[ticum iu daeum qui in recenti uerant ab italia cum [pris cilla uxore sua et salutauit eos hii aute[m propte rea exsierunt ab urbe quod dixisset claud[ius uti omnes iudaei exirent ab urbe qui uene[rant in acha iam paulus autem agnitus est aquilae [[3] quoniam esset eiusdem artis et mansit apud eum e[rant enī arteiicio lectari [4] et cum introiret in syna[gogam per omnem sabbatum disputabat interponen[s nomen dn̄i ih̄u suadebat autem non tantum iudae[is sed et gre cis· [5] tunc superuenerunt a macedonia [silas et timotheus atque iterum cum multis fier[et uerbum et scripturae interpraetarentur [6] contr[adicebant iudaei quidam et maledicebant tunc exc[ussit ues tem suam paulus et dixit ad eos sanguis ues[ter super caput uestrum mundus ego nunc uado ad [nationes ab uobis· [7] et recessit ab aquila et abiit in do[mum iusti metuentis đm erat autem domus eius co[nfinis sy nagogae· [8] arcịhisynagogus autem quida[m nomine crispus credidit in dn̄m cum tota domo sua et [quomodo

XVII. 34-XVIII. 8.

Folio 116 ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM

Mult]a plebs corinthiorum audierant uerbum dn̄i unti sun]t credentes đo in nomine ih̄u · xp̄i · [9] tunc dixit dn̄s ad pa]ulum in uisum ne timeas sed loquaere et ui de ne tac]eas [10] quoniam ego sum tecum et nemo cona bitur m]ale facere tibi propterea quod plebs est mihi multa i]n ista ciuitate [11] et sedit corinthi per annu et sex men]ses docens apud eos uerbum đi [12] gallio autē cum ess]et pro consule achaiae exurreserunt cō sentient]es iubaei et conlocuti secum· de paulo inie

cerunt ei] manus et perduxerunt ad proconsulem [13] cla mantes] et dicentes· qui[a] aduersus legem suadet homi nibus d̄]m colere [14] et cum uellet paulus os aperire dixit gallio a]d iudeos· si esset aliqua iniquitas in eo uel fac inus neq]uam· o uiri iudei recte uos sustinerem [15] sed si quaes]tiones aliquae sunt inter uos uel de uerbo uel de no]minib· uel de lege uestra ipsi uideritis· iudex horum n]olo esse [16] et dimisit eos a tribunali suo [17] et cō prehen]derunt graeci sostenen archisynagogū et cecid]erunt ante tribunal et gallio simulabat se non ui]dere [18] paus autem commoratus illic conplu ribus die]bus ualefecit fratrib· nauigans in syriam et cum e]o priscilla et aquila qui uotum cum fecisset cenchris] capud tondit [19] et cum uenisset ephesum in se

XVIII. 8-19.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 124

Confitentur esse resurrectionem et ang[elum et spm̄ [9] et cum clamor ortus esset inter eos diui[debantur et quidam de scribis et parte phariseorum co[ntradice bant dicentes quid autem mali [in] hoc homine [inueni mus ss[i]pspūs locutus est ad eum uel angelus [[10] et cū e[s]set inter illos magna dissensio timens tr[ibunus ne carperetur ab eis paulus iussit numerum [militū uenire et rapere eum de medio ipsorum et ad[ducere in castra [11] sequenti autem nocte adstitit ei d[n̄s et ait bono animo esto paule quomodo enim testi[monium perhibebas hierosolymis ita o[p]ortet et rom[ae testi monium dicere [12] et cum dies factus est cong[regaue runt se quidam ex iudeis et deuouerunt se di[centes neque edere nequae uiuere donec occider[ent paulū [13] erat autem plus XL qui se deuouerant [14] acces[serunt itaque ad sacerdotes et maiores natu et dix[erunt deuobimus nos ne quid gustemus in totum d[onec occi damus paulum [15] nunc itaque rogamus uos ho[c nobis praestetis congraegate concilium et petite a [tribuno uti deducant eum ad uos tamquam certius al[iquid in quisituri de eo nos autem parati erimus ad ne[candum eum licet oporteat ad nos mori [16] sed cum aud[iisset iuuenis filius sororis pauli conuentionem eo[rum ue

XXIII. 8-16.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 124 *uerso*

Nit ad cas]tra et intrauit ad paulum et indicauit ei [17] Et uocau]it paulus unum ex centurionib· et dixit ei iuue nem ist]um duc ad tribunum habet enim quod illi in

dicet [18] qu]i confestim adduxit iuuenem ad tribunum·
habet e]nim quod illi indicet qui confestim adduxit iu
uenem] ad tribunum dicens uictus me paulus uocauit
ad se rog]ans uti istum perducerem ad te quia habet quod
indicet] tibi [19] adpraehensa autem manu· eius tribunus
apud om]nes et secessit cum eo et inquirebat ab eo quid
esset q]uod haberet illi dicere [20] qui ait iudaeis conuer
it roga]ret· te crastina die ut deducas laulum in conci
lium ta]mquam uolentes certius ab eo aliquid inquire
re] [21] ergo tu ^{n}e suadaris sunt enim ex eis plus homi
nib· XL] parati qui eum interficiant qui et deuouerunt
se null]am rem gustaturos quoadusq· hoc agant
Et nunc] parati sunt sperantes pollicitationem tuam [22] et
tribun]us quidem iuuenem illum dimisit praecipiens
ne quis] sciret quod sibi nuntiasset [23] et uocauit duos
ex cent]urionibus et dixit praeparate milites qui eant
armati] usq· in caesarea equites centum et pedites du
centos e]t ad hora noctis tertiam imperat ut parati
essent ad] eundum [24] et centurionib· praecepit uti iumenta
praeparar]e^{n}t et inponere^{n}t paulum et deducerent per noc

XXIII. 16–24 : ll. 10, 11. conuer[it roga]ret : $h^{dtor.}$ conuen[it roga]re.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 127

Ciuitatibus praedicabi peniteri et reuerti [ad đm
digna opera penitentiae agentes [21] horum cau[sa me
iudaei cum essem in templo conpraehenderu[nt et ne
gare conati sunt [22] cum ergo auxilium đi sim co[nfisus
esto indicans maiori ac minori nihil amplius d[icens quā
quae profetae dixerunt futura esse scriptum [est enim
in moysen [23] si passiuilis xp̄s ex ^{res}urrexione mo[rtuorum
lux annuntiabit plebi et gentib· [24] et cum haec lo[quere
tur orauit exclamauit festus et dixit insanis[ti paule
insanisti multe te littere in insaniam conu[erterunt
[25] qui respondit ei non insanio optime legate s[ed magis
ueritatis et sapientiae uerba emitto [26] scit aute[m omnib·
de istis rex apud quem loquor nihil enim hor[um eum
latet [27] credis rex agrippa profetis scio quia cr[edis [28] agri
ppa ad eum ait modico suades mihi paule xp̄ian[um fieri
[29] ad quem sic ait orarem đm et in modico et in m[agno non
solum te sed et istos qui me audiunt omnes fi[eri tales
qualis ego sum exceptis uinculis istis [30] et cum [haec dixis
set exurrexit rex et legatus et omnes assen[tiebant eis
[31] et secesserunt praefantes inter se de eo dic[entes nihil
mortem dignum uel uinculorum homo iste [fecit [32] respon
dit autem rex agrippa dimitti poterat hom[o iste si non
appellauit caesarem et ita legatus mitti eum ad [caesarem iudicauit

XXVI. 20–32.

ACTUS APOSTOLORUM SANTORUM — Folio 127 *uerso*

[1] Et in] crastinum uocabit centurionem quendā
nomi]ne iulium et tradidit ei paulum cum ceteris cus
todiis] [2] cum coepissemus nauigare ascendimus in nauē
adru]metinam ascendit autem nouiscum et aristar
chus ma]cedo [3] uenimus autem sidonae et humanae attrac
tans pa]ulum ille centurio permisit amicis qui ueniebant
ad eum] uti curam eius agerent [4] inde autem nauigantes
legimu]s cyprum eo quod contrari erant uenti [5] et post
haec na]uigantes sinum cilium et pamphilium pelagū
diebus] xu· deuenimus myra lyciae [6] et inuenit nauē
alexan]drinam centurio ille nauigantem in italiā
inposu]it nos [7] et cum tarde nauigaremus per aliquos
dies u]enimus gnidum [8] et inde cum tulissemus legē
tes cret]en deuenimus in portum bonum ubi anchis ci
uitas er]at [9] et cum plures dies illic fecissemus et iam es
set peri]culosa nauigatio eo quod et ieiunium trans
isset] accesit paulus [10] dicens uiri uideo nos cum iniuria
multa e]t iactura non tantum nauis sed et animarū
nostrar]um nauigare incipere [11] gubernator autem
et magis]ter nauis cogitabant nauigare [12] si forte possent
uenire p]hoenicem in portum qui est cretae consē
tiebat i]llis magis centurio quam paulis uerbis [13] et
dum flat] auster tulimus celerius et sublegebamus

XXVII. 1–13.

SCRIBA ET CORRECTORES

*ff** : *ipse scriba.*

ff [a] : *corrector eiusdem saeculi ac ipse scriba ; forsan erat diorthota. Atramento fusco usus est.*

ff [b] : *ff* [a] *et ff* [b] *quum atramento tum litterarum uncialium forma parum differunt : saec. quinti, ut uidetur, ambo.*

ff [c] : *manus octaui uel noni saeculi ; codicem ad textum Hieronymianum corrigere hic illic conatus est. Atramento fusco, interdum uiolaceo, usus est.*

ff [d] : *manus duodecimi saec. Unaquaque fere pagina lectiones Hieronymianas in codicem intulit.*

ff [nou] : *corrector recens, octaui decimi saec. ut uidetur ; correctiones nulli momenti fecit atramento pernigro. Interdum litteras unciales imitari conatus est, interdum orthographiam pessime mutauit.*

Uerba uel litteras supra lineam scriptas nonnullas in textum sine notula admisimus ; hae omnes nostro iudicio ex diorthota (ff [a]*) sunt.*

EUANGELIUM SEC MATTEUM.

Fol. 1, l. 13. manducas : *ff* [a] *lapsu in* manducnas *correxit,* n *supra* c *posita.* l. 16. u]ini : i *finalis paene euanuit.* l. 38. in *ex margine in textum recepimus.* Fol. 1 b, l. 20. uenite : *ff* [c] *addidit* ad me. Fol. 2 b, l. 18. co]nplacuit : *ff* [d] *mutauit in* complacuit, *suprascripta* m ; *sed codice postea mutilato* m *partim periit.* l. 44. uturbe : u *pr. perlineata est.* Fol. 3 b, l. 24. locuti : lo *perierunt.* Fol. 4, l. 28. mundantā : n *sec. improbauit ff* uel ff* [a]. Fol. 5, l. 13. illius : u *erasit corrector.* Fol. 6, l. 27. colligentes : *caudam litterae* g *redintegrauit ff* [d]. Fol. 6 b, ll. 41–4. *Puncta haec nescio an ff* [a] *posuerit.* Fol. 7, ll. 34–6. *In marg. scripsit ff* [c]. In lib ii sup apocalyp odberti ubi iezabel meritricē dic ponendā in lectū cū eis qi cū ea fornicantur (*cf. Apoc.* 2. 22). Odbertus *uel* Audbertus (*uide infra fol.* 30) *forsan fuit ille* Ambrosius Autpertus *ordinis S. Benedicti qui floruit circa a. d.* 750 *seqq., et decem libros Commentariorum super Apocalypsin scripsit : Commentarii impressi sunt Coloniae a. d.* 1536. Fol. 7 b, ll. 9–15. *In marg. scripsit ff* [c] In lib secđ sup apocalypš odberti ubi ait qi uicerit dabo illi calculū candidum (*cf. Apoc.* 2. 17). Fol. 8, l. 8. iodnis : *in* ioadnis *correxit ff**. l. 43. et *superscr. ff**. Fol. 9 b, l. 28. tangeret : *correxit ff* [d]. Fol. 13, l. 17. conmunicationem : *correxit ff* [d]. Fol. 17, l. 23. bellum : *correxit ff* [d]. Fol. 17 b, l. 45. illis : *erasit* s *corrector.* Fol. 18, l. 36. generationē : *uoluit* -ne *ff* [a]. Fol. 18 b, l. 46. uenisset : *correxit ff* [d]. Fol. 19, l. 47. dulendum : *addidit* el *ff* [a]. Fol. 20, l. 36. tacerē : *addidit* t *ff* [a]. Fol. 21, l. 18. mentes : *correxit ff* [d]. Fol. 22, l. 40. uita : *improbauit* t *ff* aut ff* [a]. l. 41. credistis : *uoluit* credididistis *ff* [a]. Fol. 23, l. 17. propheta : *correxit ff* [d]. l. 34. neglexerunt : *caudam litterae* g *redintegrauit ff* [d]. Fol. 24, l. 41. inter resurrectione : ter *erasit corrector.* Fol. 25, l. 48. fratrestis : *correxit ff* aut ff* [a]. Fol. 26, ll. 39, 40. plenas sunt rapinas : *correxit in* plena sunt rapina *ff* [d]. ll. 41, 42. phariseiae : *erasit* ia *corrector.* Fol. 27, l. 3. ueniet : *correxit ff* [d]. ll. 13, 14. pullum suos : *correxit ff* [d]. Fol. 27 b, l. 6. Audientem : *correxit ff* [d] *in* audituri enim estis. Fol. 28, l. 13. pelegrinā : *correxit in* pregnā *ff* [d]. Fol. 28 b, l. 1. cō : *lineolam addidit ff* aut ff* [a]. Fol. 29, l. 14. agrū : *ff* nitide mutauit* agrū *in* agro. Fol. 29 b, l. 33. facientem : *correxit ff* [d]. l. 47. qui : *correxit ff* [d]. Fol. 30, ll. 25, 26. *In marg. scripsit ff* [c] In lib̄ apoc audberti ubi ait dabo unicuiq; uestrum secđm opera uestra (*cf. Apoc.* 2. 23). Fol. 31, l. 14. cum : *addidit* eo *ff* [d]. l. 36. tollegistis : *correxit*

ff^{d}. Fol. 31 b, l. 27. uenimus ad te: *correxit* ff^{c}. l. 40. minis: *correxit* ff^{b} *uel* ff^{c}. Fol. 35 b, l. 21. illum: *uoluit* illo ff^{d}. l. 38. nouisse: *addidit* t ff^{d}. Fol. 36, l. 30. eos *alterum erasit corrector*. Fol. 36 b, l. 26. die: *correxit* ff^{d}. l. 47. hodie: *addidit* per uisum ff^{d}. Fol. 37, l. 42. uniuersa: *addidit* m ff^{d}. Fol. 38, l. 23. cruci fi: *correxit* ff^{d}. Fol. 40, ll. 5, 6. uenisset: *correxit* ff^{d}. l. 16. nos tenuerunt: *correxit* ff^{d}. l. 31. monte: *correxit in* montem ff^{c} *uel forsan* ff^{b}.

EUANGELIUM SEC IOHANNEM.

Fol. 41, l. 20 seq. *Numerum* VI *in Capitulis post* VII *lapsu posuit scriba.* Fol. 43 b, l. 13. prio: *correxit* ff^{d}. Fol. 44, l. 19. sta: *addidit* t ff^{d}. l. 31. iohannens: n *tert. expunxit* ff^{b} *uel* ff^{c}. Fol. 44 b, l. 36. deixerunt: *correxit* ff^{*}, ff^{d} *punctum supra* i *lapsu posuit.* Fol. 45 b, l. 39. dixeri: *correxit* ff^{d}. Fol. 46 b, l. 3. eas: aes ff^{d}. Fol. 48, l. 19. dixit: *corr. in* uenit *et* ff^{c} *et* ff^{d}. l. 22. demorabuntur: *corr. in* -bantur ff^{d}. ll. 25, 26. aeno: *corr. in* aenon ff^{d}. Fol. 48 b, l. 30. đi: *uoluit* ds̄ ff^{d}. Fol. 49, l. 29. eis: *expunxit et erasit* s *corrector.* Fol. 49 b, l. 27. est: *correxit in* es tu ff^{d}. l. 41. qui: ff^{d} quia. Fol. 50, l. 5. nessias: *correxit in* messias ff^{d}. l. 40. ipsum: *correxit in* ipsos ff^{d}. Fol. 50 b, l. 2. mensis: *correxit in* messis ff^{c}. Fol. 51, l. 10. eum: *correxit in* enim ff^{d} l. 15. quedam: *correxit in* quidam ff^{d}. ll. 17, 18. capharnau: ff^{d} -naū. l. 42. interrogabit. *uoluit* -bat ff^{d}. Fol. 52, l. 35. quit: ff^{d} quid. Fol. 52 b, l. 22. eis: *erasit* s *corrector.* l. 33. honorificat: ff^{d} -cant. ll. 35, 36, 37. patrem . . . filium: *transposuit* ff^{d}. Fol. 53, ll. 31, 32. uoluntate: ff^{d} -tē. Fol. 54, l. 41. nin: *correxit* ff^{d}. l. 44. eni *lapsu pro* ei ff^{*}; *correxit in* enim ff^{a}. Fol. 54 b, l. 26. hordiacis: ff^{d} -ciis. Fol. 55, l. 16. naui: *correxit* ff^{d} *in* nauem. l. 28. alii: ff^{d} aliae. Fol. 55 *bis*, l. 11. uoluntatē: *addidit* meam ff^{d}. Fol. 58, l. 45. illumanū: *ita* ff^{*} *ut uidetur*: *deinde erasit* anū *corrector.* Fol. 59, l. 34. homo hic homo: homo *pr. correxit* ff^{d} *in* sicut. Fol. 60 b, l. 18. meus: *uoluit* tuus ff^{d}. Fol. 61 b, l. 11. re uera: *erasit* ff^{c} *et* uere *substituit.* Fol. 62, l. 5. uestris: s *fin. erasit corrector.* Fol. 63 b, l. 24. hoc: *correxit* ff^{d} *in* haec. Fol. 64, l. 40. est: ff^{d} sis. Fol. 64 b, l. 3. peccatorest: t *fin. erasit corrector.* Fol. 65, l. 43. habeam: ff^{d} habeant. Fol. 67, l. 35. dixit: t *pessime erasit* ff^{nou}, *ut credo, sed postea restituit.* Fol. 68 b, l. 6. haec: ff^{*} *se correxit.* Fol. 69 b, l. 6. propterea: *correxit* ff^{d} *in* proximum. Fol. 70, ll. 22, 23. uideret: ff^{d} -rent. l. 28. interficeret: ff^{d} -rent. Fol. 71, l. 12. sunt: ff^{c} sum. l. 33. poterant: ff^{*} *uel* ff^{a} *addidit* r *super* o *sed nihil aliud correxit.* l. 45. quia: ff^{a} qua. Fol. 75 b, l. 28. quoniam: *correxit* ff^{d} *in* uobis. Fol. 76 b, l. 32. priorē: *ita credo* ff^{*}; *lineolam redintegrauit* ff^{d}. Fol. 77, ll. 21, 22. scriptum: ff^{d} scriptus. Fol. 77 b, l. 18. sed: ff^{d} si enim. Fol. 78, l. 40. tristitia: ff^{d} -tiā. Fol. 78 b, l. 7. nemo: ff^{d} me non. Fol. 84, l. 46. aloe: *addidit* s ff^{c}. Fol. 84 b, l. 47. uidit: ff^{d} uenit. Fol. 85, l. 33. dicit ei: *ita credo* ff^{*}; *erasit* ei *corrector, deinde restituit* ff^{c}. l. 35. eis: *perlineauit* s ff^{a}, *ut uidetur.* Fol. 86, l. 46. tertito: ff^{a} tertio. Fol. 86 b, l. 14. precingit: *correxit in* precinget ff^{d}.

EUANGELIUM SEC LUCANUM.

Fol. 87, ll. 32, 33. adnuntiat: a *pr. atramento obscurata ex aduersa pagina, alteram addidit* a ff^{c} *supra lineam.* Fol. 87 b, l. 17. apostolus: *correxit* ff^{a} *atramento usus.* Fol. 88 *bis*, ll. 46, 47. sacrificiis: *addidit* ff^{c} et de ficu quae fructum non rettulit et de cophinum stercoris. Fol. 89, l. 35. dōm: ff^{c} *superscr.* s; *dubium utrum* ds̄ *an* dm̄s *uoluerit.* Fol. 91, l. 43. sacerdoti: -tii ff^{b} *ut credo.* Fol. 91 b, l. 32. autem *erasit corrector.* Fol. 92, l. 28. quid: ff^{d} quia. Fol. 92 b, l. 34. me: *uoluit* tibi ff^{nou}. Fol. 93, ll. 27, 28. beati: *uoluit* beata ff^{nou}. Fol. 94, ll. 34, 35. prophetauerunt: *correxit* ff^{d}. Fol. 95,

l. 47. uoluntatis: *uoluit ff* d bonae uoluntatis. Fol. 96, l. 23. đm: đmi *ff* d. Fol. 98, l. 20. fructum: *addidit* bonum *ff* d. Fol. 98 b, ll. 39, 40. baptizante et orantem: *ff* d baptizato et orante. l. 48. die: *correxit ipse scriba.* Fol. 100, l. 9. illum: *correxit in* ei *ff* d. Fol. 100 b, ll. 4, 5. magnificabantur: n *sec. erasit corrector.* l. 33. ministros: s *fin. erasit corrector.* Fol. 106, l. 9. benedixerim: *correxit ff* d. Fol. 106 b, l. 22. condemnimi: *correxit ff* d. Fol. 107 b, l. 29. synagoga: *ff* d -gā. Fol. 108, l. 42. in bono: *improbauit ff* d. Fol. 109, l. 41. uiuens: *ff* d bibens. Fol. 110 b, ll. 21, 22. exhorta est: *ff* c *uel ff* d exhortae. Fol. 111, l. 24. retinet: *correxit ff* a. Fol. 111 b, l. 41. his: *ff* a *uel ff* b *uoluit* hic. Fol. 112, l. 33. demonis: a *superscripsit ff* *. Fol. 117 b, l. 4. uiues: s *fin. forsan ex diorthota.* Fol. 119, ll. 34, 35. sanatas sanatam: *correxit ff* nou. Fol. 121 b, l. 27. discipulos: s *fin. male erasit corrector.* l. 36. coruos: *ff* c uolatilia caeli. l. 41. illum: *ff* c illa. Fol. 123, l. 24. querent: *ff* c queretur. Fol. 125, l. 38. recide: *correxit ff* nou. Fol. 128 b, l. 4. substantiae: *correxit ff* c *in* substantiam, *et uersum sequentem improbauit.* Fol. 130, l. 18. octogī: n *addidit ff* b. l. 48. domi: mi *perierunt.* Fol. 131, l. 25. recordare cipisti: *ff* b *et ff* c recordare quia recipisti. Fol. 131 b, l. 11. illo: *ff* d *addidit* s. Fol. 132, l. 11. gratiā: *addidit* s *ff* a. Fol. 135, l. 7. duodecim: d *pr. minio scripta.* l. 35. dixerū: *addidit* nt *ff* a. l. 38. clamauit: *correxit in* exclamauit *ff* c. Fol. 136 b, l. 37. mna: *ff* nou *dormitans correxit in* decem mna. Fol. 144, l. 21. tunicat: t *fin. erasit corrector.* Fol. 145, l. 2. redintegrata: d *erasit corrector.* l. 13. fuera: a *in rasura* i *scripta est; deinde ff* * *uel ff* a *superscripsit* m. Fol. 147 b, l. 37. et alii: *erasit corrector.* Fol. 148, l. 13. dulebant: *ff* nou *tantum substituit* e *pro* u.

EUANGELIUM SEC MARCUM.

Fol. 155 b, l. 24. iacobu: *ff* d -bū. l. 34. facto esset: *ff* nou *uoluit* facto cum esset (*sic*). Fol. 156. *In marg. superiori scripsit manus duodecimi, ut credo, saec.* die dñico· diebus illis egressus dñs ihs de sinagoga· abiit in desertum locum *initium lectionis*; finit *post* ciuitate *l.* 46 *positum est.* Fol. 156 b, l. 6. do: *correxit ff* nou. Fol. 157 b, ll. 35, 36. dicebat: *ff* nou dicebant. Fol. 158, l. 48. faciebant: *ff* nou -bat. Fol. 159 b, l. 20. cirspiciens: *correxit ff* nou. ll. 21, 22. sedebat: *ff* nou -bant. Fol. 160 b, l. 29. audium: *ff* nou -unt. Fol. 166, ll. 47, 48. illum remigantem: *correxit ff* nou. Fol. 168 b, l. 33. in manum: *ff* nou *deleuit* in. Fol. 190, l. 3. tibmebat: b *pr. perlineauit ff* *. l. 34. uniuersum et praedi: *ex spatio ita scripsisse credo ff* *. Fol. 190 b, l. 13. uerbum: *non* sermonem, *ut credo ex spatio.* ll. 13, 14. *similiter* confirmante prosequentibus: *non* confirmante signis sequentibus. l. 15. *Dubium utrum* amen *in codice fuerit, annon.*

Post titulum addidit manus antiquissima, uix ipsius scribae, NE IN TERRA | ERAM | SERMO DURUS | SERMO DUR.

OXFORD
PRINTED AT THE CLARENDON PRESS
BY HORACE HART, M.A.
PRINTER TO THE UNIVERSITY

Old-Latin Biblical Texts

DRAWN FROM MSS. WHICH ARE EITHER UNPUBLISHED OR HAVE BEEN INADEQUATELY PUBLISHED.

No. I. *The Gospel according to St. Matthew, from the St. Germain MS.* (g_1), now numbered Lat. 11553 in the National Library at Paris, with Introduction and Five Appendices, edited by John Wordsworth, D.D. *Price* 6*s.* net.

No. II. *Portions of the Gospels according to St. Mark and St. Matthew, from the Bobbio MS.* (k), now numbered G. vii. 15 in the National Library at Turin, together with other Fragments of the Gospels from six MSS. in the Libraries of St. Gall, Coire, Milan, and Berne (usually cited as n, o, p, a_2, s, and t). Edited with the aid of Tischendorf's Transcripts and the printed Texts of Ranke, Ceriani, and Hagen, with two Facsimiles, by John Wordsworth, D.D., Bishop of Salisbury, late Oriel Professor of the Interpretation of Holy Scripture; W. Sanday, D.D., Dean Ireland's Professor of Exegesis, Fellow of Exeter College; and H. J. White, M.A., Curate of Oxted, Surrey. *Price* 21*s.* net.

No. III. *The Four Gospels, from the Munich MS.* (q), now numbered Lat. 6224 in the Royal Library at Munich. With a Fragment from St. John in the Hof-Bibliothek at Vienna (Cod. Lat. 502). Edited, with the aid of Tischendorf's Transcript (under the direction of the Bishop of Salisbury), by H. J. White, M.A. *Price* 12*s.* 6*d.* net.

No. IV. *Portions of the Acts of the Apostles, of the Epistle of St. James, and of the First Epistle of St. Peter, from the Bobbio Palimpsest* (s), now numbered Cod. 16 in the Imperial Library at Vienna. Edited, with the aid of Tischendorf's and Belsheim's printed Texts, by H. J. White, M.A. *Price* 5*s.* net.

OXFORD
AT THE CLARENDON PRESS
LONDON, EDINBURGH, AND NEW YORK
HENRY FROWDE